

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση», προσαρμογή στον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα και στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» και συναφείς ρυθμίσεις για την ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα, καθώς και την ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Επισπεύδον Υπουργείο: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπεύθυνοι Επικοινωνίας: Κίμων Υφαντίδης (2131513442), Γιώργος Σουρής (2131513190), Ιωάννα Μπαλτά, i.balta@prv.ypeka.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Στο Α' Μέρος καθορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Στο Β' Μέρος ενσωματώνονται οι τροποποιήσεις που επέφεραν η Οδηγία 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση» (L 328), ο Κανονισμός 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα...» (L 328) και ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019 «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» (L 137), στον ν.4342/2015 (Α' 143), ενώ επέρχονται και οι απαιτούμενες σ' αυτόν επιμέρους τροποποιήσεις. Στο Γ' Μέρος, προβλέπονται συμπληρωματικές με το πνεύμα της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ, τροποποιήσεις στον ν. 4122/2013 (Α' 42) περί ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, σχετικά με τα προγράμματα χρηματοδότησης κινήτρων ενεργειακής απόδοσης, τη διάρκεια ισχύος των ΠΕΑ, καθώς και το ποσοστό ελέγχου επί των ΠΕΑ κατά τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης ή αγοράς κτιρίων από το Δημόσιο, σε συμμόρφωση με το άρθρο 7 του παρόντος. Στο Δ' Μέρος, προβλέπονται αναγκαίες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Στο Ε' Μέρος, προβλέπονται αναγκαίες ρυθμίσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατ' εφαρμογή των από 1ης Σεπτεμβρίου 2021 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της υπόθεσης COMP/AT.38700 και σε συμμόρφωση με τις αποφάσεις C(2008) 824 και C(2009) 6244 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες μετά τις (2016) 733 και (2016) 748 αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο ΣΤ' Μέρος, προβλέπονται διατάξεις για την αναμόρφωση του πλαισίου περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων. Ειδικότερα με το άρθρο 50 εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους και τροποποιείται η διαδικασία διεξαγωγής τους έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι, ως γενικός κανόνας, οι έλεγχοι αποσκοπούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης από πλευράς ελεγχόμενων και δεν έχουν τιμωρητικό χαρακτήρα εκτός εάν οι παραβάσεις είναι σημαντικές και ενέχουν άμεσο σοβαρό κίνδυνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Με το άρθρο 51 διαγράφονται εδάφια που αντιστοιχούν σε μη εφαρμοζόμενη διαδικασία και αντικαθίσταται η αναφορά στην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος με τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με το άρθρο 52 θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις μέχρι την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου με την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης. Στο Μέρος Ζ', εισάγονται ρυθμίσεις για την αποσαφήνιση διατάξεων του ν. 4819/2021. Ειδικότερα, με το άρθρο 54 διευκρινίζεται ότι οι μόνο οικονομικοί αυτοέλεγχοι που ασκούνται

	από τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης διενεργούνται από ορκωτούς λογιστές, με το άρθρο 55 αποσαφηνίζεται ότι το σύνολο των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας σύμφωνα με τις κατά περίπτωση σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και στην υποχρέωση να διαθέτουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο εφόσον διαχειρίζονται επικίνδυνα απόβλητα τρίτων στις εγκαταστάσεις τους, με το άρθρο 56 αποσαφηνίζεται ότι ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων και εταιρίες παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης όπως άλλωστε ρητά προβλέπεται στην περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020, με το άρθρο 57 αποσαφηνίζεται ότι ο προσωρινός ορισμός του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να γίνει άμεσα καθώς θεωρείται ουσιώδους σημασίας για την ταχύτερη μετάβαση του Ε.Ο.ΑΝ. στο νέο του ρόλου όπως αυτός καθορίζεται στον ν. 4819/2021, με το άρθρο 58 καταργούνται άμεσα οι προϊσχύουσες διατάξεις αναφορικά με τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), το περιεχόμενο των οποίων υπερκαλύπτεται από τις διατάξεις του Μέρους Δ' του ν. 4819/2021, επιταχύνοντας την πλήρη ενεργοποίηση του Ε.Ο.ΑΝ. σύμφωνα με τον ν. 4819/2021. Στο Μέρος Η', εισάγονται διατάξεις που αφορούν σε αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων και ειδικότερα με το άρθρο 59 παρατείνεται η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων για τους δασικούς χάρτες καθώς λόγω των πυρκαγιών αρκετές Διευθύνσεις Δασών αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην ταυτόχρονη ενασχόληση με την αποκατάσταση των εν λόγω περιοχών και τη διαχείριση των δασικών χαρτών. Επίσης, αντιμετωπίζεται η ανάγκη διεύρυνσης των υποψηφίων και εξεύρεσης νέου αναδόχου εντός ασφυκτικά μικρού και πεπερασμένου χρόνου λόγω των αλλαγών του ν. 4412/2016. Στο Μέρος Θ', εισάγονται λοιπές διατάξεις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ειδικότερα, με το άρθρο 60 αυξάνεται το ποσοστό που αποδίδεται στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) από την καταβολή παραβόλων για την εγγραφή στα μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών με σκοπό την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία, ανάπτυξη και διαχείριση συστημάτων υποστήριξης των Ενεργειακών Επιθεωρητών που τηρεί το ΚΑΠΕ, εισάγεται μεταβατική διάταξη για την κατανομή του ποσοστού μεταξύ ΚΑΠΕ και Πράσινου Ταμείου από την είσπραξη των παραβόλων για την εγγραφή στα μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών και ορίζεται ότι η αναπροσαρμογή του ποσοστού που διατίθεται υπέρ ΚΑΠΕ, καταλαμβάνει παράβολα που κατατίθενται από 1^{ης}.1.2022 ενώ με το άρθρο 61 παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού και ειδικότερα στα τμήματα που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων Κρωπίας, Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Παπάγου-Χολαργού, Ηλιουπόλεως, Ελληνικού-Αργυρούπολης, Παιανίας και Γλυφάδας (Περιφέρεια Αττικής).
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Ως προς τις ρυθμίσεις του Μέρους Β', επιλύονται προβλήματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ενεργειακής απόδοσης, με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την ενεργειακή αλυσίδα, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της τελικής χρήσης της παραγόμενης ενέργειας και, ταυτόχρονα, το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο επικαιροποιείται. Ειδικότερα, από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θα ωφεληθεί το περιβάλλον, θα βελτιωθούν η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, η δημόσια υγεία, οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και η ενεργειακή ασφάλεια, μέσω

της μείωσης της εξάρτησης από την εισαγόμενη ενέργεια από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Παράλληλα, θα περικοπεί το ενεργειακό κόστος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις και θα αμβλυνθεί η ενεργειακή ένδεια, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας και θα ενισχυθεί συνολικά η οικονομική δραστηριότητα, με τελικό αποτέλεσμα την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Για την επίλυση του ως άνω προβλήματος, συμπληρωματικά, σε συνέχεια και με συνοχή εισάγονται οι ρυθμίσεις του Μέρους Γ'.

Στο Μέρος Δ' ρυθμίζονται ζητήματα που είτε η επίλυσή τους εκκρεμεί επί μακρό χρονικό διάστημα, είτε η επίλυσή τους κρίνεται αναγκαία για την άμεση αντιμετώπιση στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της.

Στο Μέρος Ε', οι σχετικές υποχρεώσεις αναλήφθηκαν δυνάμει των από 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε αντικατάσταση των από 15 Φεβρουαρίου 2018 δεσμεύσεων, και ενσωματώνονται προς εφαρμογή στην ελληνική έννομη τάξη. Κατά νομική και λογική αναγκαιότητα, και σύμφωνα με τις αρχές της καλής νομοθέτησης, απαιτείται επιπλέον η κατάργηση του προηγούμενου διαρθρωτικού μέτρου της αποεπένδυσης των λιγνιτικών μονάδων Μεγαλόπολης και Μελίτης, προς αντικατάσταση του οποίου αναλήφθηκαν οι από 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 νέες δεσμεύσεις.

Στο ΣΤ' Μέρος, προβλέπονται διατάξεις για την αναμόρφωση του πλαισίου περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων. Ειδικότερα με το άρθρο 50 εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους και τροποποιείται η διαδικασία διεξαγωγής τους έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι, ως γενικός κανόνας, οι έλεγχοι αποσκοπούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης από πλευράς ελεγχόμενων και δεν έχουν τιμωρητικό χαρακτήρα εκτός εάν οι παραβάσεις είναι σημαντικές και ενέχουν άμεσο σοβαρό κίνδυνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Με το άρθρο 51 διαγράφονται εδάφια που αντιστοιχούν σε μη εφαρμοζόμενη διαδικασία και αντικαθίσταται η αναφορά στην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος με τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με το άρθρο 52 θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις μέχρι την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου με την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης.

Στο Μέρος Ζ', εισάγονται ρυθμίσεις για την αποσαφήνιση διατάξεων του ν.4819/2021. Ειδικότερα, η ρύθμιση του άρθρου 54 είναι απαραίτητη καθώς διευκρινίζεται ότι μόνο οι οικονομικοί αυτοέλεγχοι που ασκούνται από τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης διενεργούνται από ορκωτούς λογιστές. Η ρύθμιση του άρθρου 55 είναι απαραίτητη καθώς η έως τώρα αναφορά στην 4η ομάδα της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) προκαλούσε σύγχυση καθώς δεν περιελάμβανε το σύνολο των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα. Με το άρθρο 56 αίρεται η αντίφαση που υπάρχει σήμερα μεταξύ της ρύθμισης σχετικά με τους πόρους του Ε.Ο.ΑΝ. στο άρθρο 95 του ν. 4819/2021 και της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020 και αποσαφηνίζεται ότι ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, και εταιρίες παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης. Με το άρθρο 57 διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102 για τον ορισμό Γενικού Διευθυντή στον Ε.Ο.ΑΝ. από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σχετικά με το άρθρο 58 η μη άμεση κατάργηση των συγκεκριμένων διατάξεων που αναφέρονται στον Ε.Ο.ΑΝ. προκαλούσε σύγχυση αφού τα αντίστοιχα ζητήματα έχουν ήδη ρυθμιστεί με διαφορετικό τρόπο στο Μέρος Δ' του ν. 4819/2021.

	Όσον αφορά στο Μέρος Η', με το άρθρο 59 με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, επιδιώκεται να λυθεί το ζήτημα της αποφυγής λαθών κατά την διόρθωση των δασικών χαρτών χορηγώντας μεγαλύτερη προθεσμία λόγω των εκτάκτων συνθηκών που επέφεραν οι πυρκαγιές. Όσον αφορά στο Μέρος Θ', με το άρθρο 60 επιχειρείται η διασφάλιση της οικονομικής δυνατότητας του ΚΑΠΕ να υποστηρίξει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών. Η ρύθμιση του άρθρου 61 προωθείται ενόψει του κινδύνου επικείμενων δυσάρεστων συνεπειών για την προστασία του ορεινού όγκου του Υμηττού, τετελεσμένων γεγονότων και μη αναστρέψιμων βλαβών στο φυσικό οικοσύστημα, μετά την παρέλευση της αναστολής και των παρατάσεων αναστολής χορήγησης οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού (Περιφέρειας Αττικής).
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Τα Μέρη Β' και Γ' ρυθμίζουν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και ως εκ τούτου αφορούν ιδίως στους δρώντες στην ενεργειακή αγορά, αλλά και το σύνολο των πολιτών. Στους πολίτες παρέχονται τα απαραίτητα κίνητρα και η δυνατότητα συμμετοχής στην εθνική προσπάθεια για τη γενικότερη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, μέσω της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης υποδομών δημόσιου και ιδιωτικού συμφέροντος. Παράλληλα, προωθείται η ενεργειακά αποδοτικότερη λειτουργία του ελληνικού δημόσιου τομέα, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας από τους δημόσιους φορείς και, συνεπώς, τη μείωση των λειτουργικών δαπανών τους. Στο Μέρος Δ', οι ρυθμίσεις αφορούν σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως τους παραγωγούς ΑΠΕ, με ενίσχυση ή χωρίς, τους αρμόδιους θεσμικούς φορείς, όπως, ιδίως, Διαχειριστές, ΔΕΔΔΗΕ και ΔΑΠΕΕΠ. Στο Μέρος Ε', οι ρυθμίσεις αφορούν στους συμμετέχοντες και τους Διαχειριστές των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, τη ΔΕΗ ΑΕ και το Γ.Ε.ΜΗ., ως προς τη διαδικασία συγχώνευσης ως μέτρο άρσης της απόσχισης κλάδων από τη ΔΕΗ, το 2018, και τη σύσταση των εταιρειών «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» και «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.». Το Μέρος Θ' αφορά σε όλους τους φορείς έργων και δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4014/2011, τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, το Πράσινο Ταμείο, το ΚΑΠΕ και τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Μέρος Ζ' αφορά στα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και τον Ε.Ο.ΑΝ.. Το Μέρος Η' αφορά στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στους φορείς έργων και δραστηριοτήτων που ανήκουν στην υποκατηγορία Α1 του ν. 4014/2011. Το Μέρος Θ' αφορά στο ΚΑΠΕ και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις υπηρεσίες δόμησης, στους ιδιοκτήτες ακινήτων σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;	
	Για το Μέρος Β': ο ν. 4342/2015 (Α' 143), όπως έχει τροποποιηθεί από τους ν. 4351/2015 (Α' 164), 4403/2016 (Α' 125), 4409/2016 (Α' 136), 4447/2016 (Α' 241), 4495/2017 (Α' 167), 4602/2019 (Α' 45), 4643/2019 (Α' 193) και 4685/2020 (Α' 92). Για το Μέρος Γ': ο ν. 4122/2013 για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις(Α' 42). Για το Μέρος Δ', ως προς: το άρθρο 35: το άρθρο 26 του ν. 4496/2017 (Α' 170), τα άρθρα 36, 37, 38, 39, 40: τα άρθρα 6,9, 11 και 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9), τα άρθρα 41 και 42: το άρθρο 12α και το άρθρο 21 του ν.4414/2016 (Α'149), το άρθρο 43: το άρθρο 136 του ν.4001/2011 (Α' 179). Για το Μέρος ΣΤ', ως προς: το άρθρο 50: το άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209), το άρθρο 51: το άρθρο 9 του ν. 2947/2001 (Α' 228), Για το Μέρος Ζ': τα άρθρα 9, 52, 95 και 101 του ν. 4819/2021 (Α' 129), Για το Μέρος Η', ως προς: το άρθρο 59: το άρθρο 39 του ν. 4801/2021 (Α'83), Για το Μέρος Θ', ως προς: το άρθρο 60: το άρθρο 54 του ν. 4409/2017 (Α' 136), το άρθρο 61: το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Για λόγους ιεράρχησης των κανόνων δικαίου και τυπικής ισχύος αυτών. Οι ρυθμίσεις αφορούν είτε σε τροποποίηση υφιστάμενου νομικού πλαισίου είτε στην εισαγωγή νέου κανόνα δικαίου και απαιτείται να συντελεσθεί σε επίπεδο νόμου και όχι σε κανονιστικό.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Δεν αρκεί η αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή η επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης. Πρόκειται για τροποποίηση υφιστάμενου κανόνα δικαίου και δεν αρκεί η προσέγγιση μέσω ερμηνείας του κανόνα.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Απαιτείται παρέμβαση σε νομοθετικό επίπεδο. Η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων, κρίνεται ατελέσφορη.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Όσον αφορά στο Μέρος Β', η Οδηγία 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση» (L 328) η οποία ενσωματώνεται, εφαρμόζεται ήδη στα κράτη μέλη της Ε.Ε.. Κατ' αντιστοιχία των βέλτιστων πρακτικών των λοιπών κρατών – μελών, εισάγονται οι ρυθμίσεις του παρόντος και επέρχονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις στη συναφή εθνική νομοθεσία (ν. 4122/2013), με σκοπό τη διασφάλιση του επιδιωκόμενου αποτελέσματος, όπως αυτό προβλέπεται από την ως άνω Οδηγία. Για το Μέρος Ε', οι ρυθμίσεις αφορούν στη λειτουργία της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των αγορών. Για το Μέρος ΣΤ', οι ρυθμίσεις είναι προσαρμοσμένες στις βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται σε άλλα κράτη μέλη για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους, καθώς και στις συστάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

	☐ 1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΟΧΕΙΑ ☐ 2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ ☐ 3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ☐ 4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ☐ 5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ☐ 6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ☒ 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ☐ 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ☐ 9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ☐ 10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ☒ 12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ☒ 11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ☒ 13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ☐ 14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ☒ 15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ ☐ 16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ☒ 17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;
i)βραχυπρόθεσμοι:	Για τις ρυθμίσεις των Μερών Β' και Γ': η συγκράτηση της ενεργειακής ζήτησης και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την ενεργειακή αλυσίδα, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και τελικής χρήσης της ενέργειας, με απώτερο στόχο να ωφεληθεί το περιβάλλον και να βελτιωθεί το επίπεδο της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, να μειωθούν οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου, να προστατευθεί ακολούθως η δημόσια υγεία και να διασφαλισθεί η ενεργειακή ασφάλεια με τη μείωση της εξάρτησης από την εισαγόμενη ενέργεια, να περικοπεί το ενεργειακό κόστος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, να αμβλυνθεί η ενεργειακή ένδεια και να επέλθει αύξηση της ανταγωνιστικότητας, μέσω της δημιουργίας νέων και περισσότερων θέσεων εργασίας και της διαμόρφωσης ενός περιβάλλοντος αυξημένης οικονομικής δραστηριότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση της ποιότητας διαβίωσης των πολιτών. Για το άρθρο 35: η εξομοίωση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ μεταξύ σταθμών παραγωγής από ηλιακή ενέργεια και μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο.

	Για τα άρθρα 36-40: επίλυση ερμηνευτικών ζητημάτων για τη λειτουργία των Ενεργειακών Κοινοτήτων, όπως έχουν ανακύψει κατά την εφαρμογή των τροποποιούμενων άρθρων. Για το άρθρο 41: επιλύονται ζητήματα σχετικά με την εκκαθάριση, με την αποσαφήνιση αναφορών στην ενεργειακή νομοθεσία μετά την έναρξη ισχύος των αγορών του ν. 4425/2016 (Α' 185). Για το άρθρο 42: ενισχύεται η εξουσιοδοτική απόφαση σχετικά με το πλαίσιο στήριξης των Υβριδικών Σταθμών στα ΜΔΝ, λόγω και της σχετικής κοινοποίησης του καθεστώτος στήριξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για το άρθρο 43: η συμμόρφωση με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, με σκοπό να αρθούν διοικητικά εμπόδια και να απαλειφθούν διοικητικές και νομοθετικές αγκυλώσεις που επάγονται δυσανάλογο διοικητικό βάρος ή δαπάνες κατά τη διαδικασία χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης απευθείας γραμμής και τη σύνδεση αυτής, ακολουθώντας, με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, κατά περίπτωση. Για το Μέρος Ε', η επίλυση ζητημάτων που αφορούν στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της 1ης Σεπτεμβρίου 2021 της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως προς την άρση της αποεπένδυσης, η επιστροφή στην προτεραία κατάσταση μέσω της χορήγησης δυνατότητας συγχώνευσης, ανάλογα με την επιδιωκόμενη επιχειρησιακή στρατηγική της ΔΕΗ Α.Ε., εφόσον το εν λόγω μέτρο είναι πλέον άνευ αντικειμένου δυνάμει των νέων δεσμεύσεων. Αποκαθίσταται η οικονομική ελευθερία της ΔΕΗ Α.Ε.. Για το Μέρος ΣΤ', η επίλυση του ζητήματος των περιβαλλοντικών ελέγχων και των σχετικών διοικητικών κυρώσεων που προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Για το Μέρος Ζ', η διόρθωση ασαφειών του ν. 4819/2021 με στόχο την ορθή εφαρμογή αυτού. Για το Μέρος Η', η χορήγηση εύλογου διαστήματος προσαρμογής (άρθρο 59). Για το Μέρος Θ', η διασφάλιση εσόδων υπέρ του ΚΑΠΕ για την άσκηση της δραστηριότητάς του σχετικά με το Μητρώο και Αρχείο Ενεργειακών Επιθεωρητών (άρθρο 60) και η αντιμετώπιση ενδεχόμενων συνεπειών της επέλευσης δυσμενών συνεπειών στο περιβάλλον του ορεινού όγκου και της συρρίκνωσης της Ζώνης Α - Απολύτου Προστασίας της Φύσης και των Μνημείων (άρθρο 61).
ii) μακροπρόθεσμοι:	Ως προς τα Μέρη Β' και Γ', υπό το πνεύμα του πλαισίου για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, η υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας που έχει καθορίσει η Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ενεργειακή απόδοση (L 315) επεκτείνεται χρονικά και για την περίοδο 2021-2030. Η

	επέκταση αυτή θα ισχυροποιήσει την επενδυτική ασφάλεια και την ασφάλεια δικαίου και θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις με μακροπρόθεσμο στόχο τη διευκόλυνση της οικονομικά αποδοτικής μετατροπής των υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), διακόπτοντας τη σύνδεση κατανάλωσης ενέργειας και οικονομικής ανάπτυξης, εστιάζοντας στις νέες οικονομικές ευκαιρίες που δημιουργούνται, σε συναρμογή με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Για το Δ' Μέρος, η διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και των ΑΠΕ και της αντιμετώπισης της αύξησης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Ως προς το Μέρος Ε', η ενίσχυση του ανταγωνισμού και η εύρυθμη λειτουργία της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ως προς τα Μέρη ΣΤ', Ζ' και Η', η βελτίωση του περιβάλλοντος και η διασφάλιση ισότιμων ανταγωνιστικών συνθηκών για τους φορείς οικονομικής δραστηριότητας. Ως προς το Μέρος Θ', η διασφάλιση της οικονομικής και τεχνικής δυνατότητας του ΚΑΠΕ, να υποστηρίζει τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών (άρθρο 60) και η προστασία του ορεινού όγκου του Υμηττού (άρθρο 61). Η συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο και τις οικείες δικαστικές αποφάσεις.
--	---

9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷
----	--

➤ Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							
Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια							

και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθείσων (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων /σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							
Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας						Ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας για το 2019 όπως δημοσιεύεται από την Eurostat	

Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή						
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία						

ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό συμμετοχής ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας	15,690	15,391	17,300	18,051	19,677	Μη διαθέσιμα	
Νέες ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας	86	48	40	321	211	Μη διαθέσιμα	

Ψηφιακή διακυβέρνηση					
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐ <table border="1"> <tr> <td> i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε: </td> <td> 1. Το Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών υφίσταται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος και μέσω αυτού διασφαλίζεται ότι τηρείται κατάλογος πιστοποιημένων ενεργειακών ελεγκτών που είναι απαραίτητοι για τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας. 2. Το Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων είναι το πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές οι εκθέσεις αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την παρακολούθηση της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων. </td> </tr> <tr> <td> ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε: </td> <td></td> </tr> </table>	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	1. Το Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών υφίσταται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος και μέσω αυτού διασφαλίζεται ότι τηρείται κατάλογος πιστοποιημένων ενεργειακών ελεγκτών που είναι απαραίτητοι για τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας. 2. Το Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων είναι το πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές οι εκθέσεις αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την παρακολούθηση της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων.	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	1. Το Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών υφίσταται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος και μέσω αυτού διασφαλίζεται ότι τηρείται κατάλογος πιστοποιημένων ενεργειακών ελεγκτών που είναι απαραίτητοι για τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας. 2. Το Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων είναι το πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές οι εκθέσεις αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την παρακολούθηση της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων.				
ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:					
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ <table border="1"> <tr> <td>Εξηγήστε:</td> <td></td> </tr> </table>	Εξηγήστε:			
Εξηγήστε:					
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ <table border="1"> <tr> <td>Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:</td> <td>Υπάρχει διαλειτουργικότητα των ως άνω δύο προαναφερόμενων συστημάτων με το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.</td> </tr> </table>	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Υπάρχει διαλειτουργικότητα των ως άνω δύο προαναφερόμενων συστημάτων με το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.		
Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Υπάρχει διαλειτουργικότητα των ως άνω δύο προαναφερόμενων συστημάτων με το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.				

13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
Άρθρο 1	Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 2	Με το προτεινόμενο άρθρο προσδιορίζεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 3	Με το προτεινόμενο άρθρο εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση» (L 328). Ειδικότερα, θεσπίζεται πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου η χώρα να συνεισφέρει στην επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για το έτος 2030 για τουλάχιστον τριάντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (32,5%) ενεργειακής απόδοσης και να προετοιμάσει το έδαφος για την περαιτέρω ενίσχυσή της μετά το έτος αυτό. Επιπλέον, θεσπίζονται κανόνες για την άρση των φραγμών στην αγορά ενέργειας και την εξάλειψη των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν την απόδοση στον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας, ενώ καθορίζονται και ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι ενεργειακής απόδοσης και συνεισφορών για το έτος 2030.
Άρθρο 4	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιούνται οι ορισμοί του ν. 4342/2015 (Α' 143) για την καλύτερη απόδοση του νοήματός τους, αλλά και για την εναρμόνισή τους με τις διατάξεις της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ, κατόπιν αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής τους, ενώ προστίθεται ο ορισμός «Ανταγωνιστική διαδικασία».
Άρθρο 5	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το άρθρο 4 του ν. 4342/2015 και επιχειρείται να καθορισθεί η ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το έτος 2030, ενώ προβλέπεται ότι τα σχετικά μέτρα ορίζονται στην ενότητα 3.4 του κεφαλαίου 3 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.
Άρθρο 6	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται να αναδειχθεί ο υποδειγματικός ρόλος των κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα, τα οποία πρέπει να ανταποκριθούν στις νέες φιλόδοξες επιταγές της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ. Επίσης, δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων του συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, της διαδικασίας ορισμού ενεργειακών υπευθύνων και τον προσδιορισμό των απαραίτητων τυπικών προσόντων και των σχετικών αρμοδιοτήτων τους ή της ανάθεσης των αρμοδιοτήτων τους σε εξωτερικούς φορείς, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας, προκειμένου να δοθεί η αναγκαία ευελιξία και εξειδίκευση σε κανονιστικό επίπεδο.

Άρθρο 7	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αυστηροποίηση των υποχρεώσεων και η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της διάταξης σε δημόσιους φορείς, πέραν της κεντρικής διοίκησης για τους οποίους προβλέπεται η απαίτηση να στεγάζονται σε κτίρια υψηλής ενεργειακής κατηγορίας και ορίζονται συγκεκριμένες απαιτούμενες ενεργειακές κατηγορίες ανά περίπτωση σύμβασης, μίσθωσης ή αγοράς για τους δημόσιους φορείς.
Άρθρο 8	Η προτεινόμενη ρύθμιση ακολουθεί τις τροποποιήσεις της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ, όσον αφορά στον εθνικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας. Η εν λόγω υποχρέωση τηρείται με νέα μέτρα πολιτικής που θα ληφθούν κατά τη διάρκεια της νέας περιόδου επιβολής της υποχρέωσης, ήτοι από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, ή με επιμέρους νέες δράσεις που θα προκύψουν από τη λήψη μέτρων πολιτικής κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου ή πριν από αυτήν, με την προϋπόθεση ότι οι επιμέρους δράσεις αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια της νέας περιόδου. Για τον σκοπό αυτό, δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή εναλλακτικών μέτρων πολιτικής ή και των δύο. Επίσης, χορηγείται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη διαπίστωση αποκλίσεων των υπόχρεων μερών μετά από την εκκαθάριση του καθεστώτος και για την έγκριση της αποτίμησης επίτευξης του επιμερισμένου στα υπόχρεα μέρη στόχου εξοικονόμησης ενέργειας.
Άρθρο 9	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 10 του ν. 4342/2012, προκειμένου να εναρμονιστεί με τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών του π.δ. 99/2018 (Α' 187), ενώ αποσαφηνίζεται ότι οι ενεργειακοί ελεγκτές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της ΕΕ ή διαθέτουν πιστοποίηση, εγγράφονται στο Μητρώο της παρ. 5. Επιπροσθέτως, αποσαφηνίζεται ποιας τάξης ενεργειακοί ελεγκτές δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους αντίστοιχης κατηγορίας (Α', Β', Γ'). Εν συνεχεία, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων προστίθεται στους κατά περίπτωση αρμόδιους υπουργούς για τα καθεστώτα στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ενώ χορηγείται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό των προσόντων των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που δύνανται να επικουρούν τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα οποία είναι αρμόδια για την τήρηση, τον έλεγχο και τη διαχείριση του Αρχείου Ενεργειακών Ελέγχων. Τέλος, αναδιατυπώνεται το ασυμβίβαστο της ιδιότητας του ενεργειακού ελεγκτή.
Άρθρο 10	Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται το άρθρο 11 του ν. 4342/2015 σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2018/2002/ΕΕ και τις αλλαγές που επέφερε στην Οδηγία 2012/27/ΕΕ. Ειδικότερα, προβλέπονται ρυθμίσεις για τη μέτρηση της ενέργειας που καταναλώνεται για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, ορίζεται ότι σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτιρίων πολλαπλών χρήσεων, που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, ρυθμίζεται η απαίτηση της εξ αποστάσεως ανάγνωσης των μετρητών και γίνονται επιμέρους

	βελτιώσεις στη διατύπωση του άρθρου για την καλύτερη απόδοση του νοήματός του.
Άρθρο 11	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζεται αποτελεσματικότερα η ακριβής και διαφανής πληροφόρηση των καταναλωτών για τη μέτρηση και τιμολόγηση του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας.
Άρθρο 12	Με την προτεινόμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι τροποποιήσεις της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ που επήλθαν δυνάμει της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ. Με τις εν λόγω προβλέψεις, τα δικαιώματα που σχετίζονται με την τιμολόγηση και τις πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης, κατοχυρώνονται πλέον και για τους καταναλωτές θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή, ακόμα και όταν δεν υφίσταται άμεση και ατομική συμβατική σχέση με προμηθευτή ενέργειας.
Άρθρο 13	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπονται οι δράσεις που αναλαμβάνει η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς τον σκοπό της ενημέρωσης των καταναλωτών, σχετικά με την προώθηση και τη διευκόλυνση της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας από μικρούς καταναλωτές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών.
Άρθρο 14	Η προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται με σκοπό τον εξορθολογισμό των επιβαλλόμενων κυρώσεων στους Ενεργειακούς Ελεγκτές, τον καθορισμό μιας ενιαίας μεθοδολογίας υπολογισμού των προστίμων, για λόγους διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου, ενώ χορηγείται και σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση για τη δυνατότητα αναπροσαρμογής του κατώτερου και ανώτερου ορίου των χρηματικών προστίμων. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τίθενται με σκοπό τον εξορθολογισμό των επιβαλλόμενων κυρώσεων στους Ενεργειακούς Ελεγκτές, τον καθορισμό μιας ενιαίας μεθοδολογίας υπολογισμού των προστίμων, για λόγους διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου. Για τον λόγο αυτό, δίνεται αντίστοιχη νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και προβλέπεται η δυνατότητα αναπροσαρμογής του κατώτερου και ανώτερου ορίου των χρηματικών προστίμων με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
Άρθρο 15	Με την προτεινόμενη ρύθμιση η αναφορά στη «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από την αντίστοιχη αναφορά στη «Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας», λόγω της τροποποίησης του Οργανισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το π.δ.132/2017 (Α' 160), ενώ παράλληλα λαμβάνουν χώρα οι αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και οι τροποποιήσεις στην αναφορά των Παραρτημάτων. Παράλληλα, προστίθεται ρητά ως συναρμόδιος για τη θέσπιση μέτρων χρήσης σε κεντρικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
Άρθρο 16	Εν συνεχεία των ως άνω τροποποιήσεων, στην παρ. 17 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 (Α' 143), η αναφορά στη «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από την αντίστοιχη αναφορά στη

	«Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας», λόγω της τροποποίησης του Οργανισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το π.δ.132/2017 (Α' 160).
Άρθρο 17	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται για λόγους ευελιξίας και αποτελεσματικής και λεπτομερούς εξειδίκευσης, η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να μπορεί να τροποποιεί στο πλαίσιο θέσπισης του καθεστώτος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων των ενεργειακών ελεγκτών, τις κατηγορίες ενεργειακών ελέγχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, τα προσόντα εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, τις τάξεις των ενεργειακών ελεγκτών, καθώς και να θέτει πρόσθετους όρους για την άσκηση της δραστηριότητας των ενεργειακών ελεγκτών.
Άρθρο 18	Εν συνεχεία της κατάργησης των Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ), καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4342/2015, στην οποία αναφερόταν οι δράσεις δημοσιότητας αυτών.
Άρθρο 19	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επικαιροποιείται η αναφορά στην υπουργική απόφαση για τις Επιχειρήσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών και το σχετικό μητρώο, ενώ διαγράφεται η σχετική αναφορά στα καταργηθέντα ΕΣΔΕΑ.
Άρθρο 20	Με το προτεινόμενο άρθρο, προστίθεται νέο άρθρο 20Α στον ν. 4342/2015, το οποίο περιγράφει το πλαίσιο διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών για την προώθηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό των επιμέρους τεχνικών και λεπτομερειακών στοιχείων του σχετικού σχήματος. Μέσω του σχεδιασμού αποδοτικών μέτρων από πλευράς κόστους και αποτελέσματος για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, επιδιώκεται η μόχλευση κεφαλαίων από εμπλεκόμενους στην αγορά ενέργειας φορείς, η ενίσχυση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και η ελάττωση του κόστους επίτευξης μονάδων εξοικονόμησης ενέργειας.
Άρθρο 21	Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται και επικαιροποιείται το άρθρο 25 του ν. 4342/2015. Ειδικότερα, καταργείται η προβλεπόμενη Επιτροπή και η πρόταση που παρείχε στο πλαίσιο έκδοσης του Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Ένδειας, ενώ παράλληλα προστίθεται σχετικό εδάφιο για την αναδρομικότητα της εν λόγω ρύθμισης, προκειμένου να καταλαμβάνει την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 (Β' 4447) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί έγκρισης του ως άνω σχεδίου.
Άρθρο 22	Με το προτεινόμενο άρθρο δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης, για τον καθορισμό τεχνικού κανονισμού, που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας οριζόντιες ιδιοκτησίες, τη σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, τον εφαρμοζόμενο τύπο και άλλα σχετικά θέματα. Επίσης, με την ίδια απόφαση, προβλέπεται ότι σε πολυκατοικίες ή κτίρια πολλαπλών χρήσεων που διαθέτουν τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή εφόσον σε τέτοια κτίρια είναι διαδεδομένα τα κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, θεσπίζονται διαφανείς, δημοσίως διαθέσιμοι εθνικοί κανόνες περί κατανομής του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης, προκειμένου να

	διασφαλίζονται η διαφάνεια και η ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης.
Άρθρο 23	Το Παράρτημα IV αντικαθίσταται, σε συμμόρφωση με την παρ. 1 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ.
Άρθρο 24	Το Παράρτημα V αντικαθίσταται, σε συμμόρφωση με την παρ. 2 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ.
Άρθρο 25	Το Παράρτημα VII αντικαθίσταται, σε συμμόρφωση με την παρ. 3 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ.
Άρθρο 26	Το Παράρτημα VIIa προστίθεται κατ' επιταγή της παρ. 4 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ.
Άρθρο 27	Το Παράρτημα VIII αντικαθίσταται, όπως τροποποιήθηκε με το Παράρτημα Ι του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ως άνω Κανονισμού.
Άρθρο 28	Το Παράρτημα XI αντικαθίσταται, όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 6 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2018/2002/ΕΕ.
Άρθρο 29	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τίθεται το αναγκαίο νομοθετικό έρεισμα για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, προκειμένου να εξειδικευθεί ο αποτελεσματικός και αναλυτικός τρόπος εφαρμογής των ρυθμίσεων του Μέρους Β'.
Άρθρο 30	Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι καταργούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Β'.
Άρθρο 31	Με την προτεινόμενη παρ.4α δίνεται η δυνατότητα να ανατίθενται μέρη διαδικασιών και ενεργειών προγραμμάτων που αφορούν σε παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, τα οποία προκηρύσσονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από φορείς που επιλέγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί συμβάσεων εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, με σκοπό τη διευκόλυνση της υλοποίησης των οικείων παρεμβάσεων. Με την προτεινόμενη παρ.4β εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και οι κατά περίπτωση αρμόδιοι υπουργοί να καθορίζουν τη διαδικασία και τους όρους μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της προτεινόμενης παρ.4α, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων. Με την προτεινόμενη παρ. 7, ορίζεται ότι οι ενεργειακοί επιθεωρητές κτιρίων αναλαμβάνουν τη λειτουργία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχετικά με τις ανακαινίσεις του κτιριακού τομέα των ιδιοκτητών αλλά και των μισθωτών των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, σχετικά με τις διάφορες μεθόδους και πρακτικές που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ως παροχή υπηρεσίας μιας στάσης, με σκοπό τη διαφάνεια και πληρότητα της πληροφόρησης του καταναλωτικού κοινού, καθώς και τη διαμόρφωση ενός νέου περιβάλλοντος επιχειρηματικής και επαγγελματικής δραστηριοποίησης.

Άρθρο 32	Με την προτεινόμενη τροποποίηση ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην χρονική ισχύ του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) κτιρίου ή κτιριακής μονάδας. Ορίζεται ότι η έκδοση νέου ΠΕΑ αντικαθιστά κάθε προηγούμενο ΠΕΑ, ώστε να μην υφίστανται πολλαπλά έγκυρα ΠΕΑ για το ίδιο επιθεωρούμενο κτίριο ή κτιριακή μονάδα, αντίστοιχα. Τέλος, ρυθμίζονται ζητήματα της χρονικής ισχύος του ΠΕΑ, που έχει εκδοθεί και βρίσκεται σε ισχύ σε κτιριακή μονάδα που δεν υφίσταται πλέον λόγω διαχωρισμού της ή συνένωσης με άλλη κτιριακή μονάδα.
Άρθρο 33	Με την προτεινόμενη τροποποίηση, καθίσταται υποχρεωτικός ο δειγματοληπτικός έλεγχος των ΠΕΑ κτιρίου ή κτιριακής μονάδας που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας είναι φορέας που ανήκει στη γενική κυβέρνηση και, επιπρόσθετα, το αποτέλεσμα του ελέγχου ή η βεβαίωση απαλλαγής των ΠΕΑ από την υποχρέωση ελέγχου επισυνάπτεται υποχρεωτικά στην κατάρτιση της πράξεως αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου, ώστε, σε συνδυασμό με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 5 του παρόντος σχεδίου νόμου που τροποποιεί την παρ. 6 του άρθρου 8 του ν.4342/2015, να ελέγχεται η πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης αυτών των κτιρίων. Ειδικότερα, στην περίπτωση που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, είναι φορέας που ανήκει στην κεντρική κυβέρνηση, τότε καθίσταται υποχρεωτικός ο ως άνω έλεγχος των ΠΕΑ.
Άρθρο 34	Δίνεται η αναγκαία εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για εξειδίκευση κάθε σχετικού ζητήματος με την υποχρέωση διενέργειας ελέγχου επί των ΠΕΑ των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, που μισθώνονται ή αγοράζονται από φορείς της γενικής κυβέρνησης.
Άρθρο 35	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η εξομίωση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ, μεταξύ σταθμών παραγωγής από ηλιακή ενέργεια και μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο, με σκοπό να επιτευχθεί ομοιόμορφη εφαρμογή των ορίων ισχύος στις ανωτέρω τεχνολογίες ΑΠΕ. Τούτο δε, προκειμένου να αρθεί δυσμενέστερη διακριτική μεταχείριση εις βάρος των μονάδων βιοαερίου, η οποία δεν δικαιολογείται από τεχνικούς και αντικειμενικούς λόγους.
Άρθρο 36	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επιλύονται ερμηνευτικά ζητήματα ως προς τον χρόνο κατά τον οποίο έπρεπε να συντρέχει η προϋπόθεση του ελάχιστου αριθμού μελών, όσον αφορά στη δυνατότητα διανομής των πλεονασμάτων.
Άρθρο 37	Η προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται σε συμμόρφωση με το άρθρο 36 του παρόντος, καθώς πλέον η διανομή των πλεονασμάτων επιτρέπεται μόνο όταν τηρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις και για τον λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη και αφαιρείται από τους λόγους λύσης της Ε.Κοιν. η μη τήρηση των προϋποθέσεων διανομής πλεονασμάτων χρήσης. Επιπλέον, για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, προβλέπεται η δυνατότητα εταιρικού μετασχηματισμού των Ε.Κοιν..
Άρθρο 38	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσαφηνίζονται οι προϋποθέσεις κατά προτεραιότητα εξέτασης αιτημάτων Ε.Κοιν. κατά την αδειοδοτική διαδικασία και τη διαδικασία χορήγησης οριστικών προσφορών σύνδεσης.
Άρθρο 39	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αυξάνεται το όριο ισχύος σταθμών εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από Ε.Κοιν σε τρία (3) μεγαβάτ(MW), με σκοπό την

	περαιτέρω αξιοποίηση αυτής της δυνατότητας προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και την ανάπτυξη των ΑΠΕ.
Άρθρο 40	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καθορίζονται σαφέστερα για λόγους ασφάλειας δικαίου οι προϋποθέσεις μεταβίβασης αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν..
Άρθρο 41	Με τη νέα παρ. 5 του άρθρου 12^α του ν.4414/2016 προβλέπεται ότι, ειδικά για τους σταθμούς που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, δεν τυγχάνει εφαρμογής η παρ.3 του παρόντος άρθρου και δεν επιτρέπεται να μη συνάψουν σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, όπως, επίσης, δεν επιτρέπεται να λύσουν ή να καταργήσουν αυτή τη σύμβαση μετά τη σύναψη της. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τιμές αναφοράς που θα προκύψουν από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες εκτιμάται ότι θα είναι μικρότερες των τιμών αγοράς, οι παραγωγοί θα είχαν κίνητρο να λύσουν τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, επί ζημία, όμως, του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, άρα και του δημοσίου συμφέροντος, καθώς, όταν οι Τιμές Αναφοράς των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης είναι χαμηλότερες των τιμών αγοράς, πιστώνεται η χρηματική διαφορά στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Σχετικά με τη νέα παρ. 6 του άρθρου 12^α του ν.4414/2016, δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 4736/2020 από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς έπαυσε ο Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός και ο Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, πλην των διατάξεων που αφορούν στην εκκαθάριση και τον διακανονισμό συναλλαγών ΗΕΠ, την κάλυψη χρηματικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο του Συστήματος ΗΕΠ και τη διαχείριση Ελλειμμάτων του ΗΕΠ που διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την οριστική διευθέτηση του συνόλου των οικονομικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη λειτουργία του ΗΕΠ μέχρι την ημερομηνία παύσης του. Ως εκ τούτου, με σκοπό την αποφυγή παρερμηνειών, με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ.6 ορίζεται ότι, όπου στην κείμενη νομοθεσία και στις Συμπληρωματικές Συμβάσεις Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας Κατανεμόμενων Μονάδων ΣΗΘΥΑ, που συνάφθηκαν προ την 1η Νοεμβρίου 2020, γίνεται αναφορά σε συναλλαγές, πιστώσεις ή χρεώσεις, βάσει της Εκκαθάρισης του ΗΕΠ και της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων Παραγωγής-Ζήτησης, νοούνται οι συναλλαγές που διενεργούνται με βάση όσα ορίζονται στους Κανονισμούς για τις νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (Κανονισμός Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς και Κανονισμός Εξισορρόπησης), στον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και στον Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης. Τέλος, με την παρ.2 τροποποιείται η εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016 με σκοπό η απόφαση να περιλαμβάνει το καθολικό πλαίσιο στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μ.Δ.Ν., συμπεριλαμβανομένων των νήσων που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης κοινοποιημένο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και όσων δεν εντάσσονται στο πλαίσιο αυτό. Με την ως άνω απόφαση θα καθορίζεται το πλαίσιο στήριξης αυτών, η διαδικασία για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης και ο τρόπος χορήγησης

	αυτής, όπως, επίσης, το πλαίσιο αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσής τους, αλλά και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.
Άρθρο 42	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ενισχύεται η νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με το πλαίσιο στήριξης των Υβριδικών Σταθμών στα ΜΔΝ, σε συναρμογή με τη σχετική κοινοποίηση του καθεστώτος στήριξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Άρθρο 43	Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τίθενται σε συμμόρφωση με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, με σκοπό να αρθούν διοικητικά εμπόδια και να απαλειφθούν διοικητικές και νομοθετικές αγκυλώσεις που επάγονται δυσανάλογο διοικητικό βάρος ή δαπάνες κατά τη διαδικασία χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης απευθείας γραμμής και τη σύνδεση αυτής ακολούθως με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, κατά περίπτωση. Παύει να τίθεται ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής η άρνηση πρόσβασης στο σύστημα ή στο δίκτυο, καθώς και η αδυναμία χορήγησης πρόσβασης με εύλογο κόστος και σε εύλογο χρόνο, προκειμένου να δύναται κάθε ενδιαφερόμενος κάτοχος άδειας παραγωγής και άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και κάθε Επιλέξιμος πελάτης, όπως αυτοί προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 4001/2011, να υποβάλλει αίτημα για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής απρόσκοπτα και χωρίς τη συνδρομή της ανωτέρω αρνητικής προϋπόθεσης προηγηθείσας άρνησης πρόσβασης στο ΕΔΔΗΕ ή στο ΕΣΜΗΕ, αντιστοίχως. Αυτό δε, προκειμένου να καταστεί ταχύτερη και απλούστερη η διαδικασία και να καταστεί ευχερέστερη η άσκηση του δικαιώματος αυτού από τους ενδιαφερόμενους. Η άρση διοικητικών φραγμών, κατά λογική και νομική αναγκαιότητα, θα μειώσει το διοικητικό βάρος, θα περιορίσει τις δαπάνες των ενδιαφερόμενων, θα προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις, θα δώσει ώθηση στον τομέα της κατασκευαστικής δραστηριότητας, θα διασφαλίσει την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα. Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, όλες οι επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας θα δύνανται να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμή τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και τους πελάτες τους χωρίς να υπόκεινται σε δυσανάλογες διοικητικές διαδικασίες ή δαπάνες, γεγονός που επάγεται μείωση των λειτουργικών τους δαπανών και διασφάλιση της οικονομικής τους βιωσιμότητας και ανάπτυξης, σε ένα περιβάλλον χρηστής, ορθολογικής και αναλογικής οργάνωσης της διοικητικής δράσης.
Άρθρο 44	Εισάγονται οι απαραίτητοι ορισμοί του Μέρους Ε'.
Άρθρο 45	Με την προτεινόμενη διάταξη περιγράφεται ως μέτρο για την ικανοποίηση των από 1ης.09.2021 δεσμεύσεων της Ελληνική Δημοκρατίας, η υποχρέωση της ΔΕΗ, μέσω της συμμετοχής της σε οργανωμένες αγορές διαπραγμάτευσης παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο («Περίοδο Δεσμεύσεων»), να πωλήσει, μέσω συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης (ΕΣΜΕ) με υποκείμενη αξία τον αριθμητικό μέσο (μέση τιμή) των ωριαίων τιμών εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του ν. 4425/2016 (Α' 185) του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, κατά την περίοδο παράδοσης, συγκεκριμένες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας. Στην προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται, επίσης, ο τρόπος υπολογισμού των ποσοτήτων αυτών και εισάγεται

	περιορισμός της ΔΕΗ στη σύναψη συμφωνιών με τρίτους για την πώληση ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας σε συνδυασμό με συμφωνία επαναγοράς ποσοτήτων σε απώτερο χρόνο (back-to-back agreements).
Άρθρο 46	Με την προτεινόμενη διάταξη γίνεται καταμερισμός των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας του προτεινόμενου άρθρου 45 σε τέσσερα (4) τριμηνιαία ΕΣΜΕ κατ' έτος εφαρμογής, τα οποία αφορούν σε προϊόντα βάσης (baseload) και προβλέπεται η απαιτούμενη καθαρή θέση πωλητή την οποία διατηρεί η ΔΕΗ καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου ισχύος των δεσμεύσεων, καθώς και οι καταληκτικές ημερομηνίες δημιουργίας και διακράτησης της θέσης, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Άρθρο 47	Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ο ορισμός και καθορίζονται οι αρμοδιότητες ενός Εντολοδόχου Παρακολούθησης, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της υλοποίησης των σχετικών δεσμεύσεων, ο οποίος είναι ανεξάρτητος από τους εμπλεκόμενους φορείς και επ' ουδενί ασκεί έλεγχο, παρακωλύει, επιτηρεί ή καθ' οιονδήποτε τρόπο αναμειγνύεται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των ελληνικών ανεξάρτητων εποπτικών και ρυθμιστικών αρχών. Ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης συνοπτικά παρακολουθεί την εφαρμογή των διαδικασιών και των στόχων των Δεσμεύσεων και ενημερώνει, δια της υποβολής τακτικών αναφορών, το περιεχόμενο των οποίων προβλέπεται στις προτεινόμενες διατάξεις, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ελληνικό Δημόσιο και τη ΡΑΕ, καθώς και προτείνει τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ δύναται να λαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία υπολογισμού και δεδομένα αναφοράς από τους διαχειριστές των οικείων αγορών ενεργειακών παραγώγων και τον ΑΔΜΗΕ, για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.
Άρθρο 48	Προβλέπεται η δυνατότητα της συγχώνευσης με απορρόφηση από τη ΔΕΗ των εταιρειών που συστάθηκαν σύμφωνα, με τα άρθρα 1 έως και 6 του ν. 4533/2018 (Α' 75), «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» και «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», προς εκπλήρωση των από 19 Ιανουαρίου 2018 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων, με δεδομένη την αντικατάσταση αυτών των δεσμεύσεων και την ανάληψη νέου διαρθρωτικού μέτρου. Καθορίζεται πως η διαδικασία συγχώνευσης διενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 6 έως και 21 του ν. 4601/2019, καθώς και ειδικές ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ταχύτητας και της διαφάνειας της εν λόγω διαδικασίας. Αυτό δε, επειδή η υποχρεωτική με τον ν. 4533/2018 απόσχιση των εν λόγω κλάδων λιγνιτικής δραστηριότητας έχει καταστεί άνευ αντικειμένου, δεδομένων των νέων δεσμεύσεων. Επομένως, δεν υφίσταται δικαιολογητικός λόγος για περιορισμό της επιχειρησιακής ελευθερίας της ΔΕΗ και αυτή δύναται να προβεί κατά την ευχέρειά της σε εταιρικούς μετασχηματισμούς που εξυπηρετούν το επιχειρησιακό της σχέδιο. Μέριμνα λαμβάνεται και αναφορικά με τις εργασιακές σχέσεις, καθώς η ΔΕΗ υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις των απορροφώμενων εταιρειών που αφορούν στους εργαζομένους τους, με ευνόητη

	εξαίρεση όσους συνταξιοδοτήθηκαν ή κατήγγειλαν τη σχέση εργασίας τους με κάποια από τις δύο εταιρείες, σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις.
Άρθρο 49	Προβλέπονται καταργούμενες διατάξεις του ν. 4533/2018, προς αντικατάσταση των οποίων αναλήφθηκαν οι νέες δεσμεύσεις και εισάγονται τα άρθρα 46, 46, 47 και 48του παρόντος. Δεν καταργούνται διατάξεις που συνιστούν το νόμιμο έρεισμα για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που διατηρούνται σε ισχύ.
Άρθρο 50	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους, τροποποιείται η διαδικασία διεξαγωγής τους έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι, ως γενικός κανόνας, οι έλεγχοι αποσκοπούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης από πλευράς ελεγχόμενων και δεν έχουν τιμωρητικό χαρακτήρα εκτός εάν οι παραβάσεις είναι σημαντικές και ενέχουν άμεσο σοβαρό κίνδυνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου.
Άρθρο 51	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διαγράφονται εδάφια που περιγράφουν μη εφαρμοζόμενη διαδικασία και αντικαθίσταται η αναφορά στην πρώην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος με την υφιστάμενη Γενική Διεύθυνση Επιθεωρητών του Υπουργείου Περιβάλλοντος κα Ενέργειας.
Άρθρο 52	Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις μέχρι την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου με την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης.
Άρθρο 54	Με την προτεινόμενη ρύθμιση διευκρινίζεται ότι μόνο οι οικονομικοί αυτοέλεγχοι που ασκούνται από τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης διενεργούνται από ορκωτούς λογιστές.
Άρθρο 55	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι το σύνολο των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα υπόκειται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με την κατά περίπτωση νομοθεσία, καθώς και στην υποχρέωση να διαθέτουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εφόσον διαχειρίζονται επικίνδυνα απόβλητα τρίτων στις εγκαταστάσεις τους.
Άρθρο 56	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, και εταιρείες παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης.
Άρθρο 57	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι η προσωρινή κάλυψη της θέσης του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να γίνει άμεσα.
Άρθρο 59	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η χορήγηση επαρκούς χρόνου, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του άρθρου 15 του ν. 3889/2010, που είναι ο εξορθολογισμός των δασικών χαρτών δια της ενσωμάτωσης των διορθώσεων που προβλέπονται.
Άρθρο 60	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αυξάνεται το ποσοστό που αποδίδεται στο ΚΑΠΕ και απαλείφεται η αναφορά σε ανώτατο ύψος αποδιδόμενου ποσού, ώστε, το συνολικό ποσό που προκύπτει από την είσπραξη των παραβόλων, να κατανέμεται ισομερώς μεταξύ ΚΑΠΕ και Πράσινου Ταμείου, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική συνεισφορά και, αντιστοίχως, το αυξημένο διοικητικό και διαχειριστικό βάρος που επωμίζεται το ΚΑΠΕ, το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία

	και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.
Άρθρο 61	Η προτεινόμενη ρύθμιση προωθείται ενόψει του κινδύνου επικείμενων δυσάρεστων συνεπειών για την προστασία του ορεινού όγκου του Υμηττού, τετελεσμένων γεγονότων και μη αναστρέψιμων βλαβών στο φυσικό οικοσύστημα μετά την παρέλευση της αναστολής και των παρατάσεων αναστολής χορήγησης οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού (Περιφέρειας Αττικής). Ειδικότερα δια της προτεινόμενης ρύθμισης αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενες συνέπειες: α) της επέλευσης δυσμενών συνεπειών στο περιβάλλον του ορεινού όγκου, οι οποίες κυρίως άπτονται των επιπλέον ασύμβατων με τον χαρακτήρα του ορεινού όγκου χρήσεων και όρων ή περιορισμών δόμησης της Ζώνης Β, όπως κοινωφελείς σκοποί, σχολεία, πολιτιστικά κέντρα, αναψυκτήρια, και της δυνατότητας έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών σε εκτεταμένη περιοχή του ορεινού όγκου του Υμηττού και ειδικότερα στα τμήματα που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων Κρωπίας, Βάρης- Βούλας- Βουλιαγμένης, Παπάγου-Χολαργού, Ηλιουπόλεως, Ελληνικού-Αργυρούπολης, Παιανίας και Γλυφάδας, β) της μη ισχύος για τον Δήμο Παπάγου - Χολαργού των Ζωνών Δ του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδή, με εξειδίκευση των χρήσεων Δ1, δηλαδή, άλσος, ελεύθεροι χώροι, αστικό πράσινο και Δ2, δηλαδή περιφερειακή ζώνη, που επιβάλλουν όρους και περιορισμούς στο Μητροπολιτικό Πάρκο, γ) της συρρίκνωσης της Ζώνης Α, που συνιστά ζώνη απολύτου προστασίας της φύσης και των μνημείων, με δυσμενείς συνέπειες στην προστασία της περιοχής αυτής, δ) της αντίθεσης της υλοποίησης του σχεδιασμού και της προστασίας του ορεινού όγκου του Υμηττού με το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (ν. 4277/2014), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18, για την ολοκλήρωση του προγράμματος προστασίας και διαχείρισης των ορεινών όγκων. Στόχος είναι να καλυφθεί το χρονικό διάστημα που είναι απαραίτητο για την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Σημειώνεται ότι έχουν ολοκληρωθεί: -η διαβούλευση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για την προστασία του Υμηττού, -η εισήγηση για την περιβαλλοντική έγκριση του Σχεδίου Προστασίας Ορεινού Όγκου Υμηττού του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, -η εισήγηση της Αρχής Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Αστικών και Περιαστικών Περιοχών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς το αρμόδιο Συμβούλιο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ. για το «Σχέδιο Καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή – Ιλισίων», -η γνωμοδότηση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ για το παραπάνω Σχέδιο.

	Πρόθεση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι μέσω του νέου προεδρικού διατάγματος, να δοθούν διέξοδοι σε χρόνια προβλήματα του ορεινού όγκου, όπως η ύπαρξη χρήσεων γης που είναι ασύμβατες με την προστασία του περιβάλλοντος ή ο εξορθολογισμός των εξωτερικών ορίων των ζωνών προστασίας που παραμένουν ίδια από το έτος 1978. Όλα τα παραπάνω λαμβάνουν χώρα με γνώμονα την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του ορεινού όγκου, την παγίωση χρήσεων που σήμερα ασκούνται στην περιοχή με νόμιμο τρόπο και τη μη αφαίρεση εκτάσεων από την περιοχή προστασίας. Η αναγκαιότητα της ρύθμισης προκύπτει αφενός λόγω του χρονικού περιορισμού της εξουσιοδότησης, βάσει της οποίας εκδόθηκε η αρχική απόφαση αναστολής οικοδομικών εργασιών του Υμηττού, το οποίο επιβάλλει την εκ του νόμου παράτασή της, αφετέρου δε λόγω της ιδιαίτερης ευαισθησίας του οικοσυστήματος, των αυξημένων πιέσεων του δομημένου περιβάλλοντος στους πρόποδες του Υμηττού, καθώς και των αυξημένων αναπτυξιακών πιέσεων για την επέκταση των ορίων των οργανωμένων υποδοχέων που φιλοξενούν χρήσεις γης.
--	--

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙ Α	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ Σ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ Ν	ΝΗΣΙΩΤΙΚ ΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X			
		Μείωση δαπανών	X				
		Εξοικονόμηση χρόνου		X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητ α		X		X	
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣ Α	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X		X	
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιφέρουν σημαντικό όφελος στην εθνική οικονομία και στην ενίσχυση της πράσινης ενέργειας ενώ ταυτοχρόνως ενισχύουν και τη δυνατότητα επίτευξης στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ, Β' 4893/2019) περί εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ως προς τις ρυθμίσεις για τα χρηματοδοτικά προγράμματα κινήτρων για ενεργειακή αναβάθμιση, προκύπτει όφελος στη διοικητική διαχείριση δράσεων κινήτρων και ενισχύσεων προς τους δικαιούχους.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙ Α	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ Σ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ Ν	ΝΗΣΙΩΤΙ ΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Σ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασί α					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι σκοπούμενες ρυθμίσεις ως επί το πλείστον δεν παρουσιάζουν άμεσα κόστος και σε κάθε περίπτωση, το οποίο ενδεχόμενο κόστος δεν δύναται να προσδιορισθεί εκ των προτέρων με ασφάλεια ή έστω να πιθανολογηθεί με επαρκή βεβαιότητα. Αντιθέτως, σημαντικές θα ήταν οι οικονομικές συνέπειες και οι διοικητικές αγκυλώσεις και για την ιδιωτική, αλλά και για την εθνική οικονομία σε περίπτωση μη θέσης σε ισχύ της προτεινόμενης ρυθμιστικής παρέμβασης. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7 το ενδεχόμενο κόστος που θα προκύψει για τη μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών του Δημοσίου σε κτίρια καλύτερης ενεργειακής κατηγορίας, αντισταθμίζεται από το μακροοικονομικό όφελος εξοικονόμησης ενέργειας κατά τη χρήση του μισθίου και τη συνακόλουθη μείωση των λειτουργικών δαπανών. Επίσης, αναφορικά με το Μέρος Ε', σημειώνεται ότι οιοδήποτε κόστος σε κάθε περίπτωση αντισταθμίζεται από την ανάγκη συμμόρφωσης με τις οικείες δικαστικές αποφάσεις των ενωσιακών δικαστηρίων.

Το δε κόστος που δύναται να πιθανολογηθεί με επαρκή βεβαιότητα και να ποσοτικοποιηθεί, έχει ληφθεί υπόψη στις συνοδευτικές εκθέσεις δημοσιονομικής επίπτωσης.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣ ΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙ Α & ΚΟΙΝΩΝΙΚ ΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣ ΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑ ΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙ ΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥ ΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμι σης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣ Η ΚΙΝΔΥ ΝΩΝ	Πilotική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης				X	
		Συνεχής αξιολόγηση η διαδικασία				X	

		ών διαχείριση ς κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Αντιθέτως, κίνδυνοι τίθενται για τη διαχείριση πραγματικών και δυνητικών ενδεχομένων που προκύπτουν από την ανορθολογική χρήση ενέργειας και την ασύμμετρη πληροφόρηση σχετικά με τα μακροπρόθεσμα οφέλη της εξοικονόμησης ενέργειας. Ενδεχομένως, για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 7, να εμφανισθεί μια αναδιάταξη της οικονομίας που αναπτύσσεται γύρω από τις αγορές και μισθώσεις κτιρίων, λόγω της απαίτησης να υπάρχουν κτίρια υψηλής ενεργειακής κατηγορίας. Ωστόσο, μέσω της ζήτησης των ως άνω κτιρίων, θα αναγκαστεί να αναπροσαρμοθεί και η αντίστοιχη προσφορά αυτών, με συνέπεια τη στροφή της κατασκευαστικής – οικοδομικής δραστηριότητας σε λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά και στην ανάπτυξη μίας νέας οικονομικής δραστηριότητας με αντικείμενο την υλοποίηση παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης. Από καμία διάταξη δεν προκύπτει ευθεία και άμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, συνεκτιμώντας μακροοικονομικά κριτήρια.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Υπουργείο Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομικών
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	1. Επαγγελματική και Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (ΕΕΤΕΜ) 2. Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής Μ.Α.Ε. 3. Σ.Ε.Β.
☐	Διεθνής διαβούλευση	

--	--

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	Η ηλεκτρονική διαβούλευση πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 27.11.2020 μέχρι και 14.12.2020 στον ηλεκτρονικό σύνδεσμο: http://www.opengov.gr/minenv/?p=11575 και συνολικά υπεβλήθησαν 52 σχόλια
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Είκοσι δύο (22)
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	πέντε (5)
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Σαράντα επτά (47)
	Άρθρο 3 Σκοπός και αντικείμενο – Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 4342/2015 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	1. Διατυπώθηκε σχόλιο για την ανάγκη ανάδειξης του ρόλου του μηχανολόγου μηχανικού στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας των συστημάτων θέρμανσης με οποιαδήποτε πρωτογενή πηγή ενέργειας, το οποίο δεν υιοθετήθηκε καθώς, σε αντίθεση με όσα αναφέρονται στο σχετικό σχόλιο, ο στόχος του Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Ένδειας δεν είναι η ανάδειξη κάποιου συγκεκριμένου επαγγέλματος.
		2. Διατυπώθηκε σχόλιο να ληφθεί υπόψη το ύψος των δαπανών που μπορεί να συνεπάγεται για τους Έλληνες πολίτες η συγκεκριμένη ρύθμιση, το οποίο δεν υιοθετήθηκε, καθώς δεν προκύπτουν άμεσα οικονομικά βάρη για τους πολίτες.
	Άρθρο 4 Ορισμοί Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	1. Υποβλήθηκε σχόλιο σύμφωνα με το οποίο ο έλεγχος της απόδοσης των συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ είναι εξίσου σημαντικός και αναφέρεται ως υποχρέωση του ενεργειακού ελεγκτή στα

		EN16247-2 και EN16247-3, δεδομένης της πρόσφατης εισαγωγής των κτιρίων σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης, καθώς και της οδηγίας ΕΕ 944/2019 που εισάγει το μοντέλο του Prosumer. Ο δε ενεργειακός έλεγχος οχημάτων αναλύεται στο EN16247-4. Το σχόλιο υιοθετείται μερικώς. Οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ συμπεριλαμβάνονται ως τμήματα των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων και δεν κρίνεται απαραίτητη η ξεχωριστή αναφορά τους στον ορισμό. Ωστόσο, υιοθετείται η διακριτή αναγραφή στον ορισμό των μεταφορικών μέσων για τα οποία διενεργείται Ενεργειακός Έλεγχος κατηγορίας Β', σύμφωνα με την παρ. 1 του οικείου άρθρου. 2. Υποβλήθηκε σχόλιο με το οποίο αποτυπώθηκε η ανάγκη τροποποίησης του συντελεστή μετατροπής της ενέργειας τελικής χρήσης σε πρωτογενή ενέργεια ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, ώστε αυτός να μην είναι στατικός, αλλά δυναμικός και προσαρμοσμένος ανά καταναλωτή με βάση τον πάροχο που επιλέγει. Αντιστοίχως, να υπάρχει δυναμικός υπολογισμός του συντελεστή CO2 kg/kWh ανά καταναλωτή με βάση το μείγμα του παρόχου του. Παρατηρείται σχετικώς ότι το Παράρτημα IV προβλέπει συντελεστή 2,1, όπως αυτός έχει προκύψει στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ και ο οποίος θα ενσωματωθεί στην αμέσως επόμενη τροποποίηση του ΚΕΝΑΚ.
	Άρθρο 5 Στόχος ενεργειακής απόδοσης – Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (άρθρο 3 και άρθρο 24 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Διατυπώθηκε σχόλιο για την ανάγκη αποτύπωσης του πραγματικού αποτυπώματος των καθεστώτων επιβολής στον ιδιωτικό τομέα. Παρατηρείται σχετικώς ότι αυτές αποτυπώνονται στις ΥΑ αποκλίσεων που εκδίδονται ετησίως βάσει των εκθέσεων του Διαχειριστή.
	Άρθρο 6 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση άρθρου 7 του ν. 4342/2015– Τροποποίηση άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (άρθρο 5 και άρθρο 20 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Υποβλήθηκε σχόλιο σχετικά με την ανάγκη θεσμοθέτησης των ενεργειακών υπευθύνων και τους πόρους που απαιτούνται στο δημόσιο τομέα για ψηφιοποίηση, έξυπνους μετρητές, ενεργειακές υπηρεσίες κ.α. Ωστόσο, προβλέπεται ήδη η έκδοση ΥΑ για τον καθορισμό των σχετικών αρμοδιοτήτων των ενεργειακών υπευθύνων.
	Άρθρο 7 Ενεργειακή απόδοση στις αγορές από δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση άρθρου 8 του ν. 4342/2015 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Διατυπώθηκαν επιφυλάξεις για τις προδιαγραφές που τίθενται σχετικά με την ενεργειακή κατηγορία των κτιρίων τα οποία θα μπορεί να αγοράζει και να μισθώνει ο δημόσιος τομέας. Το σχόλιο γίνεται μερικώς δεκτό. Αναφορικά με τις υφιστάμενες μισθώσεις εκτιμάται ότι δεν θα δημιουργηθεί πρόβλημα, καθώς αυτές μπορούν να παραταθούν.

		Με την προτεινόμενη ρύθμιση εκτιμάται ότι θα αναπτυχθεί μια νέα αγορά για τα κτίρια του Δημοσίου ενόψει και των σχετικών προγραμμάτων ανακαίνισης, όπως το ΗΛΕΚΤΡΑ. Σημειώνεται ότι η απαίτηση για τη μίσθωση κτιρίων κατηγορίας Α' (NΖΕΒ) από το Δημόσιο αναφέρεται και στο ΕΣΕΚ, στο οποίο επιπρόσθετα προβλέπεται ότι μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 όλα τα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες αρχές θα πρέπει να κατατάσσονται τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β'. Η διαφοροποίηση της ρύθμισης για τα ΑΕΙ είναι αβέβαιο εάν μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς, δεδομένου ότι πιθανόν να υπάρχουν τέτοια προβλήματα και σε άλλους δημόσιους φορείς. Ωστόσο, κατανοώντας τυχόν δυσκολίες που μπορεί να ανακύψουν στις μισθώσεις κτιρίων, το σχόλιο υιοθετείται εν μέρει τροποποιώντας την επίμαχη παρ. 6 του οικείου άρθρου, ώστε η απαίτηση για κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας να τίθεται σε ισχύ από την 1η.1.2022.
	Άρθρο 8 Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής – Αντικατάσταση άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (άρθρο 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Υποβλήθηκε σχόλιο σύμφωνα με το οποίο η μεθοδολογία υπολογισμού των καθεστώτων επιβολής βασίζεται στις τεκμαιρόμενες αποταμιεύσεις («deemed savings») και για τον λόγο αυτό βρίσκεται σε πλήρη αναντιστοιχία με τις πραγματικές εξοικονομήσεις. Ωστόσο, για τα καθεστώτα στα οποία έχει θεσπιστεί στόχος, δίνεται από την Οδηγία (και τον νόμο) η δυνατότητα επιλογής μεθόδων από τις οποίες επιλέχθηκε αυτή της Deemed savings («προβλεπόμενη εξοικονόμηση»).
	Άρθρο 9 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης – Τροποποίηση του άρθρου 10 ν. 4342/2015 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	1. Ζητήθηκε ο στόχος εξοικονόμησης ενέργειας 5% σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας που διαπιστώθηκε κατά τον προηγούμενο έλεγχο να αναδιατυπωθεί. Επίσης, η παρ. 10 να τροποποιηθεί ώστε να καθίσταται σαφές ότι υπόχρεες ενεργειακού ελέγχου είναι οι μη μικρομεσαίες επιχειρήσεις (λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις), καθώς και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με κατανάλωση άνω των 5 GWh τελικής χρήσης. Το σχόλιο υιοθετείται μερικώς. Από το σχέδιο νόμου απαλείφονται οι επίμαχες φράσεις με το ποσοστό 5% και τον χρονικό κύκλο των 2 ετών στην παρ. 10 του οικείου άρθρου. Από την άλλη, η υιοθέτηση κατώτατου ορίου ενεργειακής κατανάλωσης προϋποθέτει την ύπαρξη στοιχείων κατανάλωσης των

		επιχειρήσεων, κάτι που δεν υφίσταται σήμερα. 2. Διατυπώθηκε σχόλιο για την ανάγκη κατάργησης της διαδικασίας διενέργειας ενεργειακών ελέγχων από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες, καθώς καταργείται η σχέση ανεξαρτησίας που πρέπει να υπάρχει. Ωστόσο, ο ενεργειακός έλεγχος από εσωτερικό ελεγκτή προβλέπεται απευθείας από την Οδηγία. Επίσης, ζητήθηκε να γίνει σαφής μνεία ότι θα ισχύουν οι ίδιοι κανόνες κατάταξης των νομικών προσώπων σε τάξεις όπως και των φυσικών προσώπων, όπως και να ορίζεται ρητά τι γίνεται με την απομάκρυνση του ενεργειακού ελεγκτή από το νομικό πρόσωπο, καθώς και να υπάρχουν διαδικασίες ετήσιου ελέγχου για το αν υφίσταται ακόμη με τη σχέση εργασίας που είχε περιγραφεί στην αρχική κατάταξη. Παρατηρείται σχετικώς ότι η δυνατότητα διενέργειας ενεργειακών ελέγχων ανήκει εξ ορισμού σε φυσικά πρόσωπα και επομένως είναι άνευ νοήματος η θέσπιση τάξεων νομικών προσώπων. Τέλος, αναφέρεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι οι υποχρεώσεις των στόχων της παρ. 10 ισχύουν και για τις επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ και εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 50001, διότι υπάρχουν διαπιστευμένοι φορείς που δεν ελέγχουν τα βασικά στοιχεία του ενεργειακού ελέγχου. Παρατηρείται σχετικώς ότι η υπόχρεη επιχείρηση ανεβάζει έκθεση τεκμηρίωσης ενεργειακού ελέγχου. Τα ελάχιστα κριτήρια ελέγχονται από το Σώμα Επιθεώρησης Ενέργειας. 3. Διατυπώθηκε σχόλιο ότι για την αποφυγή αθέμιτων ανταγωνισμών ή/και δημιουργίας συνθηκών που μπορεί να οδηγούν σε φαινόμενα μονοπώλησης στην αγορά, με έμφαση στις περιπτώσεις ασυμβίβαστου, η παρ.17 του άρθρου 7 πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής: «Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου
--	--	---

		χρόνου ή/και με την ιδιότητα του στελέχους ή εκπροσώπου φορέων τριτογενούς ενεργειακού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων πιστοποίησης». Το σχόλιο δεν υιοθετείται και το ασυμβίβαστο παραμένει μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους ΝΠΔΔ.
		4. Υποβλήθηκε σχόλιο να προστεθεί στην περ.γ) της παραγράφου 1: γ) Κατηγορία Γ': βιομηχανικές, ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ άνω των χιλίων κιλοβάτ (1.000 kW). Η αναφερόμενη πρόταση εξετάζεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 εκδιδόμενη ΥΑ.
		5. Διατυπώθηκε η πρόταση να συμπεριληφθεί ρητά στο αντίστοιχο άρθρο του σχεδίου νόμου η πιστοποίηση EUREM ευρωπαϊκών προτύπων, ειδικά αφού είχε συμπεριληφθεί μεταξύ των προγραμμάτων πιστοποίησης στην ισχύουσα ΥΑ. Το σχόλιο γίνεται δεκτό εν μέρει. Μολονότι το EUREM έχει κύρος σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, εκτιμάται ότι είναι συνετότερο αφενός να μην γίνονται αναφορές στον νόμο για λόγους απλούστευσής του και αφετέρου να μην υπάρχουν άλλες αναφορές στον νόμο και άλλες αναφορές στην ΥΑ. Ως εκ τούτου απαλείφονται οι αναφορές στα CEA και CEM.
		6. Προτάθηκε: α. στο τέλος της παραγράφου 5 να συμπληρωθεί η πρόταση: «Οι διαπιστευμένοι φορείς δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο νομικών προσώπων, εξαιτίας του ασυμβίβαστου των υπηρεσιών ενεργειακού συμβούλου που εξ ορισμού είναι ο ενεργειακός ελεγκτής.» Το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό και το ασυμβίβαστο παραμένει μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους. β. Στο τέλος της παραγράφου 6 να συμπληρωθεί η πρόταση: «Οι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τον Οδηγό ενεργειακών ελέγχων που αναρτά με ευθύνη του το ΥΠΕΝ στην ιστοσελίδα του.» Το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό. Ο Οδηγός δεν έχει, έως σήμερα, εγκριθεί και εκδοθεί σε ΦΕΚ. Δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής αλλά είναι ένα βοήθημα κατευθυντήριων οδηγιών, όπως αναφέρεται στην ΥΑ των Ενεργειακών Ελέγχων. Οι ελάχιστες υποχρεωτικές προδιαγραφές των ελέγχων είναι αυτές που αναφέρονται στο Παράρτημα VI του νόμου.

		γ. Να ενταχθούν στις υπόχρεες επιχειρήσεις για τον ενεργειακό έλεγχο και αυτές που καταναλώνουν ετησίως πάνω από 5GWh τελικής χρήσης. Ωστόσο, η υιοθέτηση κατώτατου ορίου ενεργειακής κατανάλωσης προϋποθέτει την ύπαρξη στοιχείων κατανάλωσης των επιχειρήσεων, κάτι που δεν υφίσταται σήμερα. δ. στην παρ. 17 να συμπληρωθεί η φράση: «καθώς και των διαπιστευμένων φορέων πιστοποίησης» Το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό και το ασυμβίβαστο παραμένει μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους.
	Άρθρο 10 Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας Αντικατάσταση του άρθρου 11 ν. 4342/2015 (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Διατυπώθηκε σχόλιο να ορίζεται σαφώς ότι οι έξυπνοι μετρητές είναι υποχρέωση των διαχειριστών των δικτύων (ΔΕΔΔΗΕ, ΕΠΑ) που εισπράττουν τέλη από όλους τους καταναλωτές για τη συντήρηση του δικτύου, και όχι από τους διανομείς της ενέργειας. Σημειώνεται σχετικά ότι οι διανομείς περιλαμβάνουν τους διαχειριστές δικτύων, οι οποίοι διαθέτουν στους καταναλωτές τους μετρητές «όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης», όπως ρητώς αναγράφεται. Επομένως το σχόλιο δεν υιοθετείται.
	Άρθρο 11 Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια – Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Προτάθηκε να υποχρεωθεί ο διαχειριστής να ολοκληρώσει το έργο της φύλαξης και καταχώρησης των δεδομένων από τους υφιστάμενους έξυπνους μετρητές στη χαμηλή τάση, για να είναι δυνατή η λήψη δεδομένων του καταναλωτή μέσω διαδικτύου, όπως ακριβώς γίνεται και στη μέση τάση. Παρατηρείται σχετικά ότι το συγκεκριμένο σχόλιο αφορά στο πρόγραμμα ανάπτυξης του ΔΕΔΔΗΕ και εκφεύγει του αντικειμένου του νόμου.
	Άρθρο 13 Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης – Αντικατάσταση άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Υποβλήθηκε σχόλιο να γίνει ειδική μνεία για α) απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ στους εκμισθωτές ακινήτων ύψους 50% της δαπάνης που θα πραγματοποιηθεί για ενεργειακή αναβάθμιση μέχρι το 2030 με ίδια κεφάλαια, β) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, δάνεια ή επιδοτήσεις, με κάλυψη 100% ποσού επιδότησης, επιτοκίου και ποσοστού συμμετοχής κόστους δαπάνης που πρόκειται να επιβαρύνει τον ιδιοκτήτη εκμισθωμένου ακινήτου σε περίπτωση δανείου ή χρηματοδότησης. Παρατηρείται σχετικά ότι το άρθρο 11 αφορά στην ενημέρωση των καταναλωτών για τα μέτρα και τα προγράμματα επιδότησης και όχι για τα ίδια τα μέτρα. Επομένως το σχόλιο δεν υιοθετείται.

	Άρθρο 14 Κυρώσεις – Αντικατάσταση άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	1. Διατυπώθηκε σχόλιο, το ύψος των κυρώσεων από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων διενέργειας ενεργειακού ελέγχου και των καθεστώτων επιβολής να μην ξεπερνούν τις 100.000 ευρώ, για να οδηγούν σε συμμόρφωση, αλλά όχι σε εξόντωση των επιχειρήσεων. Παρατηρείται σχετικώς ότι στους ενεργειακούς ελέγχους υπάρχει ήδη το άνω όριο των 100.000 Ευρώ, ενώ στο Καθεστώς Επιβολής έχει θεσπιστεί η έννοια του Κόστους Εξαγοράς η οποία εξαρτάται από το ύψος του στόχου και το ποσοστό εκπλήρωσής του από το Υπόχρεο Μέρος. Επομένως το σχόλιο δεν υιοθετείται. 2. Προτάθηκε να προστεθεί στις κυρώσεις ο υποβιβασμός στην Α΄ τάξη, αν πρόκειται για Β΄ ή Γ΄ τάξης ενεργειακό ελεγκτή. Το σχόλιο δεν υιοθετείται. Ο υποβιβασμός του Ενεργειακού Ελεγκτή είναι αδόκιμος, καθώς αυτός θα κληθεί σε συμμόρφωση με την εκ νέου υποβολή του Ενεργειακού Ελέγχου.
	Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης – Τροποποίηση άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Προτάθηκε η αντικατάσταση της λέξεως «τροποποιούνται» με την φράση «συμπληρώνονται και εξειδικεύονται» και η εξάλειψη της φράσεως «κατά παρέκκλιση του π.δ. 99/2018 (Α΄ 187)» ως πλεονάζουσα. Το σχόλιο δεν υιοθετείται και η επίμαχη φράση παραμένει για λόγους ασφάλειας δικαίου.
	Άρθρο 18 Πληροφόρηση για την ενεργειακή απόδοση – Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Επισημάνθηκε ότι η αναφορά στο άρθρο, σε «τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα», είναι ανακριβής και ατελής, καθώς κάνει αναφορά αποκλειστικά στα πιστωτικά ιδρύματα και παραλείπει εντελώς τη δυνατότητα δήλωσης IBANs που αντιστοιχούν σε λογαριασμούς πληρωμών άλλων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. Ιδρύματα Πληρωμών και Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος). Το σχόλιο υιοθετείται στην παρ. 1 του οικείου άρθρου.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις
	Άρθρα 24, 106. Η αρχή του κράτους δικαίου (παρ. 1 άρθρου 2, παρ. 1 άρθρου 5), από την οποία απορρέουν η αρχή ασφάλειας δικαίου και η αρχή της προστατευομένης εμπιστοσύνης. Η αρχή της αναλογικότητας (Άρθρο 25).
25.	Ενωσιακό δίκαιο

□	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Ως προς την αρχή κράτους δικαίου, από την οποία απορρέει η αρχή ασφάλειας δικαίου: άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Αρχή επικουρικότητας και αναλογικότητας: άρθρο 5 ΣΕΕ. Άρθρο 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Παρ. 3 άρθρο 106 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με 102 ΣΛΕΕ.
□	Κανονισμός	Κανονισμός 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα...» (L 328) και κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των παραρτημάτων VIII και IX της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» (L137).
□	Οδηγία	ΜΕΡΟΣ Β΄: Οδηγία 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση» (L 328). ΜΕΡΟΣ Γ΄ Σ/Ν: Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153)
□	Απόφαση	Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 2015 με τίτλο «Στρατηγική πλαίσιο για μια ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή» Απόφαση της Επιτροπής C(2018) 2104, Απόφαση της Επιτροπής E(2008) 824), Απόφαση της Επιτροπής C(2009) 6244).
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
□	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

☐	Διεθνείς συμβάσεις	Συμφωνία των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187)
--------------------------	--------------------	--

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο(αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	C-413/19 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Σλοβενίας) περί εφαρμογής της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ, C-294/18 περί εφαρμογής της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, C-632/16 περί ενεργειακού σήματος και πληροφόρησης του κοινού, C-561/16 περί εφαρμογής της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 2016, ΔΕΗ κατά Επιτροπής T-169/08 RENV, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 2016, ΔΕΗ κατά Επιτροπής T-421/09 RENV.
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 3 Σκοπός και αντικείμενο - Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 4342/2015 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Το άρθρο 2 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 2 Σκοπός - αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Με το Μέρος Β' εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (L 328), τον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328) και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» (L 137). 2. Θεσπίζεται πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου η χώρα να συνεισφέρει στην επίτευξη των πρωταρχικών της στόχων για το 2030 για τουλάχιστον τριάντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (32,5%) και να προετοιμάσει το έδαφος για βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση μετά από αυτή τη χρονολογία. 3. Θεσπίζονται κανόνες για την άρση των φραγμών στην αγορά ενέργειας, την εξάλειψη των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν την απόδοση στον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας και καθορίζονται ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι ενεργειακής απόδοσης και συνεισφορών για το 2030.».	Άρθρο 2 ν. 4342/2015: Άρθρο 2 Σκοπός - αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) «1. Με τις διατάξεις του Μέρους Β' εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (ΕΕ L 315 της 14.11.2012), όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 «για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας (ΕΕ L 141 της 28.5.2013)». 2. Θεσπίζεται πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης προκειμένου η χώρα να συνεισφέρει στην επίτευξη του πρωταρχικού στόχου 2020 της Ένωσης για είκοσι τοις εκατό (20%) στην ενεργειακή απόδοση και να προετοιμάσει το έδαφος για περαιτέρω βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης πέραν της προαναφερόμενης χρονολογίας. 3. Θεσπίζονται ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι ενεργειακής απόδοσης για το 2020, μέτρα για την προώθησή τους και κανόνες που αποσκοπούν στην υπερνίκηση των αδυναμιών της αγοράς ενέργειας που παρεμποδίζουν την απόδοση στον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας.»
	Άρθρο 4 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι ορισμοί του άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (Α' 143) περί ενεργειακής απόδοσης αριθμούνται ως παράγραφοι και επικαιροποιούνται, προστίθενται νέοι ορισμοί ως παρ. 24 και 47 και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 3 Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: 1. «Ενέργεια»: όλες οι μορφές ενεργειακών προϊόντων, τα καύσιμα, η θερμότητα, η ανανεώσιμη ενέργεια, ο ηλεκτρισμός ή οποιαδήποτε άλλη μορφή ενέργειας, όπως ορίζονται στην περ. δ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για τις στατιστικές ενέργειας (ΕΕ	Άρθρο 3 Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: «Ενέργεια»: όλες οι μορφές ενεργειακών προϊόντων, τα καύσιμα, η θερμότητα, η ανανεώσιμη ενέργεια, ο ηλεκτρισμός ή οποιαδήποτε άλλη μορφή ενέργειας, όπως ορίζονται στην περίπτωση δ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για τις στατιστικές ενέργειας (ΕΕ L 304 της 4.11.2008). «Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας»: η ακαθάριστη εσωτερική κατανάλωση, εξαιρουμένων των μη ενεργειακών χρήσεων. «Τελική κατανάλωση ενέργειας»: όλη η ενέργεια που παρέχεται στη βιομηχανία, τις μεταφορές, τα νοικοκυριά, τις υπηρεσίες

L 304 της 4.11.2008). 2. «Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας»: η συνολική ενεργειακή ζήτηση της χώρας, εξαιρούμενης της κατανάλωσης ενεργειακών προϊόντων για μη ενεργειακούς σκοπούς. 3. «Τελική κατανάλωση ενέργειας»: όλη η ενέργεια που παρέχεται στη βιομηχανία, τις μεταφορές, τα νοικοκυριά, τις υπηρεσίες και τη γεωργία. Εξαιρούνται οι παραδόσεις στον τομέα της μετατροπής της ενέργειας και οι ίδιες οι βιομηχανίες ενεργειακών δραστηριοτήτων. 4. «Ενεργειακή απόδοση»: ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας. 5. «Εξοικονόμηση ενέργειας»: ποσότητα εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης ενέργειας πριν και μετά από την υλοποίηση ενός μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση. 6. «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης»: αύξηση της ενεργειακής απόδοσης λόγω τεχνολογικών αλλαγών, αλλαγών στη συμπεριφορά ή οικονομικών αλλαγών. 7. «Ενεργειακή υπηρεσία»: το φυσικό όφελος, η χρησιμότητα ή το πλεονέκτημα που προκύπτει από τον συνδυασμό ενέργειας με ενεργειακά αποδοτική τεχνολογία ή με δράση η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τις εργασίες, την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και έλεγχο που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας αυτής, βάσει συμβάσεως και η οποία υπό κανονικές συνθήκες έχει αποδείξει ότι οδηγεί σε επαληθεύσιμη και μετρήσιμη ή εκτιμώμενη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ή σε εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. 8. «Δημόσιοι φορείς»: οι «αναθέτουσες αρχές» και «οι αναθέτοντες φορείς», όπως ορίζονται στις περ. α' και β' αντιστοίχως της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147). 9. «Κεντρική δημόσια διοίκηση»: οι διοικητικές υπηρεσίες των οποίων η αρμοδιότητα εκτείνεται σε ολόκληρη την Επικράτεια και συγκεκριμένα, η Προεδρία της Δημοκρατίας, η Προεδρία της Κυβέρνησης, η Βουλή των Ελλήνων και τα Υπουργεία. 10. «Συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου»: το εμβαδόν των δαπέδων κτιρίου ή μέρους κτιρίου στο οποίο χρησιμοποιείται ενέργεια για τη ρύθμιση των κλιματικών συνθηκών στο εσωτερικό του. 11. «Σύστημα ενεργειακής διαχείρισης»: το σύνολο των αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων ενός σχεδίου που θέτει στόχο ενεργειακής απόδοσης και χαράσσει τη στρατηγική επίτευξης του εν λόγω στόχου. 12. «Ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο το οποίο εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) και διατίθεται προς δημόσια χρήση. 13. «Διεθνές πρότυπο»: πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) και διατίθεται στο κοινό. 14. «Υπόχρεο μέρος»: διανομέας ενέργειας ή επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας που δεσμεύεται από το καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης που αναφέρεται στο άρθρο 9. 15. «Εξουσιοδοτηθέν μέρος»: νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί από την κυβέρνηση ή από άλλο δημόσιο φορέα εξουσία ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας ενός χρηματοδοτικού προγράμματος εξ ονόματος της κυβέρνησης ή του άλλου δημόσιου φορέα. 16. «Συμμετέχον μέρος»: επιχείρηση ή δημόσιος φορέας που δεσμεύεται να επιτύχει ορισμένους στόχους βάσει εθελοντικής συμφωνίας, ή καλύπτεται από εθνικό κανονιστικό μέσο πολιτικής. 17. «Δημόσια αρχή επιβολής»: φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και είναι υπεύθυνος για την επιβολή ή την παρακολούθηση της	και τη γεωργία. Εξαιρούνται οι παραδόσεις στον τομέα της μετατροπής της ενέργειας και οι ίδιες οι βιομηχανίες ενεργειακών δραστηριοτήτων. «Ενεργειακή απόδοση»: ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας. «Εξοικονόμηση ενέργειας»: ποσότητα εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή/και τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την υλοποίηση ενός μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση. «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης»: αύξηση της ενεργειακής απόδοσης λόγω τεχνολογικών αλλαγών, αλλαγών στη συμπεριφορά ή/και οικονομικών αλλαγών. «Ενεργειακή υπηρεσία»: το φυσικό όφελος, η χρησιμότητα ή το πλεονέκτημα που προκύπτει από το συνδυασμό ενέργειας με ενεργειακά αποδοτική τεχνολογία ή με δράση η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τις εργασίες, την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και έλεγχο που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας αυτής, βάσει συμβάσεως και η οποία υπό κανονικές συνθήκες έχει αποδείξει ότι οδηγεί σε επαληθεύσιμη και μετρήσιμη ή εκτιμώμενη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ή σε εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. «Δημόσιοι φορείς»: οι «αναθέτουσες αρχές», όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του π.δ. 60/2007 (Α' 64) με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 (ΕΕ L 134 της 30.4.2015), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 1.10.2005) και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ (ΕΕ L 323 της 9.12.2005). «Κεντρική δημόσια διοίκηση»: όλες οι διοικητικές υπηρεσίες των οποίων η αρμοδιότητα εκτείνεται σε ολόκληρη την επικράτεια. «Συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου»: το εμβαδόν των δαπέδων κτιρίου ή μέρους κτιρίου στο οποίο χρησιμοποιείται ενέργεια για τη ρύθμιση των κλιματικών συνθηκών στο εσωτερικό του. «Σύστημα ενεργειακής διαχείρισης»: το σύνολο των αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων ενός σχεδίου που θέτει στόχο ενεργειακής απόδοσης και χαράσσει τη στρατηγική επίτευξης του εν λόγω στόχου. «Ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο το οποίο εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών και διατίθεται προς δημόσια χρήση. «Διεθνές πρότυπο»: πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης και διατίθεται στο κοινό. «Υπόχρεο μέρος»: διανομέας ενέργειας ή επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας που δεσμεύεται από τα καθεστώτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 9. «Εξουσιοδοτηθέν μέρος»: νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί από την Κυβέρνηση ή από άλλο δημόσιο φορέα, εξουσία ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας ενός χρηματοδοτικού προγράμματος εξ ονόματος της Κυβέρνησης ή του άλλου δημόσιου φορέα. «Συμμετέχον μέρος»: επιχείρηση ή δημόσιος φορέας που δεσμεύεται να επιτύχει ορισμένους στόχους βάσει εθελοντικής
--	---

φορολόγησης της ενέργειας ή του άνθρακα, των χρηματοδοτικών καθεστώτων και μέσων, των φορολογικών κινήτρων, προτύπων και κανόνων, των καθεστώτων ενεργειακής σήμανσης, της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης. 18. «Μέτρο πολιτικής»: κανονιστικό, χρηματοδοτικό, δημοσιονομικό, εθελοντικό, ή ενημερωτικό μέσο, το οποίο δημιουργεί ένα υποστηρικτικό πλαίσιο, απαίτηση ή κίνητρο για τους παράγοντες της αγοράς, ώστε να παρέχουν και να αγοράζουν ενεργειακές υπηρεσίες και να αναλαμβάνουν άλλα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. 19. «Επιμέρους δράση»: δράση η οποία οδηγεί σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που μπορούν να επαληθευθούν και να μετρηθούν ή να εκτιμηθούν και η οποία πραγματοποιείται ως αποτέλεσμα μέτρου πολιτικής. 20. «Διανομέας ενέργειας»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή δικτύου διανομής που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά ενέργειας, με σκοπό τη διάθεσή της σε τελικούς καταναλωτές και σταθμούς διανομής που πωλούν ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές. 21. «Διαχειριστής συστήματος διανομής»: ο «διαχειριστής δικτύου διανομής» όπως ορίζεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 22. «Επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές. 23. «Τελικός καταναλωτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ενέργεια για δική του τελική χρήση ή για λογαριασμό τελικού χρήστη. 24. «Τελικός χρήστης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που: α. αγοράζει ενέργεια για δική του τελική χρήση, ή β. καταναλώνει ενέργεια χωρίς να έχει σύμβαση με προμηθευτή ενέργειας. 25. «Πάροχος ενεργειακών υπηρεσιών»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει ενεργειακές υπηρεσίες ή και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε εγκαταστάσεις ή κτίρια τελικών καταναλωτών. 26. «Ενεργειακός έλεγχος»: η συστηματική διαδικασία με σκοπό την απόκτηση επαρκούς γνώσης των χαρακτηριστικών ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας ομάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής ή εμπορικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης, ή μεταφορικών μέσων, με την οποία εντοπίζονται και προσδιορίζονται ποσοτικά οι οικονομικώς αποδοτικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και βάσει της οποίας συντάσσεται έκθεση αποτελεσμάτων. 27. «Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ»: επιχειρήσεις όπως ορίζονται στον τίτλο Ι του Παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003), σύμφωνα με τον οποίο η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία (43) εκατομμύρια ευρώ. 28. «Σύμβαση ενεργειακής απόδοσης»: σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου ενεργειακών υπηρεσιών, η οποία επαληθεύεται και παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιούνται πληρωμές για επενδύσεις με αντικείμενο έργο, προμήθεια ή υπηρεσία, για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες συνδέονται με ένα συμβατικώς συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης ή με άλλο συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης, όπως η μείωση του κόστους ενέργειας. 29. «Εξυπνο σύστημα μέτρησης» ή «ευφυές σύστημα μέτρησης»: ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο είναι ικανό να μετρά την κατανάλωση	συμφωνίας ή καλύπτεται από εθνικό κανονιστικό μέσο πολιτικής. «Δημόσια αρχή επιβολής»: φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και είναι υπεύθυνος για την επιβολή ή την παρακολούθηση της φορολόγησης της ενέργειας ή του άνθρακα, των χρηματοδοτικών καθεστώτων και μέσων, των φορολογικών κινήτρων, προτύπων και κανόνων, των καθεστώτων ενεργειακής σήμανσης, της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης. «Μέτρο πολιτικής»: κανονιστικό, χρηματοδοτικό, δημοσιονομικό, εθελοντικό ή ενημερωτικό μέσο, το οποίο δημιουργεί ένα υποστηρικτικό πλαίσιο, απαίτηση ή κίνητρο για τους παράγοντες της αγοράς, ώστε να παρέχουν και να αγοράζουν ενεργειακές υπηρεσίες και να αναλαμβάνουν άλλα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. «Επιμέρους δράση»: δράση η οποία οδηγεί σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που μπορούν να επαληθευθούν και να μετρηθούν ή να εκτιμηθούν και η οποία πραγματοποιείται ως αποτέλεσμα μέτρου πολιτικής. «Διανομέας ενέργειας»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή δικτύου διανομής που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά ενέργειας, με σκοπό τη διάθεσή της σε τελικούς καταναλωτές και σταθμούς διανομής που πωλούν ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές. «Διαχειριστής συστήματος διανομής»: ο «διαχειριστής δικτύου διανομής» όπως ορίζεται στην περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) με τον οποίο ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009). «Επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές. «Τελικός καταναλωτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καταναλώνει ενέργεια για δική του τελική χρήση. «Πάροχος ενεργειακών υπηρεσιών»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει ενεργειακές υπηρεσίες ή και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε εγκαταστάσεις ή κτίρια τελικών καταναλωτών. «Ενεργειακός έλεγχος»: η συστηματική διαδικασία με σκοπό την απόκτηση επαρκούς γνώσης του υφιστάμενου συνόλου χαρακτηριστικών ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας ομάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής ή εμπορικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης, καθώς και ιδιωτικών ή δημόσιων υπηρεσιών, με την οποία εντοπίζονται και προσδιορίζονται ποσοτικά οι οικονομικώς αποδοτικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, και με την οποία συντάσσεται έκθεση αποτελεσμάτων. «Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ»: επιχειρήσεις όπως ορίζονται στον τίτλο Ι του Παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003), σύμφωνα με τον οποίο η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ. «Σύμβαση ενεργειακής απόδοσης»: συμβατική συμφωνία που καταρτίζεται μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου ενεργειακών υπηρεσιών, η οποία επαληθεύεται και
---	---

ενέργειας, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από ένα συμβατικό μετρητή και να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα χρησιμοποιώντας μορφότυπο ηλεκτρονικής επικοινωνίας. 30. «Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: ο «διαχειριστής συστήματος ενέργειας» όπως ορίζεται στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. 31. «Συμπαράγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μίας μόνο διαδικασίας. 32. «Οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα ικανοποιούνταν, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, με διαδικασίες παραγωγής ενέργειας διαφορετικές από τη συμπαράγωγή. 33. «Ωφέλιμη θερμότητα»: θερμότητα που παράγεται στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, προκειμένου να ικανοποιήσει μια οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση για θέρμανση ή ψύξη. 34. «Ηλεκτρική ενέργεια από συμπαράγωγή»: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας συνδεδεμένης με την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας και υπολογίζεται, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο παράρτημα Ι. 35. «Συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης»: η συμπαράγωγή που πληροί τα κριτήρια του παραρτήματος ΙΙ. 36. «Ολικός βαθμός απόδοσης»: ο λόγος της ετήσιας ποσότητας παραγόμενης ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας και παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας προς το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που χρησιμοποιούνται, για την παραγωγή θερμότητας στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, καθώς και για την ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας. 37. «Λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα»: ο λόγος της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαράγωγή προς την ωφέλιμη θερμότητα, υπό πλήρη κατάσταση λειτουργίας συμπαράγωγής, με χρήση των λειτουργικών δεδομένων της συγκεκριμένης μονάδας. 38. «Μονάδα συμπαράγωγής»: μονάδα που μπορεί να λειτουργεί ως μονάδα συμπαράγωγής. 39. «Μονάδα συμπαράγωγής μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαράγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από ένα μεγαβάτ (1 MWe). 40. «Μονάδα συμπαράγωγής πολύ μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαράγωγής με μέγιστη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από πενήντα κιλοβάτ (50 kWe). 41. «Συντελεστής δόμησης»: ο λόγος της συνολικής επιφάνειας δόμησης προς το εμβαδόν οικοπέδου ή γηπέδου σε μία συγκεκριμένη περιοχή. 42. «Αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης»: σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιεί τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) ανανεώσιμη ενέργεια, είτε πενήντα τοις εκατό (50%) απορριπτόμενη θερμότητα, είτε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) συμπαράγόμενη θερμότητα, είτε συνδυαστικά πενήντα τοις εκατό (50%) από τις παραπάνω μορφές θερμότητας και ανανεώσιμης ενέργειας. 43. «Αποδοτική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με ένα σενάριο βάσης αντιπροσωπευτικό της συνήθους δραστηριότητας, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός συστήματος κατά τρόπο οικονομικώς αποδοτικό, σύμφωνα με την αξιολόγηση της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στο άρθρο 15, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή. 44. «Αποδοτική ατομική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή ατομικής θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με την αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός	παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιούνται πληρωμές για επενδύσεις (έργο, προμήθεια ή υπηρεσία) για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες συνδέονται με ένα συμβατικώς συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης ή με άλλο συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης, όπως η εξοικονόμηση χρημάτων. «Εξυπνο σύστημα μέτρησης» ή «ευφυές σύστημα μέτρησης»: ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο είναι ικανό να μετρά την κατανάλωση ενέργειας, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από ένα συμβατικό μετρητή και είναι ικανό να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα χρησιμοποιώντας μορφότυπο ηλεκτρονικής επικοινωνίας. «Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: ο «διαχειριστής συστήματος ενέργειας» όπως ορίζεται στην περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. «Συμπαράγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μίας μόνο διαδικασίας. «Οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα ικανοποιούνταν, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, με διαδικασίες παραγωγής ενέργειας διαφορετικές από τη συμπαράγωγή. «Ωφέλιμη θερμότητα»: θερμότητα που παράγεται στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, προκειμένου να ικανοποιήσει μία οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση για θέρμανση ή ψύξη. «Ηλεκτρική ενέργεια από συμπαράγωγή»: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο μίας διαδικασίας συνδεδεμένης με την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας και υπολογίζεται, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα Ι. «Συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης»: η συμπαράγωγή που πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙ. «Ολικός βαθμός απόδοσης»: ο λόγος της ετήσιας ποσότητας παραγόμενης ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας και παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας προς το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που χρησιμοποιούνται, για την παραγωγή θερμότητας στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, καθώς και για την ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας. «Λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα»: ο λόγος της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαράγωγή προς την ωφέλιμη θερμότητα, υπό πλήρη κατάσταση λειτουργίας συμπαράγωγής, με χρήση των λειτουργικών δεδομένων της συγκεκριμένης μονάδας. «Μονάδα συμπαράγωγής»: μονάδα που μπορεί να λειτουργεί ως μονάδα συμπαράγωγής. «Μονάδα συμπαράγωγής μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαράγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από ένα μεγαβάτ (1 MWe). «Μονάδα συμπαράγωγής πολύ μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαράγωγής με μέγιστη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από πενήντα κιλοβάτ (50 kWe). «Συντελεστής δόμησης»: ο λόγος της συνολικής επιφάνειας δόμησης προς το εμβαδόν οικοπέδου ή γηπέδου σε μία συγκεκριμένη περιοχή. «Αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης»: σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιεί τουλάχιστον
--	--

συστήματος ή απαιτεί τη χρήση ίδιας πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας, αλλά με μικρότερο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή. 45. «Ουσιαστική ανακαίνιση»: ανακαίνιση της οποίας το κόστος υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους επένδυσης νέας συγκρίσιμης μονάδας. 46. «Φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης»: πάροχος υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης ενέργειας, ο οποίος συνδυάζει πολλαπλά βραχείας διάρκειας φορτία καταναλωτών προς πώληση ή εκπλειστηριασμό σε οργανωμένες αγορές ενέργειας. 47. «Ανταγωνιστική διαδικασία»: η διαδικασία κατά την οποία υποβάλλονται, κατόπιν της προκήρυξης του άρθρου 20Α, προσφορές για παρεμβάσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης που κατατάσσονται με βάση τον λόγο κόστους/οφέλους της προσφοράς με σκοπό την ένταξη των συμμετεχόντων σε καθεστώς ενίσχυσης μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της προκήρυξης.»	πενήντα τοις εκατό (50%) ανανεώσιμη ενέργεια είτε πενήντα τοις εκατό (50%) απορριπτόμενη θερμότητα είτε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) συμπαραγόμενη θερμότητα είτε συνδυαστικά πενήντα τοις εκατό (50%) από τις παραπάνω μορφές θερμότητας και ανανεώσιμης ενέργειας. «Αποδοτική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με ένα σενάριο βάσης αντιπροσωπευτικό της συνήθους δραστηριότητας, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός συστήματος κατά τρόπο οικονομικώς αποδοτικό, σύμφωνα με την αξιολόγηση της ανάλυσης κόστους οφέλους που αναφέρεται στο άρθρο 15, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή. «Αποδοτική ατομική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή ατομικής θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με την αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός συστήματος ή απαιτεί τη χρήση ίδιας πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας, αλλά με μικρότερο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή. «Ουσιαστική ανακαίνιση»: ανακαίνιση της οποίας το κόστος υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους επένδυσης νέας συγκρίσιμης μονάδας. «Φορέας συγκέντρωσης»: πάροχος υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης ο οποίος συνδυάζει πολλαπλά βραχείας διάρκειας φορτία καταναλωτών προς πώληση ή εκπλειστηριασμό σε οργανωμένες αγορές ενέργειας.”
Άρθρο 5 Στόχος ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (άρθρο 3 και άρθρο 24 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 1, 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (Α' 143) περί καθορισμού των μέτρων ενεργειακής απόδοσης καταργούνται, προστίθεται νέα παρ. 7 και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 4 Στόχος ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 3 και άρθρο 24 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. [Καταργείται] 2. [Καταργείται] 3. [Καταργείται] 4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα επίβλεψης της υλοποίησης των ενεργειών για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης. 5. [Καταργείται] 6. [Καταργείται] 7. Η ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030, που ισοδυναμεί με δέκα έξι κόμμα πέντε (16,5) εκατομμύρια Τόνους Ισοδύναμου Πετρελαίου (ΤΙΠ) τελικής κατανάλωσης ενέργειας, όπως καθορίζεται στην ενότητα 2.4.1 του Κεφαλαίου 2 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως μέτρα για την ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων ορίζονται στην ενότητα 3.4 του κεφαλαίου 3 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων κατοικίας, κτιρίων του	Άρθρο 4 Στόχος ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 3 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται ενδεικτικός εθνικός στόχος ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας για το 2020. 2. Για τον καθορισμό του στόχου της παραγράφου 1 συνεκτιμώνται τα ακόλουθα: α) Ότι η κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2020 δεν θα υπερβαίνει τους χίλιους τετρακόσιους ογδόντα τρεις εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (1.483 εκατομμύρια ΤΙΠ) πρωτογενούς ενέργειας ή τα χίλια ογδόντα έξι εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (1.086 εκατομμύρια ΤΙΠ) τελικής ενέργειας. β) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. γ) Τα μέτρα που ελήφθησαν για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3855/2010 (Α' 95) με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2006 (ΕΕ L 114 της 27.4.2006). δ) Τα μέτρα προώθησης της ενεργειακής απόδοσης σε άλλα κράτη μέλη και σε επίτευδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. 3. Κατά τον καθορισμό του στόχου, μπορεί να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες που επηρεάζουν την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας, όπως: α) οι οικονομικώς αποτελεσματικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, β) η εξέλιξη και πρόβλεψη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), γ) αλλαγές στις εισαγωγές και εξαγωγές ενέργειας,

Δημόσιου, του τριτογενή τομέα και των βιομηχανικών μονάδων, το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και οι ανταγωνιστικές διαδικασίες σε συνδυασμό με αποδοτική θέρμανση-ψύξη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).».	δ) η ανάπτυξη όλων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια, η δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, και ε) η έγκαιρη δράση. 4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα επίβλεψης της υλοποίησης των ενεργειών για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης. 5. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης προόδου για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου. Η έκθεση εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και υποβάλλεται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους. 6. Το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων της παραγράφου 5 περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που περιγράφονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XIII.”
Άρθρο 6 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (άρθρο 5 και άρθρο 20 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 4, 8 και 11, περί προτεραιότητας κτιρίων και ετησίων συμβολών στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (Α' 143) καταργούνται, οι υπόλοιπες παράγραφοι περί ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, πλην της παρ. 10, βελτιώνονται νομοτεχνικά και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 7 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα (άρθρο 5 και άρθρο 20 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Κάθε χρόνο ανακαινίζεται το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή ψυχρόμενων κτιρίων που είναι ιδιοκτησίας της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και καταλαμβάνονται από αυτή, προκειμένου να πληρωθούν οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013 (Α' 42), και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2014. 2. Το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) υπολογίζεται επί του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων με συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου μεγαλύτερο από διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.) που είναι ιδιοκτησίας της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και καταλαμβάνονται από αυτή, τα οποία την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους δεν πληρούν τις απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013. 3. Κατά την εφαρμογή μέτρων για την ανακαίνιση των κτιρίων σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 και 2, το κτίριο θεωρείται ως σύνολο, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται το κέλυφος, ο εξοπλισμός, η λειτουργία και η συντήρηση. 4. [Καταργείται] 5. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται οι εξής κατηγορίες κτιρίων: α. κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους, β) κτίρια των ενόπλων δυνάμεων ή κτίρια που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας για τα οποία απαιτείται η διασφάλιση	Άρθρο 7 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στο δημόσιο τομέα (άρθρο 5 και άρθρο 20 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Κάθε χρόνο ανακαινίζεται το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή/και ψυχρόμενων κτιρίων που είναι ιδιότητα και καταλαμβάνονται από την κεντρική δημόσια διοίκηση προκειμένου να εκπληρωθούν τουλάχιστον οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013 (Α' 42), με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2010/31/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 (ΕΕ L 153 της 18.6.2010) και στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει από την 1η Ιανουαρίου του 2014. 2. Το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) υπολογίζεται επί του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων με συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου μεγαλύτερο από διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.) που είναι ιδιότητα και καταλαμβάνονται από την κεντρική δημόσια διοίκηση, τα οποία την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους δεν πληρούν τις απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013. 3. Κατά την εφαρμογή μέτρων για τη ριζική ανακαίνιση των κτιρίων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, το κτίριο θεωρείται ως σύνολο, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται το κέλυφος, ο εξοπλισμός, η λειτουργία και η συντήρηση. 4. Τα κτίρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 με τη χαμηλότερη ενεργειακή απόδοση έχουν προτεραιότητα για την υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όπου αυτά είναι οικονομικά αποδοτικά και τεχνικά εφικτά. 5. Από την υποχρέωση της παραγράφου 1 εξαιρούνται οι εξής κατηγορίες κτιρίων: α) μνημεία και κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους, β) κτίρια των ενόπλων δυνάμεων ή κτίρια που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας για τα οποία απαιτείται η διασφάλιση

τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους, β. κτίρια των ενόπλων δυνάμεων που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας, για τα οποία απαιτείται η διασφάλιση και διατήρηση του χαρακτήρα του απορρήτου της εθνικής άμυνας και ασφάλειας. Στα παραπάνω δεν περιλαμβάνονται οι ενιαίοι χώροι διαβίωσης, τα κτίρια γραφείων και διοίκησης που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας. γ. κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες. 6. Όταν ανακαινίζεται περισσότερο από το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 της κεντρικής δημόσιας διοίκησης σε ένα δεδομένο έτος, το πλεονάζον συνυπολογίζεται στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιουδήποτε από τα τρία (3) προηγούμενα ή επόμενα έτη. 7. Στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 της κεντρικής δημόσιας διοίκησης συνυπολογίζονται: α) τα νέα κτίρια που καταλαμβάνονται και είναι ιδιοκτησίας της και τα οποία αντικαθιστούν συγκεκριμένα κτίρια της κεντρικής δημόσιας διοίκησης που κατεδαφίσθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο (2) προηγούμενων ετών και, β) τα κτίρια που έχουν πωληθεί, κατεδαφισθεί ή τεθεί εκτός λειτουργίας κατά τη διάρκεια των δύο (2) προηγούμενων ετών λόγω της εντατικότερης χρήσης άλλων κτιρίων. 8. [Καταργείται] 9. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση αρμόδια υπουργεία, έχει την ευθύνη κατάρτισης καταλόγου των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις της παρ. 5. Ο κατάλογος περιλαμβάνει το εμβαδόν δαπέδου σε τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) και την ενεργειακή απόδοση κάθε κτιρίου ή σχετικά ενεργειακά δεδομένα. 10. Ο κατάλογος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κατάλληλη επικαιροποίηση των δεδομένων και των σχετικών στοιχείων που προκύπτουν. 11. [Καταργείται] 12. Με ευθύνη των Περιφερειαρχών και των Δημάρχων, για τα κτίρια αρμοδιότητάς τους: α) Εκπονείται Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ), σύμφωνα με το πρότυπο που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ΣΕΑΚ περιέχει παρουσίαση των χαρακτηριστικών του κτιριακού αποθέματος, προτεραιοποίηση του κτιριακού αποθέματος όσον αφορά στην αναγκαιότητα δράσεων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσής τους, τεchnοοικονομική ανάλυση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, καθορισμό στόχου και πλάνου επίτευξης στόχου εξοικονόμησης ενέργειας. Το ΣΕΑΚ υποβάλλεται, έως την 31^η.12.2022, στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται ανά τέσσερα (4) έτη, β) Καθιερώνεται σύστημα ενεργειακής διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει ενεργειακούς ελέγχους, στο πλαίσιο του ΣΕΑΚ. γ) Στον βαθμό που είναι οικονομικά εφικτό, εφαρμόζονται τα σχέδια ενεργειακής απόδοσης, χρησιμοποιώντας ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα, καθώς και παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών μέσω σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης. Τα ΣΕΑΚ είναι προαπαιτούμενα για την ένταξη των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης	και διατήρηση του χαρακτήρα του απορρήτου της εθνικής άμυνας και ασφάλειας. Στα παραπάνω δεν περιλαμβάνονται οι ενιαίοι χώροι διαβίωσης ή τα κτίρια γραφείων που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας, γ) κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες. 6. Όταν ανακαινίζεται περισσότερο από το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 σε ένα δεδομένο έτος, το πλεονάζον συνυπολογίζεται στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιουδήποτε από τα τρία προηγούμενα ή επόμενα έτη. 7. Στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των κτιρίων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 συν υπολογίζονται: α) τα νέα κτίρια που καταλαμβάνονται και είναι ιδιόκτητα και τα οποία αντικαθιστούν συγκεκριμένα κτίρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 που κατεδαφίσθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων ετών και β) τα κτίρια που έχουν πωληθεί, κατεδαφισθεί ή τεθεί εκτός λειτουργίας κατά τη διάρκεια των δύο (2) προηγούμενων ετών λόγω της εντατικότερης χρήσης άλλων κτιρίων. 8. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 παρέχεται εναλλακτικά η δυνατότητα ετήσιων συμβολών στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 με ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών. 9. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία, έχει την ευθύνη κατάρτισης καταλόγου των κτιρίων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις της παραγράφου 5. Ο κατάλογος περιλαμβάνει το εμβαδόν δαπέδου σε τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) και την ενεργειακή απόδοση κάθε κτιρίου ή σχετικά ενεργειακά δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα. 10. Ο κατάλογος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κατάλληλη επικαιροποίηση των δεδομένων και των σχετικών στοιχείων που προκύπτουν. 11. Τα κτίρια του καταλόγου της παραγράφου 9 έχουν προτεραιότητα κατά τη θέσπιση χρηματοοικονομικών κινήτρων και προγραμμάτων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης δημοσίων κτιρίων. 12. Με ευθύνη των Περιφερειαρχών και των Δημάρχων, για τα κτίρια αρμοδιότητάς τους: α) εκπονείται σχέδιο ενεργειακής απόδοσης, το οποίο περιέχει συγκεκριμένους στόχους και δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Το σχέδιο αναθεωρείται ανά δύο (2) έτη και υποβάλλεται στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) καθιερώνεται σύστημα ενεργειακής διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει ενεργειακούς ελέγχους, στο πλαίσιο του σχεδίου ενεργειακής απόδοσης, γ) στο βαθμό που αυτό είναι οικονομικά εφικτό, εφαρμόζονται τα σχέδια ενεργειακής απόδοσης, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα, καθώς επίσης και πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών μέσω σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης. Τα ανωτέρω κτίρια που εντάσσονται σε σχέδια ενεργειακής απόδοσης ή συστήματα ενεργειακής διαχείρισης έχουν
---	---

σε χρηματοδοτικά προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων τους που αναφέρονται σε αυτά. Το προηγούμενο εδάφιο δεν καταλαμβάνει αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι οποίες αξιολογούνται σύμφωνα με το ισχύον κατά την δημοσίευση της πρόσκλησης νομικό πλαίσιο και τους όρους αυτής. 13. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παρ. 1. 14. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον δημόσιο τομέα όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, προσδιορίζονται τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και οι σχετικές αρμοδιότητες των ενεργειακών υπευθύνων και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Στην περίπτωση που η απόφαση αφορά κτίρια που χρησιμοποιούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών με το ίδιο περιεχόμενο.»	προτεραιότητα κατά τη θέσπιση χρηματοοικονομικών κινήτρων και προγραμμάτων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης δημοσίων κτιρίων. 13. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1. 14. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία ορισμού Ενεργειακών Υπευθύνων σε κτίρια που χρησιμοποιούνται από το Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και προσδιορίζονται τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και οι σχετικές αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.”
Άρθρο 7 Ενεργειακή απόδοση και αγορές από δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση άρθρου 8 του ν. 4342/2015 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Το άρθρο 8 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 8 Ενεργειακή απόδοση στις αγορές από δημόσιους φορείς (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Οι δημόσιοι φορείς αγοράζουν προϊόντα, υπηρεσίες και κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης, εφόσον αυτό συνάδει προς την οικονομική αποδοτικότητα, την οικονομική σκοπιμότητα, τη γενικότερη βιωσιμότητα, την τεχνική καταλληλότητα και τον επαρκή ανταγωνισμό, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ. 2. Οι δημόσιοι φορείς μπορούν, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο, να εκτιμούν κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής των Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης, ιδίως οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. 3. Η υποχρέωση της παρ. 1 εφαρμόζεται στις συμβάσεις των ενόπλων δυνάμεων, εφόσον η εφαρμογή της δεν προσκρούει στις δραστηριότητες των ενόπλων δυνάμεων. Η υποχρέωση δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού, όπως ορίζεται στον ν. 3978/2011 (Α' 137), σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. 4. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, κατά την αγορά δέσμης προϊόντων η οποία καλύπτεται στο σύνολό της από το άρθρο 11 της υπ. αρ. 12400/1108/2.9.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής (Β' 2301), οι δημόσιοι φορείς κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 3, μπορούν να διατυπώνουν την απαίτηση ώστε η συνολική ενεργειακή απόδοση να έχει προτεραιότητα έναντι της ενεργειακής απόδοσης επιμέρους προϊόντων στο πλαίσιο της ίδιας δέσμης, αγοράζοντας τη δέσμη προϊόντων που πληροί το κριτήριο της ανώτερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης. 5. Κατά τη σύναψη:	“Άρθρο 8 Ενεργειακή απόδοση στις αγορές από δημόσιους φορείς (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Οι φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης αγοράζουν προϊόντα, υπηρεσίες και κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης, εφόσον αυτό συνάδει προς την οικονομική αποδοτικότητα, την οικονομική σκοπιμότητα, τη γενικότερη βιωσιμότητα, την τεχνική καταλληλότητα, καθώς και τον επαρκή ανταγωνισμό, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ. Η υποχρέωση αυτή ισχύει εφόσον η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση ή ανώτερη από τα όρια που ορίζονται στο άρθρο 6 του π.δ. 60/2007, ως εκάστοτε ισχύουν. 2. Η υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου για αγορές προϊόντων, υπηρεσιών και κτιρίων υψηλής ενεργειακής απόδοσης μπορεί να επεκτείνεται, εκτός από τους φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και στους υπόλοιπους δημόσιους φορείς του όγδοου εδαφίου του άρθρου 3, αφού λάβουν δεόντως υπόψη τις εκατέρωθεν αρμοδιότητες και τη διοικητική διάρθρωση και ακολουθώντας τον υποδειγματικό ρόλο των φορέων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής. 3. Οι δημόσιοι φορείς μπορούν, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο, να εκτιμούν κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής. 4. Η υποχρέωση της παραγράφου 1 εφαρμόζεται στις συμβάσεις των ενόπλων δυνάμεων, μόνο στο βαθμό που η εφαρμογή της δε συγκρούεται με το χαρακτήρα και την πρωταρχική επιδίωξη των δραστηριοτήτων των ενόπλων δυνάμεων. Η υποχρέωση δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού, όπως ορίζεται στο ν. 3978/2011 (Α' 137) με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ L 216 της 20.8.2009), σχετικά με το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

α) σύμβασης αγοράς κτιρίου από δημόσιους φορείς, το οποίο προορίζεται για στέγαση των υπηρεσιών του εκάστοτε φορέα, απαιτείται το κτίριο να ανήκει, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 9 του ν. 4122/2013 (Α' 42), από 1^{ης}.1.2022, τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β', όπως αυτή καθορίζεται στον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Β' 2367/2017) και από 1^{ης}.1.2026 να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Ειδικά, για τους φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, το κτίριο απαιτείται να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1η.1.2022 και εφεξής,

β) νέας σύμβασης μίσθωσης από δημόσιους φορείς, το κτίριο απαιτείται να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β' από 1^{ης}.1.2023 και να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1^{ης}.1.2026 και ειδικά, για φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, το κτίριο απαιτείται να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β' από 1^{ης}.1.2023 και να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1ης.1.2026,

γ) σύμβασης αγοράς ή νέας σύμβασης μίσθωσης κτιρίου για τη στέγαση υπηρεσιών σε παραμεθόριες περιοχές ιδίως αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, υπηρεσιών ενισχυτικών δυνάμεων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, μουσείων, δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημόσιων βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους (Γ.Α.Κ.) και δημοσίων νοσοκομείων, απαιτείται το κτίριο να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Γ', εφόσον αυτό δεν είναι πρακτικώς ανέφικτο, οικονομικώς ασύμφορο και δεν παρακωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οικείων υπηρεσιών.

Για την εφαρμογή της περ. β' και ειδικά για την κεντρική δημόσια διοίκηση, από 1^{ης}.1.2023, ισχύουν τα κάτωθι:

γα) στη διακήρυξη προβλέπεται η ενεργειακή κατηγορία ή και άλλος ισοδύναμος ενεργειακός δείκτης, όπως ο ειδικός δείκτης πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας. Στο περιεχόμενο της διακήρυξης και της σύμβασης μίσθωσης, ως όρος αναπροσαρμογής του μισθώματος προβλέπεται και η ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου ή η ικανότητα ενεργειακής αναβάθμισης αυτού μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων.

γβ) Στην περίπτωση που το κτίριο ανήκει σε ανώτερη της Β' ενεργειακή κατηγορία, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3130/2003 (Α' 76) σχετικά με τη διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού, η προσφορά δεν κρίνεται απαράδεκτη και δεν αξιολογείται αποκλειστικά με αμιγώς οικονομικά κριτήρια. Η ανώτερη της ελάχιστης υποχρεωτικής ενεργειακής κατηγορίας συνυπολογίζεται στο ύψος του μισθώματος, το οποίο καταβάλλεται προσαυξημένο κατά ποσοστό, που προκύπτει από μεθοδολογία που προβλέπεται σε κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών, η προσφορά κτιρίου ανώτερης της Β' ενεργειακής κατηγορίας, και υπό την προϋπόθεση ότι η προσφορά αυτή δεν αξιολογείται ως οικονομικώς ασύμφορη από την αρμόδια Επιτροπή Στέγασης του Υπουργείου Οικονομικών, αξιολογείται ως καταλληλότερη.

γγ) Στις περιπτώσεις που η δημοπρασία αποβεί άγονη ή το αποτέλεσμα της κριθεί ασύμφορο από την Επιτροπή Στέγασης, λόγω αδυναμίας εξεύρεσης κτιρίου ενεργειακής κατηγορίας Β' με οικονομικά αποδοτικούς όρους για το Ελληνικό Δημόσιο κατ' επιταγή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διενεργείται επαναληπτική δημοπρασία, στο πλαίσιο της οποίας δύναται να γίνεται αποδεκτή προσφορά για κτίριο έως και Γ' ενεργειακής κατηγορίας, με πρόβλεψη πως το μίσθωμα απομειώνεται αντιστοίχως κατά ποσοστό, που προβλέπεται στην κοινή απόφαση της υποπερ. γβ'.

γδ) Αν διενεργηθούν δύο (2) τουλάχιστον επαναληπτικές δημοπρασίες και αποβούν άγονες ή ασύμφωρες, επιτρέπεται η διενέργεια νέας δημοπρασίας, στο πλαίσιο της οποίας δύναται να υποβληθούν προσφορές και για κτίρια κατώτερης της Γ' ενεργειακής κατηγορίας, υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), επί του οποίου αναγράφονται οι αναγκαίες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου, με τις οποίες προκύπτει δυνητική ενεργειακή κατηγορία υψηλότερη ή ίση με τη Γ'.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, κατά την αγορά δέσμης προϊόντων η οποία καλύπτεται στο σύνολό της από το άρθρο 11 της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 12400/1108/2.9.2011 (Β' 2301), με την οποία προσαρμόστηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 (ΕΕ L 153 της 18.6.2010), οι δημόσιοι φορείς κατά την έννοια του όγδοου εδαφίου του άρθρου 3, μπορούν να διατυπώνουν την απαίτηση ώστε η συνολική ενεργειακή απόδοση να έχει προτεραιότητα έναντι της ενεργειακής απόδοσης επιμέρους προϊόντων στο πλαίσιο της ίδιας δέσμης, αγοράζοντας τη δέσμη προϊόντων που πληροί το κριτήριο της ανώτερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης.

6. Κατά τη σύναψη νέας σύμβασης μίσθωσης ή αγοράς κτιρίου από δημόσιους φορείς, απαιτείται το κτίριο να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Γ', όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Β' 407 2010). Η παραπάνω υποχρέωση εφαρμόζεται σταδιακά για την ανανέωση των υφιστάμενων συμβάσεων μίσθωσης με σκοπό έως το 2020 όλα τα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες δημοσίων φορέων να είναι τουλάχιστον ενεργειακής κατηγορίας Γ'."

γδ) Εφόσον ως μειοδότης της διαγωνιστικής διαδικασίας της υποπερ. γδ' αναδειχθεί ο προσφέρων κτίριο κατώτερης της Γ' ενεργειακής κατηγορίας, τότε στο Πρακτικό Καταλληλότητας υποδεικνύονται οι εργασίες που απαιτούνται για την ενεργειακή αναβάθμισή του και στους όρους της σύμβασης μίσθωσης του άρθρου 15 του ν. 3130/2003, προβλέπονται ρητώς η υποχρέωσή του για υλοποίηση των αναγραφόμενων στο ΠΕΑ παρεμβάσεων με τις οποίες προκύπτει δυνητική ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου υψηλότερη ή ίση με Γ', καθώς και η προθεσμία διενέργειας αυτών. Δύναται να συνταχθεί Πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής - απόδοσης μισθωμένου κτιρίου, μόνον στην περίπτωση που έχουν εκτελεσθεί οι αναγκαίες εργασίες, όπως αυτές αναγράφονται στο Πρακτικό Καταλληλότητας και έχουν συνομολογηθεί στη σύμβαση μίσθωσης. γστ) Ειδικά για τις περιπτώσεις επιτρεπτής μίσθωσης χωρίς δημοπρασία, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003, πλην της περ. β' αυτής, προκρίνεται η επιλογή κτιρίου όσο το δυνατόν υψηλότερης ενεργειακής κατηγορίας, λαμβάνεται υπόψιν η ενεργειακή κατηγορία αυτού ή άλλος ισοδύναμος ενεργειακός δείκτης, που διασφαλίζει την υψηλότερη δυνατή ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, και δύναται να προβλέπεται όρος στη σύμβαση μίσθωσης αναφορικά με την ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου ή την υποχρέωση παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εφόσον αυτό: γσα) δεν καθιστά πρακτικώς αδύνατη λόγω αδυναμίας εύρεσης κτιρίου, τη στέγαση των οικείων υπηρεσιών, γστβ) δεν παρακωλύει την άσκηση της διοικητικής δράσης και την εξυπηρέτηση της δημόσιας υπηρεσίας, γστγ) δεν αντίκειται στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθιστώντας το μίσθωμα οικονομικώς ασύμφορο για το δημόσιο. γζ) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 19 του ν. 3130/2003, περί πρόωρης λύσης της μίσθωσης από το Δημόσιο, για τις περιπτώσεις μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, σύμφωνα με τις υποδείξεις στο Πρακτικό Καταλληλότητας και τους όρους της οικείας σύμβασης μίσθωσης, το Δημόσιο δύναται να προβεί σε πρόωρη λύση της μίσθωσης για τους προβλεπόμενους λόγους, αλλά αποζημιώνοντας ευλόγως τον εκμισθωτή, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των αντιστοίχων παρεμβάσεων. Για τον έλεγχο εφαρμογής του παρόντος, προβλέπεται η καταχώριση όλων των αναγκαιών δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την ενεργειακή κατηγορία του ακινήτου ή τις εργασίες και παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης αυτού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Building Cert», η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).».	
Άρθρο 8 Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής - Αντικατάσταση άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (άρθρο 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Το άρθρο 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 9 Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής (άρθρο 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Θεσπίζεται εθνικός σωρευτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση για τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, ο οποίος βασίζεται σε νέες ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας που υπολογίζονται ως το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) της μέσης ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας της τελευταίας τριετούς περιόδου και ισοδυναμεί με επτά κόμμα τρία (7,3) εκατομμύρια Τόνους Ισοδυνάμου Πετρελαίου (ΤΙΠ). Οι νέες ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας με την ίδια μεθοδολογία υπολογισμού εξακολουθούν να υφίστανται για	Άρθρο 9 Καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 θεσπίζεται καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, με το οποίο εξασφαλίζεται ότι οι διανομείς ενέργειας ή/ και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη, σύμφωνα με την παράγραφο 4 και λειτουργούν στην Ελληνική Επικράτεια, επιτυγχάνουν έναν σωρευτικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται ο κατάλογος των υπόχρεων μερών, ο ακριβής επιμερισμός του στόχου στα υπόχρεα μέρη, οι διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των καθεστώτων επιβολής, το σύστημα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα υπόχρεα μέρη, με βάση το οποίο εξακριβώνεται τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα τους, καθώς και κάθε σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση, κατά τον επιμερισμό του στόχου στα υπόχρεα μέρη,

δεκαετίες περιόδους μετά από το 2030. 2. Ο υπολογισμός της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2021-2030 και η κατανομή νέων εξοικονομήσεων για την ίδια περίοδο αποτυπώνονται στον Πίνακα 11, στην ενότητα 3.4.7 του Κεφαλαίου 3 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (Β' 4893/2019). 3. Για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1 συνυπολογίζεται η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα πολιτικής τα οποία είτε έχουν θεσπιστεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2020 είτε θεσπίζονται μετά από την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον τα μέτρα αυτά συντελούν σε νέες επιμέρους δράσεις που διεξάγονται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020. Η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020 δεν συνυπολογίζεται στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020. 4. Η εξοικονόμηση ενέργειας που απορρέει από τα μέτρα πολιτικής που αναφέρονται στις παρ. 8 έως 14 υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα V. 5. Η εξοικονόμηση ενέργειας της παρ. 1 επιτυγχάνεται με την καθιέρωση καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τις παρ. 8 έως 12, με τη λήψη εναλλακτικών μέτρων πολιτικής, τα οποία προβλέπονται στο ΕΣΕΚ, ή με συνδυασμό των ανωτέρω. 6. Στο ΕΣΕΚ προβλέπονται μέτρα πολιτικής για την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας και η εκπόνηση Σχεδίου Δράσης, με το οποίο εξειδικεύονται τα μέτρα και ο μηχανισμός διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχεδιαζόμενων μέτρων. 7. Στο ΕΣΕΚ αναλύεται η μεθοδολογία αποφυγής διπλομέτρησης της εξοικονόμησης ενέργειας σε περίπτωση αλληλοεπικάλυψης των μέτρων πολιτικής ή των επιμέρους δράσεων. 8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1. 9. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης της παρ. 8 επιβάλλεται με αντικειμενικά κριτήρια σε υπόχρεα μέρη μεταξύ των διανομέων ενέργειας, των εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας, των διανομέων καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές και των εταιρειών λιανικής πώλησης καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές και δραστηριοποιούνται στην ελληνική Επικράτεια. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης επιτυγχάνεται από τα υπόχρεα μέρη με δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές ή με πιστοποιημένες εξοικονομήσεις ενέργειας που επιτυγχάνουν άλλα μέρη, όπως περιγράφεται στην περ. α' της παρ. 11. 10. Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας που απαιτείται συνολικά και από κάθε υπόχρεο μέρος στο πλαίσιο της υποχρέωσης της παρ. 9, εκφράζεται ως κατανάλωση τελικής ενέργειας. Για τη μετατροπή της ενέργειας, εφαρμόζονται οι συντελεστές μετατροπής που αναφέρονται στο Παράρτημα IV. 11. Στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης: α) τα υπόχρεα μέρη προσμετρούν την πιστοποιημένη εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνουν οι πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη και, β) τα υπόχρεα μέρη προσμετρούν την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτεύχθηκε σε ένα συγκεκριμένο έτος σαν να είχε επιτευχθεί σε ένα από τα τέσσερα (4) προηγούμενα ή τρία (3) επόμενα έτη, εφόσον η σχετική ημερομηνία δεν υπερβαίνει τη λήξη της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης που καθορίζεται στην παρ. 1. 12. Στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας	μπορεί να εξαιρείται η ενέργεια που διανέμεται ή πωλείται μέσω αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης 2. Ο στόχος της παραγράφου 1 του παρόντος, ισοδυναμεί τουλάχιστον με την πραγματοποίηση νέων ετήσιων εξοικονομήσεων ενέργειας από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ίσων με το ενάμισιο τοις εκατό (1,5%) των κατ' όγκο ετήσιων πωλήσεων ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές όλων των διανομέων ενέργειας είτε όλων των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, του μέσου όρου των τριών (3) τελευταίων ετών πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013. Για τον καθορισμό του στόχου εξαιρούνται οι κατ' όγκον πωλήσεις ενέργειας που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές. 3. Για τον καθορισμό του στόχου και με την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτει αποδεδειγμένα μείωση μεγαλύτερη από εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας που αναφέρεται στην παράγραφο 2: α) χρησιμοποιείται σταδιακή προσέγγιση για την ποσότητα νέων εξοικονομήσεων, χρησιμοποιώντας τιμές ένα τοις εκατό (1%) για τα έτη 2014 και 2015, ένα και εικοσιπέντε τοις εκατό (1,25%) για τα έτη 2016 και 2017 και ενάμισιο τοις εκατό (1,5%) για τα έτη 2018, 2019 και το 2020, β) εξαιρούνται από τον υπολογισμό το σύνολο ή μέρος των πωλήσεων ενέργειας, κατ' όγκον, που χρησιμοποιείται σε βιομηχανικές δραστηριότητες απαριθμούμενες στο Παράρτημα Ι της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με αριθμό Η.Π. 54409/2632/27.12.2004 (Β' 1931) με την οποία συμμορφώθηκε η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 (ΕΕ L 275 της 25.10.2003), όπως ισχύει, γ) προσμετρώνται οι εξοικονομήσεις ενέργειας που επιτυγχάνονται στους τομείς μετατροπής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των απαιτήσεων των παραγράφων 5 και 6 και της περίπτωσης β' της παραγράφου 7 του άρθρου 15 και των παραγράφων 1 έως 13, 18 και 19 του άρθρου 16, δ) προσμετράται η εξοικονόμηση ενέργειας που έχει επιτευχθεί και μπορεί με μετρήσιμα στοιχεία να επαληθευτεί, από μεμονωμένες νέες δράσεις που εφαρμόστηκαν από τις 31 Δεκεμβρίου 2008 και εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο το 2020. 4. Τα καθεστώτα επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης της παραγράφου 1 επιβάλλονται με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια σε υπόχρεα μέρη μεταξύ, των διανομέων ενέργειας ή/και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας ή/και των διανομέων καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές ή/ και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές, που λειτουργούν στην επικράτεια της χώρας. Τα κριτήρια περιλαμβάνουν τουλάχιστον την ποσότητα της διανεμόμενης ή πωλούμενης ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές. Το ποσό της εξοικονόμησης ενέργειας για την εκπλήρωση της υποχρέωσης επιτυγχάνεται από τα υπόχρεα μέρη σε τελικούς καταναλωτές οι οποίοι ορίζονται, κατά περίπτωση, ανεξάρτητα από τον υπολογισμό που γίνεται βάσει της παραγράφου 1 ή με πιστοποιημένες εξοικονομήσεις που απορρέουν από άλλα μέρη, όπως περιγράφεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 7. 5. Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας που απαιτείται συνολικά, καθώς και από κάθε υπόχρεο μέρος εκφράζεται ως κατανάλωση τελικής ενέργειας, με την εφαρμογή του Πίνακα του Παραρτήματος IV. 6. Η εξοικονόμηση ενέργειας που απορρέει από τις παραγράφους 1, 2, 3 και 11 του παρόντος άρθρου και από το
--	---

δημοσιεύεται σε ετήσια βάση η εξοικονόμηση ενέργειας κάθε υπόχρεου μέρους στο πλαίσιο του καθεστώτος. 13. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται το πρώτο τρίμηνο του επομένου έτους που ακολουθεί το πέρας της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, διαπιστώνονται οι αποκλίσεις των υπόχρεων μερών μετά από την εκκαθάριση του καθεστώτος από τον φορέα διαχείρισης. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται η εκπλήρωση του στόχου ή μέρους αυτού από τα υπόχρεα μέρη με εξαγορά ή μεταβίβαση σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης και προσδιορίζεται το κόστος εξαγοράς για κάθε Υπόχρεο Μέρος. Το κόστος εξαγοράς βεβαιώνεται ταμειακά και εισπράττεται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, Α' 90) και αποτελεί έσοδο του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21. 14. Μετά το πέρας της χρονικής περιόδου της παρ. 1, εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία εγκρίνεται η αποτίμηση επίτευξης του επιμερισμένου στα Υπόχρεα Μέρη στόχου εξοικονόμησης ενέργειας. Με όμοια απόφαση εγκρίνεται η αποτίμηση επίτευξης του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας μετά το πέρας των ενδιάμεσων περιόδων του Καθεστώτος, οι οποίες ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης. 15. Όλα τα εναλλακτικά μέτρα πολιτικής πλην των φορολογικών, περιλαμβάνουν διαδικασίες μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης, με βάση τις οποίες διενεργείται τεκμηριωμένη επαλήθευση σε τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα μέρη που συμμετέχουν ή έχουν εξουσιοδοτηθεί. Η μέτρηση, ο έλεγχος και η επαλήθευση πραγματοποιούνται κατά τρόπο ανεξάρτητο από τα μέρη που συμμετέχουν ή έχουν εξουσιοδοτηθεί. Οι ανωτέρω διαδικασίες μέτρησης περιγράφονται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ για την περίοδο της παρ. 1.».	άρθρο 21 υπολογίζεται, σύμφωνα με τα σημεία 1 και 2 του Παραρτήματος V. 7. Στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης: α) συμπεριλαμβάνονται στις υποχρεώσεις εξοικονόμησης ενέργειας που επιβάλλονται, ενέργειες με κοινωνικό σκοπό, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία, β) τα υπόχρεα μέρη μπορούν να προσμετρούν την πιστοποιημένη εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνουν οι πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη, περιλαμβανομένης της προώθησης μέτρων μέσω άλλων εγκεκριμένων από το κράτος φορέων ή μέσω δημόσιων αρχών, ανεξαρτήτως εάν σε αυτές συμμετέχουν επίσημες συμπράξεις ή όχι, τα οποία μπορούν να συνδυάζονται με άλλες πηγές χρηματοδότησης και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται σαφής, διαφανής και ανοικτή σε όλους τους παράγοντες της αγοράς διαδικασία έγκρισης και η οποία αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση του κόστους πιστοποίησης, γ) τα υπόχρεα μέρη μπορούν να προσμετρούν την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτεύχθηκε σε ένα συγκεκριμένο έτος, σαν να είχε επιτευχθεί σε ένα από τα τέσσερα προηγούμενα ή τρία επόμενα έτη. 8. Οι διανομείς ενέργειας ή/και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας ή/και οι διανομείς καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές ή/και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές, που λειτουργούν στην επικράτεια της χώρας και έχουν οριστεί ως υπόχρεα μέρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, οφείλουν να υποβάλουν ετησίως στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: α) συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους τελικούς καταναλωτές τους (εντοπίζοντας τις σημαντικές μεταβολές σε σχέση με στοιχεία που υποβλήθηκαν προηγουμένως), β) επίκαιρα στοιχεία για την κατανάλωση των τελικών καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χαρακτηριστικών φορτίου, του διαχωρισμού πελατών και της γεωγραφικής θέσης των πελατών, τηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των ευαίσθητων προσωπικών ή διαβαθμισμένων εμπορικών πληροφοριών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται τα στοιχεία που οφείλουν να υποβάλουν τα υπόχρεα μέρη, ο χρόνος υποβολής τους και κάθε σχετικό θέμα. 9. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιεύεται μία φορά το χρόνο η εξοικονόμηση ενέργειας κάθε υπόχρεου μέρους ή κάθε υποκατηγορίας υπόχρεου μέρους, καθώς και συνολικά στο πλαίσιο του καθεστώτος. 10. Είναι δυνατόν τα υπόχρεα μέρη να υποχρεώσουν τους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, συμβάλλοντας ετησίως στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 με ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21. 11. Για την επίτευξη του στόχου της παραγράφου 1 συνδυάζονται με τα καθεστώτα επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης άλλα μέτρα πολιτικής, όπως για παράδειγμα προγράμματα ενεργειακής απόδοσης, εφόσον αυτά τα μέτρα πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 13, 14,
--	--

	και 15. Η ετήσια ποσότητα της νέας εξοικονομούμενης ενέργειας που επιτυγχάνεται μέσω αυτής της προσέγγισης είναι ισοδύναμη με την ποσότητα της νέας εξοικονομούμενης ενέργειας που απαιτείται στις παραγράφους 1, 2 και 3. 12. Τα μέτρα πολιτικής που αναφέρονται στην παράγραφο 11 καθορίζονται στα Εθνικά Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 5 και μπορούν να περιλαμβάνουν, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, τα παρακάτω ή συνδυασμούς τους: α) καθεστώτα και μέσα χρηματοδότησης ή φορολογικά κίνητρα που οδηγούν στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικής τεχνολογίας ή τεχνικών και έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά την τελική χρήση, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, β) κανονισμούς ή εθελοντικές συμφωνίες, που οδηγούν στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικής τεχνολογίας ή τεχνικών και έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά την τελική χρήση, γ) πρότυπα και κανόνες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των προϊόντων και των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων και των οχημάτων, εκτός των περιπτώσεων που είναι υποχρεωτικοί και ισχύουν βάσει του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, δ) καθεστώτα ενεργειακής επισημάνσης, με την εξαίρεση όσον είναι υποχρεωτικά και ισχύουν βάσει του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, ε) κατάρτιση και εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων συμβουλευτικών προγραμμάτων για ενεργειακά θέματα, που οδηγεί στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικής τεχνολογίας ή τεχνικών και έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά την τελική χρήση. 13. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 14, για τον καθορισμό των μέτρων πολιτικής που λαμβάνονται, σύμφωνα με τις παραγράφους 11 και 12 εφαρμόζονται τα παρακάτω κριτήρια: α) τα μέτρα πολιτικής προβλέπουν τουλάχιστον δύο (2) ενδιάμεσες περιόδους έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και οδηγούν στην επίτευξη των επιδιώξεων που τίθενται στην παράγραφο 1, β) καθορίζεται η ευθύνη κάθε εξουσιοδοτηθέντος μέρους, συμμετέχοντος μέρους ή δημόσιας αρχής επιβολής, αναλόγως της περίπτωσης, γ) προσδιορίζεται με διαφάνεια η εξοικονόμηση ενέργειας που πρόκειται να επιτευχθεί, δ) το ύψος της εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται ή που πρόκειται να επιτευχθεί από το μέτρο πολιτικής εκφράζεται ως κατανάλωση τελικής ενέργειας, χρησιμοποιώντας τους συντελεστές μετατροπής που ορίζονται στο Παράρτημα IV, ε) η εξοικονόμηση ενέργειας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τις μεθόδους και τις αρχές που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του Παραρτήματος V, στ) η εξοικονόμηση ενέργειας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τις μεθόδους και τις αρχές που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος V, ζ) τα συμμετέχοντα μέρη εκπονούν ετήσια έκθεση για την επιτευχθείσα εξοικονόμηση ενέργειας, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό, και τη δημοσιοποιούν στην ιστοσελίδα τους, η) εξασφαλίζεται η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και εξετάζονται κατάλληλα μέτρα εάν η πρόοδος δεν είναι ικανοποιητική, θ) καθιερώνεται σύστημα ελέγχου το οποίο περιλαμβάνει επίσης ανεξάρτητη επαλήθευση στατιστικά σημαντικού μέρους των μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και ι) δημοσιεύονται ετησίως στοιχεία για τις ανά έτος τάσεις της εξοικονόμησης ενέργειας στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 14. Οι κανονισμοί και οι εθελοντικές συμφωνίες που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 12 συνάδουν προς τα κριτήρια που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ', δ', ε', ζ', η', θ' και ι' της παραγράφου 13.
--	---

	15. Τα άλλα μέτρα πολιτικής που αναφέρονται στην παράγραφο 12 και η δυνατότητα της παραγράφου 10 οφείλουν να συνάδουν προς τα κριτήρια που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ', δ', ε', η', θ' και ι' της παραγράφου 13. 16. Τα μέτρα πολιτικής πρέπει να πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 13, 14 και 15. Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης καταδεικνύεται ο τρόπος που ικανοποιούνται τα κριτήρια της παραγράφου 13 για τα μέτρα πολιτικής των παραγράφων 11 και 12. Στην περίπτωση μέτρων πολιτικής διαφορετικών από τα παραπάνω, στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης εξηγείται με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται ισότιμο επίπεδο εξοικονόμησης ενέργειας, παρακολούθησης και επαλήθευσης. Σε περίπτωση αλληλοεπικάλυψης του αντικτύπου των μέτρων πολιτικής ή των επιμέρους δράσεων δεν μετράται διπλά η εξοικονόμηση ενέργειας."
Άρθρο 9 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4342/2015 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 15, 16 και 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143) βελτιώνονται νομοτεχνικά και τροποποιούνται ως προς τη διενέργεια των ενεργειακών ελέγχων και το καθεστώς των ελεγκτών που τις διενεργούν, στην εξουσιοδότηση της παρ. 8, περί στήριξης των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), προστίθεται ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 10 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Σε όλους τους τελικούς καταναλωτές παρέχεται η δυνατότητα ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας οι οποίοι είναι οικονομικώς αποδοτικοί και διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες ως εξής: α) Κατηγορία Α': κτίρια κατοικιών, κτίρια γραφείων έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τμ), εμπορικά καταστήματα έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τμ) και επαγγελματικά εργαστήρια. β) Κατηγορία Β': κτίρια γραφείων άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τμ), εμπορικά κτίρια άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τμ), λοιπά κτίρια που στεγάζουν χρήσεις του τριτογενούς τομέα (όπως σχολικά κτίρια, ξενοδοχεία, νοσοκομεία), βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ που δεν υπερβαίνει τα χίλια κιλοβάτ (1.000 kW), καθώς και μεταφορικά μέσα. γ) Κατηγορία Γ': βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ άνω των χιλίων κιλοβάτ (1.000 kW). 2. Οι ενεργειακοί έλεγχοι είναι ανεξάρτητοι και διενεργούνται από έναν ή περισσότερους ειδικευμένους ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες: α) διπλωματούχων μηχανικών, μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), σύμφωνα με τους όρους του π.δ. 99/2018 (Α' 187), β) πτυχιούχων μηχανικών τεχνολογικής εκπαίδευσης με ειδικότητα ηλεκτρολόγου, ανακαίνισης και αποκατάστασης κτιρίων, αυτοματισμού, βιομηχανικής πληροφορικής, βιομηχανικού σχεδιασμού, ενεργειακής τεχνολογίας, τεχνολογίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, μηχανολόγου, πολιτικού δομικών έργων, γ) μηχανικών των ανωτέρω ειδικοτήτων που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ' εφαρμογή της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, δ) ενεργειακών επιθεωρητών κτιρίων και συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού εγγεγραμμένων στα οικεία μητρώα, Οι ενεργειακοί ελεγκτές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή διαθέτουν πιστοποίηση, όπως εξειδικεύεται στην απόφαση	“Άρθρο 10 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Σε όλους τους τελικούς καταναλωτές παρέχεται η δυνατότητα ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας οι οποίοι είναι οικονομικώς αποδοτικοί και διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες ως εξής: α) Κατηγορία Α': κτίρια κατοικιών, κτίρια γραφείων έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.), εμπορικά καταστήματα έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.) και επαγγελματικά εργαστήρια. β) Κατηγορία Β': κτίρια γραφείων άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), εμπορικά κτίρια άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), υπόλοιπα κτίρια που στεγάζουν χρήσεις του τριτογενούς τομέα (όπως σχολικά κτίρια, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, κ.ά.), βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ που δεν υπερβαίνει τα χίλια κιλοβάτ (1.000 kW), καθώς και μεταφορικά μέσα. γ) Κατηγορία Γ': βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ άνω των χιλίων κιλοβάτ (1.000 kW). 2. Οι ενεργειακοί έλεγχοι είναι ανεξάρτητοι και διενεργούνται από έναν ή περισσότερους ειδικευμένους ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι είναι: α) διπλωματούχοι μηχανικοί με ειδικότητα αρχιτέκτονα, πολιτικού, μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου και χημικού, μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), β) πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης με ειδικότητα ηλεκτρολόγου, ανακαίνισης και αποκατάστασης κτιρίων, αυτοματισμού, βιομηχανικής πληροφορικής, βιομηχανικού σχεδιασμού, ενεργειακής τεχνολογίας, τεχνολογίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, μηχανολόγου, πολιτικού δομικών έργων, γ) μηχανικοί των ανωτέρω ειδικοτήτων που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ' εφαρμογή της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, δ) ενεργειακοί επιθεωρητές κτιρίων και συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού εγγεγραμμένοι στα οικεία μητρώα, ε) ενεργειακοί ελεγκτές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι εντάσσονται σε τάξη ενεργειακού ελεγκτή της επόμενης παραγράφου, σε εφαρμογή της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας. 3. Οι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται από τους ανωτέρω ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι εντάσσονται σε αντίστοιχες τάξεις ως εξής:

της παρ. 1 του άρθρου 17, εγγράφονται στο Μητρώο της παρ. 5, σύμφωνα με όσα ορίζονται σε αυτή. 3. Οι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται από τους ανωτέρω ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι εντάσσονται σε αντίστοιχες τάξεις ως εξής: α) Τάξη Α': οι διπλωματούχοι μηχανικοί και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Α' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α' Κατηγορίας. β) Τάξη Β': οι ενεργειακοί ελεγκτές Α' Τάξης, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Α' Κατηγορίας, καθώς και οι διπλωματούχοι μηχανικοί και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, όπως αυτή ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Β' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α' και Β' Κατηγορίας. γ) Τάξη Γ': οι ενεργειακοί ελεγκτές Β' Τάξης με ειδικότητα μηχανολόγου μηχανικού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου μηχανικού, χημικού μηχανικού και μηχανικού ενεργειακής τεχνολογίας, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Β' Τάξης και διπλωματούχοι μηχανικοί με ειδικότητα μηχανολόγου μηχανικού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου μηχανικού, χημικού μηχανικού και μηχανικού παραγωγής και διοίκησης που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, όπως αυτή ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Γ' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α', Β' και Γ' Κατηγορίας. 4. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορεί να διενεργούνται και από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, πιστοποιούνται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 και εγγράφονται στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών της παρ. 5. 5. Οι ενεργειακοί ελεγκτές, προκειμένου να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους, εγγράφονται σε Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του οποίου υπάγεται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα νομικά πρόσωπα, οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος με εξαρτημένη σχέση εργασίας είναι ενεργειακός ελεγκτής, μπορούν να εγγράφονται σε ιδιαίτερη μερίδα του Μητρώου Ενεργειακών Ελεγκτών. 6. Οι ενεργειακοί έλεγχοι πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα VI. Οι ενεργειακοί έλεγχοι δεν πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρες που εμποδίζουν τη διαβίβαση των ευρημάτων του ελέγχου σε παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο πελάτης δεν φέρει αντίρρηση. 7. Οι εκθέσεις αποτελεσμάτων και γενικές πληροφορίες των ενεργειακών ελέγχων υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, το οποίο καταρτίζεται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος, υποστηριζόμενου από ηλεκτρονική βάση δεδομένων με διεπαφή ιστού, με την επιφύλαξη προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των διαβαθμισμένων εμπορικά πληροφοριών. Η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του Αρχείου Ενεργειακών Ελέγχων υπάγονται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης των ΜΜΕ, ακόμα και εάν έχουν συνάψει προαιρετικές συμφωνίες, για την κάλυψη του ενεργειακού ελέγχου και της υλοποίησης συστάσεων του που εξασφαλίζουν υψηλή οικονομική απόδοση, εφόσον τα προτεινόμενα μέτρα υλοποιηθούν και με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. 9. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τα κατά	α) Τάξη Α': εντάσσονται οι διπλωματούχοι μηχανικοί από την κτήση του διπλώματός τους και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης ένα (1) έτος μετά την κτήση του πτυχίου τους, καθώς επίσης και οι ενεργειακοί επιθεωρητές, οι οποίοι διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους κατηγορίας Α'. β) Τάξη Β': εντάσσονται οι ενεργειακοί ελεγκτές Α' Τάξης μετά από δύο (2) έτη και εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Α' Τάξης, καθώς επίσης και οι μηχανικοί που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία σε συναφή ενεργειακά θέματα, όπως αυτή θα οριστεί με την Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παραγράφου 1 του άρθρου 17, οι οποίοι διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους κατηγορίας Α' και Β'. γ) Τάξη Γ': εντάσσονται οι ενεργειακοί ελεγκτές Β' Τάξης με ειδικότητα μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου και χημικού μηχανικού, μετά από δύο (2) έτη και εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Β' Τάξης, καθώς επίσης και μηχανικοί με ειδικότητα μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου και χημικού μηχανικού που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία σε συναφή ενεργειακά θέματα, όπως αυτή θα οριστεί με την Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παραγράφου 1 του άρθρου 17, οι οποίοι διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους κατηγορίας Α', Β' και Γ'. 4. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορεί να διενεργούνται και από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, πιστοποιούνται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 17 και εγγράφονται στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών της παραγράφου 5. 5. Οι ενεργειακοί ελεγκτές, προκειμένου να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους, εγγράφονται σε Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του οποίου υπάγεται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε ξεχωριστή μερίδα του παραπάνω Μητρώου μπορούν να εγγράφονται τα νομικά πρόσωπα, οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος με εξαρτημένη σχέση εργασίας είναι ενεργειακός ελεγκτής. 6. Οι ενεργειακοί έλεγχοι πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα VI και διενεργούνται με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα της σειράς EN 16247 περί ενεργειακών ελέγχων, όπως ισχύουν. Οι ενεργειακοί έλεγχοι δεν πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρες που εμποδίζουν τη διαβίβαση των ευρημάτων του ελέγχου σε παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο πελάτης δεν φέρει αντίρρηση. 7. Οι εκθέσεις αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, το οποίο καταρτίζεται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος υποστηριζόμενο από ηλεκτρονική βάση δεδομένων με διεπαφή ιστού, με την επιφύλαξη προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των διαβαθμισμένων εμπορικά πληροφοριών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του Αρχείου Ενεργειακών Ελέγχων υπάγεται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Δόμησης και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης των ΜΜΕ, ακόμα και εάν έχουν συνάψει προαιρετικές συμφωνίες, για την κάλυψη του κόστους του ενεργειακού ελέγχου και της υλοποίησης συστάσεων του που εξασφαλίζουν
---	--

περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία ενθαρρύνει την εκπόνηση: α) προγραμμάτων για την ενημέρωση των ΜΜΕ, με συγκεκριμένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές, για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης στις επιχειρήσεις τους και το όφελος από την υιοθέτησή τους, β) προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση των νοικοκυριών, μέσω κατάλληλων συμβουλευτικών υπηρεσιών, ως προς τα πλεονεκτήματα των ελέγχων αυτών και, γ) εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης για τους ενεργειακούς ελεγκτές, προκειμένου να διευκολύνεται η αριθμητική επάρκεια των εμπειρογνομόνων. 10. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ υποβάλλονται σε ενεργειακό έλεγχο που διεξάγεται ανά τετραετία με ανεξάρτητο και οικονομικώς αποδοτικό τρόπο, βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI, από ενεργειακούς ελεγκτές. 11. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ και εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 50001, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παρ. 10, υπό τον όρο ότι το εν λόγω σύστημα διαχείρισης περιλαμβάνει ενεργειακό έλεγχο βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI. 12. Οι ενεργειακοί έλεγχοι περιλαμβάνουν αξιολόγηση του τεχνικώς και οικονομικώς εφικτού της σύνδεσης με υφιστάμενο ή σχεδιαζόμενο δίκτυο τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης. 13. Η πρόσβαση στους συμμετέχοντες στην αγορά που παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες βασίζεται σε διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια. 14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης και παροχής κινήτρων για την υλοποίηση των συστάσεων από ενεργειακούς ελέγχους και συναφή μέτρα, με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. 15. Για την τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 10, τον έλεγχο του όρου εξαίρεσης της παρ. 11 και τη διασφάλιση και τον έλεγχο της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται με την υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17. 16. Για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του ελεγκτικού έργου τους, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων και οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 17. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.».	υψηλή οικονομική απόδοση, εφόσον τα προτεινόμενα μέτρα υλοποιηθούν και με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. 9. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία ενθαρρύνει την εκπόνηση: α) προγραμμάτων για την ενημέρωση των ΜΜΕ, με συγκεκριμένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές, για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης στις επιχειρήσεις τους και το όφελος από την υιοθέτησή τους, β) προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση των νοικοκυριών, μέσω κατάλληλων συμβουλευτικών υπηρεσιών, ως προς τα πλεονεκτήματα των ελέγχων αυτών και γ) εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης για τους ενεργειακούς ελεγκτές προκειμένου να διευκολύνεται η αριθμητική επάρκεια των εμπειρογνομόνων. 10. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ υποχρεούνται να υποβληθούν σε ενεργειακό έλεγχο διεξαγόμενο με ανεξάρτητο και οικονομικώς αποδοτικό τρόπο, βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI, από ενεργειακούς ελεγκτές εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και στη συνέχεια να υποβάλλονται σε νέο έλεγχο σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία διεξαγωγής του προηγούμενου ενεργειακού ελέγχου. 11. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ και εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής ή περιβαλλοντικής διαχείρισης πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παραγράφου 10, υπό τον όρο ότι το εν λόγω σύστημα διαχείρισης περιλαμβάνει ενεργειακό έλεγχο βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI. 12. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορεί να είναι μεμονωμένοι ή να αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου περιβαλλοντικού ελέγχου. Πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν αξιολόγηση του τεχνικώς και οικονομικώς εφικτού της σύνδεσης με υφιστάμενο ή σχεδιαζόμενο δίκτυο τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης. 13. Η πρόσβαση στους συμμετέχοντες στην αγορά που παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες βασίζεται σε διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια. 14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης και παροχής κινήτρων για την υλοποίηση των συστάσεων από ενεργειακούς ελέγχους και συναφή μέτρα, με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. 15. Για την τήρηση της υποχρέωσης της παραγράφου 10 και τη διασφάλιση και τον έλεγχο της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στα οποία οι ενεργειακοί ελεγκτές υποχρεούνται να γνωστοποιούν τη διενέργεια των ενεργειακών ελέγχων τους και να υποβάλλουν τις σχετικές εκθέσεις, σύμφωνα με διαδικασία που θα καθοριστεί με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 17. 16. Για την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του ελεγκτικού έργου τους, τα ανωτέρω Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας μπορεί να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο
---	--

	τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 17. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.”
Άρθρο 10 Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 11 ν. 4342/2015 (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Ο τίτλος και το άρθρο 11 του ν. 4342/2015 (Α’ 143) αντικαθίστανται ως εξής: «Άρθρο 11 Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ατομικούς μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους και παρέχουν πληροφορίες για τον χρόνο χρήσης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατά την αντικατάσταση μετρητή ή μετά από ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, κατά την έννοια του δωδέκατου εδαφίου του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α’ 42), εκτός αν αυτό είναι τεχνικά αδύνατο ή δεν είναι οικονομικά αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας, β) όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο. 2. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης της τελικής κατανάλωσης φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας: α) μεριμνούν, ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς για τα συστήματα αυτά, β) εγγυώνται την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων και την ιδιωτικότητα των τελικών καταναλωτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α’ 137), γ) όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, διασφαλίζουν ότι οι μετρητές λαμβάνουν υπόψη την ηλεκτρική ενέργεια που διοχετεύεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις του τελικού καταναλωτή, δ) διασφαλίζουν ότι, εάν οι τελικοί καταναλωτές υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα δεδομένα μέτρησης της παραγωγής ή της κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας, διατίθενται στους ίδιους ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή, σε κατανοητή μορφή που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές, ε) παρέχουν συμβουλές και πληροφορίες στους καταναλωτές κατά τον χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, ως προς τις δυνατότητές τους όσον αφορά στη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας. 3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού, όταν έχουν την	Άρθρο 11 Μέτρηση (άρθρο 9 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας που έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού χρήσης για οικιακή κατανάλωση, υποχρεούνται να παρέχουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ατομικούς μετρητές που απεικονίζουν την πραγματική ενεργειακή τους κατανάλωση και παρέχουν πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατά την αντικατάσταση υφιστάμενου μετρητή ή μετά από ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, κατά την έννοια του εδαφίου 12 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013, εκτός αν αυτό είναι τεχνικά αδύνατο ή δεν είναι οικονομικά αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας, β) όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο. 2. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης της τελικής κατανάλωσης φυσικού αερίου ή/και ηλεκτρικής ενέργειας, οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας: α) μεριμνούν ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς για τα συστήματα αυτά, β) διασφαλίζουν την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων, καθώς και την ιδιωτικότητα των τελικών καταναλωτών, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας, γ) όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, διασφαλίζουν ότι οι μετρητές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την ηλεκτρική ενέργεια που διοχετεύεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις του τελικού καταναλωτή, δ) διασφαλίζουν ότι, εάν οι τελικοί καταναλωτές υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα δεδομένα μέτρησης της παραγωγής ή της κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας διατίθενται στους ίδιους ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή, σε ευχερώς, κατανοητή μορφή που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές, ε) παρέχουν κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους καταναλωτές κατά το χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας. 3. Στην περίπτωση που η θέρμανση και η ψύξη ή το ζεστό νερό ενός κτιρίου παρέχονται από δίκτυο τηλεθέρμανσης ή από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλαπλά κτίρια, εγκαθίσταται συσκευή μέτρησης της κατανάλωσης θερμότητας ή ζεστού νερού στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής.

ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ενέργειας, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ενέργειας μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους. Εάν σε ένα κτίριο παρέχεται θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλά κτίρια ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίσταται μετρητής στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής. 4. Σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση ή η ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό οικιακής χρήσης σε κάθε κτιριακή μονάδα, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό με κριτήριο την αναλογικότητα προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας. Αν η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικά αποδοτική για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε κτιριακή μονάδα, χρησιμοποιούνται ατομικοί κατανεμητές κόστους θέρμανσης για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε θερμαντικό σώμα, όπου η εγκατάσταση των εν λόγω κατανεμητών κόστους θέρμανσης είναι οικονομικά αποδοτική. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι δυνατόν να εξετάζονται εναλλακτικές και οικονομικά αποδοτικές μέθοδοι μέτρησης της κατανάλωσης θέρμανσης. Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες καθορισμού της αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής και της έλλειψης οικονομικής αποδοτικότητας δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 5. Σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτιρίων πολλαπλών χρήσεων, κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 4122/2013 (Α' 42), που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4. 6. Για τους σκοπούς των παρ. 3 έως και 5, οι μετρητές και οι ατομικοί κατανεμητές κόστους θέρμανσης που εγκαθίστανται είναι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 4 και 5. 7. Μετρητές και κατανεμητές κόστους θέρμανσης που δεν παρέχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως, αλλά έχουν ήδη εγκατασταθεί, εξοπλίζονται με τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως ή αντικαθίστανται με συσκευές που παρέχουν τη δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό.».	4. Σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση/ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή δίκτυο τηλεθέρμανσης ή από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλαπλά κτίρια, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές κατανάλωσης έως την 31η Δεκεμβρίου 2016 για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό σε κάθε μονάδα, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό. 5. Στην περίπτωση της παραγράφου 4, αν η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικά αποδοτική, για τη μέτρηση της θερμότητας, πρέπει να χρησιμοποιούνται ατομικοί κατανεμητές κόστους θερμότητας για τη μέτρηση της κατανάλωσης θερμότητας σε κάθε θερμαντικό σώμα, εκτός εάν η εγκατάσταση των εν λόγω κατανεμητών κόστους θερμότητας δεν είναι οικονομικά αποδοτική. Σε τέτοιες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να αναζητούνται εναλλακτικές, οικονομικά αποδοτικές μέθοδοι για τη μέτρηση της κατανάλωσης θερμότητας. 6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να καθορίζονται περαιτέρω κανόνες για την κατανομή του κόστους της κατανάλωσης θερμότητας ή ζεστού νερού στις περιπτώσεις πολυκατοικιών ή κτιρίων πολλαπλών χρήσεων στις οποίες παρέχεται τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή με κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, για να διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης. Όπου συντρέχει περίπτωση, οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο κατανομής του κόστους για τη θέρμανση ή/και το ζεστό νερό ως εξής: α) ζεστό νερό για οικιακές ανάγκες, β) θερμότητα που εκλύεται από την εγκατάσταση του κτιρίου με σκοπό τη θέρμανση των κοινόχρηστων χώρων (στην περίπτωση που τα κλιμακοστάσια και οι διάδρομοι είναι εξοπλισμένοι με θερμαντικά σώματα), γ) θέρμανση διαμερισμάτων. 7. Οι δαπάνες για την εγκατάσταση των μετρητών του παρόντος άρθρου μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες για τους τελικούς καταναλωτές στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή άλλων μέτρων πολιτικής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσει η σχετική νομοθεσία της Ένωσης.»
Άρθρο 11 Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίστανται, το πρώτο εδάφιο και η περ. β της παρ. 2 βελτιώνονται νομοτεχνικά, η ημερομηνία της παρ. 3 αφαιρείται και η παράγραφος βελτιώνεται νομοτεχνικά, η παρ. 5, περί κατανομής του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης και ψύξης σε κτίρια, και η παρ. 6, περί ανάρτησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των διανομέων ενέργειας και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, καταργούνται και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 12 Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που	Άρθρο 12 Τιμολόγηση (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Στις περιπτώσεις που οι τελικοί καταναλωτές δεν διαθέτουν τα ευφυή συστήματα μέτρησης που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες τιμολόγησης, ακριβείς και βασιζόμενες στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με την περίπτωση 1.1 του Παραρτήματος VII. Η υποχρέωση αυτή μπορεί να εκπληρώνεται από σύστημα τακτικής ανάγνωσης της κατανάλωσης στον μετρητή από τους τελικούς καταναλωτές, την οποία θα κοινοποιούν στον διανομέα ενέργειας ή επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας. Μόνο εάν ο τελικός καταναλωτής δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της μέτρησης για δεδομένη περίοδο, η τιμολόγηση θα βασίζεται σε τεκμαρτή ή σε κατ' αποκοπή κατανάλωση. 2. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική

αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Στις περιπτώσεις που οι τελικοί καταναλωτές δεν διαθέτουν τα ευφυή συστήματα μέτρησης που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179) οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες τιμολόγησης, ακριβείς και βασιζόμενες στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με την περ. 1.1 του Παραρτήματος VII, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και οικονομικά σκόπιμο. 2. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι το ιστορικό της κατανάλωσής τους και οι οποίες περιλαμβάνουν: α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες, β) στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων εικοσιτεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη. 3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση ή μη ευφυούς συστήματος μέτρησης: α) διαθέτουν κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό καταναλωτή, στοιχεία που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών καταναλωτών, στο βαθμό που αυτά είναι διαθέσιμα, β) προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές την επιλογή ηλεκτρονικών τιμολογιακών πληροφοριών και τιμολόγησης και παρέχουν, εάν οι πελάτες το ζητήσουν, σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση, γ) παρέχουν στον λογαριασμό κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία ώστε οι τελικοί καταναλωτές να έχουν πλήρη γνώση του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII, δ) προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, οι πληροφορίες που περιέχονται στα τιμολόγια δεν θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή και εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές, ε) παρέχουν πληροφορίες και εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους στους καταναλωτές εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές. 4. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές ατελώς λογαριασμούς και τις πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII. 5. [Καταργείται] 6. [Καταργείται].»	κατανάλωση. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους και οι οποίες περιλαμβάνουν: α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες, β) λεπτομερή στοιχεία για το χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων εικοσιτεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη. 3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν από την 1η Ιανουαρίου 2016, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση ή μη ευφυούς συστήματος μέτρησης: α) στο βαθμό που είναι διαθέσιμα στοιχεία που αφορούν την ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών καταναλωτών, να τα διαθέτουν κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό καταναλωτή, β) να προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές την επιλογή ηλεκτρονικών τιμολογιακών πληροφοριών και τιμολόγησης και να παρέχουν, εάν οι πελάτες το ζητήσουν, σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση, γ) να παρέχουν στο λογαριασμό κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία ώστε οι τελικοί καταναλωτές να έχουν πλήρη εικόνα του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII, δ) να μπορούν να προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτά τα τιμολόγια δεν θα θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές, ε) να παρέχουν πληροφορίες και εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους στους καταναλωτές εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές. 4. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές ατελώς όλους τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. 5. Παρά την παράγραφο 4, η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης και ψύξης σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 11, γίνεται χωρίς αμοιβή. Τα κόστη που προκύπτουν από την ανάθεση αυτού του καθήκοντος σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή σε τοπικό προμηθευτή ενέργειας, τα οποία καλύπτουν τη μέτρηση, την κατανομή και το λογιστικό υπολογισμό της πραγματικής ατομικής κατανάλωσης σε κτίρια αυτού του είδους, μπορούν να μετακυλούνται στους τελικούς καταναλωτές, υπό τον όρο ότι τα κόστη αυτά είναι λογικά. 6. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν ανά έξι (6) μήνες να αναρτούν στο διαδίκτυο τα αποτελέσματα των δράσεών τους για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.»
Άρθρο 12	

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4342/2015 (άρθρα 10α και 11α της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Προστίθεται νέο άρθρο 12Α στον ν. 4342/2015 (Α' 143) ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Κόστος πρόσβασης στη μέτρηση και στις πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 10α και 11α της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Όπου έχουν εγκατασταθεί μετρητές και καταμετρητές κόστους θέρμανσης, οι προμηθευτές ενέργειας διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης είναι αξιόπιστες και ακριβείς και βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του καταμετρητή κόστους θέρμανσης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του Παραρτήματος VIIα για όλους τους τελικούς καταναλωτές.

Για τους τελικούς χρήστες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατοικούν σε μονοκατοικία ή σε διαμέρισμα πολυκατοικίας ή κτιρίου πολλαπλών χρήσεων που τροφοδοτείται με θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή και δεν έχουν άμεση ή ατομική σύμβαση με τον προμηθευτή ενέργειας, η ανωτέρω πληροφόρηση παρέχεται από το συμβαλλόμενο μέρος έναντι του προμηθευτή ενέργειας του κτιρίου, όπως τον ιδιοκτήτη, την ένωση ιδιοκτητών, τον διαχειριστή του κτιρίου, ή την εταιρεία παροχής υπηρεσιών διαχείρισης.

2. Οι προμηθευτές ενέργειας:

α) παρέχουν, μετά από αίτηση του τελικού χρήστη και σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών τον οποίο αυτός υποδεικνύει, τις πληροφορίες που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης ή τις ενδείξεις του καταμετρητή κόστους θέρμανσης των τελικών χρηστών,

β) παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές την επιλογή παροχής των πληροφοριών τιμολόγησης και των λογαριασμών με ηλεκτρονικό τρόπο,

γ) συμπεριλαμβάνουν με σαφείς όρους στους λογαριασμούς ή μαζί με αυτούς, στις περιπτώσεις που βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή στις ενδείξεις του καταμετρητή κόστους θέρμανσης, κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 3 του Παραρτήματος VIIα.

Κατά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων των τελικών χρηστών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ» (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

3. Οι προμηθευτές ενέργειας παρέχουν στους τελικούς χρήστες δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης της κατανάλωσης ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία της κατανάλωσής τους.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3, η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων, γίνεται σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 11. Το κόστος που προκαλούν η μέτρηση, η κατανομή και ο λογιστικός υπολογισμός της πραγματικής ατομικής κατανάλωσης σε κτίρια αυτού του είδους και προκύπτει από την ανάθεση αυτής της υποχρέωσης σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή σε τοπικό προμηθευτή ενέργειας, μπορεί να μετακυλίεται στους τελικούς καταναλωτές, υπό τον

όρο ότι είναι εύλογο.».	
Άρθρο 13 Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης - Αντικατάσταση άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ενημέρωσης καταναλωτών, αφαιρείται η αναφορά στα Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), το εισαγωγικό εδάφιο και η υποπερ. εε της περ. α της παρ. 2, βελτιώνονται νομοτεχνικά, η αναφορά στα ευφυή συστήματα μέτρησης της περ. β της ως άνω παραγράφου, αφαιρείται, και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 13 Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την προώθηση και τη διευκόλυνση της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας από μικρούς καταναλωτές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών. 2. Οι δράσεις ενημέρωσης της παρ. 1 αφορούν σε ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω: α) μέσα και πολιτικές για την υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφορών, όπως: αα) φορολογικά κίνητρα, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, ββ) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, δάνεια ή επιδοτήσεις, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, γγ) παροχή πληροφοριών, δδ) υποδειγματικά έργα, εε) δράσεις στον χώρο εργασίας, β) τρόπους και μέσα για τη συμμετοχή των καταναλωτών και των οργανώσεων των καταναλωτών στην ανάπτυξη έξυπνων μετρητών, μέσω της γνωστοποίησης: αα) οικονομικών αποδοτικών αλλαγών εύκολης εφαρμογής στη χρήση της ενέργειας, ββ) πληροφοριών για τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.».	Άρθρο 13 Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων για την προώθηση και τη διευκόλυνση της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας από μικρούς καταναλωτές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών, τα οποία αποτελούν μέρος των ΕΣΔΕΑ. 2. Τα μέτρα της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω: α) μέσα και πολιτικές για την υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφορών, όπως: αα) φορολογικά κίνητρα, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, ββ) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, δάνεια ή επιδοτήσεις, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, γγ) παροχή πληροφοριών, δδ) υποδειγματικά έργα, εε) δραστηριότητες στο χώρο εργασίας, β) τρόπους και μέσα για τη συμμετοχή των καταναλωτών και των οργανώσεων των καταναλωτών στην ενδεχόμενη ανάπτυξη έξυπνων μετρητών και ευφυών συστημάτων μέτρησης, μέσω της γνωστοποίησης: αα) οικονομικών αποδοτικών αλλαγών εύκολης εφαρμογής στη χρήση της ενέργειας, ββ) πληροφοριών για τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης."
Άρθρο 14 Κυρώσεις – Αντικατάσταση του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Το άρθρο 14 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 14 Κυρώσεις (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του άρθρου 9, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο μπορεί να ανέρχεται έως το διπλάσιο του κόστους εξαγοράς, όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β 4237/2019). 2. Στις επιχειρήσεις της παρ. 10 του άρθρου 10 που δεν συμμορφώνονται	Άρθρο 14 Κυρώσεις (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 9, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο μπορεί να ανέρχεται έως το διπλάσιο του κόστους συμμόρφωσης με το στόχο που έχει επιμεριστεί στα υπόχρεα μέρη, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 9. 2. Στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 9, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής

με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην ίδια παράγραφο και στις επιχειρήσεις της παρ. 11 του άρθρου 10 που δεν πληρούν τον σχετικό όρο και δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. 3. Στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης που δεν συμμορφώνονται με τα άρθρα 11 και 12, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. 4. Στους ενεργειακούς ελεγκτές του άρθρου 10, όταν διαπιστωθεί ότι: α) αναγράφουν ανακριβή ενεργειακά ή άλλα στοιχεία επί των εκθέσεων των ενεργειακών ελέγχων, β) υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία στις γενικές πληροφορίες ή δικαιολογητικά στο αρχείο των ενεργειακών ελέγχων, γ) προβαίνουν σε άσκηση της δραστηριότητας του ενεργειακού ελεγκτή αντίθετα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως εξειδικεύονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17, δ) δεν τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας, όπως εξειδικεύονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17, ε) συντρέχουν στο πρόσωπό τους νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα, κατά το άρθρο 10, στ) παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις, επιβάλλονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι εξής διοικητικές κυρώσεις: στα) χρηματικό πρόστιμο ύψους από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή, στβ) αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τους ενεργειακούς ελέγχους για περίοδο από ένα (1) έως και τρία (3) έτη ή, σγ) οριστικός αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τους ενεργειακούς ελέγχους. Στις κυρώσεις των υποπερ. στβ) και σγ) μπορεί σωρευτικά να επιβάλλεται ως συμπληρωματική ποινή χρηματικό πρόστιμο. Κάθε κύρωση που επιβάλλεται καταγράφεται στο Μητρώο των Ενεργειακών Ελεγκτών της παρ. 5 του άρθρου 10. 5. Για την επιβολή των κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη ιδίως το είδος και η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, ο βαθμός υπαιτιότητας και η υποτροπή του παραβάτη, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). 6. Κατά της απόφασης με την οποία επιβάλλονται κυρώσεις, ασκείται ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης και σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της ΑΑΔΕ δύναται να αναπροσαρμόζεται το κατώτερο και ανώτερο όριο των χρηματικών προστίμων που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 και να εξειδικεύεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την	Αποδοτικότητα, επιβάλλεται πρόστιμο, από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. 3. Στις επιχειρήσεις της παραγράφου 10 του άρθρου 10 που δεν συμμορφώνονται με τη σχετική υποχρέωση, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. 4. Στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις των άρθρων 11 και 12, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. 5. Στους ενεργειακούς ελεγκτές του άρθρου 10, όταν διαπιστωθεί ότι: α) αναγράφουν ανακριβή ενεργειακά ή άλλα στοιχεία επί των εκθέσεων των ενεργειακών ελέγχων, β) υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία και δικαιολογητικά, γ) παραβιάζουν το καθήκον εξεμύθειας και εμπιστευτικότητας, ως προς τη χρήση των στοιχείων και των πληροφοριών που συγκεντρώνουν κατά την εκτέλεση του έργου τους, δ) προβαίνουν σε άσκηση της δραστηριότητας του ενεργειακού ελεγκτή σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος, ε) εκπληρώνουν πλημμελώς τα επισημονικά και επαγγελματικά καθήκοντα και τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, στ) συντρέχουν στο πρόσωπό τους νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα, ζ) παραβιάζουν τις λουίτες υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και των κατά εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων οι εξής διοικητικές κυρώσεις: αα) χρηματικό πρόστιμο ύψους από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή ββ) αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων για περίοδο από ένα (1) έως και τρία (3) έτη ή γγ) οριστικός αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων. Το χρηματικό πρόστιμο μπορεί να επιβάλλεται ως συμπληρωματική κύρωση, σωρευτικά με τις κυρώσεις των περυστώσεων β' ή γ'. Κάθε κύρωση που επιβάλλεται καταγράφεται στο Μητρώο των Ενεργειακών Ελεγκτών της παραγράφου 5 του άρθρου 10. 6. Για την επιβολή των κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το είδος και η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Α' 45). 7. Κατά της απόφασης με την οποία επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορεί να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης των ανωτέρω προστίμων και μπορεί να αναπροσαρμόζεται το κατώτερο και ανώτερο όριο των προστίμων.
---	---

είσπραξή τους. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται ταμειακά και εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, Α' 90) και αποτελούν έσοδα του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 του παρόντος.».	9. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) και αποτελούν έσοδα του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21.»
Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και ψύξη – Τροποποίηση άρθρου 15 του ν. 4342/2015 (άρθρο 14 και άρθρο 24 παρ. 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Στο άρθρο 15 του ν. 4342/2015 (Α' 143) η αναφορά στη «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από την αντίστοιχη αναφορά στη «Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας», διορθώνονται οι αναφορές στα Παραρτήματα και λαμβάνουν χώρα νομοτεχνικές βελτιώσεις, στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 προστίθεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συμπεριλαμβάνεται η λήψη μέτρων και σε κεντρικό επίπεδο, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και ψύξη (άρθρο 14 και άρθρο 24 παρ. 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση περιεκτικής αξιολόγησης του δυναμικού υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, η οποία περιλαμβάνει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII και λαμβάνει υπόψη την ανάλυση του δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που αναφέρεται στον ν. 3734/2009 (Α' 8). 2. Η περιεκτική αξιολόγηση της παρ. 1 εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αξιολόγηση επικαιροποιείται και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά πενταετία, ύστερα από αίτημά της. Αν έχει ήδη εκπονηθεί ισοδύναμη αξιολόγηση, αυτή κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ή Περιφερειαρχών θεσπίζονται μέτρα για τη χρήση σε κεντρικό ή τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, εκεί όπου χρησιμοποιείται συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και σε συνδυασμό με την ανάπτυξη τοπικών ή περιφερειακών αγορών θερμότητας. 4. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παρ. 1, η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ανάλυση κόστους-οφέλους, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και: α) καλύπτει όλη την επικράτεια και βασίζεται στις κλιματικές συνθήκες, την οικονομική σκοπιμότητα και την τεχνική καταλληλότητα σύμφωνα με το Μέρος III του Παραρτήματος VIII, β) μπορεί να διευκολύνει τον εντοπισμό των πιο αποδοτικών λύσεων από άποψη πόρων και κόστους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων θέρμανσης και ψύξης, γ) αποτελεί τμήμα της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων βάσει της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.08.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1225) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία	Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και ψύξη (άρθρο 14 και παράγραφος 6 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση περιεκτικής αξιολόγησης του δυναμικού υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, η οποία περιλαμβάνει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII και λαμβάνει πλήρως υπόψη την ανάλυση του δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που αναφέρεται στο ν. 3734/2009 (Α' 8). 2. Η περιεκτική αξιολόγηση της παραγράφου 1 εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αξιολόγηση επικαιροποιείται και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά πενταετία, ύστερα από αίτημά της. Αν έχει ήδη εκπονηθεί ισοδύναμη αξιολόγηση, αυτή κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 3. Με αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών ή Περιφερειαρχών θεσπίζονται μέτρα που συντελούν ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο η δυνατότητα χρήσης αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, και ιδίως εκείνων που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα ανάπτυξης τοπικών και περιφερειακών αγορών θερμότητας. 4. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για τη διενέργεια ανάλυσης κόστους-οφέλους, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και: α) καλύπτει όλη την Επικράτεια και βασίζεται στις κλιματικές συνθήκες, στην οικονομική σκοπιμότητα και στην τεχνική καταλληλότητα, σύμφωνα με το Μέρος 1 του Παραρτήματος IX, β) μπορεί να διευκολύνει τον εντοπισμό των πιο αποδοτικών λύσεων από άποψη πόρων και κόστους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων θέρμανσης και ψύξης, γ) αποτελεί τμήμα της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων βάσει της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με αριθμό ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 (Β' 1225), με την οποία συμμορφώθηκε η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001 (ΕΕ L 197 της 31.7.2001), στις περυπτώσεις έργων για τα οποία απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση. 5. Αν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 4 εντοπίσουν δυνατότητες υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη,

2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων (L 197) στις περιπτώσεις έργων για τα οποία απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση. 5. Αν από την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παρ. 1 και την ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 4 προκύπτουν δυνατότητες υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση θεσπίζονται μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και τη χρήση θέρμανσης και ψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 7 και 14. 6. Αν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παρ. 1 και η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 4 δεν εντοπίσουν δυνατότητες τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη, περιλαμβανομένου του διοικητικού κόστους για τη διεξαγωγή της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 7, δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της παρ. 5. 7. Ανάλυση κόστους-οφέλους διενεργείται, από τους φορείς λειτουργίας των παρακάτω εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ, υποχρεωτικά, όταν: α) σχεδιάζεται μια νέα θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη λειτουργία της εγκατάστασης ως εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, β) ανακαινίζεται ουσιαστικά μια υφιστάμενη θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη μετατροπή της σε συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, γ) σχεδιάζεται ή ανακαινίζεται ουσιαστικά βιομηχανική εγκατάσταση με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW) που παράγει απορριπτόμενη θερμότητα σε χρήσιμα επίπεδα θερμοκρασίας, προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας για την κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης, μεταξύ άλλων μέσω συμπαραγωγής και από τη σύνδεση αυτής της εγκατάστασης σε δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, δ) σχεδιάζεται ένα νέο δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή όταν σε υφιστάμενο δίκτυο προβλέπεται νέα εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), ή όταν υφιστάμενη εγκατάσταση αυτών των χαρακτηριστικών πρόκειται να ανακαινιστεί ουσιαστικά, προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος και τα οφέλη από τη χρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας από κεντρικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Η ανάλυση κόστους-οφέλους περιλαμβάνει οικονομική ανάλυση, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές για τη μέθοδο, τις παραδοχές και τον χρονικό ορίζοντα της οικονομικής ανάλυσης. 8. Η τοποθέτηση εξοπλισμού για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα που παράγεται σε εγκαταστάσεις καύσης με σκοπό την αποθήκευσή του σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην κοινή απόφαση των Υπουργών Αναπτυξιακή, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516) με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία	εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία θεσπίζονται μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και τη χρήση θέρμανσης και ψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 7 και 14. 6. Αν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 4 δεν εντοπίσουν δυνατότητες τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη, περιλαμβανομένου του διοικητικού κόστους για τη διεξαγωγή της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 7, δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της παραγράφου 5. 7. Ανάλυση κόστους-οφέλους διενεργείται, από τους φορείς λειτουργίας των παρακάτω εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το μέρος 2 του Παραρτήματος ΙΧ, υποχρεωτικά, όταν: α) σχεδιάζεται μια νέα θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος και τα οφέλη από τη λειτουργία της εγκατάστασης ως εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, β) ανακαινίζεται ουσιαστικά μια υφιστάμενη θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος και τα οφέλη από τη μετατροπή της σε συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, γ) σχεδιάζεται ή ανακαινίζεται ουσιαστικά βιομηχανική εγκατάσταση με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW) που παράγει απορριπτόμενη θερμότητα σε χρήσιμα επίπεδα θερμοκρασίας, προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος και τα οφέλη από τη χρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας για την κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης, μεταξύ άλλων μέσω συμπαραγωγής και από τη σύνδεση αυτής της εγκατάστασης σε δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, δ) σχεδιάζεται ένα νέο δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή όταν σε υφιστάμενο δίκτυο προβλέπεται νέα εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), ή όταν υφιστάμενη εγκατάσταση αυτών των χαρακτηριστικών πρόκειται να ανακαινιστεί ουσιαστικά, προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος και τα οφέλη από τη χρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας από κεντρικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Η ανάλυση κόστους-οφέλους περιλαμβάνει οικονομική ανάλυση, σύμφωνα με το Μέρος 2 του Παραρτήματος ΙΧ. Με απόφαση του Υπουργού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές για τη μέθοδο, τις παραδοχές και το χρονικό ορίζοντα της οικονομικής ανάλυσης. 8. Η τοποθέτηση εξοπλισμού για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα που παράγεται σε εγκαταστάσεις καύσης με σκοπό την αποθήκευσή του σε γεωλογικούς σχηματισμούς, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην κοινή απόφαση των Υπουργών Αναπτυξιακή, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516), όπως ισχύει, με την οποία συμμορφώθηκε το εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 (ΕΕ L
--	---

2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009), δεν θεωρείται ανακαίνιση για τους σκοπούς των περ. β', γ' και δ' της παρ. 7. 9. Η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στις περ. γ' και δ' της παρ. 7 απαιτείται να διεξάγεται σε συνεργασία με τις εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία των δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. 10. Από την υποχρέωση της παρ. 7 εξαιρούνται: α) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής για την κάλυψη της ζήτησης σε περιόδους αιχμής ή την παραγωγή εφεδρικής ενέργειας που προορίζονται να λειτουργούν λιγότερο από χίλιες πεντακόσιες (1.500) ώρες ετησίως κατά μέσο όρο για περίοδο πέντε (5) ετών, β) οι εγκαταστάσεις που πρέπει να βρίσκονται κοντά σε χώρο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς που έχουν εγκριθεί δυνάμει της κοινής απόφασης των Υπουργών Αναπληρωτή Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516), γ) οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), για τις οποίες ο λόγος της ετήσιας απορριπτόμενης θερμότητας (μετρούμενη σε γιγαβατώρες - GWh) προς την απόσταση (μετρούμενη σε χιλιόμετρα - km) από το δίκτυο τηλεθέρμανσης/τηλεψύξης είναι μικρότερος από 1,5. 11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται διαδικασία επαλήθευσης για το κριτήριο εξαίρεσης που αναφέρεται στην περ. α' της παρ. 10. 12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται τα κατώτατα όρια, εκφρασμένα ως ποσά της διαθέσιμης χρήσιμης απορριπτόμενης θερμότητας, ως ζήτηση για θερμότητα ή ως αποστάσεις μεταξύ των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των δικτύων τηλεθέρμανσης, για την εξαίρεση μεμονωμένων εγκαταστάσεων από τις περ. γ' και δ' της παρ. 7. 13. Τα κατώτατα όρια της παρ. 12 και οι εξαιρέσεις της παρ. 10 κοινοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μεταγενέστερες αλλαγές που επέρχονται σε αυτές κοινοποιούνται εκ νέου. 14. Κατά την έγκριση των αδειών που προβλέπονται στις αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 (Β' 1498), του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΑΠΕ/Φ1/14810/4.10.2011 (Β' 2373) και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υπό στοιχεία 483/35/Φ.15/17.1.2012 (Β' 158), εκτός των όσων ορίζονται σ' αυτές: α) λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στην παρ. 1, β) διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 4, και γ) λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 7. 15. Με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων	140 της 5.6.2009), δε θεωρείται ανακαίνιση για τους σκοπούς των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 7. 9. Η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 7 απαιτείται να διεξάγεται σε συνεργασία με τις εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία των δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. 10. Από την υποχρέωση της παραγράφου 7 εξαιρούνται: α) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής για την κάλυψη της ζήτησης σε περιόδους αιχμής ή την παραγωγή εφεδρικής ενέργειας που προορίζονται να λειτουργούν λιγότερο από χίλιες πεντακόσιες (1.500) ώρες ετησίως κατά μέσο όρο για περίοδο πέντε (5) ετών, β) οι εγκαταστάσεις που πρέπει να βρίσκονται κοντά σε χώρο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς που έχουν εγκριθεί δυνάμει της κοινής απόφασης των Υπουργών Αναπληρωτή Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516), όπως ισχύει, γ) οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), για τις οποίες ο λόγος της ετήσιας απορριπτόμενης θερμότητας (μετρούμενη σε γιγαβατώρες - GWh) προς την απόσταση (μετρούμενη σε χιλιόμετρα - km) από το δίκτυο τηλεθέρμανσης / τηλεψύξης είναι μικρότερος από 1,5. 11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται διαδικασία επαλήθευσης για το κριτήριο εξαίρεσης που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 10. 12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα κατώτατα όρια, εκφρασμένα ως ποσά της διαθέσιμης χρήσιμης απορριπτόμενης θερμότητας, ως ζήτηση για θερμότητα ή ως αποστάσεις μεταξύ των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των δικτύων τηλεθέρμανσης, για την εξαίρεση μεμονωμένων εγκαταστάσεων από τις διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 7. 13. Τα κατώτατα όρια της παραγράφου 12 και οι εξαιρέσεις της παραγράφου 10 κοινοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τυχόν μεταγενέστερες αλλαγές που επέρχονται σε αυτές κοινοποιούνται εκ νέου. 14. Κατά την έγκριση των αδειών των αποφάσεων του Υπουργού Ανάπτυξης με αριθμό Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 (Β' 1498), του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό ΥΑΠΕ/ Φ1/14810/4.10.2011 (Β' 2373) και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με αριθμό 483/35/Φ.15/17.1.2012 (Β' 158), εκτός από όσα ορίζονται στις αποφάσεις αυτές: α) λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, β) διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της παραγράφου 4, και γ) λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 7.
---	---

Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατά περίπτωση, μπορεί να καθορίζονται εξαιρέσεις για μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης που αναφέρονται στην παρ. 14, να θέτουν σε εφαρμογή επιλογές των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι να το πράττουν. Οι εξαιρέσεις αυτές αποστέλλονται από τις αρμόδιες Γενικές Γραμματείες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αιτιολογημένη κοινοποίηση της απόφασης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της λήψης της. 16. Οι παρ. 7 έως και 15 εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις οι οποίες καλύπτονται από την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία 36060/1155/Ε.103/16.6.2013 (Β' 1450), με την οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, L 334), με την επιφύλαξη των απαιτήσεών της. 17. Κάθε διαθέσιμη στήριξη της συμπαράγωγής υπόκειται στον όρο ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης και η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται αποτελεσματικά για να επιτευχθεί εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. Η δημόσια στήριξη της συμπαράγωγής, της παραγωγής και των δικτύων τηλεθέρμανσης υπάγεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση. 18. Η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας και η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν την ευθύνη για την εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων, οι οποίες υποβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους και περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία για: α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από συμπαράγωγή υψηλής και χαμηλής απόδοσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος Ι, σε σχέση με το συνολικό δυναμικό παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, β) το δυναμικό συμπαράγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη συμπαράγωγή, γ) την παραγωγή και το δυναμικό τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε σχέση με τη συνολική παραγωγή και το δυναμικό θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και, δ) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται με την εφαρμογή συμπαράγωγής σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος ΙΙ.».	15. Με αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού κατά περίπτωση, μπορεί να καθορίζονται εξαιρέσεις για μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης που αναφέρονται στην παράγραφο 14, να θέτουν σε εφαρμογή επιλογές των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι να το πράττουν. Οι εξαιρέσεις αυτές αποστέλλονται από τις αρμόδιες Γενικές Γραμματείες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αιτιολογημένη κοινοποίηση της απόφασης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της λήψης της. 16. Οι παράγραφοι 7 έως και 15 εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις, οι οποίες καλύπτονται από την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 36060/1155/Ε.103/16.6.2013 (Β' 1450) με την οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 περί βιομηχανικών εκπομπών (ΕΕ L 334 της 17.12.2010), με την επιφύλαξη των απαιτήσεών της. 17. Κάθε διαθέσιμη στήριξη της συμπαράγωγής υπόκειται στον όρο ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης και η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται αποτελεσματικά για να επιτευχθεί εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. Η δημόσια στήριξη της συμπαράγωγής και της παραγωγής και των δικτύων τηλεθέρμανσης υπάγεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση. 18. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας και η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν την ευθύνη για την εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων, οι οποίες υποβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους και περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία για: α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από συμπαράγωγή υψηλής και χαμηλής απόδοσης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος Ι, σε σχέση με το συνολικό δυναμικό παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, β) το δυναμικό συμπαράγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη συμπαράγωγή, γ) την παραγωγή και το δυναμικό τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε σχέση με τη συνολική παραγωγή και το δυναμικό θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και δ) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται με την εφαρμογή συμπαράγωγής, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος ΙΙ.»
Άρθρο 16 Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4342/2015 - (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 2, 4, 8 και 16 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) βελτιώνονται νομοτεχνικά, στην παρ. 17 η «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από τη «Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας» και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 16 Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), κατά την άσκηση των	Άρθρο 16 Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), κατά την άσκηση των κανονιστικών αρμοδιοτήτων της που προβλέπονται στο ν. 4001/2011, λαμβάνει υπόψη την ενεργειακή απόδοση για τη λειτουργία των υποδομών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. 2. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 4001/2011 αποφάσεών της, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη των τιμολογίων και στα συστήματα μεταφοράς και δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη κάθε μέτρου, προβλέπει κίνητρα για τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής, ώστε να

κανονιστικών αρμοδιοτήτων της που προβλέπονται στο ν. 4001/2011, λαμβάνει υπόψη την ενεργειακή απόδοση για τη λειτουργία των υποδομών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. 2. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο έκδοσης αποφάσεών της κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4001/2011, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη των τιμολογίων και στα συστήματα μεταφοράς και δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη κάθε μέτρου, προβλέπει κίνητρα για τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής, ώστε να διαθέτουν υπηρεσίες συστήματος στους χρήστες δικτύου επιτρέποντάς τους να εφαρμόζουν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της ανάπτυξης ευφυών δικτύων. 3. Οι υπηρεσίες συστήματος της παραγράφου 2 μπορούν να καθορίζονται από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του συστήματος ή/και των δικτύων. 4. Για την ηλεκτρική ενέργεια, η ΡΑΕ διασφαλίζει ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις δικτύου και τα τιμολόγια δικτύου πληρούν τα κριτήρια του Παραρτήματος Χ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τους κώδικες που εκπονούνται σύμφωνα με τον υπ' αρ. 714/2009 Κανονισμό (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (L 211). 5. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, υποβάλλουν στη ΡΑΕ έως την 30ή Απριλίου 2016, έκθεση η οποία περιλαμβάνει: α) εκτίμηση του δυναμικού αύξησης ενεργειακής απόδοσης των οικείων υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας, β) συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. 6. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, γνωμοδοτεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου έως την 30ή Ιουνίου 2016 με απόφασή του να εγκριθούν προγράμματα μέτρων και επενδύσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου τους. Τα ως άνω προγράμματα λαμβάνονται υπόψη από τους Διαχειριστές Δικτύων κατά την κατάρτιση των Προγραμμάτων Ανάπτυξης των δικτύων τους, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 108 του ν. 4001/2011. 7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011, μπορεί να εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στοιχεία συστημάτων και τιμολογιακών δομών που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς για τη μεταφορά και διανομή ενέργειας μέσω δικτύου, με την προϋπόθεση ότι οι ενδεχόμενες διαταραχές στο σύστημα μεταφοράς και διανομής είναι οι ελάχιστες δυνατές και δεν είναι δυσανάλογες προς τους κοινωνικούς σκοπούς. 8. Η ΡΑΕ, κατά την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης στο σύστημα μεταφοράς και στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011, διασφαλίζει ότι δεν υφίστανται σε αυτά κίνητρα που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ή που παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της απόκρισης στη ζήτηση, στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011 παρέχει κίνητρα στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και στους διαχειριστές δικτύων διανομής προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών και διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην	διαθέτουν υπηρεσίες συστήματος στους χρήστες δικτύου επιτρέποντάς τους να εφαρμόζουν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης ανάπτυξης ευφυών δικτύων. 3. Οι υπηρεσίες συστήματος της παραγράφου 2 μπορούν να καθορίζονται από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του συστήματος ή/και των δικτύων. 4. Για την ηλεκτρική ενέργεια, η ΡΑΕ διασφαλίζει ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις δικτύου και τα τιμολόγια δικτύου, πληρούν τα κριτήρια του Παραρτήματος Χ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τους κώδικες που εκπονούνται, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) με αριθμό 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009). 5. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, υποβάλλουν στη ΡΑΕ έως την 30ή Απριλίου 2016, έκθεση η οποία περιλαμβάνει: α) εκτίμηση του δυναμικού αύξησης ενεργειακής απόδοσης των οικείων υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας, β) συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. 6. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, γνωμοδοτεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου έως την 30ή Ιουνίου 2016 με απόφασή του να εγκριθούν προγράμματα μέτρων και επενδύσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου τους. Τα ως άνω προγράμματα λαμβάνονται υπόψη από τους Διαχειριστές Δικτύων κατά την κατάρτιση των Προγραμμάτων Ανάπτυξης των δικτύων τους, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 108 του ν. 4001/2011. 7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011, μπορεί να εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στοιχεία συστημάτων και τιμολογιακών δομών που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς για τη μεταφορά και διανομή ενέργειας μέσω δικτύου, με την προϋπόθεση ότι οι ενδεχόμενες διαταραχές στο σύστημα μεταφοράς και διανομής είναι οι ελάχιστες δυνατές και δεν είναι δυσανάλογες προς τους κοινωνικούς σκοπούς. 8. Η ΡΑΕ, κατά την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης στο σύστημα μεταφοράς και στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011, διασφαλίζει ότι δεν υφίστανται σε αυτά κίνητρα που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης) της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ή που ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της ανταπόκρισης στη ζήτηση, στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011 παρέχει κίνητρα στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και στους διαχειριστές δικτύων διανομής προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών και διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην
---	---

σύμφωνα με τον ν. 4001/2011 παρέχει κίνητρα στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και στους διαχειριστές δικτύων διανομής, προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών και διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης στη ζήτηση ανάλογα με τις εγχώριες συνθήκες. 9. [Καταργήθηκε] 10. [Καταργήθηκε] 11. Σε κάθε περίπτωση, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο Παράρτημα XI. 12. Οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες λειτουργικές υπηρεσίες σε επίπεδο διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστών δικτύων διανομής, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες αποτελούν μέρος μιας διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή υπηρεσιών που είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε έλεγχο σε βάθος. Λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω προβλέπονται στους σχετικούς κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων. 13. Η ΡΑΕ μπορεί να απαιτεί από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής να μειώνουν τα τέλη σύνδεσης και τα τέλη χρήσης δικτύων προκειμένου να ενθαρρύνουν την εγκατάσταση μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης πλησίον των σημείων ζήτησης. 14. Για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης με το σύστημα μεταφοράς ή τα δίκτυα διανομής, ισχύουν κατ' αναλογία οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3851/2010 (Α' 85). 15. Η ΡΑΕ κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν, στο μέτρο του δυνατού, και με κάθε πρόσφορο μέσο, τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενδεχόμενων πόρων από την πλευρά της ζήτησης, όπως η απόκριση στη ζήτηση. Σχετικές προβλέψεις ενσωματώνονται στους σχετικούς Κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων. 16. Η ΡΑΕ, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών, διασφαλίζει, μέσω προβλέψεων στους κώδικες, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής, κατά την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου και τις βοηθητικές υπηρεσίες, αντιμετωπίζουν αμερόληπτα όσους παρέχουν υπηρεσίες απόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης με βάση τις τεχνικές δυνατότητές τους. 17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών και λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων, προωθούνται η πρόσβαση και η συμμετοχή όσων παρέχουν υπηρεσίες απόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, στην εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου, στην εφεδρεία και σε άλλες αγορές υπηρεσιών συστήματος. Η ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και δικτύων και σε συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης και τους τελικούς καταναλωτές, εγκρίνει τεχνικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή στις αγορές υπηρεσιών συστήματος, με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις των συγκεκριμένων αγορών και τις δυνατότητες απόκρισης στη ζήτηση. Οι	αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ανταπόκρισης στη ζήτηση ανάλογα με τις εγχώριες συνθήκες. 9. καταργηθέν 10. καταργηθέν 11. Σε κάθε περίπτωση, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο Παράρτημα XI. 12. Οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες λειτουργικές υπηρεσίες σε επίπεδο διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστών δικτύων διανομής, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες αποτελούν μέρος μιας διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή υπηρεσιών που είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε έλεγχο σε βάθος. Λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω προβλέπονται στους σχετικούς κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων. 13. Η ΡΑΕ μπορεί να απαιτεί από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής να μειώνουν τα τέλη σύνδεσης και τα τέλη χρήσης δικτύων προκειμένου να ενθαρρύνουν την εγκατάσταση μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης πλησίον των σημείων ζήτησης. 14. Για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης με το σύστημα μεταφοράς ή τα δίκτυα διανομής, ισχύουν κατ' αναλογία οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3851/2010 (Α' 85). 15. Η ΡΑΕ, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν, στο μέτρο του δυνατού, και με κάθε πρόσφορο μέσο, τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενδεχόμενων πόρων από την πλευρά της ζήτησης, όπως η απόκριση στη ζήτηση. Σχετικές προβλέψεις ενσωματώνονται στους σχετικούς Κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων. 16. Η ΡΑΕ, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών, διασφαλίζει, μέσω σχετικών προβλέψεων στους σχετικούς κώδικες, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής, κατά την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου και τις βοηθητικές υπηρεσίες, αντιμετωπίζουν όσους παρέχουν υπηρεσίες ανταπόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των φορέων συγκέντρωσης, με αμερόληπτο τρόπο, με βάση τις τεχνικές δυνατότητές τους. 17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών και λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων, προωθείται η πρόσβαση και η συμμετοχή όσων παρέχουν υπηρεσίες ανταπόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, στην εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου, στην εφεδρεία και σε άλλες αγορές υπηρεσιών συστήματος. Η ΡΑΕ κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και δικτύων και σε συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης και τους τελικούς καταναλωτές, εγκρίνει τεχνικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή στις αγορές υπηρεσιών συστήματος, με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις των συγκεκριμένων αγορών και τις δυνατότητες ανταπόκρισης στη
---	--

προδιαγραφές αυτές περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης. 18. Στις εκθέσεις που υποβάλλονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με τις προβλέψεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 36060/1155/Ε.103/14.6.2013 (Β' 1450) και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 7 αυτής, περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων που πραγματοποιούν καύση καυσίμων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των πενήντα μεγαβάτ (50 MW), με βάση τις σχετικές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με την ανωτέρω κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και την Οδηγία 2008/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ L 24 της 29.1.2008) σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί με απόφασή του να καθορίσει όρους, προϋποθέσεις και κίνητρα, ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, να βελτιώσουν τα μέσα ετήσια καθαρά λειτουργικά τους ποσοστά.»	ζήτηση. Οι προδιαγραφές αυτές περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των φορέων συγκέντρωσης. 18. Στις εκθέσεις που υποβάλλονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τις προβλέψεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 36060/1155/Ε.103/14.6.2013 (Β' 1450) και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 7 αυτής, περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων που πραγματοποιούν καύση καυσίμων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των πενήντα μεγαβάτ (50 MW), με βάση τις σχετικές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που έχουν αναπτυχθεί, σύμφωνα με την ανωτέρω κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και την Οδηγία 2008/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ L 24 της 29.1.2008), σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί με απόφασή του να καθορίσει όρους, προϋποθέσεις και κίνητρα ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, να βελτιώσουν τα μέσα ετήσια καθαρά λειτουργικά τους ποσοστά.»
Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται εδάφιο, η παρ. 3 περί δημοσιοποίησης στους καταναλωτές των καθεστώτων πιστοποίησης καταργείται και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται διαφανές και αξιόπιστο προς τους καταναλωτές καθεστώς πιστοποίησης και ισοδύναμο καθεστώς επαγγελματικών προσόντων ενεργειακών ελεγκτών και καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι φορείς ελέγχου και οι διαδικασίες για την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, η διαδικασία διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, η διαδικασία αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να τροποποιούνται οι κατηγορίες των ενεργειακών ελέγχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, τα προσόντα εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών που ορίζονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου, οι τάξεις ενεργειακών ελεγκτών, που ορίζονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, και να τίθενται πρόσθετοι όροι για την άσκηση της δραστηριότητας ενεργειακού ελεγκτή σε σχέση με τους προβλεπόμενους στο π.δ. 99/2018 (Α' 187). 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα πιστοποίησης των υπευθύνων εγκατάστασης (εγκαταστατών) σχετικών με την ενέργεια στοιχείων κτιρίου - κτιριακής μονάδας, όπως ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42). 3. [Καταργείται].»	“Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται διαφανές και αξιόπιστο προς τους καταναλωτές καθεστώς πιστοποίησης ή/και ισοδύναμο καθεστώς επαγγελματικών προσόντων ενεργειακών ελεγκτών και καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι φορείς ελέγχου και οι διαδικασίες για την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, η διαδικασία διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, η διαδικασία αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα πιστοποίησης των υπευθύνων εγκατάστασης (εγκαταστατών) σχετικών με την ενέργεια στοιχείων κτιρίου κτιριακής μονάδας, όπως ορίζονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013. 3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιοποιεί επαρκώς τα καθεστώτα πιστοποίησης της παραγράφου 1, έτσι ώστε οι τελικοί καταναλωτές να γνωρίζουν την ύπαρξή τους.”
Άρθρο 18 Πληροφόρηση για την ενεργειακή απόδοση - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)	Άρθρο 18 Πληροφόρηση και κατάρτιση (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στους συντελεστές της αγοράς της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθενται οι Πάροχοι Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84) και αφαιρούνται τα λουπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η παρ. 3 περί της υποχρέωσης των Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης να περιλαμβάνουν δράσεις δημοσιότητας καταργείται, και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 18 Πληροφόρηση και κατάρτιση (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τηρεί ειδικό διαδικτυακό χώρο για την ενημέρωση των πολιτών και των ενδιαφερομένων συντελεστών της αγοράς, όπως οι καταναλωτές, οι οικοδόμοι, οι μηχανικοί, οι ενεργειακοί ελεγκτές και οι εγκαταστάτες στοιχείων κτιρίου – κτιριακής μονάδας, οι τράπεζες και άλλοι Πάροχοι Υπηρεσιών Πληρωμών κατά την έννοια του ν.4537/2018 (Α' 84), για τους διαθέσιμους μηχανισμούς ενεργειακής απόδοσης, το υφιστάμενο νομικό και οικονομικό πλαίσιο, τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και τα προγράμματα κατάρτισης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά διαβαθμισμένων πληροφοριών. 2. Οι φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης υποχρεούνται να αναρτούν στους επίσημους διαδικτυακούς χώρους που διατηρούν, πληροφοριακό υλικό σχετικά με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεών τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7. 3. [Καταργείται].»	1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τηρεί ειδικό διαδικτυακό χώρο για την ενημέρωση όλων των πολιτών και των ενδιαφερομένων συντελεστών της αγοράς, όπως οι καταναλωτές, οι οικοδόμοι, οι μηχανικοί, οι ενεργειακοί ελεγκτές, καθώς και οι εγκαταστάτες στοιχείων κτιρίου – κτιριακής μονάδας, οι τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, για τους διαθέσιμους μηχανισμούς ενεργειακής απόδοσης, το υφιστάμενο νομικό και οικονομικό πλαίσιο, τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και τα προγράμματα κατάρτισης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά διαβαθμισμένων πληροφοριών. 2. Οι φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης υποχρεούνται να αναρτούν στους επίσημους διαδικτυακούς χώρους που διατηρούν, πληροφοριακό υλικό σχετικά με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεών τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7. 3. Στα Εθνικά Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 5 είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνονται δράσεις δημοσιότητας.»
Άρθρο 19 Τροποποίηση ενεργειακών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4342/2015 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται η αναφερόμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η περ. γ της παρ. 1 περί διενέργειας ποιοτικής επανεξέτασης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης καταργείται και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 19 Ενεργειακές υπηρεσίες (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Για την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στην αγορά αυτή: α) Καταχωρίζεται στον διαδικτυακό χώρο του Μητρώου Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (http://www.escoregistry.gr/), που τηρείται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ.176381/21.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2672), πληροφοριακό υλικό που περιλαμβάνει: αα) τις διαθέσιμες Συμβάσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΣΕΑ) και τις ρήτρες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις προκειμένου να διασφαλίζονται η εξοικονόμηση ενέργειας και τα δικαιώματα των τελικών καταναλωτών, ββ) τα χρηματοοικονομικά μέσα, τα κίνητρα, τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια για τη στήριξη έργων υπέρ της ενεργειακής απόδοσης, γγ) κατάλογο των διαθέσιμων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια εγγραφής στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ.176381/21.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,	“Άρθρο 19 Ενεργειακές υπηρεσίες (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Για την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση των ΜΜΕ στην αγορά αυτή: α) Καταχωρίζεται στο διαδικτυακό χώρο του Μητρώου Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (http://www.escoregistry.gr/), που τηρείται στο πλαίσιο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό Δ6/Β/13280/7.6.2011 (Β' 1228), πληροφοριακό υλικό που περιλαμβάνει: αα) τις διαθέσιμες Συμβάσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΣΕΑ) και τις ρήτρες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις προκειμένου να διασφαλίζονται η εξοικονόμηση ενέργειας και τα δικαιώματα των τελικών καταναλωτών, ββ) τα χρηματοοικονομικά μέσα, τα κίνητρα, τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια για τη στήριξη έργων υπέρ της ενεργειακής απόδοσης, γγ) κατάλογο των διαθέσιμων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια εγγραφής στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τη Δ6/Β/13280/7.6.2011 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δδ) υποδείγματα ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που παρατίθενται στο Παράρτημα XII, εε) βέλτιστες πρακτικές για ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, οι οποίες περιλαμβάνουν, εφόσον υπάρχει, ανάλυση κόστους-οφέλους χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση που θα βασίζεται στον κύκλο ζωής. β) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενθαρρύνει την ανάπτυξη σημάτων ποιότητας, μεταξύ άλλων, από εμπορικές ενώσεις. γ) Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας πραγματοποιεί ποιοτική επανεξέταση στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά την υφιστάμενη και τη μελλοντική εξέλιξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών. 2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ορθή λειτουργία της αγοράς των ενεργειακών

δδ) υποδείγματα ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που παρατίθενται στο Παράρτημα XII, εε) βέλτιστες πρακτικές για ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, οι οποίες περιλαμβάνουν, εφόσον υπάρχει, ανάλυση κόστους-οφέλους που θα βασίζεται στον κύκλο ζωής. β) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενθαρρύνει την ανάπτυξη σημάτων ποιότητας από εμπορικές ενώσεις. γ) [Καταργείται]. 2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ορθή λειτουργία της αγοράς των ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση σε αυτή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για τον σκοπό αυτόν: α) Εντοπίζει και δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα του σημεία επαφής στα οποία οι τελικοί καταναλωτές μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ενεργειακές υπηρεσίες. β) Λαμβάνει, όπου απαιτείται, μέτρα για την άρση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών που παρεμποδίζουν τη σύναψη ΣΕΑ και άλλων πρότυπων υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης για τον εντοπισμό ή την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. γ) Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να συσταθεί ανεξάρτητος μηχανισμός διαμεσολάβησης, για τη διαχείριση καταγγελιών και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από ΣΕΑ. Με το παραπάνω διάταγμα καθορίζονται τα προσόντα των διαμεσολαβητών, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία της αξιολόγησης και της επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος της αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθοριστεί το πλαίσιο λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς. 3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας απέχουν από δραστηριότητες που ενδέχεται να παρακωλύσουν τη ζήτηση και την προμήθεια ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη αγορών παρόμοιων υπηρεσιών ή μέτρων, με αποκλεισμό, μεταξύ των άλλων, των ανταγωνιστών από την αγορά ή με κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης.»	υπηρεσιών και την πρόσβαση σε αυτή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για τον σκοπό αυτόν: α) Εντοπίζει και δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα του σημεία επαφής στα οποία οι τελικοί καταναλωτές μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ενεργειακές υπηρεσίες. β) Λαμβάνει, όπου απαιτείται, μέτρα για την άρση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών που παρεμποδίζουν τη σύναψη ΣΕΑ και άλλων πρότυπων υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης για τον εντοπισμό ή την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. γ) Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να συσταθεί ανεξάρτητος μηχανισμός διαμεσολάβησης, για τη διαχείριση καταγγελιών και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από ΣΕΑ. Με το παραπάνω διάταγμα καθορίζονται τα προσόντα των διαμεσολαβητών, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία της αξιολόγησης και της επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος της αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθοριστεί το πλαίσιο λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς. 3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας απέχουν από δραστηριότητες που ενδέχεται να παρακωλύσουν τη ζήτηση και την προμήθεια ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη αγορών παρόμοιων υπηρεσιών ή μέτρων, με αποκλεισμό, μεταξύ των άλλων, των ανταγωνιστών από την αγορά ή με κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης.”
Άρθρο 21 Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Ένδειας - Τροποποίηση άρθρου 25 του ν. 4342/2015 Στο άρθρο 25 του ν. 4342/2015 (Α' 143): α) προσδιορίζεται ο εξουσιοδοτικός χαρακτήρας της διάταξης στον τίτλο, β) καταργείται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η προηγούμενη πρόταση της Επιτροπής της παρ. 2 και αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο, γ) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 25 Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Ένδειας – Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Ένδειας. Στο Σχέδιο αποτυπώνονται δράσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής ή τιμολόγησης ενέργειας. Η παρούσα ισχύει από την 26η Σεπτεμβρίου 2021.	Άρθρο 25 Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Πενίας 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εκδίδεται Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας, μετά από πρόταση της επιτροπής της παραγράφου 2. Στο Σχέδιο αποτυπώνονται δράσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής ή τιμολόγησης ενέργειας. Ο χρόνος για την εκπόνηση του Σχεδίου ορίζεται, το αργότερο, σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 2. Για την υλοποίηση του σχεδίου ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζει με απόφασή του πενταμελή Επιτροπή που αποτελείται από εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, καθώς και δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων του ενεργειακού τομέα. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, καθορίζονται θέματα λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε σχετικό θέμα για την εκτέλεση του έργου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.

2. (Καταργείται) 3. (Καταργείται)».	2690/1999. Με την απόφαση αυτή για τη γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ορίζεται ένας υπάλληλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής γίνονται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας χωρίς αμοιβή. 3. Στην Επιτροπή μπορεί να καλούνται, εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο, και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή άλλων φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα ή πανεπιστημιακών και επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών ή συνδέσμων, ενώσεων και επιμελητηρίων.»
Άρθρο 22 Τεχνικός κανονισμός κατανομής δαπανών θέρμανσης – Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 6 του ν. 1512/1985 Η παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 1512/1985 (Α' 4) περί της κατανομής των κτιριακών δαπανών θέρμανσης αντικαθίσταται ως εξής: «7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται τεχνικός κανονισμός, που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας οριζόντιες ιδιοκτησίες, η σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ο εφαρμοζόμενος τύπος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 4, 5 και 6. Με την ίδια απόφαση θεσπίζονται διαφανείς, δημοσίως διαθέσιμοι εθνικοί κανόνες περί κατανομής του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες ή κτίρια πολλαπλών χρήσεων που διαθέτουν τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή εφόσον σε τέτοια κτίρια είναι διαδεδομένα τα κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, προκειμένου να διασφαλίζονται η διαφάνεια και η ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης. Όπου ενδείκνυται, οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο κατανομής του κόστους της ενέργειας: α) για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, β) για θερμότητα που εκλύεται από την κεντρική εγκατάσταση του κτιρίου με σκοπό τη θέρμανση των κοινόχρηστων χώρων, εφόσον τα κλιμακοστάσια και οι διάδρομοι είναι εξοπλισμένοι με θερμαντικά σώματα, γ) για θέρμανση ή ψύξη διαμερισμάτων.».	«Άρθρο 6. Κίνητρα για την εξοικονόμηση ενέργειας και κατανομή δαπανών κεντρικής θέρμανσης κτιρίων. 1. Με π.δ/γμματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Δημόσιων Έργων Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, καθορίζονται γενικά οι ειδικοί όροι, οι περιορισμοί, τα κριτήρια καθώς και η παροχή κινήτρων για την προώθηση δομικών κατασκευών και εγκαταστάσεων, που έχουν σαν σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας, την αντιρρόπηση του περιβάλλοντος και την αισθητική διαμόρφωση των στεγών και δωματίων. Οι παραπάνω ρυθμίσεις αναφέρονται στον καθορισμό προδιαγραφών και κανονισμών, στη δανειοδότηση, επιδότηση και δωρεάν παροχή μελετών για τις δομικές κατασκευές και εγκαταστάσεις των παθητικών ή ενεργητικών ηλιακών συστημάτων εσωτερικών δικτύων αερίων καυσίμων, θερμομόνωσης, ηχομόνωσης και στην αισθητική διαμόρφωση των στεγών και των δωματίων των κτιρίων. Για τις δομικές κατασκευές και εγκαταστάσεις που αναφέρονται παραπάνω μπορεί να επιτρέπεται και υπέρβαση του μέγιστου ύψους και του συντελεστή δόμησης του οικοπέδου. 2. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή τόσο στα νεοαναγειρόμενα κτίρια, όσο και στα υφιστάμενα κτίρια γενικά ή κατά περιοχές και συγκεκριμένες χρήσεις κτιρίων, όπως κάθε φορά ορίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης.» 3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού σε υφιστάμενα κτίρια, όπου η αλλαγή χρήσης κοινόχρηστων χώρων και η τροποποίηση των καταστατικών διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3741/1929, οι διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 13 αυτού δεν εφαρμόζονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου. 4. Οι δαπάνες της κεντρικής θέρμανσης σε διηρημένη κατά ορόφους ή μέρη αυτής ιδιοκτησία στο ίδιο κτίριο κατανέμονται με βάση: α. Τις απώλειες που αναλογούν σε κάθε ιδιοκτησία από τις συνολικές θερμικές απώλειες του κτιρίου. β. Τις απώλειες κάθε συγκεκριμένης ιδιοκτησίας με βάση τον όγκο και τα εξωτερικά της ανοίγματα. 5. Στις κατανεμόμενες δαπάνες περιλαμβάνονται οι δαπάνες λειτουργίας (καύσιμα και προληπτική συντήρηση της εγκατάστασης) και οι έκτακτες δαπάνες (αντικαταστάσεις, βελτιώσεις, εκσυγχρονισμός και αποκατάσταση ζημιών σε οποιοδήποτε κοινόχρηστο μέρος του συστήματος κεντρικής θέρμανσης κ.λ.π.). 6. Υπόχρεοι για την καταβολή των δαπανών είναι: α. Για τις δαπάνες λειτουργίας αυτός που έχει τη χρήση της ιδιοκτησίας. β. Για τις έκτακτες δαπάνες ο κύριος της ιδιοκτησίας. 7. Με π.δ/γμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δημόσιων Έργων, Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος,

	καθορίζεται τεχνικός κανονισμός που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας οριζόντιες ιδιοκτησίες, η σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ο εφαρμοζόμενος τύπος και γενικά οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των παρ. 4, 5 και 6. 8. Οι διατάξεις των παρ. 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κτίρια για τα οποία εκδίδεται, άδεια οικοδομής μετά τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»
Άρθρο 23 Ενεργειακό Περιεχόμενο των Επιλεγμένων Καυσίμων για Τελική Χρήση Αντικατάσταση Παραρτήματος IV του ν. 4342/2015	
Άρθρο 24 Κοινές μέθοδοι και αρχές για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή άλλων μέτρων πολιτικής - Αντικατάσταση Παραρτήματος V του ν. 4342/2015	
Άρθρο 25 Τροποποίηση του τίτλου του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015 Ο τίτλος του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιείται ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (Παράρτημα VII της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)»	
Άρθρο 26 Ελάχιστες απαιτήσεις για την πληροφόρηση τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Προσθήκη Παραρτήματος VIIα στο ν. 4342/2015	
Άρθρο 27 Δυναμικό απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη - Αντικατάσταση του Παραρτήματος VIII του ν. 4342/2015	
Άρθρο 28 Αρμοδιότητες διαχειριστών συστήματος μεταφοράς και διαχειριστών δικτύων διανομής - Τροποποίηση του Παραρτήματος XI του ν. 4342/2015	
Άρθρο 31 Ρυθμίσεις για προγράμματα χρηματοδοτικών κινήτρων ενεργειακής απόδοσης και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από Ενεργειακούς Επιθεωρητές – Προσθήκη παρ. 4α, 4β και 7 στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 Στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (Α' 42), προστίθενται νέες παρ. 4α, 4β και 7 και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 10 Χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων 1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και ιδίως για να εξασφαλιστεί η σταδιακή μετάβαση σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προωθεί χρηματοδοτικά, θεσμικά, διοικητικά, οικονομικά, ή/και άλλα κίνητρα. 2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εγκρίνονται μέτρα και παρέχονται χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων.	Άρθρο 10 ν. 4122/2013 Χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων 1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και ιδίως για να εξασφαλιστεί η σταδιακή μετάβαση σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προωθεί χρηματοδοτικά, θεσμικά, διοικητικά, οικονομικά, ή/και άλλα κίνητρα. 2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εγκρίνονται μέτρα και παρέχονται χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων. Κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την ανακαίνιση

Κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την ανακαίνιση κτιρίων λαμβάνονται υπόψη οι στοχευόμενες ή επιτυγχανόμενες εξοικονομήσεις ενέργειας, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια: α) η ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού ή του υλικού που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση, όπου ο εξοπλισμός ή το υλικό που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση πρέπει να εγκαθίσταται από υπεύθυνο εγκατάστασης με κατάλληλο επίπεδο πιστοποίησης ή προσόντων, β) πρότυπες τιμές για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια, γ) η βελτίωση που επιτεύχθηκε λόγω της ανακαίνισης με σύγκριση των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που έχουν εκδοθεί πριν και μετά από την ανακαίνιση, δ) το αποτέλεσμα ενεργειακού ελέγχου, ε) το αποτέλεσμα άλλης σχετικής διαφανούς και αναλογικής μεθόδου που καταδεικνύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. 3. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, μπορεί να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). 4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, περιλαμβανομένων και κτιρίων κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος, οι επιλέξιμες κατηγορίες κτιρίων και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις, το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής, τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για το πρόγραμμα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτό, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους, η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επί μέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του προγράμματος. 4α. Η εκτέλεση μέρους των διαδικασιών και ενεργειών, που περιγράφονται στην παρ. 4, δύναται να ανατίθεται σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ν.π.δ.δ., των εποπτευόμενων ν.π.ι.δ., δημοσίων επιχειρήσεων και φορέων ενταγμένων στο μητρώο των φορέων της γενικής κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένου του υποσυνόλου της κεντρικής κυβέρνησης, ή και σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, που επιλέγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί συμβάσεων εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, αν πρόκειται για δημόσιο κτίριο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του υπουργού που εποπτεύει τους επιλέξιμους ως άνω φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για τη διενέργεια των εργασιών της παρ. 4, και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, δύναται να καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι όροι επιλογής των ως άνω φορέων και εκτέλεσης των εργασιών από αυτούς. 4β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της παρ. 4α, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων. 5. Στη βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 17 συλλέγονται μεταξύ άλλων τα δεδομένα σχετικά με τη μετρηθείσα ή υπολογιζόμενη κατανάλωση ενέργειας κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων για τα οποία, έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. 6. Συγκεντρωτικά και ανώνυμα δεδομένα σχετικά με τα ανωτέρω μπορούν να διατίθενται, σύμφωνα με τις ενωσιακές και τις εθνικές απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων, για στατιστικούς και ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και στον ιδιοκτήτη του κτιρίου. 7. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο των Ενεργειακών Επιθεωρητών Κτιρίων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136) παρέχουν στους	κτιρίων λαμβάνονται υπόψη οι στοχευόμενες ή επιτυγχανόμενες εξοικονομήσεις ενέργειας, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια: α) η ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού ή του υλικού που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση, όπου ο εξοπλισμός ή το υλικό που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση πρέπει να εγκαθίσταται από υπεύθυνο εγκατάστασης με κατάλληλο επίπεδο πιστοποίησης ή προσόντων, β) πρότυπες τιμές για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια, γ) η βελτίωση που επιτεύχθηκε λόγω της ανακαίνισης με σύγκριση των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που έχουν εκδοθεί πριν και μετά από την ανακαίνιση, δ) το αποτέλεσμα ενεργειακού ελέγχου, ε) το αποτέλεσμα άλλης σχετικής διαφανούς και αναλογικής μεθόδου που καταδεικνύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. 3. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, μπορεί να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). 4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, περιλαμβανομένων και κτιρίων κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος, οι επιλέξιμες κατηγορίες κτιρίων και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις, το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής, τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για το πρόγραμμα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτό, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους, η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επί μέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του προγράμματος. 5. Στη βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 17 συλλέγονται μεταξύ άλλων τα δεδομένα σχετικά με τη μετρηθείσα ή υπολογιζόμενη κατανάλωση ενέργειας κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων για τα οποία, έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. 6. Συγκεντρωτικά και ανώνυμα δεδομένα σχετικά με τα ανωτέρω μπορούν να διατίθενται, σύμφωνα με τις ενωσιακές και τις εθνικές απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων, για στατιστικούς και ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και στον ιδιοκτήτη του κτιρίου.»
--	--

ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων πληροφορίες σχετικά με τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένων του σκοπού και των στόχων τους, των οικονομικά συμφερόντων μέτρων και, κατά περίπτωση, των χρηματοδοτικών μέσων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την αντικατάσταση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων με πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις.».	
Άρθρο 32 Διάρκεια και προϋποθέσεις ισχύος ΠΕΑ - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 11 του ν. 4122/2013 Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4122/2013 (Α' 42) αντικαθίσταται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής: « Άρθρο 11 Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) 1. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή στους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοση του. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πρόσθετες πληροφορίες, όπως η ετήσια πραγματική κατανάλωση ενέργειας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, και το ποσοστό συμμετοχής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας. 2. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει συστάσεις οικονομικά συμφέρουσες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εκτός εάν δεν υπάρχει εύλογη δυνατότητα σχετικής βελτίωσης σε σύγκριση με τις ισχύουσες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ καλύπτουν τα εξής: α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με τη ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και β) μέτρα για μεμονωμένα στοιχεία κτιρίου ανεξάρτητα από ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου. 3. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση του εύρους των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του. 4. Το ΠΕΑ παρέχει στον ιδιοκτήτη ή στον ενοικιαστή ένδειξη για πηγές πληροφόρησης, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν: α) τη σχέση κόστους-απόδοσης των συστάσεων που περιλαμβάνει το ΠΕΑ, η αξιολόγηση της οποίας στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων, όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους, β) τα βήματα υλοποίησης των συστάσεων, γ) συναφή θέματα, όπως οι ενεργειακές επιθεωρήσεις ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες. 5. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται και σε κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η έκδοση ΠΕΑ κατά το άρθρο 12 για κάθε επί μέρους κτιριακή μονάδα. 6. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) είναι δεκαετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν τα εξής: α) Εάν στο κτίριο ή στην κτιριακή μονάδα πραγματοποιηθεί ριζική ανακαίνιση πριν παρέλθει του δέκα (10) ετών, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της ανακαίνισης. β) Εφόσον υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, δεν απαιτείται έκδοση νέου ΠΕΑ για τις περτυτώσεις της πώλησης ή μίσθωσης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας εντός του διαστήματος ισχύος του ΠΕΑ. γ) Η έκδοση ΠΕΑ σε κτίριο ή σε κτιριακή μονάδα αντικαθιστά κάθε αντίστοιχο ΠΕΑ . δ) Εάν συντελεσθεί διαχωρισμός κτιριακής μονάδας, για την οποία υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, σε περισσότερες κτιριακές μονάδες, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης των οικοδομικών εργασιών διαμόρφωσης του κελύφους των νέων κτιριακών μονάδων και ακολουθείται, αναλόγως, η διαδικασία του άρθρου 19. ε) Εάν γίνει συνένωση κτιριακής μονάδας ή κτιριακών μονάδων αντίστοιχα, για την οποία ή τις οποίες κατά περίπτωση υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, με άλλη ή άλλες κτιριακές μονάδες, η ισχύς των ΠΕΑ των κτιριακών μονάδων που δεν υφίστανται πλέον, λήγει κατά τον χρόνο έναρξης των οικοδομικών εργασιών και ακολουθείται, αναλόγως, η διαδικασία του άρθρου 19.».	«Άρθρο 11 ν. 4122/2013 Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) 1. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή στους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοση του. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πρόσθετες πληροφορίες, όπως η ετήσια πραγματική κατανάλωση ενέργειας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, και το ποσοστό συμμετοχής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας. 2. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει συστάσεις οικονομικά συμφέρουσες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εκτός εάν δεν υπάρχει εύλογη δυνατότητα σχετικής βελτίωσης σε σύγκριση με τις ισχύουσες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ καλύπτουν τα εξής: α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με τη ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και β) μέτρα για μεμονωμένα στοιχεία κτιρίου ανεξάρτητα από ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου. 3. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση του εύρους των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του. 4. Το ΠΕΑ παρέχει στον ιδιοκτήτη ή στον ενοικιαστή ένδειξη για πηγές πληροφόρησης, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν: α) τη σχέση κόστους-απόδοσης των συστάσεων που περιλαμβάνει το ΠΕΑ, η αξιολόγηση της οποίας στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων, όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους, β) τα βήματα υλοποίησης των συστάσεων, γ) συναφή θέματα, όπως οι ενεργειακές επιθεωρήσεις ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες. 5. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται και σε κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η έκδοση ΠΕΑ κατά το άρθρο 12 για κάθε επί μέρους κτιριακή μονάδα. 6. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) είναι δεκαετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Εάν στο κτίριο ή στην κτιριακή μονάδα γίνει ριζική ανακαίνιση πριν παρέλθει το διάστημα των δέκα (10) ετών, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της ανακαίνισης. Εφόσον υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, δεν απαιτείται έκδοση νέου ΠΕΑ για τις περτυτώσεις της πώλησης ή μίσθωσης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας».
Άρθρο 33 Υποχρέωση ελέγχου ΠΕΑ - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο 18 του ν. 4122/2013 Στο άρθρο 18 του ν. 4122/2013 (Α' 42) προστίθεται νέα παρ. 2α και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 18	«Άρθρο 18 ν. 4122/2013 Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου 1. Για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της διαδικασίας και της ποιότητας των ενεργειακών επιθεωρήσεων, της ενεργειακής πιστοποίησης, της ορθότητας των εκδοθέντων ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης

Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου 1. Για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της διαδικασίας και της ποιότητας των ενεργειακών επιθεωρήσεων, της ενεργειακής πιστοποίησης, της ορθότητας των εκδοθέντων ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού κτιρίων, της αξιόπιστης εκτέλεσης των καθηκόντων των Ενεργειακών Επιθεωρητών, καθώς και της τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος. 2. Οι ως άνω έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα, δειγματοληπτικά και τυχαία σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε (5%) των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης ή κατόπιν καταγγελίας και συνίστανται σε: α) έλεγχο της εγκυρότητας και ακρίβειας των δεδομένων υπολογισμού, που υποβάλλονται με τη μορφή ηλεκτρονικών αρχείων δεδομένων στο Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων και επαλήθευση των αποτελεσμάτων των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης, καθώς και των σχετικών συστάσεων, β) επιτόπια επιθεώρηση του κτιρίου, για την εξακρίβωση της ορθότητας των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναπροσαρμόζεται το παραπάνω ποσοστό. 2α. Στην περίπτωση που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 12 είναι φορέας που ανήκει στη γενική κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), τότε ο ως άνω έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των ΠΕΑ και ενημερώνεται ο φορέας αν το ΠΕΑ εμπίπτει σε έλεγχο. Το αποτέλεσμα του ελέγχου ή η βεβαίωση απαλλαγής του ΠΕΑ από την υποχρέωση ελέγχου επισυνάπτεται στην κατάρτιση της πράξης αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου. Η έλλειψη του ελέγχου ή της βεβαίωσης απαλλαγής από την υποχρέωση αυτού, συνιστά λόγο ακυρότητας της αντίστοιχης πράξης. Ειδικότερα, στην περίπτωση που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, είναι φορέας που ανήκει στην κεντρική κυβέρνηση, κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, τότε ο ως άνω έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των ΠΕΑ. Το αποτέλεσμα του ελέγχου γνωστοποιείται στον οικείο φορέα και επισυνάπτεται υποχρεωτικά στην κατάρτιση της πράξης αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου. Η έλλειψη του ελέγχου και της επισύναψής του συνιστά λόγο ακυρότητας της αντίστοιχης πράξης. 3. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, καθώς και οι ιδιοκτήτες, διαχειριστές ή ενοικιαστές των κτιρίων, παρέχουν στον ελεγκτικό μηχανισμό όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πρόσβαση στο κτίριο και τις εγκαταστάσεις του και κάθε άλλη δυνατή διευκόλυνση για τη διεξαγωγή των ελέγχων, διαφορετικά επιβάλλονται σε βάρος τους τα πρόστιμα της παραγράφου 2 του άρθρου 20. 4. Για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου τους, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας δύναται να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να προβλέπεται και η σύσταση σχετικού μητρώου ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικά με την λειτουργία και οργάνωση αυτού.».	και Κλιματισμού κτιρίων, της αξιόπιστης εκτέλεσης των καθηκόντων των Ενεργειακών Επιθεωρητών, καθώς και της τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος. 2. Οι ως άνω έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα, δειγματοληπτικά και τυχαία σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε (5%) των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης ή κατόπιν καταγγελίας και συνίστανται σε: α) έλεγχο της εγκυρότητας και ακρίβειας των δεδομένων υπολογισμού, που υποβάλλονται με τη μορφή ηλεκτρονικών αρχείων δεδομένων στο Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων και επαλήθευση των αποτελεσμάτων των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης, καθώς και των σχετικών συστάσεων, β) επιτόπια επιθεώρηση του κτιρίου, για την εξακρίβωση της ορθότητας των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναπροσαρμόζεται το παραπάνω ποσοστό. 3. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, καθώς και οι ιδιοκτήτες, διαχειριστές ή ενοικιαστές των κτιρίων, παρέχουν στον ελεγκτικό μηχανισμό όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πρόσβαση στο κτίριο και τις εγκαταστάσεις του και κάθε άλλη δυνατή διευκόλυνση για τη διεξαγωγή των ελέγχων, διαφορετικά επιβάλλονται σε βάρος τους τα πρόστιμα της παραγράφου 2 του άρθρου 20. 4. Για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου τους, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας δύναται να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να προβλέπεται και η σύσταση σχετικού μητρώου ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικά με την λειτουργία και οργάνωση αυτού.».
Άρθρο 35 Αύξηση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ για μονάδες βιοαερίου από 500KW σε 3MW – Τροποποίηση άρθρου 26 του ν. 4496/2017 Στην περ. β) του άρθρου 26 του ν. 4496/2017 (Α' 170) τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο ως προς την αύξηση της ηλεκτρικής ισχύος από 500 κιλοβάτ (KW) σε 3 μεγαβάτ (MW), το τρίτο εδάφιο ως προς τη διαγραφή των λέξεων «πρέπει να» πριν από τη λέξη «συντρέχουν», προστίθεται πέμπτο εδάφιο και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής: «β) σε αγροτεμάχια, που βρίσκονται σε περιοχές της επικράτειας εκτός Αττικής και έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), η εγκατάσταση σταθμών για την παραγωγή ηλεκτρικής	Άρθρο 26 Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας με αξιοποίηση βιομάζας, βιοαερίου ή βιορρευστών Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης α της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α 200): α) σε αγροτεμάχια, που βρίσκονται σε περιοχές της Επικράτειας εκτός Αττικής και χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, η εγκατάσταση σταθμών για την παραγωγή

ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο εγκατεστημένης ηλεκτρικής ισχύος έως και τριών (3) μεγαβάτ (MW), επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι: αα) οι απαιτούμενες ποσότητες πρώτης ύλης προέρχονται από αγροτικές ή κτηνοτροφικές ή δασικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων και ββ) οι σταθμοί ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) και είναι εγκατεστημένοι εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκονται οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις τους, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 3874/2010. Η τήρηση των προϋποθέσεων των περ. α' και β' εξετάζεται κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των σταθμών. Οι προϋποθέσεις αυτές συντρέχουν και για αιτήματα έκδοσης ή τροποποίησης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχουν υποβληθεί και δεν έχει εκδοθεί απόφαση μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Οι προϋποθέσεις της περ. α' δεν απαιτείται να συντρέχουν για μονάδες που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος είχαν ήδη άδεια λειτουργίας και είχαν υποβάλει ή υποβάλλουν αίτηση τροποποίησης της ΑΕΠΟ. Η αύξηση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ για μονάδες βιοαερίου από πεντακόσια (500) κιλοβάτ (KW) σε τρία (3) μεγαβάτ (MW) επιτρέπεται και για εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις, με αντικείμενο την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή άδειας λειτουργίας.».	ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά, επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι «οι απαιτούμενες ποσότητες πρώτης ύλης προέρχονται από αγροτικές ή κτηνοτροφικές ή δασικές εκμεταλλεύσεις και ποσοστό τουλάχιστον 85% εξ αυτών προέρχεται από εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων». β) σε αγροτεμάχια, που βρίσκονται σε περιοχές της Επικράτειας εκτός Αττικής και έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α 33), η εγκατάσταση σταθμών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο εγκατεστημένης ηλεκτρικής ισχύος έως και 500 kW, επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι: αα) οι απαιτούμενες ποσότητες πρώτης ύλης προέρχονται από αγροτικές ή κτηνοτροφικές ή δασικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων και ββ) οι σταθμοί ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α 151) και είναι εγκατεστημένοι εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία βρίσκονται οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις τους, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 3874/2010. Η τήρηση των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α και β εξετάζεται κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των σταθμών. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν και για αιτήματα έκδοσης ή τροποποίησης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχουν υποβληθεί και δεν έχει εκδοθεί απόφαση μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Οι προϋποθέσεις της περίπτωσης α' δεν απαιτείται να συντρέχουν για μονάδες που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος είχαν ήδη άδεια λειτουργίας και είχαν υποβάλει ή υποβάλλουν αίτηση τροποποίησης της ΑΕΠΟ.»
Άρθρο 36 Διανομή μερισμάτων Ε.Κοιν. – Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 4513/2018 Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4513/2018 (Α' 9) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δεκαπέντε (15) μέλη ή δέκα (10) προκειμένου για Ε.Κοιν. με έδρα σε νησιωτικό δήμο με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, και το 50% συν ένα εξ αυτών είναι φυσικά πρόσωπα, μπορούν να διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού της παραγράφου 1, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό.».	Άρθρο 6, παρ. 4 ν. 4513/2018: «4. Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δεκαπέντε (15) μέλη ή δέκα (10) προκειμένου για Ε.Κοιν. με έδρα σε νησιωτικό δήμο με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, και το 50% συν ένα εξ αυτών είναι φυσικά πρόσωπα, μπορούν να διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού της παραγράφου 1, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό. Η προϋπόθεση της πλειοψηφικής συμμετοχής φυσικών προσώπων του προηγούμενου εδαφίου, πρέπει να πληροúται κατά τη σύσταση της Ε.Κοιν. και καθ όλη τη διάρκειά της.»
Άρθρο 37 Καθορισμός προϋποθέσεων λύσης και εταιρικού μετασχηματισμού Ε.Κοιν. – Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 4513/2018 Στο άρθρο 9 του ν. 4513/2018 (Α' 9), η περ. α) της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη διαγραφή των λέξεων «ή του άρθρου 6 παρ. 4», προστίθενται δεύτερο εδάφιο στην παρ. 6 και νέα παρ. 7 και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9 Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση – Μετατροπή 1. Κατά παρέκκλιση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1667/1986, η Ε.Κοιν. λύεται: α) Αν μειωθεί ο αριθμός των μελών της κάτω από τα όρια της παραγράφου 2 του άρθρου 2 ή αν πάψουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου και δεν αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν τα μέλη σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις εντός τριμήνου.»	Άρθρο 9 Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή 1. Κατά παρέκκλιση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1667/1986, η Ε.Κοιν. λύεται: α) Αν μειωθεί ο αριθμός των μελών της κάτω από τα όρια της παραγράφου 2 του άρθρου 2 ή αν πάψουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου ή του άρθρου 6 παρ. 4 και δεν αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν τα μέλη σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις εντός τριμήνου, β) όταν λήξει η χρονική διάρκεια της, γ) με απόφαση της γενικής συνέλευσης,

β) όταν λήξει η χρονική διάρκειά της, γ) με απόφαση της γενικής συνέλευσης, δ) αν κηρυχθεί σε πτώχευση. 2. Τη λύση της Ε.Κοιν. ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν η Ε.Κοιν. κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα. Την εκκαθάριση διενεργούν δύο (2) εκκαθαριστές που ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Η Ε.Κοιν. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της Ε.Κοιν. Από το τυχόν θετικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης, επιστρέφονται στα μέλη οι δοθείσες συνεταιριστικές μερίδες και οι εισφορές τους. Το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται σε κοινότητες παραγωγών ή σωματεία ή συλλόγους ή φορείς ή ενώσεις προσώπων ή οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιούνται στους τομείς ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος εντός της Περιφέρειας της έδρας της Ε.Κοιν.. Για τις Ε.Κοιν. του άρθρου 6 παράγραφος 4 το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται στα μέλη, αναλογικά με τη συμμετοχή τους στο συνεταιριστικό κεφάλαιο. 3. Αν κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης δεν καταστεί δυνατή η μεταβίβαση αδειών ή σταθμού παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή υβριδικού σταθμού της Ε.Κοιν., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12, παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η Άδεια Παραγωγής, η Βεβαίωση Παραγωγού ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η Απόφαση Υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, η Προσφορά Όρων Σύνδεσης, η Άδεια Εγκατάστασης και γενικά όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό. 4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς που έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία κατά το χρόνο λύσης της Ε.Κοιν. Οι σταθμοί αυτοί επιτρέπεται να μεταβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Ο νέος κάτοχος που αποκτά το σταθμό, σύμφωνα με τα παραπάνω και κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του άρθρου 12, δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση, αλλά αποζημιώνεται: α) μόνο στο πλαίσιο της συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α 149) για σταθμό εγκατεστημένο στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή β) κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016 για σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί. 5. Δύο ή περισσότερες Ε. Κοιν. μπορούν να συγχωνευθούν, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 1667/1986, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπό συγχώνευση Ε.Κοιν. εφαρμόζουν όμοιο τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 6 και έχουν έδρα εντός της ίδιας Περιφέρειας. 6. Επιπλέον των δυνατοτήτων μετατροπής του άρθρου 16 του ν. 1667/1986, επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου συνεταιρισμού σε Ε.Κοιν. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι Ε.Κοιν. διέπονται συμπληρωματικά και από τις διατάξεις του ν. 4601/2019 (Α' 44) αναφορικά με τα ειδικότερα ζητήματα του εταιρικού μετασχηματισμού αυτών. 7. Οι Ε.Κοιν. δύναται να μετάσχουν σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε από τις ιδιότητες προσιδιάζουν σε αυτές, δηλαδή ως απορροφώμενες, απορροφώμενες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες. Για τη μετατροπή τους εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 136 έως και 139 του ν. 4601/2019. Σε περίπτωση μετασχηματισμού μίας Ε.Κοιν. σε εταιρική μορφή, τα έργα Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της εταιρείας χάνουν τα προνόμια που διέπουν τα έργα ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που υλοποιούνται από Ε.Κοιν. σχετικά με την τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας και την προτεραιότητα αξιολόγησης για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα κάτωθι για τα έργα αυτά: α) αποζημιώνονται για την παραγόμενη ενέργεια με βάση την τιμή αποζημίωσης που ισχύει για σταθμούς που δεν υπάγονται στην κατηγορία των Ε.Κοιν., β) κατατάσσονται και αξιολογούνται από τις αδειοδοτούσες αρχές και τον αρμόδιο διαχειριστή με βάση την ημερομηνία υποβολής του αρχικού τους αιτήματος. Οι Ε.Κοιν. οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί για την παραπάνω τροποποίηση τους φορείς αδειοδότησης, τον αρμόδιο διαχειριστή και τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., σε περίπτωση που έχουν ήδη συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης.».	δ) αν κηρυχθεί σε πτώχευση. 2. Τη λύση της Ε.Κοιν. ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν η Ε.Κοιν. κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα. Την εκκαθάριση διενεργούν δύο (2) εκκαθαριστές που ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Η Ε.Κοιν. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της Ε.Κοιν. Από το τυχόν θετικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης, επιστρέφονται στα μέλη οι δοθείσες συνεταιριστικές μερίδες και οι εισφορές τους. Το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται σε κοινότητες παραγωγών ή σωματεία ή συλλόγους ή φορείς ή ενώσεις προσώπων ή οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιούνται στους τομείς ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος εντός της Περιφέρειας της έδρας της Ε.Κοιν.. Για τις Ε.Κοιν. του άρθρου 6 παράγραφος 4 το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται στα μέλη, αναλογικά με τη συμμετοχή τους στο συνεταιριστικό κεφάλαιο. 3. Αν κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης δεν καταστεί δυνατή η μεταβίβαση αδειών ή σταθμού παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή υβριδικού σταθμού της Ε.Κοιν., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12, παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η Άδεια Παραγωγής, η Άδεια Παραγωγής, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η Προσφορά Όρων Σύνδεσης, η Άδεια Εγκατάστασης και γενικά όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό. 4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς που έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία κατά το χρόνο λύσης της Ε.Κοιν. Οι σταθμοί αυτοί επιτρέπεται να μεταβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Ο νέος κάτοχος που αποκτά το σταθμό, σύμφωνα με τα παραπάνω και κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του άρθρου 12, δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση, αλλά αποζημιώνεται: α) μόνο στο πλαίσιο της συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα οριζόμενα στην παρ. 19 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α 149) για σταθμό εγκατεστημένο στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή β) κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016 για σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί. 5. Δύο ή περισσότερες Ε. Κοιν. μπορούν να συγχωνευθούν, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 1667/1986, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπό συγχώνευση Ε.Κοιν. εφαρμόζουν όμοιο τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 6 και έχουν έδρα εντός της ίδιας Περιφέρειας. 6. Επιπλέον των δυνατοτήτων μετατροπής του άρθρου 16 του ν. 1667/1986, επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου συνεταιρισμού σε Ε.Κοιν. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
Άρθρο 38	Άρθρο 11, παρ. 6 ν. 4513/2018:

Αδειοδότηση έργων Α.Π.Ε. από Ε.Κοιν. – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 11 του ν. 4513/2018 Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής: «6. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από Ε.Κοιν. για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικούς Σταθμούς εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, εφόσον παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και έχουν υποβληθεί εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων, όπως αυτός ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαίωσης του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Με την επιφύλαξη του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης του άρθρου 8α του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι αιτήσεις για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις που αφορούν σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ανήκουν σε Ε.Κοιν. εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων. Η προτεραιότητα στη χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης δεν ισχύει για τα κοινά αιτήματα του δεκάτου έκτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, που υποβάλλονται μετά την 1η.1.2021 στα οποία περιλαμβάνονται σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού.».	“6. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από Ε.Κοιν. για χορήγηση άδειας παραγωγής στη Ρ.Α.Ε. για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικούς Σταθμούς εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, εφόσον παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και έχουν υποβληθεί εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων, όπως αυτός ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και μέσω Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3468/2006. Αιτήσεις για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που αφορούν σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικούς Σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν υπό την ευθύνη Ε.Κοιν. εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων.”
Άρθρο 39 Αύξηση ορίου ισχύος σταθμών εικονικού ενεργειακού συμφηφισμού από Ε.Κοιν.- Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 11 του ν. 4513/2018 Στην παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), το πέμπτο εδάφιο τροποποιείται ως προς το μέγιστο όριο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής: «10. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών από Ε.Κοιν. για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών τους και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν., με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμφηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006. Πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από το συμφηφισμό του προηγούμενου εδαφίου, μετά τη διενέργεια της τελικής εκκαθάρισης στο τέλος της χρονικής περιόδου συμφηφισμού, διοχετεύεται στο δίκτυο χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στην Ε.Κοιν. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., ορίζονται ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο εικονικός ενεργειακός συμφηφισμός των Ε.Κοιν. και ειδικότερα οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί, οι χρεώσεις, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμφηφισμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμφηφισμού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμφηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης. Με την ίδια απόφαση, με μέγιστο όριο τα 3 MW για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ορίζονται τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος, διαφοροποιημένα ανά ηλεκτρικό σύστημα διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο, για σταθμούς του πρώτου εδαφίου, και η μοναδιαία τιμή με την οποία υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία καταβάλλεται από τους προμηθευτές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Οι εν λόγω σταθμοί εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού.».	Άρθρο 11, παρ. 6 ν. 4513/2018: «10. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών από Ε.Κοιν. για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών τους και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν., με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμφηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006. Πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από το συμφηφισμό του προηγούμενου εδαφίου, μετά τη διενέργεια της τελικής εκκαθάρισης στο τέλος της χρονικής περιόδου συμφηφισμού, διοχετεύεται στο δίκτυο χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στην Ε.Κοιν. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., ορίζονται ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο εικονικός ενεργειακός συμφηφισμός των Ε.Κοιν. και ειδικότερα οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί, οι χρεώσεις, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμφηφισμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμφηφισμού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμφηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης. Με την ίδια απόφαση, με μέγιστο όριο το 1 MW για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ορίζονται τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος, διαφοροποιημένα ανά ηλεκτρικό σύστημα διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο, για σταθμούς του πρώτου εδαφίου, και η μοναδιαία τιμή με την οποία υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία καταβάλλεται από τους προμηθευτές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Οι εν λόγω σταθμοί εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής.»
Άρθρο 40 Μεταβίβαση σταθμών Ε.Κοιν. – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 12 του ν. 4513/2018 Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. επιτρέπεται μόνο σε Ε.Κοιν. με έδρα εντός της ίδιας περιφέρειας και ειδικά για Ε.Κοιν. με έδρα την Περιφέρεια Αττικής και σε Ε.Κοιν. με έδρα όμορη περιφέρεια. Επιτρέπεται, επιπλέον, η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα τέταρτο και πέμπτο εδάφια της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4513/2018 (Α'9).».	Άρθρο 12, παρ. 2 ν. 4513/2018: «2. Η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. επιτρέπεται μόνο σε Ε.Κοιν. με όμοιο επιτρεπόμενο τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 6 και έδρα εντός της ίδιας Περιφέρειας. Οι Ε.Κοιν. της παραγράφου 4 του άρθρου 6 επιτρέπεται να μεταβιβάσουν τις άδειες και τους σταθμούς τους και σε Ε.Κοιν. που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.»

Άρθρο 41 Ρύθμιση θεμάτων έργων ΑΠΕ που έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία - Συναλλαγές με βάση τους Κανονισμούς για τις νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας- Προσθήκη νέων παρ. 5, 6 και 7 στο άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 Στο άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθενται νέες παρ. 5, 6 και 7 ως εξής: «5. Οι κάτοχοι των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που επιλέγονται ή έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης : α) για ανταγωνιστικές διαδικασίες που προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. με τα αποτελέσματα της ανταγωνιστικής διαδικασίας και με την προϋπόθεση ότι έχουν προσκομίσει την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, όπως προβλέπεται, ή, β) σε περίπτωση που ήδη έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες που έχουν προκηρυχθεί πριν την 1η.1.2021, μέχρι την 28η.02.2022. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. συνάπτει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου, καταπίπτουν οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομισθεί στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7 και ο σταθμός δεν δικαιούται να αιτηθεί τη χορήγηση ενίσχυσης οποιασδήποτε μορφής. Ειδικά για ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου, επιλέγεται για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης ο επόμενος στη σειρά μειοδοτικής κατάταξης της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας σταθμός. Η Τιμή Αναφοράς του σταθμού αυτού ορίζεται ίση με τη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής προσφοράς που υπέβαλε ο κάτοχος του σταθμού στη διαγωνιστική διαδικασία και της μεσοσταθμικής τιμής των προσφορών των έργων που επελέγησαν αρχικώς στη διαγωνιστική διαδικασία. Ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να προσκομίσει την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή και εν συνεχεία να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εντός δύο (2) μηνών από την ενημέρωση που λαμβάνει από τη Ρ.Α.Ε., σχετικά με την επιλογή του για ένταξη στο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης. Σε περίπτωση άρνησης του κατόχου του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. να προχωρήσει στη σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, επιλέγεται για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης, ο αμέσως επόμενος στη σειρά μειοδοτικής κατάταξης της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας σταθμός. Η διαδικασία των παρ. 2, 3 και 4 εφαρμόζεται μέχρι να καλυφθεί η τελικά δημοπρατούμενη ισχύς. Επιτρέπεται υπερκάλυψη της δημοπρατούμενης ισχύος από τον τελευταίο σταθμό που επιλέγεται κατά την ανωτέρω διαδικασία. Ειδικά για ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, σε περίπτωση που ο κάτοχος ενός σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχει επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του άρθρου 7 λύσει τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης πριν τη λήξη της συμβατικής της διάρκειας, επιβάλλεται μηνιαίως και για χρονική περίοδο δύο (2) ετών, πρόστιμο από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, ίσο με τη διαφορά μεταξύ της Ειδικής Τιμής Αγοράς της αντίστοιχης τεχνολογίας του σταθμού Α.Π.Ε. από την Τιμή Αναφοράς του σταθμού αυτού, εάν η διαφορά αυτή είναι μεγαλύτερη του μηδενός, επί τη μηνιαία παραγωγή του σταθμού Α.Π.Ε.. Σε περίπτωση μη καταβολής του ως άνω προστίμου από μεριάς κατόχου του σταθμού εντός χρονικού διαστήματος τεσσάρων (4) μηνών από την εκάστοτε μηνιαία επιβολή του προστίμου, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και ο Φο.Σ.Ε. που εκπροσωπεί τον σταθμό μετά την ενημέρωσή τους από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., διαγράφουν αμελλητί τον σταθμό αυτό από τα σχετικά μητρώα και κοινοποιούν αντίγραφο της πράξης διαγραφής στη Ρ.Α.Ε.. Επιπλέον, ο κάτοχος του σταθμού αυτού απαγορεύεται να συμμετέχει στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, είτε άμεσα, είτε μέσω Φο.Σ.Ε., είτε στο πλαίσιο διμερών συμβάσεων, καθώς και να αιτηθεί τη χορήγηση ενίσχυσης οποιασδήποτε μορφής για τον εν λόγω σταθμό. 6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., στο μητρώο μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τηρεί, εντάσσει και τους σταθμούς του παρόντος άρθρου. 7. Κατόπιν της παύσης του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (Η.Ε.Π.) και του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 25 του ν. 4736/2020 (Α' 200) και της έναρξης των	Σημείο (γ) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129): «(γ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται για την πραγματοποίηση έργων και την εξυπηρέτηση ορισμένων από τους σκοπούς, που περιγράφονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ και, συγκεκριμένα, κατά προτεραιότητα σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας, για την υποστήριξη χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, που προκηρύσσονται σύμφωνα με το άρθρο 10Α του ν. 3661/2008 (Α' 89), σε έργα που αποσκοπούν στη μείωση των συμβατικών καυσίμων από μεταφορές και δράσεις για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, σε αντιτυρικά έργα καθαρισμού και διαχείρισης με σκοπό τη διατήρηση και αύξηση του αποθέματος των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, σε έργα σε αναπτυσσόμενες ή τρίτες χώρες με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, για την υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως προς την εξυπηρέτηση μέρους των λειτουργικών δαπανών του, καθώς και των στόχων και δράσεων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, και την αναθεώρηση αυτών όπου απαιτείται, καθώς και σε έργα για την προστασία, διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ως φορέας υλοποίησης των δράσεων είτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας εποπτευόμενος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 10Α του ν. 3661/2008, καθώς και η διαδικασία μεταφοράς των πόρων στους ανωτέρω φορείς. Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του.»
---	---

νέων αγορών του Μοντέλου – Στόχος, μετά την 1η Νοεμβρίου 2020 ισχύουν τα ακόλουθα: α) Όπου στο υφιστάμενο και κανονιστικό πλαίσιο γίνεται αναφορά σε συναλλαγές, πιστώσεις ή χρεώσεις, βάσει της εκκαθάρισης του Η.Ε.Π. και της εκκαθάρισης των αποκλίσεων παραγωγής – ζήτησης, νοούνται οι συναλλαγές που διενεργούνται με βάση όσα ορίζονται στους Κανονισμούς για τις νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (Κανονισμός Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδομερικής Αγοράς και Κανονισμός Εξισορρόπησης), στον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και στον Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης. Στις συμβάσεις συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας και τις συμπληρωματικές συμβάσεις συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ισχύουν και έχουν ενεργοποιηθεί προ της 1ης.11.2020 με ισχύ μεγαλύτερη των τριάντα πέντε (35) μεγαβάτ (MW), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσαρτάται Παράρτημα που περιγράφει αποκλειστικά τον τρόπο διενέργειας των συναλλαγών μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. β) Όπου στη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε «μηδενικές τιμές Οριακής Τιμής Συστήματος», νοούνται μηδενικές ή και αρνητικές τιμές.».	
Άρθρο 42 Καθορισμός πλαισίου στήριξης υβριδικών σταθμών σε ΜΔΝ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 του ν. 4414/2016 Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016 (Α' 149) τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το πλαίσιο στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), η διαδικασία για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης και ο τρόπος χορήγησης αυτής, το πλαίσιο αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσής τους και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται το πλαίσιο στήριξης και το πλαίσιο σύναψης Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης αδειοδοτημένων σταθμών της ανωτέρω κατηγορίας μετά από ενδεχόμενη διασύνδεση του Μ.Δ.Ν. με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.».	«Άρθρο 21 Υβριδικοί Σταθμοί στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το καθεστώς στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), η διαδικασία χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται το καθεστώς στήριξης και το πλαίσιο σύναψης Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης αδειοδοτημένων σταθμών της ανωτέρω κατηγορίας, μετά από ενδεχόμενη διασύνδεση του Μ.Δ.Ν. με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).»
Άρθρο 43 Απαλοιφή άρνησης πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ ή ΕΔΔΗΕ ως προϋπόθεση άδειας κυριότητας και διαχείρισης απευθείας γραμμής – Τροποποίηση άρθρου 136 του ν. 4001/2011 Στο άρθρο 136 του ν. 4001/2011 (Α' 179), α) τροποποιούνται στην παρ. 1 οι περ. (α) και (β) ως προς την αντικατάσταση των λέξεων «Επιλέγοντες Πελάτες» από τη λέξη «Πελάτες», στην περ. (β) η λέξη «πελάτης» τίθεται στον πληθυντικό και προστίθεται η φράση «ατομικά ή από κοινού», β) στην παρ. 2 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και στο νέο πέμπτο εδάφιο η αναφορά στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ αντικαθίσταται από αναφορά στο άρθρο 110 του νόμου, γ) στην παρ. 3 το δεύτερο εδάφιο αναδιατυπώνεται, δ) στην παρ. 4, στο δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «συνδέεται» από ερμηνευτική αυτής φράση και η λέξη «σύνδεση» μετονομάζεται σε «λειτουργία» ή «παράλληλη λειτουργία» και το άρθρο 136 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 136 Απευθείας γραμμές (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)). 1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής έχουν: (α) Οι κάτοχοι άδειας Παραγωγής και οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και Πελάτες. (β) Οι πελάτες, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύονται, ατομικά ή από κοινού, ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, από επιχειρήσεις Παραγωγής και Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής χορηγείται από τη ΡΑΕ. 2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής. Με τον ίδιο Κανονισμό καθορίζεται και το περιεχόμενο της άδειας, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιγραφή της Απευθείας Γραμμής, τον τρόπο και τις διαδικασίες για τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή της, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων, όπου επιτρέπεται, οι όροι, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, επέκτασης και ανάκλησης της άδειας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία	Άρθρο 136 Απευθείας γραμμές (Άρθρο 34 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ) «1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής έχουν: (α) Οι κάτοχοι άδειας Παραγωγής και οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις καιΕπιλέγοντες Πελάτες. (β) Κάθε Επιλέγων Πελάτης, που είναι εγκατεστημένος στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, από επιχειρήσεις Παραγωγής και Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής χορηγείται από τη ΡΑΕ. 2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής, τον τρόπο και τις διαδικασίες για τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή της, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων, όπου επιτρέπεται, οι όροι, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, επέκτασης και ανάκλησης της άδειας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία

δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία προς τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 135. Άρνηση χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής επιτρέπεται, ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας και με την Προστασία των Καταναλωτών και αιτιολογείται ειδικώς για κάθε περίπτωση. Η χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Με την επιφύλαξη απευθείας γραμμών που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή με το ΕΔΔΗΕ, μπορεί να προβλέπεται ότι η σχετική άδεια διαχείρισης χορηγείται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ υπό τον όρο τήρησης της υποχρέωσης περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 110, ή στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υπό τον όρο τήρησης των υποχρεώσεων περί λογιστικού, νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 141. 3. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής, κατά το μέρος που η ενέργεια αυτή παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στην Απευθείας Γραμμή, δεν περιλαμβάνεται στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπονται στους οικείους κανονισμούς των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, στον Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ, στο Κώδικα ΕΣΜΗΕ καθώς και στον Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής δεν θίγει τη δυνατότητα Προμήθειας μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. 4. Οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά της Απευθείας Γραμμής καθορίζονται από τον κάτοχο της οικείας άδειας κυριότητας και διαχείρισης, υπό την αίρεση της συμμόρφωσης του προς τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα και τις διατάξεις του άρθρου 47 για την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια των Πελατών. Στην περίπτωση που η Απευθείας Γραμμή τροφοδοτεί τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης σε παράλληλη λειτουργία με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, ακολουθούνται επιπλέον η τυποποίηση, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στα δίκτυα αυτά, καθώς και οι ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή λειτουργία και συνεργασία της Απευθείας Γραμμής αντιστοίχως με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, όσον αφορά την προστασία και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία αδειοδότησης η οποία δεν επιτρέπεται να επάγεται δυσανάλογες δαπάνες για τους αιτούντες, τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου και χορήγησης διοικητικών αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και τη λειτουργία Απευθείας Γραμμής, καθώς και για την παράλληλη λειτουργία της με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας που διέπει τα θέματα για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και άλλο σχετικό ζήτημα. 5. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μπορεί να παραχωρείται σε αυτούς η διαχείριση Απευθείας Γραμμής και, επιπλέον, η Απευθείας Γραμμή να εντάσσεται αντιστοίχως στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ. Στην πρώτη περίπτωση, η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης μετατρέπεται σε άδεια κυριότητας και η άδεια διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χορηγείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στη δεύτερη περίπτωση, η άδεια κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής ανακαλείται. Οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών πρέπει να τεκμηριώνονται με βάση την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης ή λειτουργίας των παραπάνω δικτύων και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, σε σχέση με την, κατά τα λοιπά ισοδύναμη, κατασκευή νέων ή την ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών των δικτύων αυτών. Η ΡΑΕ, για τη διαμόρφωση της άποψής της στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κατόχου της σχετικής άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. 6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, καταβάλλεται οικονομικό αντάλλαγμα στον κάτοχο της άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. Το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με την απόφαση της ΡΑΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 5, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή. 7. Στην περίπτωση ένταξης Απευθείας Γραμμής στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, το αντάλλαγμα της παραγράφου 6 καταβάλλεται εφάπαξ από τον κύριο του υπόψη δικτύου για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κυριότητας των έργων της Απευθείας Γραμμής και των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους που αυτά καταλαμβάνουν. Στην περίπτωση παραχώρησης της διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χωρίς μεταβολή στην κυριότητά της, καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή ετήσιο αντάλλαγμα, σε αναλογία προς το αντάλλαγμα που αυτός καταβάλει στον κύριο του οικείου δικτύου για την παραχώρηση της διαχείρισής του. Το ύψος του ανταλλάγματος αναλογεί στην αξία των έργων της Απευθείας Γραμμής κατά το χρόνο μεταβίβασής	προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 135. Άρνηση χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής επιτρέπεται, ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας και με την Προστασία των Καταναλωτών και αιτιολογείται ειδικώς για κάθε περίπτωση. Η χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Με την επιφύλαξη απευθείας γραμμών που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή με το ΕΔΔΗΕ, μπορεί να προβλέπεται ότι η σχετική άδεια διαχείρισης χορηγείται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ υπό τον όρο τήρησης της υποχρέωσης περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, ή στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υπό τον όρο τήρησης των υποχρεώσεων περί λογιστικού, νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 141. 3. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής, κατά το μέρος που η ενέργεια αυτή παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στην Απευθείας Γραμμή, δεν περιλαμβάνεται στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπονται στους Κώδικες Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Διαχείρισης Παραγωγής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής δεν αποκλείει συμπληρωματική Προμήθεια, η οποία περιλαμβάνει και την ταυτόχρονη Προμήθεια ή Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από Επιλέγοντες Πελάτες. 4. Οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά της Απευθείας Γραμμής καθορίζονται από τον κάτοχο της οικείας άδειας κυριότητας και διαχείρισης, υπό την αίρεση της συμμόρφωσης του προς τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα και τις διατάξεις του άρθρου 47 για την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια των Επιλεγόντων Πελατών. Στην περίπτωση που η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, ακολουθούνται επιπλέον η τυποποίηση, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στα δίκτυα αυτά, καθώς και οι ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία της Απευθείας Γραμμής αντιστοίχως με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, όσον αφορά την προστασία και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής ρυθμίζονται θέματα καθορισμού, όρων και προϋποθέσεων, αδειοδότησης, ελέγχων και εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και τη λειτουργία Απευθείας Γραμμής, καθώς και για τη σύνδεση της με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τα θέματα αυτά για τα δημόσια δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. 5. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μπορεί να παραχωρείται σε αυτούς η διαχείριση Απευθείας Γραμμής και, επιπλέον, η Απευθείας Γραμμή να εντάσσεται αντιστοίχως στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ. Στην πρώτη περίπτωση, η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης μετατρέπεται σε άδεια κυριότητας και η άδεια διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χορηγείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στη δεύτερη περίπτωση, η άδεια κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής ανακαλείται. Οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών πρέπει να τεκμηριώνονται με βάση την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης ή λειτουργίας των παραπάνω δικτύων και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, σε σχέση με την, κατά τα λοιπά ισοδύναμη, κατασκευή νέων ή την ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών των δικτύων αυτών. Η ΡΑΕ, για τη διαμόρφωση της άποψής της στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κατόχου της σχετικής άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής.
--	--

τους και, επιπλέον, στην περίπτωση ένταξής της στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, στην αξία των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους κατά τον ίδιο χρόνο. Η εκτίμηση της αξίας των έργων της Απευθείας Γραμμής βασίζεται στις εγκεκριμένες κατά το άρθρο 140 μεθοδολογίες και τιμολόγια πρόσβασης στο οικείο δίκτυο.»	6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, καταβάλλεται οικονομικό αντάλλαγμα στον κάτοχο της άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. Το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με την απόφαση της ΡΑΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 5, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή. 7. Στην περίπτωση ένταξης Απευθείας Γραμμής στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, το αντάλλαγμα της παραγράφου 6 καταβάλλεται εφάπαξ από τον κύριο του υπόψη δικτύου για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κυριότητας των έργων της Απευθείας Γραμμής και των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους που αυτά καταλαμβάνουν. Στην περίπτωση παραχώρησης της διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χωρίς μεταβολή στην κυριότητα της, καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή ετήσιο αντάλλαγμα, σε αναλογία προς το αντάλλαγμα που αυτός καταβάλει στον κύριο του οικείου δικτύου για την παραχώρηση της διαχείρισης του. Το ύψος του ανταλλάγματος αναλογεί στην αξία των έργων της Απευθείας Γραμμής κατά το χρόνο μεταβίβασης τους και, επιπλέον, στην περίπτωση ένταξης της στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, στην αξία των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους κατά τον ίδιο χρόνο. Η εκτίμηση της αξίας των έργων της Απευθείας Γραμμής βασίζεται στις εγκεκριμένες κατά το άρθρο 140 μεθοδολογίες και τιμολόγια πρόσβασης στο οικείο δίκτυο.»
Άρθρο 50 Τροποποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 Στο άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209): α) στην περ. (α) της παρ. 3, τις περ. (α) και (γ) της παρ. 5, την παρ. 8 και την περ. (α) της παρ. 10 η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), ως αρμόδια αρχή διεξαγωγής περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ο Ειδικός Γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντικαθίστανται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων αντίστοιχα, β) η αναφορά της παρ. 3 στην «υποπαράγραφο Α» τρέπεται στην «περ. α», γ) Ο Βοηθός Επιθεώρησης Περιβάλλοντος της ΕΥΕΠ της περ. γ της παρ. 5 αντικαθίσταται από εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών, δ) οι παραπομπές και η κοινή απόφαση της υποπερ. εε της περ. β της παρ. 10, καθώς και οι αναφορές στην «Οδηγία 2010/75/ΕΚ» της περ. β της ως άνω παραγράφου, αντικαθίστανται από τις αναφερόμενες κοινές αποφάσεις, ε) στο τέλος της περ. β της παρ. 10 προστίθεται νέο εδάφιο, στ) η περ. γ της παρ. 10 διαγράφεται, ζ) οι παρ. 11, 14, 15, 16 και 17 αντικαθίστανται, η) προστίθενται νέες παρ. 15α, 15β, 15γ και 21 και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 20 Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις «Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και εναρμόνιση με άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/1975 περί Βιομηχανικών Εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» 1. Κάθε έργο ή δραστηριότητα κατηγορίας Α' ή Β' υπόκειται σε προληπτικές και τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας. 2. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις διακρίνονται σε: α) προληπτικές, που διενεργούνται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για τη διασφάλιση της επάρκειας των προτεινόμενων μέτρων, β) τακτικές, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, σε προσδιορισμένο χρόνο βάσει του σχεδιασμού των επιθεωρήσεων είτε κατά το στάδιο κατασκευής του έργου είτε κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για την εξέταση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση της τήρησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ στα στάδια αυτά, γ) έκτακτες, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, εκτός του χρονικά προσδιορισμένου σχεδιασμού, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 14. 3. Αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων είναι: (α) η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2947/2001 (Α' 228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για κάθε περίπτωση διενέργειας περιβαλλοντικής επιθεώρησης, (β) η αδειοδοτούσα αρχή για τις προληπτικές επιθεωρήσεις, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ως ανωτέρω στην παρ. 2 υποπαράγραφος Α, (γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας, (δ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, (ε) οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5, ενεργούντες κατόπιν εντολής των αμέσως προαναφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών. 4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη που εκδίδεται υποχρεωτικά κάθε έξι μήνες, συγκροτούνται Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) απαρτιζόμενα κυρίως από το προσωπικό των περιβαλλοντικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, η σύνθεση των οποίων καταχωρίζεται στο ΗΠΜ. Ο έλεγχος που ασκούν τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. δεν περιόρίζεται μόνο στα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' ή Β'. Τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους.	N.4014/2011 – ΑΡΘΡΟ 20 1. Κάθε έργο ή δραστηριότητα κατηγορίας Α' ή Β' υπόκειται σε προληπτικές και τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας. 2. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις διακρίνονται σε: α) προληπτικές, που διενεργούνται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για τη διασφάλιση της επάρκειας των προτεινόμενων μέτρων, β) τακτικές, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, σε προσδιορισμένο χρόνο βάσει του σχεδιασμού των επιθεωρήσεων είτε κατά το στάδιο κατασκευής του έργου είτε κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για την εξέταση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση της τήρησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ στα στάδια αυτά, γ) έκτακτες, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, εκτός του χρονικά προσδιορισμένου σχεδιασμού, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 14. 3. Αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων είναι: (α) η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001 (Α' 228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για κάθε περίπτωση διενέργειας περιβαλλοντικής επιθεώρησης, (β) η αδειοδοτούσα αρχή για τις προληπτικές επιθεωρήσεις, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ως ανωτέρω στην παρ. 2 υποπαράγραφος Α, (γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας, (δ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, (ε) οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5, ενεργούντες κατόπιν εντολής των αμέσως προαναφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών. 4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη που εκδίδεται υποχρεωτικά κάθε έξι μήνες, συγκροτούνται Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) απαρτιζόμενα κυρίως από το προσωπικό των περιβαλλοντικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, η σύνθεση των οποίων καταχωρίζεται στο ΗΠΜ. Ο έλεγχος που ασκούν τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. δεν περιόρίζεται μόνο στα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' ή Β'. Τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

(γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας, (δ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4, (ε) οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές, όπως ορίζεται στην παρ. 5, ενεργούντες κατόπιν εντολής των αμέσως προαναφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών. 4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη που εκδίδεται υποχρεωτικά κάθε έξι μήνες, συγκροτούνται Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) απαρτιζόμενα κυρίως από το προσωπικό των περιβαλλοντικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, η σύνθεση των οποίων καταχωρίζεται στο ΗΠΜ. Ο έλεγχος που ασκούν τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. δεν περιορίζεται μόνο στα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' ή Β'. Τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους. Στους ελέγχους που γίνονται από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι δυνατόν, μετά από σχετική πρόσκληση, να περιλαμβάνεται και εκπρόσωπος του Δήμου στην περιοχή του οποίου υπάγεται διοικητικά το έργο ή η δραστηριότητα που θα ελεγχθεί. Ειδικά για την περιοχή των ρυθμιστικών σχεδίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 18 παρ. 12 και 33 παρ. 12, αντιστοίχως, του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας. 5. α) Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου των υποκείμενων σε επιθεώρηση έργων και δραστηριοτήτων συνιστάται Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών. Η ιδιότητα του Περιβαλλοντικού Ελεγκτή αποκτάται με τη χορήγηση σχετικής άδειας από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. β) Οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές έχουν ως αντικείμενο τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, σε κάθε περίπτωση που τους ζητείται από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες. γ) Η παρακολούθηση του έργου των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών που επικουρείται από συνιστώμενο για το σκοπό αυτόν Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και απαρτίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο και τον Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, τον Διευθυντή της ΔΙΠΑ, έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και έναν (1) εκπρόσωπο του ΕΣΥΔ, με τους αναπληρωτές τους, ως μέλη. δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου. 6. Οι δημόσιες υπηρεσίες εν γένει, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ο δε φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υπέχει αντίστοιχες υποχρεώσεις, ιδίως μάλιστα ως προς τη διενέργεια των επισκέψεων στο χώρο, τη δειγματοληψία και τη συλλογή κάθε στοιχείου που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δεν απαιτείται ειδοποίηση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, ενώ η παρεμπόδιση από αυτόν των ελέγχων ή η παροχή ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινικές κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2336/1995. Η δαπάνη του ελέγχου τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας. 7. Τα έργα και οι δραστηριότητες, που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους σε περιοχές του εθνικού δικτύου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60), υπόκεινται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους υποχρεωτικά σε περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία, η οποία διενεργείται από τον φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, εφόσον υφίσταται, άλλως από περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5. Στην επιθεώρηση μπορεί να συμμετέχει και η αδειοδοτούσα υπηρεσία. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 8. Όλα τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντάσσονται σε σχέδιο περιβαλλοντικού ελεγκτή της παρ. 5. Στην επιθεώρηση μπορεί να συμμετέχει και η αδειοδοτούσα υπηρεσία. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 8. Όλα τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντάσσονται σε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων το οποίο επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε πέντε έτη και, κατά περίπτωση, αναπροσαρμόζεται. Το σχέδιο αυτό καταρτίζεται από την ΕΥΕΠ.	Στους ελέγχους που γίνονται από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι δυνατόν, μετά από σχετική πρόσκληση, να περιλαμβάνεται και εκπρόσωπος του Δήμου στην περιοχή του οποίου υπάγεται διοικητικά το έργο ή η δραστηριότητα που θα ελεγχθεί. Ειδικά για την περιοχή των ρυθμιστικών σχεδίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 18 παρ. 12 και 33 παρ. 12, αντιστοίχως, του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας. 5. α) Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου των υποκείμενων σε επιθεώρηση έργων και δραστηριοτήτων συνιστάται Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ευθύνη της Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ιδιότητα του Περιβαλλοντικού Ελεγκτή αποκτάται με τη χορήγηση σχετικής άδειας από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. β) Οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές έχουν ως αντικείμενο τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, σε κάθε περίπτωση που τους ζητείται από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες. γ) Η παρακολούθηση του έργου των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους διενεργείται από την ΕΥΕΠ που επικουρείται από συνιστώμενο για το σκοπό αυτόν Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και απαρτίζεται από τον Ειδικό Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο και τον Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τον Βοηθό Επιθεωρητή Περιβάλλοντος της ΕΥΕΠ, τον Διευθυντή της ΔΙΠΑ, έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και έναν (1) εκπρόσωπο του ΕΣΥΔ, με τους αναπληρωτές τους, ως μέλη. δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου. 6. Οι δημόσιες υπηρεσίες εν γένει, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ο δε φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υπέχει αντίστοιχες υποχρεώσεις, ιδίως μάλιστα ως προς τη διενέργεια των επισκέψεων στο χώρο, τη δειγματοληψία και τη συλλογή κάθε στοιχείου που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δεν απαιτείται ειδοποίηση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, ενώ η παρεμπόδιση από αυτόν των ελέγχων ή η παροχή ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινικές κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 2336/1995. Η δαπάνη του ελέγχου τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας. 7. Τα έργα και οι δραστηριότητες, που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους σε περιοχές του εθνικού δικτύου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), υπόκεινται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους υποχρεωτικά σε περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία, η οποία διενεργείται από τον φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, εφόσον υφίσταται, άλλως από περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5. Στην επιθεώρηση μπορεί να συμμετέχει και η αδειοδοτούσα υπηρεσία. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. 8. Όλα τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντάσσονται σε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων το οποίο επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε πέντε έτη και, κατά περίπτωση, αναπροσαρμόζεται. Το σχέδιο αυτό καταρτίζεται από την ΕΥΕΠ.
--	---

καταρτίζεται από την Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών. 9. Κάθε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αφορά αποκλειστικά στην τήρηση των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας και περιλαμβάνει τα ακόλουθα: α) γενική αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών ζητημάτων, β) τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει το σχέδιο επιθεωρήσεων, γ) μητρώο των έργων και δραστηριοτήτων που καλύπτει το σχέδιο, δ) διαδικασίες για την κατάρτιση προγραμμάτων τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων βάσει της παρ. 10, ε) διαδικασίες για έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, στ) όπου απαιτείται, προβλέψεις για τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών επιθεώρησης. 10. α) Βάσει των σχεδίων περιβαλλοντικής επιθεώρησης, η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καταρτίζει προγράμματα τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, με πρόβλεψη της συχνότητας των επιτόπιων επισκέψεων στις σχετικές εγκαταστάσεις, μετά από συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων, με βάση τα ακόλουθα τουλάχιστον κριτήρια: (αα) τις πιθανές και πραγματικές επιπτώσεις των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη και επίπεδα εκπομπών, την ευαισθησία του τοπικού περιβάλλοντος και τον κίνδυνο ατυχημάτων, (ββ) το ιστορικό της συμμόρφωσης προς τους όρους της περιβαλλοντικής άδειας, (γγ) τη συμμετοχή του φορέα λειτουργίας της εγκατάστασης στο EMAS, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1221/2009. β) Χρόνοι διεξαγωγής των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία ορίζονται: (αα) κάθε έτος τουλάχιστον, για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1450) και συγχρόνως κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1, (ββ) κάθε τρία έτη τουλάχιστον, για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης και, ταυτόχρονα, στην υποκατηγορία Α2, (γγ) κάθε τρία έτη τουλάχιστον, για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8 και 9, καθώς και της ομάδας 12 με α/α 9, 11 και 16 του άρθρου 4 της υπ' αρ. οικ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης, (δδ) κάθε πέντε έτη τουλάχιστον, για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8 και 9, καθώς και της ομάδας 12 με α/α 9, 11 και 16 του άρθρου 4 της ως άνω υπ' αρ. οικ. 37674/2016 απόφασης που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α2 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης, (εε) κατά τη φάση κατασκευής του έργου και κάθε πέντε έτη τουλάχιστον από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α' των ομάδων 1, 2, 3, 6, 10 και 11 καθώς και της ομάδας 12 με α/α 1 έως 8, 13 και 18 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27.7.2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας της εγκατάστασης που ανήκει στις περιπτώσεις (αα) ή (ββ) συμμετέχει στο EMAS, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διενεργούν περιβαλλοντική επιθεώρηση σε πιο αραιά χρονικά διαστήματα που, όμως, δεν μπορούν να ξεπερνούν την τριετία για την περίπτωση (αα) και την πενταετία για την περίπτωση (ββ). Στα εν λόγω προγράμματα των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων μπορούν να συμπεριλαμβάνονται και οι οικονομικές δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Β του άρθρου 1, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου και τη μεθοδολογία που καθορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/13582/952/10.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 689), σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους πόρους για τη διεξαγωγή των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων. 11. α. Σε κάθε αυτοψία, οι αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, συντάσσουν επιτόπου έκθεση αυτοψίας στην οποία καταχωρίζονται τα ευρήματα του ελέγχου. Ακολούθως, συντάσσουν προσωρινή έκθεση ελέγχου σύμφωνα με την απόφαση της περ. α' της παρ. 21.	9. Κάθε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αφορά αποκλειστικά στην τήρηση των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας και περιλαμβάνει τα ακόλουθα: α) γενική αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών ζητημάτων, β) τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει το σχέδιο επιθεωρήσεων, γ) μητρώο των έργων και δραστηριοτήτων που καλύπτει το σχέδιο, δ) διαδικασίες για την κατάρτιση προγραμμάτων τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων βάσει της παρ. 10, ε) διαδικασίες για έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, στ) όπου απαιτείται, προβλέψεις για τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών επιθεώρησης. 10. α) Βάσει των σχεδίων περιβαλλοντικής επιθεώρησης, η ΕΥΕΠ σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καταρτίζει προγράμματα τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, με πρόβλεψη της συχνότητας των επιτόπιων επισκέψεων στις σχετικές εγκαταστάσεις, μετά από συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων, με βάση τα ακόλουθα τουλάχιστον κριτήρια: (αα) τις πιθανές και πραγματικές επιπτώσεις των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη και επίπεδα εκπομπών, την ευαισθησία του τοπικού περιβάλλοντος και τον κίνδυνο ατυχημάτων, (ββ) το ιστορικό της συμμόρφωσης προς τους όρους της περιβαλλοντικής άδειας, (γγ) τη συμμετοχή του φορέα λειτουργίας της εγκατάστασης στο EMAS, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1221/2009. β) Χρόνοι διεξαγωγής των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία ορίζονται: (αα) κάθε έτος τουλάχιστον, για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75 και συγχρόνως κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1, (ββ) κάθε τρία έτη τουλάχιστον, για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75 και, ταυτόχρονα, στην υποκατηγορία Α2, (γγ) κάθε τρία έτη τουλάχιστον, για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3 της κ.υ.α. 15393/2332/2002 (Β' 1022) που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75, (δδ) κάθε πέντε έτη τουλάχιστον, για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3 της κ.υ.α. 15393/2332/2002 (Β' 1022) που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α2 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75, (εε) κατά τη φάση κατασκευής του έργου και κάθε πέντε έτη τουλάχιστον από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α' των ομάδων 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 3 της κ.υ.α. 15393/2332/2002 (Β' 1022). Σε περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας της εγκατάστασης που ανήκει στις περιπτώσεις (αα) ή (ββ) συμμετέχει στο EMAS, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διενεργούν περιβαλλοντική επιθεώρηση σε πιο αραιά χρονικά διαστήματα που, όμως, δεν μπορούν να ξεπερνούν την τριετία για την περίπτωση (αα) και την πενταετία για την περίπτωση (ββ). γ) Εφόσον κατά την περιβαλλοντική επιθεώρηση εντοπισθούν σημαντικές παραβάσεις, ενημερώνεται η αδειοδοτούσα αρχή και η ΕΥΕΠ και πραγματοποιείται υποχρεωτικά νέα αυτοψία εντός εξαμήνου. 11. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. Α.4 του άρθρου 9 του Ν. 2947/2001 (Α' 228), μετά από κάθε αυτοψία, οι αρμόδιες αρχές ή οι περιβαλλοντικοί ελεγκτές συντάσσουν έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση της εγκατάστασης προς τους περιβαλλοντικούς όρους, καθώς και τα τυχόν προς τούτο αναγκαία μέτρα και ενέργειες. Η έκθεση αυτή αποστέλλεται στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας εντός δύο μηνών από την πραγματοποίηση της αυτοψίας και η τελική έκθεση ελέγχου αναρτάται στο ΗΠΜ και δημοσιοποιείται σύμφωνα με
---	--

Η προσωρινή έκθεση ελέγχου κοινοποιείται στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας το αργότερο εντός ενός (1) μήνα από την πραγματοποίηση της αυτοψίας. Ο εν λόγω φορέας, σε περίπτωση διαπίστωσης πιθανών παραβάσεων, καλείται ταυτόχρονα σε απολογία. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε δύο (2) μήνες για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης.

Ο έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά με τη χρήση των φύλλων ελέγχου, τα οποία υποκαθιστούν την έκθεση αυτοψίας για τις περιπτώσεις περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων όπου η αρμόδια Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/2020 (Α' 245), εκδίδει φύλλα ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 147 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Τα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνουν τα αποτελέσματα του ελέγχου και να επέχουν θέση προσωρινής έκθεσης ελέγχου. Επιπρόσθετα, σε περίπτωση που η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ασήμαντη, ήτοι δεν προκαλεί ρύπανση, υποβάθμιση ή κίνδυνο για το περιβάλλον, στα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνονται κατευθυντήριες οδηγίες για την συμμόρφωση, να προβλέπεται επανέλεγχος εντός προθεσμίας ή προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β. Σε περίπτωση μη διαπίστωσης παράβασης ή αξιολόγησης των μη συμμορφώσεων ως ασήμαντων, σύμφωνα με το έβδομο εδάφιο της περ. α', η προσωρινή έκθεση ελέγχου καθίσταται οριστική και αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ της παρ. 1 του άρθρου 18.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων που δεν εμπίπτουν στην περ. β', τάσσεται προθεσμία για την απολογία που δεν δύναται να είναι μικρότερη από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επομένη ημέρα της επίδοσης της κλήσης σε απολογία, με δυνατότητα παράτασης μετά από αίτημα του φορέα έως δέκα εργάσιμες (10) ημέρες επιπλέον. Μετά την υποβολή της απολογίας ή εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τάχθηκε για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή που διενεργεί τον έλεγχο συντάσσει οριστική έκθεση ελέγχου εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας απολογίας. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες από την πραγματοποίηση της αυτοψίας για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης. Σε περίπτωση που για την ολοκλήρωση του ελέγχου απαιτείται η διεξαγωγή συμπληρωματικών εργαστηριακών μετρήσεων και αναλύσεων ή η λήψη πορισμάτων από άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, καθώς και ενδεχόμενη κλήση σε συμπληρωματική απολογία σε συνέχεια των συμπληρωματικών ευρημάτων που προκύπτουν από τους προαναφερθέντες εργαστηριακούς ελέγχους και μετρήσεις ή τα πορίσματα άλλων συναρμόδιων υπηρεσιών, ο χρόνος αυτός δεν προσμετράται στην προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών.

Η οριστική έκθεση ελέγχου περιέχει συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες, καθώς και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα με τις παρ. 15 και 15γ, όπου αυτές έχουν εφαρμογή, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών εντός εύλογης προθεσμίας. Η οριστική έκθεση ελέγχου αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ από την αρμόδια αρχή και, ανάλογα με τα ευρήματα αυτής, δύνανται να κοινοποιείται στην αρχή που χορήγησε στον Ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών.

12. Στην επιθεώρηση του άρθρου 26 του ν. 3982/2011 (Α' 143) των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που διεξάγεται από την αδειοδοτούσα αρχή του Μέρους Β' του ν. 3982/2011 (Α' 143) μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος της αρμόδιας υπηρεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης.

13. Οι τακτικές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του ν. 3982/2011 (Α' 143), μπορούν να διεξάγονται από κοινού με τους πιστοποιημένους επιθεωρητές του άρθρου 27 του ίδιου νόμου.

14. Έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές των περ. α', γ' και δ' της παρ. 3 προκειμένου να διερευνηθούν το ταχύτερο δυνατόν περιβαλλοντικές καταγγελίες ή συμβάντα με περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα ή κατόπιν καταγγελίας, η οποία υποβάλλεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες δύνανται να αναθέτουν τη διενέργεια έκτακτης περιβαλλοντικής επιθεώρησης σε περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5. Για τη διαχείριση των καταγγελιών εφαρμόζεται το άρθρο 140 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

15. Οι αρμόδιες για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αρχές της παρ. 3 δύνανται προτεραιότητα και βαρύτητα στην παροχή ορθής πληροφόρησης και κατευθυντήριων οδηγιών, τάσσοντας παράλληλα

τις προβλέψεις της Οδηγίας 2003/4/ΕΚ εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία διεξαγωγής της αυτοψίας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι ο φορέας εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη συμμόρφωση με τις υποδείξεις της έκθεσης ελέγχου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

12. Στην επιθεώρηση του άρθρου 26 του Ν. 3982/2011 (Α' 143) των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που διεξάγεται από την αδειοδοτούσα αρχή του Μέρους Β' του Ν. 3982/2011 (Α' 143) μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος της αρμόδιας υπηρεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης.

13. Οι τακτικές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του Ν. 3982/2011 (Α' 143), μπορούν να διεξάγονται από κοινού με τους πιστοποιημένους επιθεωρητές του άρθρου 27 του ίδιου νόμου.

14. Έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές των περιπτώσεων α', γ' και δ' της παρ. 3 προκειμένου να διερευνηθούν το ταχύτερο δυνατόν σοβαρές περιβαλλοντικές καταγγελίες ή συμβάντα με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Εάν οι αρμόδιες υπηρεσίες αδυνατούν να διενεργήσουν την έκτακτη περιβαλλοντική επιθεώρηση, αυτή μπορεί να ανατίθεται σε περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5.

15. Η ΕΥΕΠ και οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους μπορούν να εισηγούνται Σχέδιο Συμμόρφωσης σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνονται παραβάσεις που προκάλεσαν ή δύνανται να προκαλέσουν περιβαλλοντική ζημία ή ενέχουν κίνδυνο ευρείας οικολογικής διατάραξης, το οποίο ο ελεγχόμενος φορέας του έργου ή της δραστηριότητας οφείλει να υλοποιήσει, υποβάλλοντας προς την ΕΥΕΠ και τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών, αντίστοιχα, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος, η οποία καταχωρείται στο ΗΠΜ.

16. Στις ΑΕΠΟ των έργων και δραστηριοτήτων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2010/75 δύνανται να προβλέπεται ότι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας απαιτείται η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή άλλου ισοδύναμου μέσου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατόπιν εισήγησης της ΕΥΕΠ, σε περίπτωση επανειλημμένης άρνησης ή παράλειψης συμμόρφωσης του φορέα διαχείρισης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ΑΕΠΟ, η χρηματική εγγύηση καταπίπτει προς όφελος του Δημοσίου και περιέρχεται ως πόρος στο Πράσινο Ταμείο.

17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος:

α) εξειδικεύεται περαιτέρω ή τροποποιείται η διαδικασία και η συχνότητα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ανά υποκατηγορία και ανά ομάδα έργων και δραστηριοτήτων, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 10,

β) καθορίζονται οι κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται υποχρεωτικά σε προληπτική περιβαλλοντική επιθεώρηση κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση (α) του παρόντος άρθρου,

γ) καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των παρ. 11 και 14 του παρόντος άρθρου,

δ) ο τρόπος υπολογισμού του ύψους του προστίμου που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος νόμου.

18. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύσταση και τήρηση του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, οι αρμοδιότητές τους, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή και τα σχετικά δικαιολογητικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή, η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς επιθεώρηση, ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων των περιβαλλοντικών ελεγκτών, καθώς και το παραδοτέο στο πλαίσιο των

προθεσμία για τη συμμόρφωση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, εφόσον η έλλειψη συμμόρφωσης δεν μπορεί να αρθεί άμεσα. Η προθεσμία συμμόρφωσης εξαρτάται από τις πραγματικές συνθήκες, από τη φύση της παράβασης και των διορθωτικών ενεργειών που απαιτούνται, καθώς και το κόστος τους, σε σχέση με τον ετήσιο κύκλο εργασιών του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Η ανωτέρω προθεσμία δύναται να ορίζεται έως και τρία (3) έτη, κατόπιν αιτιολογημένης κοινής απόφασης των προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής και της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα τακτικής παρακολούθησης και ελέγχου της προόδου συμμόρφωσης και μπορεί να τίθενται συμπληρωματικοί της ΑΕΠΟ όροι και προϋποθέσεις. Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου της παρούσας και με την επιφύλαξη του π.δ. 148/2009 (Α' 190), σε κάθε περίπτωση που, μετά την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, διαπιστώνονται: α) μη ουσιώδεις διοικητικές παραβάσεις ή β) παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή των όρων και προϋποθέσεων της ΑΕΠΟ ή των ΠΠΔ του έργου ή της δραστηριότητας που δεν εμπίπτουν στην παρ. 15β, η αρμόδια αρχή που διενεργεί την περιβαλλοντική επιθεώρηση συντάσσει το αντίστοιχο Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, όπως αυτό ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160), στο οποίο παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες, επιβάλλονται μέτρα για την άρση των παραβάσεων και τίθεται εύλογη προθεσμία συμμόρφωσης. Σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης έγκρισης λειτουργίας, άδειας λειτουργίας, γνωστοποίησης λειτουργίας ή άλλων συναφών διοικητικών πράξεων ενημερώνεται αμελλητί η αρμόδια αρχή για την επιβολή κυρώσεων. Ο ελεγχόμενος φορέας υποχρεούται να υλοποιήσει το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, υποβάλλοντας προς τις αρμόδιες αρχές διεξαγωγής περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος. 15α. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης, διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και λουπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3 ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, παύει η σχετική διαδικασία ελέγχου και η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, η αρμόδια αρχή της παρ. 3 προχωρά στην επιβολή κυρώσεων, συντάσσοντας αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 15γ. 15β. Η διαδικασία των παρ. 15 και 15α δεν εφαρμόζεται όταν η παράβαση ενέχει κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον που δεν μπορεί να αποτραπεί χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους του ελεγκτή. Ειδικότερα τέτοιες περιπτώσεις θεωρούνται: α) όταν η άμεση επιβολή μέτρων και κυρώσεων είναι αναγκαία για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, β) όταν η παράβαση ενέχει άμεσο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή απειλεί με άμεσες και σημαντικές αρνητικές συνέπειες το περιβάλλον που δεν μπορούν να αποτραπούν χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους της αρμόδιας για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αρχής της παρ. 3 ή ενέχουν κίνδυνο ευρείας οικολογικής διατάραξης, γ) στις περιπτώσεις ουσιωδών διοικητικών παραβάσεων, όπως η έλλειψη εν ισχύ ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ. Για την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης και την εφαρμογή ή μη της παρούσας λαμβάνονται υπόψη η φύση της παράβασης και το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών, η υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, η συμπεριφορά και ο βαθμός συνεργασίας του ελεγχόμενου οικονομικού φορέα, άλλοι ελαφρυντικοί ή επιβαρυντικοί παράγοντες, καθώς και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4042/2012 (Α' 24). 15γ. α. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 15β, μετά την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε	αρμοδιοτήτων τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, ο τρόπος ελέγχου, οι κυρώσεις και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. 5. 19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού της αμοιβής των περιβαλλοντικών ελεγκτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της εκκαθάρισης και καταβολής των αμοιβών τους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της. 20. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται ο τρόπος της τεχνικής οργάνωσης, υλοποίησης και λειτουργίας του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ζήτημα. Η έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
--	---

για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή που διενεργεί την περιβαλλοντική επιθεώρηση συντάσσει αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, η οποία υπέχει θέσης οριστικής έκθεσης ελέγχου, εντός της προθεσμίας της περ. γ' της παρ. 11.

β. Η ως άνω βεβαίωση:

βα) περιλαμβάνει τη σχετική εισήγηση για επιβολή προστίμου προς την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, ββ) περιλαμβάνει, όπου απαιτείται, Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών σύμφωνα με το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης της περ. στ της παρ. 21, το οποίο ο ελεγχόμενος φορέας του έργου ή της δραστηριότητας οφείλει να υλοποιήσει, υποβάλλοντας προς τις αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος,

βγ) αναρτάται από την αρμόδια αρχή αμελλητί στο ΗΠΜ,

βδ) κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρχή που χορήγησε στον ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών,

βε) κοινοποιείται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, εφόσον για τη συγκεκριμένη παράβαση προβλέπεται ποινική κύρωση.

γ. Μετά την παρέλευση της τεθείσας προθεσμίας, διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών Συμμόρφωσης σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3, ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ.

δ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Η αποδοχή της Δήλωσης Συμμόρφωσης δεν αίρει τη διαδικασία επιβολής προστίμου από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τη σχετική πράξη βεβαίωσης παράβασης. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, αυτός θεωρείται υπότροπος και υποβάλλονται οι προσήκουσες κυρώσεις.

16. Στις ΑΕΠΟ των έργων και δραστηριοτήτων του Παραρτήματος Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης δύναται να προβλέπεται ότι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας απαιτείται η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή άλλου ισοδύναμου μέσου. Στην περίπτωση αυτή, στην ΑΕΠΟ καθορίζονται και οι λόγοι κατάπτωσης της χρηματικής εγγύησης. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, σε περίπτωση επανειλημμένης άρνησης ή παράλειψης συμμόρφωσης του φορέα διαχείρισης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ΑΕΠΟ, εφόσον αποτελούν αιτία κατάπτωσης της εγγύησης, η χρηματική εγγύηση καταπίπτει προς όφελος του Δημοσίου και περιέρχεται ως πόρος στο Πράσινο Ταμείο.

17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

α) εξειδικεύεται περαιτέρω ή τροποποιείται η διαδικασία και η συχνότητα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ανά υποκατηγορία και ανά ομάδα έργων και δραστηριοτήτων της παρ. 10,

β) εξειδικεύονται περαιτέρω οι κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται υποχρεωτικά σε προληπτική περιβαλλοντική επιθεώρηση κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης της περ. α' της παρ. 2, και

γ) εξειδικεύονται περαιτέρω τα όργανα διεξαγωγής των ελέγχων και επιβολής των κυρώσεων.

18. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύσταση και τήρηση του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, οι αρμοδιότητές τους, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή και τα σχετικά δικαιολογητικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή, η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς επιθεώρηση, ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων των περιβαλλοντικών ελεγκτών, καθώς και το παραδοτέο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, ο τρόπος ελέγχου, οι κυρώσεις και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. 5.

19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού της αμοιβής των περιβαλλοντικών ελεγκτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της εκκαθάρισης και καταβολής των αμοιβών τους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της.

20. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται ο τρόπος της τεχνικής οργάνωσης, υλοποίησης και λειτουργίας του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ζήτημα. Η έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. 21. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται: α) το περιεχόμενο της προσωρινής και της οριστικής έκθεσης ελέγχου της περ. α της παρ. 11, β) οι παραβάσεις της παρ. 15, συμπεριλαμβανομένων των μη ουσιωδών διοικητικών παραβάσεων και οι παραβάσεις της παρ. 15β, οι οποίες δύνανται να εξειδικεύονται ανά είδος έργου ή δραστηριότητας, γ) το περιεχόμενο του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών της παρ. 15 και της υποπερ. ββ) της περ. β της παρ. 15γ, δ) η κατάταξη των παραβάσεων στις τέσσερις (4) κατηγορίες «ΧΑΜΗΛΗΣ», «ΜΕΤΡΙΑΣ», «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 15β, ε) ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986, στ) το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, το οποίο καταρτίζεται βάσει των κριτηρίων του άρθρου 149 του ν. 4512/2018, από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ως Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/2020, στο πλαίσιο της ενιαίας αντιμετώπισης των ελέγχων και των λοιπών δραστηριοτήτων εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικότερων κριτηρίων για τον καθορισμό της προθεσμίας συμμόρφωσης, των αναγκών λεπτομερειών για την εφαρμογή αυτού και των διοικητικών μέτρων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 11 έως 15γ. Για το περιεχόμενο των περ. β' και γ' της παρούσας ζητείται η απλή γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	
Άρθρο 51 Αρμοδιότητες των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας -Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 2947/2001 Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.) της παρ. Α' του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (Α' 228) αντικαθίσταται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η υποπαρ. 4 της παρ. Α' τροποποιείται και καταργούνται τα έξι (6) τελευταία εδάφια της, περί ελέγχων των επιθεωρητών περιβάλλοντος, η παρ. 5, περί διοικητικών κυρώσεων καταργείται και η παρ. Α' διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9 Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.) - Ρύθμιση θεμάτων εργοταξιακών λατομείων εκτός Ν. Αττικής Α.1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2. Αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών είναι: α. Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και η εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης αυτών. β. Η συλλογή και η επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται κατά την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. γ. Η εκπροσώπηση της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες. δ. Η εισήγηση για τον καθορισμό προτύπων και μεθόδων μέτρησης πάθης φύσεως εκπομπών στο σύνολο των περιβαλλοντικών μέσων από σταθερές πηγές. ε. Η εκπόνηση και η ανάθεση εκπόνησης μελετών και ερευνών, σχετικών με το αντικείμενο της Ε.Υ.Ε.Π.. στ. Η ανάληψη και η υλοποίηση προγραμμάτων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς που εδρεύουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σχετικών με το αντικείμενό της. ζ. Οι αρμοδιότητες του καταργούμενου, με την παρ. 11 του παρόντος, Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος, που καθορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 Α'). 3. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση, ενασχόληση και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος. 4. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος της Ε.Υ.Ε.Π. μπορούν να διενεργούν αυτοψίες σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό έργο ή δραστηριότητα που υπάγεται στις διατάξεις περί προστασίας	N.2947/2001 – ΑΡΘΡΟ 9 Α.1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων "Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος" (Ε.Υ.Ε.Π.), η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. 2. Αρμοδιότητες της Ε.Υ.Ε.Π. είναι: α. Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και η εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης αυτών. β. Η συλλογή και η επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται κατά την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. γ. Η εκπροσώπηση της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες. δ. Η εισήγηση για τον καθορισμό προτύπων και μεθόδων μέτρησης πάθης φύσεως εκπομπών στο σύνολο των περιβαλλοντικών μέσων από σταθερές πηγές. ε. Η εκπόνηση και η ανάθεση εκπόνησης μελετών και ερευνών, σχετικών με το αντικείμενο της Ε.Υ.Ε.Π.. στ. Η ανάληψη και η υλοποίηση προγραμμάτων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς που εδρεύουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σχετικών με το αντικείμενό της. ζ. Οι αρμοδιότητες του καταργούμενου, με την παρ. 11 του παρόντος, Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος, που καθορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 Α'). 3. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση, ενασχόληση και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος. 4. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος της Ε.Υ.Ε.Π. μπορούν να διενεργούν αυτοψίες σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό έργο ή δραστηριότητα που υπάγεται στις διατάξεις περί προστασίας

ε. Η εκπόνηση και η ανάθεση εκπόνησης μελετών και ερευνών, σχετικών με το αντικείμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών. στ. Η ανάληψη και η υλοποίηση προγραμμάτων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς που εδρεύουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σχετικών με το αντικείμενό της. ζ. Οι αρμοδιότητες του καταργούμενου, με την παρ. 11 του παρόντος, Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος, που καθορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 Α'). 3. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση, ενασχόληση και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος. 4. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να διενεργούν αυτοψίες σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό έργο ή δραστηριότητα που υπάγεται στη νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος ή επιβάλλεται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 2 και να προβαίνουν σε ελέγχους και μετρήσεις, καθώς και στη συλλογή κάθε χρήσιμου κατά την κρίση τους στοιχείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τούτο ισχύει ανεξάρτητα από συντρέχουσα αρμοδιότητα άλλης αρχής να προβαίνει σε ανάλογο έλεγχο. 5. (Καταργείται).».	περιβάλλοντος ή επιβάλλεται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 2 του παρόντος και να προβαίνουν σε ελέγχους και μετρήσεις, καθώς και στη συλλογή κάθε χρήσιμου κατά την κρίση τους στοιχείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Υ.Ε.Π.. Τούτο ισχύει ανεξάρτητα από την τυχόν αρμοδιότητα άλλης αρχής να προβαίνει σε ανάλογο έλεγχο. Μετά από κάθε έλεγχο συντάσσεται έκθεση αυτοψίας από τον Επιθεωρητή ή το κλιμάκιο Επιθεωρητών που ενήργησαν τον έλεγχο. Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος ή των περιβαλλοντικών όρων που έχουν επιβληθεί, συντάσσεται σχετική έκθεση ελέγχου η οποία επιδίδεται στον παραβάτη, ο οποίος ταυτόχρονα καλείται σε απολογία. Για την απολογία αυτή τάσσεται προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της πρόσκλησης. Υστερα από την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, ο Επιθεωρητής Περιβάλλοντος συντάσσει αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης ή μη της παράβασης. Αντίγραφο της πράξης βεβαίωσης της παράβασης αποστέλλεται στην αρχή που χορήγησε στον παραβάτη την άδεια κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών. Αντίγραφο της ίδιας πράξης διαβιβάζεται επίσης και στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών για τυχόν αξιόποινες πράξεις. 5. Σε περίπτωση που με την έκθεση της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή άλλη παράβαση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 30 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως εκάστοτε ισχύει, η Ε.Υ.Ε.Π. εισηγείται την επιβολή προστίμου, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, ως εξής: α. στον οικείο Νομόρχο, εφόσον το πρόστιμο ανέρχεται έως είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές β. στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, εφόσον το πρόστιμο κυμαίνεται από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές γ. στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον το πρόστιμο υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.
Άρθρο 54 Διευκρινίσεις αναφορικά με τους αυτοελέγχους των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 9 του ν. 4819/2021 Στο τέλος της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4819/2021 (Α'129) αντικαθίσταται το σημείο στίξης (,) από τελεία, στο τελευταίο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «της υποπερ. δα)» και η περ. δ) διαμορφώνεται ως ακολούθως: «δ) εφαρμόζει επαρκή μηχανισμό αυτοελέγχου που υποστηρίζεται, όπου είναι σκόπιμο, από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την ετήσια αξιολόγηση: δα) της οικονομικής του διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 3, δβ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190). Οι ανεξάρτητοι έλεγχοι που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους της υποπερ. δα' διενεργούνται από εγγεγραμμένο ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή εγγεγραμμένη ελεγκτική εταιρεία στο δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4419/2017 (Α' 7).»	Η παρ. 2 άρθρου 9 του ν. 4819/2021 έχει ως εξής: 2. Κάθε ΣΕΔ: α) Διαθέτει σαφώς καθορισμένη κάλυψη σε γεωγραφικό επίπεδο και σε επίπεδο προϊόντων και υλικών και δεν περιορίζεται σε περιοχές, σε προϊόντα και σε υλικά όπου η συλλογή και η διαχείριση των αποβλήτων είναι οι περισσότερες επικερδείς. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές, β) προσφέρει κατάλληλη διαθεσιμότητα συστημάτων συλλογής αποβλήτων στις περιοχές, στα προϊόντα και τα υλικά που αναφέρονται στην περ. α', γ) διαθέτει τα αναγκαία οικονομικά μέσα ή τα οικονομικά και οργανωτικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, δ) εφαρμόζει επαρκή μηχανισμό αυτοελέγχου που υποστηρίζεται, όπου είναι σκόπιμο, από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την ετήσια αξιολόγηση: δα) της οικονομικής του διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 3, δβ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190). Οι ανεξάρτητοι έλεγχοι που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους διενεργούνται από εγγεγραμμένο ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή εγγεγραμμένη ελεγκτική εταιρεία στο δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 7),

	ε) θέτει στη διάθεση του κοινού πληροφορίες στην ιστοσελίδα του σε ετήσια βάση σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης των αποβλήτων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 1 και, σε περίπτωση συλλογικής εκπλήρωσης υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, πληροφορίες επίσης σχετικά με: εα) το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τα μέλη του, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 12, εβ) τις χρηματικές εισφορές που καταβάλλουν οι υπόχρεοι της παρ. 1 του άρθρου 11, εγ) τη διαδικασία επιλογής για τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων, εδ) τα σημεία επιστροφής ή και χωριστής συλλογής των αποβλήτων, εε) τις μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης που εφαρμόζει, πληροφορίες για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις διαχείρισης αποβλήτων, όπως η επωνυμία, η γεωγραφική θέση, ο Αριθμός Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (HMA), το είδος των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης που υλοποιεί, εστ) τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού με τους οποίους συνεργάζεται, όπου αυτό έχει εφαρμογή, και εζ) τα στοιχεία της παρ. 11 του άρθρου 12, στ) διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που έχει στην κατοχή του όσον αφορά σε αποκλειστικές πληροφορίες ή πληροφορίες που αποδίδονται απευθείας σε μεμονωμένους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 11.
Άρθρο 55 Αποσαφήνιση των υποχρεώσεων των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα – Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 του ν. 4819/2021 Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται ως προς τη διαγραφή της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/11936/836/8.2.2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 436) και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως ακολούθως: «8. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παρ. 6 και 7 υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230). Στη γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης. β) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων (κωδικός R ή D). γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.»	Η παρ. 8 άρθρου 52 του ν. 4819/2021 έχει ως εξής: 8. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παρ. 6 και 7 της 4ης ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230) και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΙΠΑ/11936/836/8.2.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 436), όπως εκάστοτε ισχύει. Στη γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης. β) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων (κωδικός R ή D). γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.
Άρθρο 56 Αποσαφήνιση δυνατότητας χρηματοδότησης εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 95 του ν. 4819/2021 Στην παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021 (Α' 129), τροποποιείται η περ. κβ' με την προσθήκη στους αποδέκτες χρηματοδότησης από τον Ε.Ο.ΑΝ. των εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης και η περ. κβ' διαμορφώνεται ως ακολούθως: «κβ) Επιδοτεί, επιχορηγεί και χρηματοδοτεί Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, για την εφαρμογή των δράσεων και των προγραμμάτων από το περιβαλλοντικό τέλος των άρθρων 79 και 80, καθώς και από την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020, μέρος της οποίας διατίθεται ως χρηματοδότηση και στις εταιρείες παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης για τους σκοπούς της ανωτέρω περ. ε'.»	Η περ. κβ της παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021 έχει ως εξής: κβ) Επιδοτεί, επιχορηγεί και χρηματοδοτεί Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, για την εφαρμογή των δράσεων και των προγραμμάτων από το περιβαλλοντικό τέλος των άρθρων 79 και 80, καθώς και την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

Άρθρο 57 Διευκρινίσεις για την εύρυθμη λειτουργία του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης – τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 101 του ν. 4819/2021 Η παρ. 4 του άρθρου 101 του ν. 4819/2021 (Α' 129), τροποποιείται ως προς την προσθήκη προϋπόθεσης για την κάλυψη της θέσης Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.ΑΝ. κατά τη μεταβατική περίοδο πριν τον ορισμό του και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως ακολούθως: «4. Μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102 και τον ορισμό Γενικού Διευθυντή σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, η θέση καλύπτεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από πρόσωπο στο οποίο συντρέχουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παρ. 3.»	
Η παρ. 4 άρθρου 101 του ν. 4819/2021 έχει ως εξής: 4. Μέχρι τον ορισμό Γενικού Διευθυντή σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, η θέση καλύπτεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από πρόσωπο στο οποίο συντρέχουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παρ. 3.	
Άρθρο 60 Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων – Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 1. Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136), τροποποιείται ως προς τα ποσοστά από τα παράβολα της παρ. 6 που αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο και στο ΚΑΠΕ, από 70% σε 50% και από 30% σε 50%, αντίστοιχα, καταργείται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 έχει ως εξής: «7. Τα ποσά της παραγράφου 6 αποδίδονται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) υπέρ του Πράσινου Ταμείου (ΚΑΕ 3745) και σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) υπέρ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.» 2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα παράβολα της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136) που εισπράττονται από την 1^η.1.2022 και εφεξής.	
Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 έχει ως εξής: “ 7. Τα ποσά της παραγράφου 6 αποδίδονται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) υπέρ του Πράσινου Ταμείου (ΚΑΕ 3745) και σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) υπέρ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών. Το ποσό που αποδίδεται ετησίως στο ΚΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.»	
30.	Κατάργηση διατάξεων
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 5σ Στόχος ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (άρθρο 3 και άρθρο 24 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 1, 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 4342/2015 καταργούνται	1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται ενδεικτικός εθνικός στόχος ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας για το 2020. 2. Για τον καθορισμό του στόχου της παραγράφου 1 συνεκτιμώνται τα ακόλουθα: α) Ότι η κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2020 δεν θα υπερβαίνει τους χίλιους τετρακόσιους ογδόντα τρεις εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (1.483 εκατομμύρια ΤΙΠ) πρωτογενούς ενέργειας ή τα χίλια ογδόντα έξι εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (1.086 εκατομμύρια ΤΙΠ) τελικής ενέργειας. β) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. γ) Τα μέτρα που ελήφθησαν για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3855/2010 (Α' 95) με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2006 (ΕΕ L 114 της 27.4.2006). δ) Τα μέτρα προώθησης της ενεργειακής απόδοσης σε άλλα κράτη - μέλη και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

	3. Κατά τον καθορισμό του στόχου, μπορεί να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες που επηρεάζουν την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας, όπως: α) οι οικονομικές αποτελεσματικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, β) η εξέλιξη και πρόβλεψη του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), γ) αλλαγές στις εισαγωγές και εξαγωγές ενέργειας, δ) η ανάπτυξη όλων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια, η δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, και ε) η έγκαιρη δράση. 5. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης προόδου για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου. Η έκθεση εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και υποβάλλεται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους. 6. Το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων της παραγράφου 5 περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που περιγράφονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XIII.»
	“Άρθρο 5 ν. 4342/2015 Εθνικά Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ) (Άρθρο 24 παρ. 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) 1. Για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου του άρθρου 4 η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ) κατόπιν συνεργασίας με συναρμόδια υπουργεία και φορείς. 2. Τα ΕΣΔΕΑ εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα ΕΣΔΕΑ υποβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. 3. Τα ΕΣΔΕΑ: α) καλύπτουν σημαντικά μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και την αναμενόμενη και επιτευχθείσα εξοικονόμηση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων στον τομέα του

	εφοδιασμού, της μεταφοράς και της διανομής ενέργειας, καθώς και της τελικής χρήσης ενέργειας, β) συμπληρώνονται από επικαιροποιημένες εκτιμήσεις της αναμενόμενης συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας το 2020, καθώς και εκτίμηση των επιπέδων κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας στους τομείς που αναφέρονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XIII, γ) περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες που περιγράφονται στο Παράρτημα XIII.”
Άρθρο 6 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (άρθρο 5 και άρθρο 20 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) οι παρ. 4, 8 και 11 καταργούνται	4. Τα κτίρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 με τη χαμηλότερη ενεργειακή απόδοση έχουν προτεραιότητα για την υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όπου αυτά είναι οικονομικά αποδοτικά και τεχνικά εφικτά. 8. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 παρέχεται εναλλακτικά η δυνατότητα ετήσιων συμβολών στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 με ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών. 11. Τα κτίρια του καταλόγου της παραγράφου 9 έχουν προτεραιότητα κατά τη θέσπιση χρηματοοικονομικών κινήτρων και προγραμμάτων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης δημοσίων κτιρίων.
Άρθρο 7 Ενεργειακή απόδοση στις αγορές από δημόσιους φορείς - Τροποποίηση άρθρου 8 του ν. 4342/2015 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Καταργείται η παρ. 2 του άρθρου 8	2. Η υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου για αγορές προϊόντων, υπηρεσιών και κτιρίων υψηλής ενεργειακής απόδοσης μπορεί να επεκτείνεται, εκτός από τους φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και στους υπόλοιπους δημόσιους φορείς του όγδου εδαφίου του άρθρου 3, αφού λάβουν δεόντως υπόψη τις εκατέρωθεν αρμοδιότητες και τη διοικητική διάρθρωση και ακολουθώντας τον υποδειγματικό ρόλο των φορέων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής.
Άρθρο 10 - Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας - Μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης Τροποποίηση του άρθρου 11 ν. 4342/2015 (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 11 καταργούνται	6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να καθορίζονται περαιτέρω κανόνες για την κατανομή του κόστους της κατανάλωσης θερμότητας ή ζεστού νερού στις περιπτώσεις πολυκατοικιών ή κτιρίων πολλαπλών χρήσεων στις οποίες παρέχεται τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή με κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, για να διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης. Όπου συντρέχει περίπτωση, οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο κατανομής του κόστους για τη θέρμανση ή/και το ζεστό νερό ως εξής: α) ζεστό νερό για οικιακές ανάγκες, β) θερμότητα που εκλύεται από την εγκατάσταση του κτιρίου με σκοπό τη θέρμανση των κοινόχρηστων χώρων (στην περίπτωση που τα κλιμακοστάσια και οι διάδρομοι είναι εξοπλισμένοι με θερμαντικά σώματα), γ) θέρμανση διαμερισμάτων. 7. Οι δαπάνες για την εγκατάσταση των μετρητών του παρόντος άρθρου μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες για τους τελικούς καταναλωτές στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή άλλων μέτρων

	πολιτικής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσει η σχετική νομοθεσία της Ένωσης.
Άρθρο 10 Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 12 καταργούνται	5. Παρά την παράγραφο 4, η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης και ψύξης σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 11, γίνεται χωρίς αμοιβή. Τα κόστη που προκύπτουν από την ανάθεση αυτού του καθήκοντος σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή σε τοπικό προμηθευτή ενέργειας, τα οποία καλύπτουν τη μέτρηση, την κατανομή και το λογιστικό υπολογισμό της πραγματικής ατομικής κατανάλωσης σε κτίρια αυτού του είδους, μπορούν να μετακυλίσουν στους τελικούς καταναλωτές, υπό τον όρο ότι τα κόστη αυτά είναι λογικά. 6. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν ανά έξι (6) μήνες να αναρτούν στο διαδίκτυο τα αποτελέσματα των δράσεων τους για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
Άρθρο 14 Κυρώσεις – Τροποποίηση άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (Α' 143) καταργείται	2. Στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 9, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας, επιβάλλεται πρόστιμο, από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.
Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Η παρ. 3 του άρθρου 17 καταργείται	3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιοποιεί επαρκώς τα καθεστώτα πιστοποίησης της παραγράφου 1, έτσι ώστε οι τελικοί καταναλωτές να γνωρίζουν την ύπαρξή τους.
Άρθρο 18 Πληροφόρηση και κατάρτιση - Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Η παρ. 3 του άρθρου 18 καταργείται	3. Στα Εθνικά Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 5 είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνονται δράσεις δημοσιότητας.
Άρθρο 19 Τροποποίηση ενεργειακών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου του 19 ν. 4342/2015 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4342/2015 (Α' 143) καταργείται	γ) Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας πραγματοποιεί ποιοτική επανεξέταση στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά την υφιστάμενη και τη μελλοντική εξέλιξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών.
Άρθρο 21 Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Ένδειας - Τροποποίηση άρθρου 25 του ν. 4342/2015 Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 25 καταργούνται	2. Για την υλοποίηση του σχεδίου ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζει με απόφασή του πενταμελή Επιτροπή που αποτελείται από εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, καθώς και δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων του ενεργειακού τομέα. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, καθορίζονται θέματα λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε σχετικό θέμα για την εκτέλεση του έργου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2690/1999. Με την απόφαση αυτή για τη γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ορίζεται ένας υπάλληλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής γίνονται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας χωρίς αμοιβή. 3. Στην Επιτροπή μπορεί να καλούνται, εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο, και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή άλλων φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα ή πανεπιστημιακών και επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών ή συνδέσμων, ενώσεων και επιμελητηρίων.
Άρθρο 30 Καταργούμενες διατάξεις Καταργούνται Το Μέρος Ι του Παραρτήματος ΙΧ του ν. 4342/2015 και το Παράρτημα ΧΙΙΙ του ν. 4342/2015	
Άρθρο 49	Ν. 4533/2018: Άρθρο 1

Καταργούμενες διατάξεις Οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 3Α, 4, 5, 6 και της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4533/2018 καταργούνται.	Απόσχιση και εισφορά δύο λιγνιτικών κλάδων της ΔΕΗ Α.Ε. σε δύο νέες εταιρίες 1. Προς εκπλήρωση των από 19 Ιανουαρίου 2018 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων, σχετικά με την πρόσβαση στο λιγνίτη στο πλαίσιο της υπόθεσης COMP/38.700, μέσω της αποεπένδυσης σχετικών περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε., συνιστώνται, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος νόμου, δύο (2) νέες από απόψεως στοιχείων ενεργητικού, παθητικού και ανθρώπινου δυναμικού, ανώνυμες εταιρείες με μοναδικό μέτοχο τη ΔΕΗ Α.Ε. και με κύριο σκοπό την εξόρυξη λιγνίτη και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση λιγνίτη. 2. Η αποεπένδυση πραγματοποιείται με απόσχιση και εισφορά από τη ΔΕΗ Α.Ε. του παρακάτω περιγραφόμενου λιγνιτικού ηλεκτροπαραγωγικού δυναμικού της ΔΕΗ Α.Ε. μετά των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης της ΔΕΗ Α.Ε. επί ορισμένων με τον παρόντα νόμο κοιτασμάτων λιγνίτη, καθώς και λουπών συναφών στοιχείων ενεργητικού, παθητικού και ανθρώπινου δυναμικού ως ξεχωριστών κλάδων σε καθεμία από τις δύο νέες εταιρείες, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ολοκληρώνεται με τη μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών εκδόσεως των νέων εταιρειών σε προτιμητέους επενδυτές που θα αναδειχθούν στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 3. Ειδικότερα, στην πρώτη εταιρεία η ΔΕΗ Α.Ε. εισφέρει ως κλάδο τα περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα και υποχρεώσεις που αφορούν στη λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγική δραστηριότητά της στην περιοχή της Μελίτης Φλώρινας και στην ευρύτερη αυτής περιοχή, όπου έχουν χωροθετηθεί δημόσια λιγνιτικά κοιτάσματα και στη δεύτερη εταιρεία εισφέρει ως κλάδο τα περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα και υποχρεώσεις που αφορούν στη λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγική δραστηριότητά της στην περιοχή της Μεγαλόπολης Αρκαδίας, όπως ειδικότερα ορίζονται στον παρόντα νόμο. 3. Στα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται από τη ΔΕΗ Α.Ε. στην πρώτη νέα εταιρεία περιλαμβάνονται ιδίως: α) η μονάδα ηλεκτροπαραγωγής υπ' αριθμ. 1 του ΑΗΣ Μελίτης (Μελίτη 1), ονομαστικής ισχύος 330 MW, β) η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της υπ' αριθμ. 2 μονάδας του ΑΗΣ Μελίτης (Μελίτη 2), ονομαστικής ισχύος 450 MW, γ) τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης που έχουν παραχωρηθεί στη ΔΕΗ Α.Ε. επί των κοιτασμάτων λιγνίτη στη Μελίτη Φλώρινας και στην ευρύτερη αυτής περιοχή, δυνάμει της από 4 Ιουλίου 1994 απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας με αριθμό Δ9-Α/Φ54/13421 (Β' 633), δηλαδή επί των λιγνιτικών κοιτασμάτων Κλειδιού, Λόφων Μελίτης και Βεύης, καθώς και το δικαίωμα χρήσης των εκτάσεων κυριότητας της ΔΕΗ Α.Ε. στην περιοχή του Κλειδιού που απαιτούνται για την άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης, δ) το γήπεδο του ΑΗΣ Μελίτης και το γήπεδο απόθεσης στερεών παραπροϊόντων του ΑΗΣ Μελίτης, ε) το σύνολο των κτιριακών, μηχανολογικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων του ΑΗΣ Μελίτης, στ) το σύνολο των βοηθητικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και οχημάτων του ΑΗΣ Μελίτης, ζ) το σύνολο των αποθεμάτων που αφορούν τον ΑΗΣ Μελίτης,
---	---

	η) το σύνολο των διοικητικών αδειών και εγκρίσεων που αφορούν και σχετίζονται με τη δραστηριότητα εξόρυξης λιγνίτη και λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής του ΑΗΣ Μελίτης. 4. Στα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται από τη ΔΕΗ Α.Ε. στη δεύτερη νέα εταιρεία περιλαμβάνονται ιδίως: α) ο ΑΗΣ Α΄ Μεγαλόπολης με τη λειτουργούσα μονάδα ηλεκτροπαραγωγής υπ' αριθμ. 3 αυτού (Μεγαλόπολη 3), ονομαστικής ισχύος 300 MW, β) η μονάδα ηλεκτροπαραγωγής υπ' αριθμ. 4 του ΑΗΣ Β΄ Μεγαλόπολης (Μεγαλόπολη 4), ονομαστικής ισχύος 300 MW, γ) το γήπεδο του ΑΗΣ Α΄ Μεγαλόπολης, δ) το σύνολο των κτιριακών, μηχανολογικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων του ΑΗΣ Α΄ Μεγαλόπολης, ε) το σύνολο των βοηθητικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και οχημάτων του ΑΗΣ Α΄ Μεγαλόπολης, στ) το σύνολο των αποθεμάτων που αφορούν τον ΑΗΣ Α΄ Μεγαλόπολης, ζ) το τμήμα ή τα τμήματα των κτιριακών, μηχανολογικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων του ΑΗΣ Β΄ Μεγαλόπολης που εξυπηρετούν από κοινού τις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής Μεγαλόπολη 4 και Μεγαλόπολη 5 και αφορούν στη μονάδα Μεγαλόπολη 4, τα οποία δύναται να διαχωριστούν και κρίνονται απαραίτητα για την αυτόνομη λειτουργία της νέας εταιρείας κατά την ημερομηνία της λογιστικής κατάστασης απόσχισης. Για το τμήμα ή τα τμήματα των ως άνω κοινών κτιριακών, μηχανολογικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων που δεν δύναται να διαχωριστούν, θα συναφθούν αντίστοιχες συμβάσεις μίσθωσης και παροχής υπηρεσιών μεταξύ της ΔΕΗ Α.Ε. και της νέας εταιρείας στο πλαίσιο των προβλεπόμενων της παραγράφου 8 του άρθρου 3. Σκοπό των συμβάσεων αυτών αποτελεί η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της μονάδας Μεγαλόπολη 4, η οποία εισφέρεται στη νέα εταιρεία και της μονάδας Μεγαλόπολη 5, η οποία παραμένει στην κυριότητα της ΔΕΗ Α.Ε., η) το τμήμα ή τα τμήματα του γηπέδου του ΑΗΣ Β΄ Μεγαλόπολης που αντιστοιχούν στη μονάδα Μεγαλόπολη 4, καθώς και αυτά που αφορούν στο τμήμα ή τα τμήματα των κτιριακών, μηχανολογικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων που θα μεταφερθούν στη νέα εταιρεία, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στην περίπτωση ζ', θ) το σύνολο των διοικητικών αδειών και εγκρίσεων που σχετίζονται με τη δραστηριότητα λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής των μονάδων Μεγαλόπολη 3 και Μεγαλόπολη 4, ι) το σύνολο των αποθεμάτων που αφορούν τη μονάδα 4 του ΑΗΣ Β΄ Μεγαλόπολης, ια) τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ Α.Ε. επί των κοιτασμάτων λιγνίτη στη Μεγαλόπολη Αρκαδίας, δυνάμει του άρθρου 22 του ν.δ. 4029/1959 (Α΄ 250) και της κατ' εξουσιοδότησης αυτού από 1 Απριλίου 1960 απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας με αριθμό 27485/861 (Β΄ 175), καθώς και το δικαίωμα χρήσης των εδαφών κυριότητας της ΔΕΗ Α.Ε. ή του Δημοσίου, που απαιτούνται για την άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης, ιβ) το δικαίωμα χρήσης του χώρου απόθεσης στερεών παραπροϊόντων που βρίσκεται στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης,
--	--

	ιγ) το σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης συμπεριλαμβανομένων των υποκείμενων εκτάσεων γης, ιδ) το σύνολο του κύριου και βοηθητικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των έργων πολιτικού μηχανικού και ειδικών κατασκευών που υποστηρίζουν τη λειτουργία των μηχανημάτων έργου και οχημάτων και εξοπλισμού γραφείου και πληροφορικής του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης, ιε) το σύνολο των αποθεμάτων του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης, και ιστ) το σύνολο των διοικητικών αδειών και εγκρίσεων που σχετίζονται με την εξορυκτική δραστηριότητα του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης. 5. Το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων και σχέσεων εργασίας του προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε., που απαιτείται για την επιχειρησιακή συνέχεια και την εύρυθμη λειτουργία της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγικής δραστηριότητας, περιγράφεται στη συμβολαιογραφική πράξη απόσχισης και τη λογιστική κατάσταση απόσχισης και λογίζεται ως αυτοτελής επιχειρησιακός κλάδος της ΔΕΗ Α.Ε. Ειδικότερα, ο μεν πρώτος λογίζεται ως κλάδος λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγικής δραστηριότητας ΑΗΣ Μερίτης και ο δεύτερος ως κλάδος λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγικής δραστηριότητας ΑΗΣ Μεγαλόπολης. Η αναφορά στις παραγράφους 3 και 4 στα στοιχεία ενεργητικού ή/και παθητικού των κλάδων της ΔΕΗ Α.Ε. δεν είναι εξαντλητική, αποτυπώνοντας κατ' ελάχιστον τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ελληνική Δημοκρατία, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Στοιχεία ενεργητικού ή/ και παθητικού που εκ παραδρομής δεν έχουν περιγραφεί στην αντίστοιχη συμβολαιογραφική πράξη απόσχισης, αλλά είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία και επιχειρησιακή συνέχεια των ως άνω δύο κλάδων και περιλαμβάνονται από οργανωτικής και λειτουργικής άποψης στον αντίστοιχο κλάδο, λογίζονται ως εισφερθέντα στην αντίστοιχη νέα εταιρεία κατά τη στιγμή της ολοκλήρωσης της αντίστοιχης απόσχισης κλάδου και εισφοράς αυτού, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 2. Άρθρο 2 Διαδικασία, ολοκλήρωση και συνέπειες της απόσχισης και εισφοράς των κλάδων 1. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ Α.Ε., τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις δραστηριότητες του κάθε κλάδου, όπως αυτά καταγράφονται στην αντίστοιχη λογιστική κατάσταση απόσχισης, η ημερομηνία της οποίας προσδιορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ Α.Ε. σε μεταγενέστερο αυτής χρόνο, εισφέρονται στην αντίστοιχη νέα εταιρεία κατά τη σύσταση αυτής. Μέχρι την 31η Μαΐου 2018 συγκαλείται το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ Α.Ε. για να εγκρίνει τους όρους των πράξεων απόσχισης και τις λογιστικές καταστάσεις απόσχισης, καθώς και λαμβάνουν χώρα οι απαραίτητες δημοσιεύσεις των πράξεων αυτών, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία. 2. Η απόσχιση πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως και 79 του κ.ν. 2190/1920 (Α' 144) και των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993 (Α' 137), κατά παρέκκλιση της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2166/1993 και επιπρόσθετα με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις: α) Η απόσχιση και εισφορά του κάθε κλάδου και η μεταφορά των σχετικών δραστηριοτήτων στην αντίστοιχη νέα εταιρεία πραγματοποιείται με ταυτόχρονη σύσταση της τελευταίας και
--	--

	ολοκληρώνεται με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σχετικής εγκριτικής απόφασης. «2. β) Η μεταφορά των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εννόμων σχέσεων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία και τις μεταβιβαζόμενες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για δημόσια έργα συγκοινωνιακού δικτύου δημόσιας ωφέλειας που πρόκειται να πραγματοποιηθούν επί των εκτάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του παρόντος, καθώς και της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, καθώς και έναντι κάθε τρίτου, συντελείται αυτοδικαίως και εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή της νέας εταιρείας σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΔΕΗ Α.Ε. ως προς τον αντίστοιχο κλάδο με μόνη την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αντίστοιχης πράξης απόσχισης και του καταστατικού κάθε νέας εταιρείας.». Ειδικότερα, για τα ακίνητα που μεταβιβάζονται προς τις νέες εταιρείες, ισχύουν τα εξής: για τη δημιουργία των μεταβιβαζόμενων ακινήτων επιτρέπονται οι κατατιμήσεις με ελάχιστο εμβαδόν 4.000 τ.μ. καθώς και η σύσταση καθέτων συνιδιοκτησιών κατά παρέκκλιση των ν. 651/1977 (Α' 207) και 2308/1995 (Α' 114). Οι ιδιοκτησίες που δημιουργούνται κατά τα ανωτέρω θεωρούνται άρτιες και οικοδομήσιμες, τα υπάρχοντα δε κατά τη δημοσίευση του παρόντος κτίρια, κατασκευές και εγκαταστάσεις, ως νομίμως υφιστάμενα. Για την έκδοση οικοδομικών αδειών, το υφιστάμενο εντός των αρχικών εκτάσεων εσωτερικό οδικό δίκτυο επέχει θέση κοινοχρήστων οδών, επί των οποίων τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα νοείται ότι έχουν πρόσωπο κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μετά από γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ, δύναται να χορηγούνται παρεκκλίσεις από τους ισχύοντες όρους δόμησης, το ν. 4067/2012 (Α' 79) και τον Κτιριοδομικό Κανονισμό (Δ' 59/1989), για τη συνέχιση της λειτουργίας και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων στα ακίνητα που μεταβιβάζονται στις νέες εταιρείες και στα εναπομείναντα ακίνητα ιδιοκτησίας ΔΕΗ Α.Ε. γ) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΗ Α.Ε., είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», δύναται να μεταφέρονται στις νέες εταιρείες κατά περίπτωση, όπως αυτές αντιστοιχούν ανά νέα εταιρεία και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης νόμου. δ) Δεν απαιτούνται οποιοσδήποτε προσαρτήσεις, κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, άδειες, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης νόμου. Για τις ανάγκες σύνταξης των συμβάσεων απόσχισης που προβλέπονται στον παρόντα νόμο χορηγείται στη ΔΕΗ Α.Ε., κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα περιλαμβάνονται στις δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.), καθώς και του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη. ε) Μεταγραφές, καθώς και λουπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, καταχωρίσεις της αντίστοιχης πράξης απόσχισης και των τυχόν συμπληρωματικών πράξεων αυτής, στα υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα,
--	---

	πραγματοποιούνται δε κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης νόμου και δύναται να διενεργηθούν εντός πέντε (5) ετών από την ως άνω καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σχετικής εγκριτικής απόφασης, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης νόμου, συμπεριλαμβανομένων των εκδιδόμενων, κατά την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α` 275), αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων, που συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία της αντίστοιχης σύμβασης απόσχισης. Η μη μεταγραφή ή καταχώρηση των παραπάνω συμβάσεων απόσχισης μέχρι και τη συμπλήρωση της πενταετίας δεν εμποδίζει την έκδοση, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος και μόνον, αδειών, για την έκδοση των οποίων απαιτείται Πιστοποιητικό Ιδιοκτησίας ή Κτηματολογική Εγγραφή (π.χ. Άδεια Εγκατάστασης, Άδεια Δόμησης ή Άδεια Λειτουργίας). στ) Η ΔΕΗ Α.Ε. και οι δύο νέες εταιρείες που θα συσταθούν απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της πράξης απόσχισης και εισφοράς κάθε κλάδου συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτής. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων απόσχισης και εισφοράς δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου. ζ) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων (στις οποίες περιλαμβάνονται και δηλώσεις επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου μη μετεγγραμμένου τίτλου), αυτοκινήτων και λοιπών κινητών και βιομηχανικού εξοπλισμού. η) Οι εκκρεμείς δίκες της ΔΕΗ Α.Ε., οι οποίες αφορούν σε δραστηριότητες των εισφερόμενων κλάδων που περιέρχονται στις δυο νέες εταιρείες, συνεχίζονται αυτοδικαίως από την κάθε νέα εταιρεία ανά κλάδο, χωρίς να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους κάθε νέας εταιρείας. θ) Η απόσχιση και εισφορά από τη ΔΕΗ Α.Ε. στις δύο νέες εταιρείες, καθώς και η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών εκδόσεως των νέων εταιρειών στους προτιμητέους επενδυτές θα διασφαλίσουν ότι οι τελευταίοι θα είναι σε θέση να λειτουργούν σύμφωνα με τις περιγραφόμενες στο εθνικό και ενωσιακό δίκαιο ρυθμιστικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Κάθε μορφής και φύσεως διοικητικές άδειες και εγκρίσεις, παραχωρήσεις και επιχορηγήσεις, με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ', που έχουν δοθεί στη ΔΕΗ Α.Ε. και αφορούν στους εισφερόμενους κλάδους, όπως περιγράφονται στις αντίστοιχες πράξεις απόσχισης, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην αντίστοιχη νέα εταιρεία κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης νόμου. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, οι αρμόδιες διοικητικές και ανεξάρτητες αρχές επανεκδίδουν, τροποποιούν ή παρατείνουν, όπου αυτό απαιτείται, κατά προτεραιότητα και σε κάθε περίπτωση έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, όλες τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις, παραχωρήσεις και επιχορηγήσεις, με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ', οι οποίες αφορούν στα ως άνω εισφερόμενα στις δύο νέες εταιρείες περιουσιακά στοιχεία, επ' ονόματι των δύο νέων εταιρειών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτήσεως από τις εταιρείες αυτές και με απαραίτητη τεκμηρίωση τα εταιρικά έγγραφα που αφορούν στη νόμιμη σύσταση, λειτουργία και εκπροσώπηση αυτών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σχετικής εγκριτικής απόφασης. Ειδικότερα, οι μονάδες των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 1 διαχωρίζονται από την υπ`
--	--

	αριθμ. Δ5/φ1/ οικ.1085/24.1.2002 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Όροι και περιορισμοί ενιαίας άδειας παραγωγής που χορηγείται στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.» (Β' 92) και αποτελούν αντικείμενο νέων αδειών παραγωγής, οι οποίες εκδίδονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΔΕΗ Α.Ε. και χωρίς την τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ως άνω απόφαση και στην υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Κανονισμός Αδειών Παραγωγής» (Β' 1498). Στο σχετικό αίτημα της ΔΕΗ Α.Ε. προσδιορίζεται με σαφήνεια το αντικείμενο κάθε άδειας, οι μονάδες και εγκαταστάσεις στις οποίες οι άδειες αυτές αφορούν, τυχόν ειδικοί όροι για την αλληλεπίδραση μεταξύ των μονάδων, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο για την έκδοση των αδειών αυτών. ι) Αποθεματικά από αναπροσαρμογή παγίων περιουσιακών στοιχείων που έχουν σχηματιστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2941/2001 (Α' 201) ή τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) ή κατ' εφαρμογή άλλων νόμων και που σχετίζονται με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους κλάδους προς απόσχιση, μεταφέρονται μαζί με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία στις νέες εταιρείες ως στοιχεία του κλάδου εφόσον έχουν περιληφθεί στη λογιστική κατάσταση απόσχισης. ια) Από την ολοκλήρωση της απόσχισης των κλάδων και εισφοράς στις δύο νέες εταιρείες, αυτές υποκαθίστανται αυτοδικαίως σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ Α.Ε. που αφορούν στους εργαζομένους στους εισφερόμενους κλάδους με συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας, με εξαίρεση την περίπτωση των εργαζομένων, οι συμβάσεις των οποίων περιελήφθησαν μεν στη σχετική πράξη απόσχισης και στην αντίστοιχη λογιστική κατάσταση απόσχισης του κάθε κλάδου και οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν ή κατήγγειλαν τη σχέση εργασίας τους με τη ΔΕΗ Α.Ε. κατά το διάστημα μεταξύ της έγκρισης του Σχεδίου Όρων Απόσχισης και της ολοκλήρωσης της απόσχισης κάθε κλάδου. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ Α.Ε. απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων τροφοδοσίας πόλεων και οικισμών με θερμική ενέργεια για λειτουργία των τηλεθερμάνσεων, έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τα οποία υποκαθίσταται η κάθε νέα εταιρεία ως καθολική διάδοχος. ιβ) Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός που διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ Α.Ε. και αφορά στον κάθε εισφερόμενο κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνεπεία της απόσχισης και εισφοράς αντίστοιχα σε κάθε νέα εταιρεία προς όφελος ή βάρος αυτής. Στα στοιχεία του κάθε κλάδου προς απόσχιση μεταφέρονται και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί από διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης του καθαρού ενεργητικού (ενεργητικό μείον παθητικό) των κλάδων, εφόσον έχουν περιληφθεί στη λογιστική κατάσταση απόσχισης που θα συνταχθεί με την ημερομηνία ολοκλήρωσης της απόσχισης. ιγ) Οι πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης απόσχισης και μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης και αφορούν τους εισφερόμενους κλάδους, δεν θεωρούνται ως διενεργηθείσες για λογαριασμό των νέων εταιρειών, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει υποχρέωση μεταφοράς των ποσών αυτών με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία των νέων εταιρειών. Το λογιστικό και φορολογικό αποτέλεσμα που θα προκύψει κατά την εν λόγω μεταβατική περίοδο θα περιληφθεί στο λογιστικό και φορολογικό αποτέλεσμα της ΔΕΗ Α.Ε. Οι νέες εταιρείες θα μεταφέρουν στα βιβλία τους με συγκεντρωτικές εγγραφές μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών ισολογισμού των
--	--

	εισφερόμενων κλάδων, όπως προκύπτουν κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της απόσχισης. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών ισολογισμού κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της απόσχισης θα απεικονίζονται στη λογιστική κατάσταση απόσχισης που θα συνταχθεί από τη ΔΕΗ Α.Ε. Μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης, η ΔΕΗ Α.Ε. δεν υποχρεούται για σκοπούς φορολογικούς σε διακριτή λογιστική παρακολούθηση των δύο κλάδων. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των κλάδων προς απόσχιση που απεικονίζονται στις δηλώσεις Φ.Π.Α. της ως άνω μεταβατικής περιόδου, παραμένουν στη ΔΕΗ Α.Ε., χωρίς να πραγματοποιείται μεταφορά σχετικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις νέες εταιρείες κατά την ολοκλήρωση της απόσχισης. Σύμφωνα με τα άρθρα 59, 61, 62 και 64 του ν. 4172/2013 (Α' 167), η ΔΕΗ Α.Ε. έχει υποχρέωση υποβολής του αρχείου βεβαιώσεων αποδοχών και αμοιβών μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης και οι νέες εταιρείες από την ολοκλήρωση της απόσχισης και εφεξής. 3. Το μετοχικό κεφάλαιο κάθε νέας εταιρείας προσδιορίζεται βάσει της διαπίστωσης της λογιστικής αξίας του καθαρού ενεργητικού του κάθε εισφερόμενου κλάδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2166/1993. Ειδικότερα, η πράξη απόσχισης του κάθε κλάδου μπορεί να ορίζει ότι, μέρος της λογιστικής αξίας του καθαρού ενεργητικού του κάθε εισφερόμενου κλάδου δύναται να απεικονισθεί και σε λογαριασμούς καθαρής θέσης (πλην του μετοχικού κεφαλαίου) της κάθε νέας εταιρείας, εφόσον υπάρχουν διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης που δικαιολογούν το σχετικό χειρισμό. Ως αντάλλαγμα για τον κάθε εισφερόμενο κλάδο εκδίδονται από την κάθε νέα εταιρεία μετοχές ίσης αξίας, οι οποίες παραδίδονται στη ΔΕΗ Α.Ε. για τους σκοπούς της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 3. 4. Η σύσταση των νέων εταιρειών απαλλάσσεται σε κάθε περίπτωση από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται από το άρθρο 17 του ν. 1676/1986 (Α' 204), κατ' εφαρμογή της υποπαραγράφου ΣΤ' 22 της παρ. στ' του άρθρου πρώτου του Κεφαλαίου Α' του ν. 4254/2014 (Α' 85). Για σκοπούς εφαρμογής της ανωτέρω απαλλαγής, ως κεφάλαιο σύστασης ορίζεται το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πλέον της θετικής διαφοράς, η οποία τυχόν θα προκύψει μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης απόσχισης και μέχρι την ολοκλήρωση αυτής, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2. Στο πλαίσιο των απαλλαγών που προβλέπει ο ν. 2166/1993, η πιο πάνω σύσταση απαλλάσσεται και από το ανταποδοτικό τέλος 0,1% υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3959/2011 (Α' 93) και εν γένει από οποιονδήποτε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά υπέρ τρίτων ή άλλη επιβάρυνση. Άρθρο 3 Πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας για την ολοκλήρωση της αποεπένδυσης 1. Η ΔΕΗ Α.Ε. θα μεταβιβάσει το σύνολο των μετοχών εκδόσεως των νέων εταιρειών, των οποίων θα καταστεί δικαιούχος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2, σε ενδιαφερόμενα για την απόκτησή τους νομικά πρόσωπα, τα οποία θα αναδειχθούν ως προτιμητέοι επενδυτές στο πλαίσιο ανοικτού, διεθνούς, πλειοδοτικού διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός διενεργείται με επιμέλεια και δαπάνη της ΔΕΗ Α.Ε., σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τις δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής με χρήση λιγνίτη. 2. Ο διαγωνισμός θα προκηρυχθεί μέσω ανοικτής, διεθνούς, δημόσιας πρόσκλησης από τη ΔΕΗ Α.Ε. έως την 31η Μαΐου 2018 και, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 7, θα ολοκληρωθεί με την υπογραφή της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών και των λοιπών συμβάσεων των παραγράφων 7 και 8 εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της
--	---

	απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του επόμενου εδαφίου. Η προκήρυξη του διαγωνισμού τελεί υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία καθίστανται δεσμευτικές οι αναφερόμενες στο άρθρο 1 δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η ολοκλήρωση του διαγωνισμού τελεί υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 3. Με τη δημόσια πρόσκληση της παραγράφου 2 καθορίζεται η διαδικασία, τα κριτήρια προεπιλογής και τελικής επιλογής των συμμετεχόντων (όπως, ενδεικτικά, το ύψος της οικονομικής προσφοράς, η εμπειρία στη διαχείριση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ορυκτών καυσίμων, η εμπειρία στην έρευνα και εκμετάλλευση στερεών ορυκτών καυσίμων, όπως ο λιγνίτης, η χρηματοοικονομική, τεχνική και νομική καταλληλότητα και επάρκεια των συμμετεχόντων, η ανεξαρτησία τους από τη ΔΕΗ Α.Ε. από άποψη εταιρικού δικαίου, ρυθμιστικού πλαισίου τομέα ενέργειας και δικαίου του ανταγωνισμού), οι προθεσμίες υποβολής των δεσμευτικών προσφορών, η κατάθεση εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, η διαδικασία υποβολής ερωτημάτων και επεξηγήσεων, οι όροι και οι εγγυήσεις εμπιστευτικότητας αναφορικά με την πρόσβαση των υποψηφίων στις σχετικές πληροφορίες και τα έγγραφα που αφορούν τους κλάδους και τις εταιρείες, το σχέδιο της σύμβασης αγοραπωλησίας των μετοχών της κάθε νέας εταιρίας και οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών στον ή στους προτιμητέους επενδυτές. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού αυτού τα ενδιαφερόμενα μέρη δύνανται να υποβάλουν προσφορές, είτε για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών και των δύο νέων εταιρειών είτε για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών μίας από αυτές. 4. Προς διασφάλιση της δίκαιης αποτίμησης της εμπορικής αξίας των εισφερομένων κλάδων, η ΔΕΗ Α.Ε. θα ορίσει, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έναν επαρκώς εξειδικευμένο και κατάλληλα πιστοποιημένο διεθνή ανεξάρτητο εκτιμητή (independent valuator), ο οποίος θα προσδιορίσει ένα δίκαιο εύρος της εμπορικής αξίας εκάστου των εισφερομένων κλάδων (fair value range). Η εκτίμηση αυτή θα παραμείνει εμπιστευτική μέχρι το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, οπότε και θα παραδοθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ Α.Ε. και στον εντολοδόχο παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της παραγράφου 6. Σε περίπτωση που οι οικονομικές προσφορές υπολείπονται της εκτίμησης αυτής, η ΔΕΗ Α.Ε. δύναται να ζητήσει την υποβολή βελτιωμένων τελικών οικονομικών προσφορών προς διασφάλιση των νόμιμων οικονομικών συμφερόντων αυτής και των μετόχων της. 5. Στα πλαίσια του χρονοδιαγράμματος του διαγωνισμού και εντός ευλόγου χρόνου από την υποβολή των τελικών οικονομικών προσφορών, ο οποίος θα καθορίζεται στη σχετική προκήρυξη του διαγωνισμού από τη ΔΕΗ Α.Ε. και σε κάθε περίπτωση πριν τη λήψη οριστικής απόφασης για την ανακήρυξη του ή των προτιμητέων επενδυτών, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ Α.Ε. δύναται να λάβει γνωμοδότηση από άλλον διεθνή ανεξάρτητο εκτιμητή, όπως ιδίως διεθνή επενδυτική τράπεζα, περί του δικαίου και ευλόγου του προσφερομένου τιμήματος (fairness opinion). Ο ανεξάρτητος εκτιμητής του προηγούμενου εδαφίου θα λάβει υπόψη την ανεξάρτητη εκτίμηση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, τις προσφορές που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό και άλλα στοιχεία που αυτός θεωρεί συναφή προς το σκοπό αυτόν, προκειμένου η ΔΕΗ Α.Ε. να προβεί στη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών για κάθε νέα εταιρία με τον αντίστοιχο προτιμητέο επενδυτή με παράλληλη διασφάλιση των νόμιμων οικονομικών συμφερόντων αυτής και των μετόχων της. 6. Εντός δύο (2) εβδομάδων από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του δεύτερου
--	--

	εδαφίου της παραγράφου 2, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΔΕΗ Α.Ε. θα ορίσουν, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έναν επαρκώς εξειδικευμένο σύμβουλο, όπως ιδίως διεθνή επενδυτική τράπεζα ή άλλον διεθνή οικονομικό σύμβουλο, που θα ενεργεί ως εντολοδόχος παρακολούθησης (monitoring trustee) εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας για την παρούσα αποεπένδυση, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντα που ορίζονται ακολούθως, καθώς και όποια ειδικότερα δύναται να καθορίζονται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της παραγράφου 2. Ο εντολοδόχος οφείλει να είναι ανεξάρτητος από το Ελληνικό Δημόσιο και τη ΔΕΗ Α.Ε. και να μην τελεί σε σύγκρουση συμφερόντων όσον αφορά στην εντολή του. Ο εντολοδόχος θα αμείβεται από τη ΔΕΗ Α.Ε. κατά τρόπο που δεν εμποδίζει την ανεξάρτητη και αποτελεσματική εκπλήρωση της εντολής του. Ο εντολοδόχος θα παρακολουθεί αφενός την τρέχουσα διαχείριση των εισφερομένων κλάδων προς διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας αυτών και αφετέρου τη διενέργεια και εξέλιξη του διαγωνισμού μέχρι την ολοκλήρωση της σκοπούμενης αποεπένδυσης. Στο πλαίσιο αυτό ο εντολοδόχος θα μπορεί ιδίως να προτείνει προς το Ελληνικό Δημόσιο και τη ΔΕΗ Α.Ε. όσα μέτρα θεωρεί απαραίτητα προς επίτευξη του σκοπού της εντολής του, να αξιολογεί τη συμμετοχή πιθανών επενδυτών, να παρακολουθεί τη διαδικασία απόσχισης των εισφερομένων κλάδων, να παρακολουθεί την πληρότητα και ορθότητα των πληροφοριών, στοιχείων και εγγράφων που τίθενται υπόψη των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό για την διενέργεια του νομικού, οικονομικού και τεχνικού ελέγχου των προς αποεπένδυση περιουσιακών στοιχείων, να αξιολογεί την πλήρωση των κριτηρίων από τους προτιμητέους επενδυτές και τη συμμόρφωση του τελικού αποτελέσματος του διαγωνισμού με τις σχετικές δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων του εντολοδόχου, η ΔΕΗ Α.Ε. οφείλει να παρέχει σε αυτόν πρόσβαση σε όλες πληροφορίες εύλογα μπορεί να απαιτήσει, σχετιζόμενες με τους εισφερόμενους κλάδους, όπως πρόσβαση σε έγγραφα και αρχεία, πρόσβαση στα διευθυντικά στελέχη, λουπτό προσωπικό και στις εγκαταστάσεις των εισφερομένων κλάδων, σε κάθε πληροφορία σχετιζόμενη με το διαγωνισμό, όπως σε έγγραφα και στοιχεία που τίθενται υπόψη των συμμετεχόντων, καθώς και σε έγγραφα και αρχεία που υποβάλλονται από αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών προσφορών τους. 7. Η σύμβαση αγοραπωλησίας των μετοχών (share purchase agreement) της κάθε νέας εταιρείας θα περιλαμβάνει τις όποιες αναγκαίες προαπαιτούμενες πράξεις για έκαστο συμβαλλόμενο μέρος, χωρίς την πλήρωση των οποίων δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της αντίστοιχης συναλλαγής (conditions precedent). Στο πλαίσιο της αντίστοιχης αγοραπωλησίας μετοχών, τα μέρη, οφείλουν να προβούν σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να εξασφαλίσουν τη χορήγηση των αναγκαίων κανονιστικών εγκρίσεων, ιδίως από ανεξάρτητες αρχές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και την εκπλήρωση κάθε απαραίτητης για την ολοκλήρωση της αντίστοιχης συναλλαγής προϋπόθεσης εντός τριών (3) μηνών από τη σύναψη της σχετικής σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών. 8. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού, και σε κάθε περίπτωση σε στάδιο μετά τη δημόσια πρόσκληση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, θα τεθούν υπόψη των συμμετεχόντων για σχολιασμό σχέδια μίας ή περισσότερων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών (service level agreements) ή/και συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων που είναι απαραίτητες για την ασφαλή και εύρυθμη τεχνική, εμπορική και διοικητική λειτουργία τόσο των νέων εταιρειών όσο και της ΔΕΗ Α.Ε. Η τιμολόγηση της παροχής των υπηρεσιών θα γίνεται βάσει κόστους, ενώ οι συμβάσεις θα περιλαμβάνουν διαφανείς και συνήθεις λουπούς εμπορικούς, τεχνικούς, οικονομικούς και νομικούς όρους και προϋποθέσεις για τέτοιου είδους συμβάσεις. Η σύναψη των συμβάσεων,
--	--

	όπως θα έχουν τελικά διαμορφωθεί στο πλαίσιο του διαγωνισμού, μεταξύ είτε της ΔΕΗ Α.Ε. είτε θυγατρικής της εταιρείας ειδικού σκοπού και οποιασδήποτε εταιρείας εκ των δύο (2) νέων εταιρειών, θα αποτελεί μία από τις προαπαιτούμενες πράξεις (condition precedent) για την ολοκλήρωση της αντίστοιχης αγοραπωλησίας μετοχών σύμφωνα με την παράγραφο 7. Για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη σύσταση των νέων εταιρειών μέχρι τη θέση σε ισχύ των προαναφερομένων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, η ΔΕΗ Α.Ε. δύναται να συνάψει με τις νέες εταιρείες και για όσο αυτές θα παραμένουν θυγατρικές της, οποιοσδήποτε σχετικές συμβάσεις κρίνονται απαραίτητες για την ασφάλη και εύρυθμη τεχνική, εμπορική και διοικητική λειτουργία των νέων εταιρειών, η ισχύς των οποίων θα λήγει αυτομάτως με τη θέση σε ισχύ των προαναφερομένων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή/ και συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων. 9. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της παραγράφου 2 και μέχρι την ολοκλήρωση της αντίστοιχης αγοραπωλησίας μετοχών σύμφωνα με την παράγραφο 7, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΔΕΗ Α.Ε. οφείλουν να διατηρήσουν την οικονομική βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα των εισφερομένων κλάδων και των νέων εταιρειών σύμφωνα με την καλώς νοούμενη επιχειρηματική πρακτική που εύλογα θα επεδείκνυε κάθε συνετός επιχειρηματίας του αντίστοιχου κλάδου, όπως θα εξειδικεύεται στην ανωτέρω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού και αναλόγως του σταδίου εξέλιξης και ολοκλήρωσης αυτού και με την επιφύλαξη δεσμεύσεων εμπιστευτικότητας των συμμετεχόντων και των συμβούλων τους, η ΔΕΗ Α.Ε. θα παρέχει κάθε πληροφορία που αφορά στους εισφερόμενους κλάδους και το απασχολούμενο σε αυτούς προσωπικό προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές να μπορούν να διενεργήσουν έναν εύλογο νομικό έλεγχο αυτών. 10. Η διενέργεια του ανωτέρω διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού τελεί υπό την εποπτεία του Ελληνικού Δημοσίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να ρυθμίζεται και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη διενέργειά του. Άρθρο 3Α 1. Μετά την κήρυξη ως άγονης της διαγωνιστικής διαδικασίας που περιγράφεται στο άρθρο 3, η ΔΕΗ Α.Ε. θα μεταβιβάσει το σύνολο των μετοχών εκδόσεως των νέων εταιρειών του παρόντος νόμου σε ενδιαφερόμενα για την απόκτησή τους νομικά πρόσωπα, τα οποία θα αναδειχθούν ως προτιμητέοι επενδυτές στο πλαίσιο επαναληπτικής διαγωνιστικής διαδικασίας που θα προκηρύξει και θα διεξάγει η ίδια, με επιμέλεια και δαπάνη της, υπό την εποπτεία του Ελληνικού Δημοσίου. Ο διαγωνισμός θα ολοκληρωθεί με την υπογραφή της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών (share purchase agreement) της κάθε νέας εταιρίας και των λοιπών συμβάσεων των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως. 2. Με τη δημόσια πρόσκληση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΔΕΗ Α.Ε., προσκαλούνται εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών οι υποψήφιοι επενδυτές που συμμετείχαν στη διαγωνιστική διαδικασία του άρθρου 3, καθώς και όσοι άλλοι εκδηλώσουν ενδιαφέρον. Με την πρόσκληση αυτή καθορίζεται η διαδικασία, τα κριτήρια προεπιλογής και τελικής επιλογής των συμμετεχόντων (όπως, ενδεικτικά, το ύψος της οικονομικής προσφοράς, η εμπειρία στη διαχείριση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ορυκτών καυσίμων, η εμπειρία στην έρευνα και εκμετάλλευση στερεών ορυκτών καυσίμων, όπως ο λιγνίτης, η χρηματοοικονομική, τεχνική και νομική καταλληλότητα και επάρκεια των συμμετεχόντων, η ανεξαρτησία τους από τη ΔΕΗ
--	--

	Α.Ε. από άποψη εταιρικού δικαίου, ρυθμιστικού πλαισίου τομέα ενέργειας και δικαίου του ανταγωνισμού), οι προθεσμίες υποβολής των δεσμευτικών προσφορών, η κατάθεση εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, η διαδικασία υποβολής ερωτημάτων και επεξηγήσεων, οι όροι και οι εγγυήσεις εμπιστευτικότητας αναφορικά με την πρόσβαση των υποψηφίων στις σχετικές πληροφορίες και τα έγγραφα που αφορούν τους κλάδους και τις εταιρείες, το σχέδιο της σύμβασης αγοραπωλησίας των μετοχών της κάθε νέας εταιρείας, καθώς και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών στον ή στους προτιμητέους επενδυτές. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού αυτού τα ενδιαφερόμενα μέρη δύνανται να υποβάλουν προσφορές, είτε για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών και των δύο (2) νέων εταιρειών είτε για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών μίας από αυτές. 3. Η σύμβαση αγοραπωλησίας των μετοχών της κάθε νέας εταιρείας κυρώνεται νομοθετικά. 4. Η ΔΕΗ Α.Ε. δύναται να ορίσει εκτιμητή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3. Στην περίπτωση αυτή, ο εκτιμητής λαμβάνει υπόψη του αντίστοιχες εμπορικές συναλλαγές στην ευρωπαϊκή αγορά και τα αποτελέσματα του προηγούμενου διαγωνισμού. Η ΔΕΗ Α.Ε. υποχρεούται να ορίσει εκτιμητή σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη του την εκτίμηση που τυχόν υποβλήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3. Οι παράγραφοι 6 έως 11 του άρθρου 3 εφαρμόζονται αναλόγως.». Άρθρο 4 Εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων στους δύο κλάδους 1. Όλα τα εργασιακά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε. όπως οι ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας, που απασχολείται με σύμβαση ή σχέση εργασίας στους κλάδους που αποσχίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μεταβιβάζονται, όπως έχουν διαμορφωθεί και υφίστανται κατά την ημερομηνία απόσχισης, στην αντίστοιχη νέα ανώνυμη εταιρεία, στην οποία εισφέρεται ο κάθε κλάδος. Το προσωπικό αυτό και μετά την ημερομηνία μεταβίβασης της εργασιακής του σχέσης εξακολουθεί να ασφαλίζεται με τους ίδιους όρους και στους ίδιους κλάδους του ΕΦΚΑ, ΕΤΕΑΕΠ και ΕΟΠΥΥ στους οποίους ήταν ασφαλισμένο κατά την ημερομηνία μεταβίβασης. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, ισχύουν ως προς την απόσχιση των κλάδων και τη μεταφορά των εργαζομένων οι όροι του π.δ. 178/2002 (Α` 162) σε σχέση με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων. 2. Μετά τη μεταβίβαση των μετοχών, κατά τις διατάξεις του παρόντος, κάθε νέας εταιρείας, το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού τους θα διέπεται από την εργατική νομοθεσία και τον κανονισμό εργασίας που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οι νέες εταιρείες δεν δύνανται να προβούν για λόγους οικονομικούς, τεχνικούς ή οργανώσεως σε απολύσεις ανθρωπίνου δυναμικού που προέρχεται από τη ΔΕΗ Α.Ε. εξαιτίας των αποσχίσεων για χρονική περίοδο έξι (6) ετών από την ολοκλήρωση αυτών. Ως εργασιακά μισθολογικά δικαιώματα, τα οποία μεταβιβάζονται μετά την απόσχιση στις νέες εταιρείες, νοούνται οι συνολικές ετήσιες αποδοχές των εργαζομένων, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών εκδόσεως των νέων εταιρειών στους προτιμητέους επενδυτές. Ως συνολικές ετήσιες αποδοχές θεωρούνται οι καταβλη-θείσες κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν από την ημερομηνία της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών. Οι ημερομηνίες και ο
--	---

	τρόπος καταβολής των αποδοχών αυτών μπορούν να διαμορφώνονται με διαφορετικό, σε σχέση με τα προβλεπόμενα κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης των μετοχών, τρόπο και διαφορετική αιτιολογία, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της κάθε νέας εταιρείας, αρκεί να μη μεταβάλλεται το ύψος των συνολικών ετησίων αποδοχών, όπως είχαν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης των μετοχών. 3. Η ΔΕΗ Α.Ε. οφείλει να απέχει από κάθε ενέργεια προσέλκυσης με σκοπό την εκ νέου πρόσληψη με οποιαδήποτε ιδιότητα ή ειδικότητα του κατά τα ανωτέρω μεταφερόμενου προσωπικού στις δύο (2) νέες εταιρείες τα πρώτα δύο (2) έτη από την υπογραφή της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 3 προκειμένου να μην διακυβευθεί η οικονομική βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα αυτών κατά τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους. 4. Το προσωπικό της ΔΕΗ Α.Ε. που απασχολείται σε υπηρεσιακές μονάδες που τίθενται εκτός λειτουργίας, καθώς και το προσωπικό των υπηρεσιακών μονάδων αυτής στη Μεγαλόπολη και στη Μελίτη Φλώρινας, το οποίο δεν εισφέρεται κατά την ημερομηνία απόσχισης στις νέες εταιρείες, σύμφωνα με την παράγραφο 1, δύναται: α) να μετατεθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε. για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών άλλων Μονάδων της ΔΕΗ Α.Ε. ή β) να μετακινηθεί σε άλλες θυγατρικές εταιρείες της ΔΕΗ Α.Ε., κατόπιν αίτησης του εργαζόμενου και αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων της ΔΕΗ Α.Ε. και της αντίστοιχης θυγατρικής εταιρείας, στις οποίες αποφάσεις θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της μετακίνησης, καθώς και ο αριθμός του μετακινούμενου προσωπικού ή γ) να ενταχθεί σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου, οι όροι και οι προϋποθέσεις του οποίου θα προσδιοριστούν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε. Αντίστοιχα, είναι δυνατή για λόγους κάλυψης υπηρεσιακών αναγκών η μετακίνηση προσωπικού από τις ήδη υφιστάμενες θυγατρικές της ΔΕΗ Α.Ε. προς τη ΔΕΗ Α.Ε., μετά από αίτηση του εργαζόμενου και αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων της ΔΕΗ Α.Ε. και της αντίστοιχης θυγατρικής εταιρείας. Άρθρο 5 Ευθύνη της ΔΕΗ Α.Ε. και των νέων εταιρειών 1. Καθ' όλο το χρονικό διάστημα που οι νέες εταιρείες συνιστούν 100% θυγατρικές επιχειρήσεις της ΔΕΗ Α.Ε., η τελευταία ευθύνεται εις ολόκληρο με κάθε νέα εταιρεία για το σύνολο των υποχρεώσεων του αντίστοιχου εισφερόμενου κλάδου που γεννήθηκαν μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης αυτού. Η ΔΕΗ Α.Ε. έχει δικαίωμα να αρνηθεί την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων μέχρι ο πιστωτής επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση έναντι της νέας εταιρείας και αυτή αποβεί άκαρπη. 2. Από της ολοκλήρωσης της προβλεπόμενης στο άρθρο 3 αποεπένδυσης της ΔΕΗ Α.Ε., η ΔΕΗ Α.Ε. ευθύνεται για τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 μόνο μέχρι το ύψος της αξίας του καθαρού ενεργητικού που εισφέρθηκε στην κάθε νέα εταιρεία στο πλαίσιο της απόσχισης. Η ΔΕΗ Α.Ε. έχει δικαίωμα να αρνηθεί την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων μέχρι ο πιστωτής επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση έναντι της νέας εταιρείας και αυτή αποβεί άκαρπη. Σε κάθε περίπτωση η ΔΕΗ Α.Ε. θα αναλάβει μαζί με τον αντίστοιχο προτιμητέο επενδυτή και κατόπιν συγκεκριμένης σχετικής συμφωνίας δια μέσου της κάθε νέας εταιρείας ένα αναλογικό τμήμα του κόστους αποξήλωσης των μονάδων παραγωγής και αποκατάστασης λιγνιτικών πεδίων εξόρυξης (decommissioning) κατ' αναλογία των ετών λειτουργίας του κάθε κλάδου υπό την κυριότητα και ευθύνη της ΔΕΗ Α.Ε.
--	---

	3. Οι διατάξεις των άρθρων 477 και 479 του Αστικού Κώδικα δεν εφαρμόζονται στην απόσχιση του παρόντος νόμου. 4. Οι ενέργειες και αποφάσεις των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της ΔΕΗ Α.Ε. και των νέων εταιρειών, καθώς και των μετόχων της ΔΕΗ Α.Ε., οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος νόμου και προς το σκοπό της υλοποίησης της σχετικής αποεπένδυσης, συνιστούν εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης αυτών. 5. Οποιαδήποτε ενέργεια ή δικαιοπραξία επιχειρείται κατ'εφαρμογή του παρόντος νόμου από την ΔΕΗ Α.Ε. ή από τις νέες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της επέλευσης οποιουδήποτε γεγονότος ή συνέπειας άμεσα συνδεδεμένης με την επιχειρούμενη ενέργεια ή δικαιοπραξία, δεν δύναται να συνιστά από μόνη της γεγονόσις καταγγελίας ή αφερεγγυότητας ή αιτία παροχής ή ρευστοποίησης εξασφάλισης, ούτε παρέχει σε αντισυμβαλλόμενο το δικαίωμα για άσκηση δικαιώματος καταγγελίας, αλυσιδωτής καταγγελίας (cross-default), υπαναχώρησης, επίσχεσης, τροποποίησης, συμψηφισμού ή εκκαθαριστικού συμψηφισμού, σε σχέση με οποιαδήποτε σύμβαση έχει συναφθεί από την ΔΕΗ Α.Ε. με τρίτους, υπό τον όρο ότι εξακολουθούν να τηρούνται οι ουσιαστικές υποχρεώσεις δυνάμει της σύμβασης, μεταξύ των οποίων και οι υποχρεώσεις πληρωμής και παράδοσης. Τα ανωτέρω ισχύουν και για συμβάσεις που έχει συνάψει θυγατρική της ΔΕΗ Α.Ε. με τρίτους. Άρθρο 6 Εισφορά δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης λιγνίτη στις νέες εταιρείες 1. Κατ'εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος που αφορούν αφενός στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 1 και αφετέρου στον απρόσκοπτο εφοδιασμό με λιγνίτη των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής των εισφερόμενων κλάδων στο μέλλον για τη διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας και ασφάλειας της χώρας, καθώς και της ορθολογικής αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας, εισφέρονται από τη ΔΕΗ Α.Ε. στις νέες εταιρείες του άρθρου 1, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης, γενικής ή ειδικής, διάταξης, τα αναφερόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 και στην περίπτωση ια' της παραγράφου 4 του άρθρου 1, δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης λιγνίτη στη Μεγαλόπολη Αρκαδίας και στη Μελίτη Φλώρινας, που έχουν παραχωρηθεί στη ΔΕΗ Α.Ε. δυνάμει του άρθρου 22 του ν.δ. 4029/1959 (Α' 250) και της κατ'εξουσιοδότησης αυτού από 1 Απριλίου 1960 απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας με αριθμό 27485/861 (Β' 175), καθώς και της από 4 Ιουλίου 1994 απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας με αριθμό Δ9-Α/Φ54/13421 (Β' 633), προκειμένου αυτά να περιέλθουν στον αντίστοιχο προτιμητέο επενδυτή που θα προκύψει από τη διαγωνιστική διαδικασία του άρθρου 3, παρέχοντας τα απαιτούμενα εχέγγυα για την επίτευξη μελλοντικά των ανωτέρω σκοπών. 2. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος που αφορούν αφενός στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 1 και αφετέρου στην επίσπευση της διενέργειας έρευνας και εκμετάλλευσης, το Δημόσιο θα διεξάγει κατάλληλη διαδικασία, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία με σκοπό τη σύναψη με τον προτιμητέο επενδυτή, που θα ανακηρυχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 3 για τον κλάδο λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής ΑΗΣ Μελίτης, σύμβασης μίσθωσης δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης του δημοσίου λιγνιτοφόρου χώρου στην περιοχή της Βεύης Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας, που δεν έχει παραχωρηθεί στη ΔΕΗ Α.Ε. και ο οποίος είναι στη διάθεση του Δημοσίου. Οι όροι της
--	---

	σύμβασης μίσθωσης δεν δύναται να είναι δυσμενέστεροι αυτών της τελευταίας υπογραφείσας σύμβασης. 3. Η διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης λιγνίτη της παραγράφου 1, καθώς και των αντίστοιχων παραχωρηθέντων δικαιωμάτων της ΔΕΗ Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για περίοδο χρόνου τουλάχιστον ίση με την υπολειπόμενη διάρκεια ισχύος της τελευταίας εκδοθείσας άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν λιγνίτη, που εξορύσσεται στις αντίστοιχες περιοχές κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. 4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ρυθμίζεται και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την ανωτέρω παραχώρηση των αποκλειστικών δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης λιγνίτη του Ελληνικού Δημοσίου επί των παραπάνω δημόσιων λιγνιτοφόρων περιοχών της Μεγαλόπολης Αρκαδίας και της Μελίτης Φλώρινας. Άρθρο 8 Καταργούμενες διατάξεις 2. Η παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4491/1966 (Α' 1), καθώς και κάθε άλλη σχετική, γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή ρήτρα ή όρος Κανονισμού Εργασίας ή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, καταργείται.
Άρθρο 58 Καταργούμενες Διατάξεις Τα άρθρα 24, 24Α, 24Β, 24Ε, 24Ζ, 24Η, 24Θ, 24ΚΑ, 24ΚΒ, 24ΚΓ του 2939/2001 (Α' 179) καταργούνται από την δημοσίευση του παρόντος.	«Άρθρο 24Α 1. Όργανα διοίκησης του Ε.Ο.ΑΝ. είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και ο Διευθύνων Σύμβουλος. 2. Τα όργανα διοίκησης: α) εισηγούνται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την πολιτική της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων και β) μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων του παρόντος. 3. Το διοικητικό συμβούλιο του Ε.Ο.ΑΝ. συγκροτείται από εκπροσώπους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αιρετούς εκπροσώπους των ΟΤΑ Α Βαθμού, καθώς και εκπροσώπους συλλογικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζεται η αμοιβή του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ε.Ο.ΑΝ., καθώς και η αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ. Άρθρο 24Β Διοικητικό Συμβούλιο 1. Το διοικητικό συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ε.Ο.ΑΝ. είναι ενδεκαμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και εννέα (9) τακτικά μέλη, συγκροτείται δε με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, και πέντε (5) τακτικά μέλη, μαζί με τα αναπληρωματικά τους, επιλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4369/2016 (Α 33). Τα υπόλοιπα τέσσερα (4) τακτικά μέλη του Δ.Σ. ορίζονται, μαζί με τα αναπληρωματικά τους, ως ακολούθως: ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα μέλος (1) υποδεικνύεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), ένα (1) μέλος υποδεικνύεται από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων και ένα (1) μέλος προτείνεται, πλειοψηφικά, από τις περιβαλλοντικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.) που έχουν προσκληθεί από τον Υπουργό. Μέχρι τη συγκρότηση του Δ.Σ., σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας, το Δ.Σ. συγκροτείται ως ακολούθως: ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, και τέσσερα (4) τακτικά μέλη, μαζί με τα αναπληρωματικά τους, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα υπόλοιπα πέντε (5) τακτικά μέλη, μαζί με τα αναπληρωματικά τους, ορίζονται ως ακολούθως: ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού

	Οικονομίας και Ανάπτυξης, ένα (1) μέλος προτείνεται από την Κ.Ε.Δ.Ε., ένα (1) μέλος από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων και ένα μέλος (1) προτείνεται πλειοψηφικά από τις περιβαλλοντικές Μ.Κ.Ο. που έχουν προσκληθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2. Οι φορείς που εκπροσωπούνται στο Δ.Σ. υποχρεούνται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να υποδείξουν τους εκπροσώπους τους με τους αναπληρωτές τους. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από τα λοιπά μέλη μέχρι την υπόδειξη και το διορισμό των υπό κρίση εκπροσώπων. Αν παρέλθει η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών χωρίς κάποιος φορέας, που εκπροσωπείται στο διοικητικό συμβούλιο, να έχει υποδείξει τον εκπρόσωπό του, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί με απόφασή του να ορίσει αυτός το μέλος του Δ.Σ. 3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 8 του ν. 4369/2016, η θητεία των μελών του Δ.Σ. ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη και παρατείνεται αυτοδίκαια έως τον ορισμό νέου Δ.Σ.. Κατ'εξαίρεση η πρώτη θητεία του Διευθύνοντος Συμβούλου λήγει με τη λήξη της θητείας του πρώτου Δ.Σ. που ορίζεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση θανάτου, αποβολής της ιδιότητας με την οποία διορίστηκαν ως μέλη, συνδρομής στα πρόσωπά τους λόγου που συνεπάγεται αντικειμενική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων τους και παραίτησης, τα μέλη αντικαθίστανται για το υπόλοιπο της θητείας τους με τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, η θητεία μέλους του Δ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο συνεχόμενες θητείες. 4. Τα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να έχουν γνώσεις και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος ή εναλλακτικής διαχείρισης. Η ιδιότητα μέλους του Δ.Σ. είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μετόχου ή εταίρου, μέλους οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προϋσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση, του φορέα ΣΣΕΔ ή επιχείρησης, η οποία εκτελεί εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων ή εν γένει εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων. Τα ασυμβίβαστα του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τους συζύγους και τους συγγενείς των μελών του Δ.Σ. εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δευτέρου βαθμού. 5. Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρό του και συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα. Το Δ.Σ. μπορεί να συγκληθεί εκτάκτως από τον Πρόεδρό του ή ύστερα από έγγραφο αίτημα προς τον Πρόεδρο τριών (3) τουλάχιστον μελών του. Στο αίτημα καθορίζεται και το προς συζήτηση θέμα. Ο Πρόεδρος διευθύνει τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. 6. Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. παρίσταται, εφόσον ζητηθεί από τον Πρόεδρο του Δ.Σ., εκπρόσωπος της νομικής υπηρεσίας του Ε.Ο.ΑΝ., καθώς και εκπρόσωπος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Ε.Ο.ΑΝ., κατά την παρουσίαση εισηγήσεων αρμοδιότητάς της. Μπορεί επίσης να προσκληθεί εκπρόσωπος των εργαζομένων του Ε.Ο.ΑΝ., όταν συζητούνται εργασιακά θέματα. Στις συνεδριάσεις καλούνται και παρίστανται, εφόσον το επιθυμούν, τα αναπληρωματικά μέλη του Δ.Σ. χωρίς δικαίωμα ψήφου. Μπορεί, επίσης, να καλούνται και οι εκπρόσωποι των εγκεκριμένων ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ, όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν. Άρθρο 24Ε Πόροι του Ε.Ο.ΑΝ. 1. Πόροι του Ε.Ο.ΑΝ. είναι οι Ετήσιες Εισφορές ΣΕΔ υπέρ Ε.Ο.ΑΝ., οι οποίες διαμορφώνονται ως εξής: α) Τα ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ, που δεν προβλέπουν χρηματικές εισφορές από υπόχρεους, αποδίδουν στον Ε.Ο.ΑΝ. ετησίως ποσό ίσο με 4.000 ευρώ ανά περιφέρεια που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής τους και έως το ανώτατο ποσό των 20.000 ευρώ. β) Τα ΣΣΕΔ, στα οποία οι υπόχρεοι παραγωγοί συσκευασιών και άλλων προϊόντων έχουν την υποχρέωση καταβολής χρηματικών εισφορών, αποδίδουν ετησίως στον Ε.Ο.ΑΝ. ποσό ίσο με το 2% αυτών των ετήσιων χρηματικών εισφορών, όπως αυτές
--	--

	τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου. 2. Το ετήσιο ποσό που αποδίδουν τα ΣΕΔ στον Ε.Ο.ΑΝ. καταβάλλεται στο σύνολό του το πρώτο δεκαήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους: α) ανταποδοτικά τέλη για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, β) τα πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις, γ) έσοδα που μπορεί να προκύψουν από την επιβολή οικονομικών μέτρων σχετικών με την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, δ) ενωσιακοί πόροι που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς του Ε.Ο.ΑΝ., ε) πρόσδοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων από επιχορηγήσεις ελληνικών και ξένων οργανισμών και από δωρεές ή κληρονομίες, στ) ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες, ζ) οι εισπράξεις από εκδόσεις και εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.ΑΝ.. Οι πόροι του Ε.Ο.ΑΝ. διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του και για τη μερική ή ολική χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων Ο.Τ.Α. Α βαθμού και δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος. Άρθρο 242 Επιτροπή Διαβούλευσης 1. Συνιστάται επιτροπή μη αμειβόμενη για τη διαβούλευση επί θεμάτων εναλλακτικής διαχείρισης με τους κοινωνικούς εταίρους και τους επαγγελματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων, η οποία αποτελείται από: α) τον Πρόεδρο του Ε.Ο.ΑΝ., ως πρόεδρο, β) ένα μέλος του Δ.Σ. ως αναπληρωτή προέδρου, γ) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δ) τον προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης Αστικών, Βιομηχανικών και Συναφών Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) έναν εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Ε., στ) δύο εκπροσώπους συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, οι οποίοι εναλλάσσονται ανά διετία, ζ) έναν εκπρόσωπο των επιχειρήσεων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, η) έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, θ) έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος, ι) έναν εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, ια) δύο εκπροσώπους των οικολογικών οργανώσεων, ιβ) δύο εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων, ιγ) δύο εκπροσώπους των φορέων κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας, ιδ) έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων στον κλάδο της ανακύκλωσης και της διαχείρισης των αποβλήτων, ιε) έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α. στον κλάδο της καθαριότητας. Αν δεν υφίσταται επαγγελματική ένωση ή δευτεροβάθμια οργάνωση των φορέων, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλεί τους φορείς να υποδείξουν τους εκπροσώπους τους και, σε περίπτωση αδυναμίας ορισμού εκπροσώπου, οι φορείς συμμετέχουν εκ περιτροπής κατ'έτος στις συνεδριάσεις της Επιτροπής. 2. Όταν συζητείται θέμα που αφορά συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων που υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση, στις συνεδριάσεις καλείται και εκπρόσωπος των ΣΕΔ που δραστηριοποιούνται σε αυτό το ρεύμα αποβλήτων, εφόσον δεν υπάρχει ήδη εκπρόσωπός τους. 3. Ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ζητά τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαβούλευσης, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ., για θέματα που αφορούν τη ρύθμιση, οργάνωση, λειτουργία και τα αποτελέσματα της εναλλακτικής διαχείρισης στο πλαίσιο του παρόντος. 4. Τα μέλη της επιτροπής υποδεικνύονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της επιτροπής. Με όμοια απόφαση μπορεί να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εκτέλεση του έργου της επιτροπής. Η επιτροπή συγκαλείται κάθε τρεις (3)
--	---

	μήνες με μέριμνα του προέδρου της ή εκτάκτως εφόσον το ζητήσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το 1/3 των μελών. Άρθρο 24Η Ειδικές οικονομικές διατάξεις 1. Η διαχειριστική περίοδος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου. 2. Ο Ε.Ο.ΑΝ. τηρεί τα λογιστικά του βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014. 3. Η ταμειακή διαχείριση του Ε.Ο.ΑΝ. γίνεται μέσω τήρησης έντοκων τραπεζικών λογαριασμών. Άρθρο 24Θ Αποφάσεις διενέργειας διαγωνισμών Για την έγκριση σύναψης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, έργων και μελετών του Ε.Ο.ΑΝ., μπορεί να συντάσσεται συνοπτικό τεχνικό δελτίο από το αρμόδιο για τη διοικητική υποστήριξη τμήμα, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τη σκοπιμότητα και το γενικό αντικείμενο, το χαρακτηρισμό της δημοπρατούμενης προμήθειας, τον ενδεικτικό προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., την επιλεγείσα διαδικασία ανάθεσης και την προβλεπόμενη διάρκεια της σύμβασης. Άρθρο 24ΚΑ Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Ο.ΑΝ. πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό του που καταρτίζεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ο Οικονομικός Κανονισμός ρυθμίζει τα σχετικά με την κατάρτιση, τροποποίηση και εκτέλεση του προϋπολογισμού, την αντιμετώπιση τυχών έκτακτων δαπανών, τον τρόπο και το περιεχόμενο της εισήγησης για την εκτέλεση δαπανών εκ μέρους του, καθώς και την παρακολούθηση της εκτέλεσης και πληρωμής των δαπανών. Άρθρο 24ΚΒ 1. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ. μεριμνά για την κατάρτιση Κανονισμού Προσωπικού, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 2. Ο Κανονισμός Προσωπικού ρυθμίζει τα σχετικά με την εξέλιξη του προσωπικού και την επιλογή και τοποθέτηση αυτών σε θέση ευθύνης, την αξιολόγηση του προσωπικού, τα περιγράμματα θέσεων, το ωράριο απασχόλησης, την εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων κάθε τμήματος, τον τρόπο αίτησης και χορήγησης κανονικών και έκτακτων αδειών, το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του Ε.Ο.ΑΝ., με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 103 έως 146 του ν. 3528/2007 (Α 26) και κάθε άλλο συναφές θέμα. Άρθρο 24ΚΓ 1. Οι θέσεις του προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ. καλύπτονται με προσλήψεις υπαλλήλων μέσω διαγωνισμού που διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α 28), είτε μέσω του ενιαίου συστήματος κινητικότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4440/2016 (Α 224). 2. Για τις αποδοχές του προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ. εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α 176). Στο προσωπικό του Ε.Ο.ΑΝ. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4336/2015 (Α 94). Οι υπάλληλοι που αποσπώνται στον Ε.Ο.ΑΝ. από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τους άλλους φορείς του δημόσιου τομέα δικαιούνται τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Υπόχρεος στην καταβολή των ως άνω δαπανών είναι ο Ε.Ο.ΑΝ.» Άρθρο 25 Πριν από την έκδοση των αναφερόμενων στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 24 προεδρικών διαταγμάτων, υποβάλλεται υποχρεωτικά από την Ε.Π.Ε.Δ., μετά πάροδο δεκαοκτώ (18)
--	---

	μηνών από την έναρξη της λειτουργίας της, στους αναφερόμενους στις παραπάνω παραγράφους Υπουργούς, ειδική μελέτη ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.
--	---

Η Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογού μενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
Άρθρο 7		Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργείο Περιβάλλοντος	Οι δημόσιοι φορείς μπορούν, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο, να εκτιμούν κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας και με κοινή απόφαση του Υπουργού, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής.
Άρθρο 29, παρ. 4		Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες, οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες καθώς και ο τρόπος ηλεκτρονικής καταχώρισης στην οικεία πλατφόρμα BuildingCert, για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν.4342/2015. Ειδικότερα, προβλέπεται, για την περίπτωση μισθώσεων, η μεθοδολογία υπολογισμού του ποσοστού προσαύξησης και απομείωσης του μισθώματος, ορίζεται η ελάχιστη ενεργειακή κατηγορία του ακινήτου ως όρος του παραδεκτού των προσφορών στο πλαίσιο της δημοπρασίας ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης και ως κριτήριο αξιολόγησης με συγκεκριμένο, βάσει αλγορίθμου, συντελεστή βαρύτητας, η επιφάνεια και τα ειδικά χαρακτηριστικά των κτιρίων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κατά περίπτωση προβλεπόμενης ενεργειακής κατηγορίας, και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.
Άρθρο 29, παρ. 5		Υπουργείο Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Η επιβολή τέλους εξοικονόμησης κατά την αγορά ή μίσθωση κτιρίων από δημόσιους φορείς, εξαιρουμένου του υποσυνόλου της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, η μεθοδολογία υπολογισμού του ύψους του, η διαδικασία είσπραξης του και οι δράσεις, τα μέτρα, τα χρηματοδοτικά προγράμματα, οι πολιτικές υπέρ των οποίων διατίθενται τα έσοδα από προκύπτουν.
Άρθρο 14		Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Η αναπροσαρμογή του κατώτερου και ανώτερου ορίου των χρηματικών προστίμων που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 και η εξειδίκευση κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την είσπραξή τους.

Άρθρο 15 (άρθρο 15, παρ. 3 ν. 4342/2015)	Αρμόδια Υπουργεία - Περιφερειάρχες	Μέτρα που συντελούν ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο η δυνατότητα χρήσης αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, και ιδίως εκείνων που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα ανάπτυξης τοπικών και περιφερειακών αγορών θερμότητας.
Άρθρο 15 (άρθρο 15, παρ. 15 ν. 4342/2015)	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας, κατά περίπτωση	Εξαιρέσεις για μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης που αναφέρονται στην παρ. 14 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015, να θέτουν σε εφαρμογή επιλογές των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι να το πράττουν.
Άρθρο 19 (άρθρο 19 παρ. 2, περ. γ' ν. 4342/2015)	Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Μπορεί να συσταθεί ανεξάρτητος μηχανισμός διαμεσολάβησης, για τη διαχείριση καταγγελιών και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από ΣΕΑ. Καθορίζονται τα προσόντα των διαμεσολαβητών, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία της αξιολόγησης και της επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος της αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
Άρθρο 19 (άρθρο 19 παρ. 2, περ. δ' ν. 4342/2015)	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Μπορεί να καθοριστεί το πλαίσιο λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς.
Άρθρο 22	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης	Καθορίζονται τεχνικός κανονισμός, που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας οριζόντιες ιδιοκτησίες, η σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ο εφαρμοζόμενος τύπος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 4, 5 και 6.
Άρθρο 31 (άρθρο 10 παρ. 4α ν. 4122/2013)	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργός που εποπτεύει τους επιλέξιμους για τις οικείες εργασίες, ως άνω φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού	Καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες κριτήρια, προϋποθέσεις και όροι επιλογής των ως άνω φορέων και εκτέλεσης των εργασιών από αυτούς.
Άρθρο 31 (άρθρο 10 παρ. 4β ν. 4122/2013)	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργός Οικονομικών, Υπουργός	Καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της

		Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και των κατά περίπτωση Υπουργών	παραγράφου 4α, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων.	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
Άρθρο 6	Υπουργική απόφαση	ΥΠΕΝ	Για τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το Δημόσιο Τομέα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.4270/2014 (Α' 143), καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, προσδιορισμός των απαραίτητων τυπικών προσόντων και των σχετικών αρμοδιοτήτων των ενεργειακών υπευθύνων και ρύθμιση κάθε άλλου σχετικού ζητήματος.	
Άρθρο 7	ΚΥΑ	Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας	Ορισμός σχετικών προϋποθέσεων και λοιπών όρων εφαρμογής των Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης, ιδίως των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ώστε οι δημόσιοι φορείς, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο, να εκτιμούν κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας	
Άρθρο 8 (άρθρο 9 παρ. 1 ν. 4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Θέσπιση εθνικού σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση για την χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030	Προσδιορίστηκε με το ΕΣΔΕΑ για τη χρονική περίοδο έως το 2020 (Β' 3023/3 1.12.2015) και με το ΕΣΕΚ για τη

				χρονική περίοδο έως το 2030 (Β' 4893/3 1.12.2019)
Άρθρο 8 (άρθρο 9 παρ. 13 ν. 4342/2015)	Απόφαση του αρμόδιου οργάνου	ΥΠΕΝ	Διαπίστωση των αποκλίσεων των υποχρεωμένων που διαπιστώνονται μετά από την εκκαθάριση του καθεστώτος επιβολής από το φορέα διαχείρισης.	Εκδίδεται το πρώτο τρίμηνο του επομένου έτους που ακολουθεί το πέρας της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας (ενδεικτική προθεσμία).
Άρθρο 8 (άρθρο 9 παρ. 13 ν. 4342/2015)	Απόφαση του αρμόδιου οργάνου	ΥΠΕΝ	Διαπίστωση εκπλήρωσης του στόχου ή μέρους αυτού από τα υπόχρεα μέρη του καθεστώτος επιβολής με εξαγορά ή μεταβίβαση.	
Άρθρο 8 (άρθρο 9 παρ. 14 ν. 4342/2015)	Απόφαση του αρμόδιου οργάνου	ΥΠΕΝ	Έγκριση αποτίμησης επίτευξης του επιμερισμένου στα Υπόχρεα Μέρη στόχου εξοικονόμησης ενέργειας.	

Άρθρο 8 (άρθρο 9 παρ. 14 ν. 4342/2015)	Απόφασ η του αρμόδι ου οργάνο υ	ΥΠΕΝ	Έγκριση αποτίμησης επίτευξης του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας μετά το πέρας των ενδιάμεσων περιόδων του καθεστώτος, οι οποίες ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης.	
Άρθρο 9 (άρθρο 10 παρ. 8 ν. 4342/2015)	ΚΥΑ	Υπουργείο Οικονομικών , Ανάπτυξης και Επενδύσεων , Περιβάλλον τος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδια υπουργεία	Θέσπιση καθεστώτων στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ακόμα και εάν έχουν συνάψει προαιρετικές συμφωνίες, για την κάλυψη του κόστους του ενεργειακού ελέγχου και της υλοποίησης συστάσεων του που εξασφαλίζουν υψηλή οικονομική απόδοση, εφόσον τα προτεινόμενα μέτρα υλοποιηθούν και με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.	
Άρθρο 9 (άρθρο 10 παρ. 14 ν. 4342/2015)	ΚΥΑ	Υπουργείο Οικονομικών , Περιβάλλοντ ος & Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία	Θέσπιση καθεστώτων στήριξης και παροχής κινήτρων για την υλοποίηση των συστάσεων από ενεργειακούς ελέγχους και συναφή μέτρα, με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.	
Άρθρο 9 (άρθρο 10 παρ. 16 ν. 4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Καθορισμός προσόντων των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, των κανόνων και των αρχών που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής τους, του ύψους και του τρόπου αποζημίωσής τους, των ιδιοτήτων που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, των διοικητικών κυρώσεων και των χρηματικών προστίμων που τους επιβάλλονται, των οργάνων, της διαδικασίας και των προϋποθέσεων επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, του ύψους, της διαβάθμισής τους και των κριτηρίων επιμέτρησής τους, των διοικητικών προσφυγών κατά των κυρώσεων, των προθεσμιών άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος.	
Άρθρο 14 (άρθρο 14 παρ. 1 ν. 4342/2015)	Απόφασ η του αρμόδι ου οργάνο υ κατά	ΥΠΕΝ	Επιβολή προστίμου, στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.4342/2015, το οποίο μπορεί να ανέρχεται έως το διπλάσιο του κόστους εξαγοράς όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης.	

	το άρθρο 109 του ν.4622/ 2019 (Α'133)			
Άρθρο 14 (άρθρο 14 παρ. 3 ν. 4342/2015)	Απόφασ η του αρμόδι ου κατά το άρθρο 109 του ν.4622/ 2019 (Α'133) οργάνο υ του Υ.Π.ΕΝ.	ΥΠΕΝ	Επιβολή προστίμου από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ στις επιχειρήσεις της παρ. 10 του άρθρου 10 που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην ίδια παράγραφο και στις επιχειρήσεις της παρ.11 του άρθρου 10 που δεν πληρούν τον σχετικό όρο και δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17.	
Άρθρο 14 (άρθρο 14 παρ. 4 ν. 4342/2015)	Απόφασ η του αρμόδι ου κατά το άρθρο 109 του ν. 4622/20 19 οργάνο υ του Υ.Π.ΕΝ.	ΥΠΕΝ	Επιβολή προστίμου από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης που δεν συμμορφώνονται με τα άρθρα 11 και 12 του ν.4342/2015.	
Άρθρο 14 (άρθρο 14 παρ. 5 ν. 4342/2015)	Απόφασ η του αρμόδι ου κατά το άρθρο 109 του ν. 4622/20 19 οργάνο υ	ΥΠΕΝ	Επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους ενεργειακούς ελεγκτές.	
Άρθρο 14 (άρθρο 14 παρ. 7 ν. 4342/2015)	ΚΥΑ	Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Περιβάλλοντ	Αναπροσαρμογή του κατώτερου και ανώτερου ορίου των χρηματικών προστίμων που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 και εξειδίκευση κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την είσπραξή τους	

		ος και Ενέργειας		
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 4 ν. 4342/205)	YA	ΥΠΕΝ	Έγκριση της ανάλυσης κόστους-οφέλους που εκπονείται από τη Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τους σκοπούς της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015	
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 5 ν. 4342/205)	YA	ΥΠΕΝ	Θέσπιση μέτρων για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και τη χρήση θέρμανσης και ψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 7 και 14 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015,	
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 7 ν. 4342/205)	YA	ΥΠΕΝ	Θέσπιση κατευθυντήριων αρχών για τη μέθοδο, τις παραδοχές και το χρονικό ορίζοντα της οικονομικής ανάλυσης.	
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 11 ν. 4342/205)	YA	ΥΠΕΝ	Καθορισμός διαδικασίας επαλήθευσης για το κριτήριο εξαίρεσης που αναφέρεται στην περ. α' της παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015.	
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 12 ν. 4342/205)	YA	ΥΠΕΝ	Καθορισμός των κατώτατων ορίων, εκφρασμένων ως ποσά της διαθέσιμης χρήσιμης απορριπτόμενης θερμότητας, ως ζήτηση για θερμότητα ή ως αποστάσεις μεταξύ των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των δικτύων τηλεθέρμανσης, για την εξαίρεση μεμονωμένων εγκαταστάσεων από τις περ. γ' και δ' της παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015.	
Άρθρο 15 (άρθρο 15 παρ. 15 ν. 4342/2015)	YA	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή/και Περιβάλλοντ ος και Ενέργειας	Καθορισμός εξαιρέσεων για μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης και θέση σε εφαρμογή επιλογών των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι	
Άρθρο 16 (άρθρο 16, παρ. 17 ν. 4342/2015)	YA	ΥΠΕΝ	Προώθηση της πρόσβασης και συμμετοχής όσων παρέχουν υπηρεσίες απόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, στην εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου, στην εφεδρεία και σε άλλες αγορές υπηρεσιών συστήματος, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών και	

			λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων.	
Άρθρο 17 (άρθρο 17, παρ. 1 ν.4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Θέσπιση διαφανούς και αξιόπιστου προς τους καταναλωτές καθεστώτος πιστοποίησης ή/και ισοδύναμου καθεστώτος επαγγελματικών προσόντων ενεργειακών ελεγκτών και καθορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των φορέων ελέγχου και των διαδικασιών για την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, του τρόπου, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, της διαδικασίας διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, της διαδικασίας αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλου σχετικού ζητήματος.	
Άρθρο 17 (άρθρο 17, παρ. 1 ν.4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Τροποποίηση των κατηγοριών των ενεργειακών ελέγχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4342/2015, των προσόντων εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών που ορίζονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου, των τάξεων ενεργειακών ελεγκτών, που ορίζονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, και καθορισμός πρόσθετων όρων για την άσκηση της δραστηριότητας ενεργειακού ελεγκτή κατά παρέκκλιση του π.δ. 99/2018 (Α' 187).	
Άρθρο 17 (άρθρο 17, παρ. 2 ν.4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Θέσπιση καθεστώτων πιστοποίησης των υπευθύνων εγκατάστασης (εγκαταστατών) σχετικών με την ενέργεια στοιχείων κτιρίου - κτιριακής μονάδας, όπως ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013.	
Άρθρο 19 (άρθρο 19, παρ. 2, περ. γ' ν.4342/2015)	Προεδρικό Διάταγμα, με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας		Σύσταση ανεξάρτητου μηχανισμού διαμεσολάβησης, για τη διαχείριση καταγγελιών και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από ΣΕΑ. Καθορισμός των προσόντων των διαμεσολαβητών, των κανόνων και των αρχών που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, του τρόπου και της διαδικασίας της αξιολόγησης και της επιλογής τους, του ύψους και του τρόπου της αποζημίωσής τους, των ιδιοτήτων που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος.	
Άρθρο 19 (άρθρο 19, παρ. 2,	ΚΥΑ	Υπουργείο Ανάπτυξης &	Καθορισμός του πλαισίου λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της	

περ. δ' ν.4342/2015)		Επενδύσεων και Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας	ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς.	
Άρθρο 20 (άρθρο 20Α, παρ. 1 ν.4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την προώθηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής. Καθορισμός του προϋπολογισμού ενίσχυσης της προκήρυξης, των όρων της ανταγωνιστικής διαδικασίας, της ημερομηνίας διεξαγωγής της, των κριτηρίων συμμετοχής και αξιολόγησης, των επιλέξιμων παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης αυτών, της διαδικασίας καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, του ύψους του τέλους συμμετοχής του οποίου η καταβολή υπέρ του Φορέα Υλοποίησης της ανταγωνιστικής διαδικασίας αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής σε αυτή, του ανταποδοτικού τέλους για τη διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας και την διαχείριση της οικονομικής ενίσχυσης που θα καταβάλλεται από τους επιλεγέντες συμμετέχοντες και κάθε άλλου σχετικού θέματος.	
Άρθρο 21 (άρθρο 25, ν.4342/2015)	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Έκδοση Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Ένδειας, όπου αποτυπώνονται δράσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, καθώς και άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής ή τιμολόγησης ενέργειας.	
Άρθρο 22	ΚΥΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υπουργείο Δικαιοσύνης	Καθορισμός τεχνικού κανονισμού, που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας οριζόντιες ιδιοκτησίες, στη σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, στον εφαρμοζόμενο τύπο και στις λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ.4,5 και 6 του άρθρου 6 του ν. 1512/1985.Επιπλέον, θέσπιση διαφανών, δημοσίως διαθέσιμων εθνικών κανόνων περί κατανομής του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες ή κτίρια πολλαπλών χρήσεων που διαθέτουν τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή εφόσον σε τέτοια κτίρια είναι διαδεδομένα κοινοχρήστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, προκειμένου να διασφαλ	

			ίζονται διαφάνεια και η ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης.	
Άρθρο 29, παρ.1	YA	ΥΠΕΝ	Θέσπιση Κανονισμού Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης	
Άρθρο 29,παρ. 2	YA	ΥΠΕΝ	Καθορισμός μεθοδολογίας υπολογισμού και της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων στους Ενεργειακούς Ελεγκτές και στις επιχειρήσεις των παρ. 10 και 11 του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 που δεν συμμορφώνονται με τις σχετικές υποχρεώσεις	
Άρθρο 29, παρ. 2	YA	ΥΠΕΝ	Καθορισμός της μεθοδολογίας υπολογισμού και της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4342/2015.	
Άρθρο 29, παρ. 3	YA	ΥΠΕΝ	Τροποποίηση των απαιτούμενων προσόντων εγγραφής των Ενεργειακών Επιθεωρητών στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών που ορίζονται στο άρθρο 52 του ν. 4409/2016 (Α' 136), των όσων ορίζονται σχετικά με το Μητρώο και το Αρχείο Ενεργειακών Επιθεωρητών του άρθρου 54 του ν. 4409/2016, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και της διαδικασίας εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, όπως ορίζονται στο άρθρο 55 του ν. 4409/2016 και καθορισμός πρόσθετων όρων για την άσκηση της δραστηριότητας ενεργειακού επιθεωρητή κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετηςδιάταξης.	
Άρθρο 29, παρ. 4	KYA	Υπουργείο Οικονομικών , Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων, των διαδικασιών και των αναγκαίων τεχνικών λεπτομερειών για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν.4342/2015. Ειδικότερα, καθορισμός μεθοδολογίας υπολογισμού του ποσοστού προσαύξησης και απομείωσης του μισθώματος, καθορισμός της ενεργειακής κατηγορίας του ακινήτου ως όρος του παραδεκτού των προσφορών στα πλαίσια της δημοπρασίας ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης και ως κριτήριο αξιολόγησης με συγκεκριμένο βάσει αλγορίθμου συντελεστή βαρύτητας, της επιφάνειας και των ειδικών χαρακτηριστικών των κτιρίων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κατά περίπτωση προβλεπόμενης ενεργειακής κατηγορίας, και κάθε άλλου σχετικού ζητήματος.	

			Διαδικασία καταχώρισης στην πλατφόρμα Building Cert.	
Άρθρο 29, παρ. 5	ΚΥΑ	Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας	Πρόβλεψη της επιβολής τέλους εξοικονόμησης κατά την αγορά ή μίσθωση κτιρίων από δημόσιους φορείς, εξαιρουμένου του υποσυνόλου της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, καθορισμός της μεθοδολογίας υπολογισμού του ύψους του, της διαδικασίας είσπραξής του και των δράσεων, των μέτρων, των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και των πολιτικών υπέρ των οποίων διατίθενται τα έσοδα που προκύπτουν.	
Άρθρο 31 (άρθρο 10, παρ.4Α ν.4122/2013)	ΚΥΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Ανάπτυξης & Επενδύσεων , Υπουργείο που εποπτεύει τους επιλέξιμους για τις οικείες εργασίες ως άνω φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργείο	Καθορισμός των ειδικότερων διαδικασιών, κριτηρίων, προϋποθέσεων και όρων επιλογής των φορέων και εκτέλεσης των εργασιών από αυτούς.	
Άρθρο 31 (άρθρο 10, παρ.4Β ν.4122/2013)	ΚΥΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Ανάπτυξης & Επενδύσεων , Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων	Καθορισμός της διαδικασίας και των όρων μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της παραγράφου 4α, των απαιτούμενων δικαιολογητικών δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλου θέματος σχετικού με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων	
Άρθρο 32	ΥΑ	ΥΠΕΝ	Ρύθμιση κάθε σχετικού με την υποχρέωση διενέργειας ελέγχου επί των ΠΕΑ των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, που μισθώνονται ή αγοράζονται από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης,	

			ζητήματος. Ειδικότερα, καθορισμός των κυρώσεων σε περίπτωση μη εφαρμογής της περ. β, της παρ. 2Α του άρθρου 18 του ν. 4122/2013 (Α' 42), των προϋποθέσεων για την υποχρεωτικότητα του ελέγχου, των στοιχείων που υποβάλλονται από τους φορείς όπως ενδεικτικώς, κατόψεις, σχέδια εξοπλισμού, κλπ. που καθιστούν εφικτό τον έλεγχο, καθώς και των περιπτώσεων απαλλαγής από αυτόν. Περαιτέρω, αναπροσαρμογή του ποσοστού επί των οικείων ΠΕΑ, για τα οποία διενεργείται υποχρεωτικός έλεγχος	
--	--	--	--	--

Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας; Δεν προβλέπεται.
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού

40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADES SPYRIDON-ADONIS GEORGIADES
04.10.2021 17:29

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
04.10.2021 16:54

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
04.10.2021 18:13

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΥΓΕΙΑΣ

NIKI KERAMEUS NIKI KERAMEUS
04.10.2021 17:01

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
04.10.2021 17:50

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
04.10.2021 17:39

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
04.10.2021 23:11

STYLIANI MENDONI STYLIANI MENDONI
04.10.2021 17:33

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
04.10.2021 17:05

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
04.10.2021 17:01

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
04.10.2021 17:45

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS
04.10.2021 17:26

IOANNIS PLAKIOTAKIS IOANNIS PLAKIOTAKIS
04.10.2021 16:53

CHRISTOS STYLIANIDIS CHRISTOS STYLIANIDIS
04.10.2021 17:01

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ-
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
04.10.2021 16:58

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ**

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΘΑΝΑΣΙΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΘΑΝΑΣΙΣ
04.10.2021 17:06

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
04.10.2021 16:54

MILTIADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
04.10.2021 16:53

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS STYLIANOS PETSAS
04.10.2021 17:07

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ